

Univerzitet Crne Gore
Cetinjska br. 2

Broj : 558
Godina : 2022.
Podgorica, 1. jun 2022.

Broj primjeraka : 50

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblasti: **Opšta istorija i Nacionalna istorija** na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 09.06.2021. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR NENAD PEROŠEVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 1. 08. 1973. godine u Nikšiću, gdje sam završio osnovnu i srednju školu. Školske 1993/94. na Filozofskom fakultetu u Nikšiću upisao sam studije istorije i geografije. Studije sam završio 1999. godine. Iste godine upisao sam postdiplomske studije istorije na Katedri za istoriju -smjer Istorija Jugoslavije na Filozofskom fakultetu u Beogradu. Magistrirao sam 8. 07. 2005. godine, odbranivši magistarski rad pod nazivom *Nikšić-grad u Crnoj Gori 1945-1955.* pred Komisijom: prof. dr Ljubodrag Dimić (mentor), prof. dr Sreten Vujović i prof. dr Đorđe Borozan. Doktorsku disertaciju *Kulturno-prosvjetni razvoj Crne Gore 1945-1953.* odbranio sam 26. 02. 2010. na Katedri za istoriju Filozofskog fakulteta u Novom Sadu pred Komisijom: prof. dr Aleksandar Kasaš (mentor), akademik Zoran Lakić, prof. dr Ljubodrag Dimić i prof. dr Svetozar Dunderski.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Nakon završetka studija radio sam (od 13. 04 2000. do 31. 03. 2004. godine) u Istorijskom institutu u Podgorici na poslovima saradnika-pripravnika. Studijske 2003/04. godine angažovan sam od strane Filozofskog fakulteta u Nikšiću kao honorarni saradnik u nastavi za predmet Opšta istorija novog vijeka I na Studijskom

programu istorija-geografija. Radni odnos na Filozofskom fakultetu zasnovao sam Ugovorom o radu 24. 12. 2004. (Odluka br. 01-2074) u svojstvu saradnika u nastavi za predmete Opšta istorija novog vijeka I, II i III. Novi ugovor potpisao sam 5. 10. 2006. godine, kada sam angažovan kao saradnik u nastavi za predmete: Opšta istorija srednjeg vijeka, Istorija Vizantije, Opšta istorija novog vijeka (1492-1789), Opšta istorija novog vijeka (1789-1918), Opšta savremena istorija (1917-1989) na Studijskom programu istorija, i predmete Kultura modernog doba I i II i Opšta savremena istorija (1917-1989) na Studijskom programu istorija-geografija. Nakon isteka trogodišnjeg Ugovora o radu, novi Ugovor o radu potpisao sam 26. 08. 2009. (Odluka br. 01-1559). Studijske 2009/10. godine, pod mentorstvom prof. dr Nade Tomović, izvodio sam nastavu na Studijskom programu za obrazovanje učitelja u Beranama za predmet Istorija. Od 2007. do 2010. na Fakultetu političkih nauka u Podgorici na Studijskom programu Evropske studije angažovan sam kao honorarni saradnik u nastavi na predmetima Istorija Evrope I, II i III. Od školske 2010/11. na istom fakultetu kao honorarni saradnik angažovan sam u svojstvu predavača na predmetu Istorija Evrope II. U zvanje docenta izabran sam marta 2011. (Bilten br. 265) u zvanje vanrednog profesora 27. 10 2016. (Bilten br. 386) za predmete: Kulturno nasleđe Crne Gore I, Kulturno nasleđe Crne Gore II, Opšta savremena istorija 1917-1941, Opšta savremena istorija 1941-1989; na Studijskom programu za obrazovanje učitelja iz predmeta Istorija. Osim toga, držim nastavu i na Studijskom programu za geografiju iz predmeta Identitet Crne Gore (istorijske i kulturološke osobenosti). Od 2017. do 2020. obavljao sam dužnost prodekana za razvoj i finansije (drugi mandat, Odluka br. 2313/2), a od 2020. obavljam funkciju šefa Studijskog programa za istoriju (Odluka br. 01-1303). Predsjednik sam UO Udruženja istoričara Crne Gore – Hipmont (od 2019. godine, drugi mandat).

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	5
Broj referenci*broj bodova				1x5		
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		50,5
Broj referenci*broj bodova		2x7	6x4	3x2 1x1.5 5x1		
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	3
Broj referenci*broj bodova				3x1		
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1	1.4.2	
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije			1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						58,5
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.		
Broj referenci*broj bodova						
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.		
Broj referenci*broj bodova						
3.3. Gostujući profesor			3.3.1.	3.3.2.		
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo		3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.		12,5

Broj referenci*broj bodova		25x0,5		
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada) 2x5				10
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST				22,5
4. STRUČNA DJELATNOST				
4.1. Stručna knjiga		4.1.1.	4.1.2. 3x1,5 3x0,75	6,75
Broj referenci*broj bodova				
4.2. Urednik ili koeditor		4.2.1.	4.2.2. 4.2.3.	
Broj referenci*broj bodova				
4.3. Stručni članak			4.3.1.	
Broj referenci*broj bodova				
4.4. Objavljeni prikazi			4.4.1. 5x0,5	2,5
Broj referenci*broj bodova				
4.5. Popularno-stručni članci			4.5.1.	
Broj referenci*broj bodova				
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost			4.6.1. 1x1 10x1,5	16
Broj referenci*broj bodova				
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST				25,25

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	12	32	32,7	91,2
3. PEDAGOŠKI RAD	3	5	26	48,5
4. STRUČNI RAD	14	26	14,9	40,15
UKUPNO	29	63	73,6	179,85

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST				
Autorske naučne monografije				
M3 Monografija nacionalnog značaja			UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Nenad Perošević, Marjan Miljić, Niko Martinović, Sait Šabotić, Od društva nikšićke čitaonice do JU Narodna biblioteka "Njegos" Nikšić, JU Narodna biblioteka "Njegos" Nikšić (u štampi).		4	4
Radovi u naučnim časopisima				
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju)			UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Miloš Krivokapić. Nenad Perošević (2020): Religion and Language in the Function of (De) construction of Montenegrin Identity , Journal for the Study of Religions and Ideologies, 19/56, 63-77. ISSN:1583-0039		10x1,5	7,5
Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)			UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Nenad Perošević, Miloš Krivokapić (2021): Film i filmska djelatnost u Crnoj Gori i Jugoslaviji (1945–1951), Hrvatski filmski ljetopis, 105, 22-33. ISSN 1330-7665		4x1,5	6
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama			UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Nenad Perošević (2019), Crna Gora u Prvom svjetskom ratu (1914-1918), Montenegrin journal for social science, Volume 3, Issue 2, 213-223. ISSN 2536-5592		4	4
2.	Nenad Perošević (2020), Agriculture development in the municipality of Nikšić (1945-1991), Agriculture and forestry, Volume 66, Issue 1, 83-94. ISSN 0554-5579 (printed), ISSN 1800-9492 (online)		4	4
3.	Nenad Perošević (2020), Kulturno-prosvjetni život na oslobođenim teritorijama Crne Gore (1941-1945), Montenegrin journal for social science, Volume 4, Issue 1, 79-92. ISSN 2536-5592		4	4

4.	Goran Barović, Nenad Perošević (2020), Kartografija u istoriji – istorija u kartografiji, Montenegrin journal for social science, Volume 4, Issue 2, 139-149. ISSN 2536-5592	4	2
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Nenad Perošević , Odnosi Crne Gore i Italije početkom XX vijeka (do 1918), Festival "Otvoreni dani nauke 2016" Međunarodni naučni skup „Od rata do mira na Jadranu: 1914-2016.“ Kotor, Crna Gora 28-29 septembar 2016, 1-6.	0.5	0,5
2.	Nenad Perošević , Branka Manojlović, Dezintegracija SSSR-a i posledice velikog kolapsa po SFRJ, International online conference "Sociology, philosophical and scientific knowledge for the betterment of humanity, Faculty of Philosophy Nikšić, Montenegro, 20. november 2020, 1-6.	0.5	0,5
3.	Branka Manojlović, Nenad Perošević , Goran Grozdanić, Dragica Mijanović, Mileva Brajušković, Pivska dola – okosnica razvoja mračnog turizma u Crnoj Gori, International online conference "Sociology, philosophical and scientific knowledge for the betterment of humanity, Faculty of Philosophy Nikšić, Montenegro, 20. november 2020, 1-8.	0,5	0,1
4.	Goran Skatarić, Velibor Spalević, Svetislav G. Popović, Nenad Perošević , Dragica Mijanović, Traditional Architecture of the rural areas: Case study of the Zeta Valley, Montenegro, GEA (Geo Eco-Eco Agro) International Conference, GEA (Geo-Eko-Eko-Agro), Faculty of Architecture-University of Montenegro, Faculty of Philosophy-University of Montenegro, Biotechnical faculty-University of Montenegro, Podgorica, 2020, ISBN 978-86-86625-26-7, 217-218.	0,5	0,1
5.	Nenad Perošević , Branka Manojlović, Dragica Mijanović, Goran Skatarić, Socio-economic and political changes and its impact on economy and migrations in the northern region of Montenegro (1991-2011), GEA (Geo Eco-Eco Agro) International Conference, GEA (Geo-Eko-Eko-Agro), Faculty of Architecture-University of Montenegro, Faculty of Philosophy-University of Montenegro, Biotechnical faculty-University of Montenegro, Podgorica, 2020, ISBN 978-86-86625-26-7, 243-244.	0,5	0,5
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R10 Recenziranje knjige studentskog karaktera izdate kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Radovan Damjanović (2020), Razvoj školstva u nikšićkom kraju, JU Narodna biblioteka "Njegoš" Nikšić ISBN 978-9940-652-19-7.	0.3	0,3
Ostala stručna djelatnost			
Prikazi		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Nenad Perošević, prikaz knjige: Milica Juta Petrović Njegoš – Memoari jedne njemačke princeze, urednik Đorđe Borozan, CANU, NMCG, Podgorica 2019, prikaz knjige, Montenegrin journal for social science, Volume 3, ISSUE 2, Podgorica 2019, 257-258.	0,2	0,2
2.	Nenad Perošević, prikaz knjige: Salih Fočo, Rasturena država, Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2019, 99-100. Montenegrin journal for social science, Volume 4, ISSUE 1, Podgorica 2019, 99-100.	0,2	0,2
3.	Nenad Perošević, prikaz knjige: Adnan Prekić, Kulturno nasleđe Crne Gore – Od najstarijih vremena do 20. vijeka, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica 2020, Volume 4, ISSUE 2. 2020, 187-188.	0,2	0,2
Testovi		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Autor testova za državno takmičenje za predmet Istorija 2016-2021.	1	1
2.	Ocjenjivač testova za državno takmičenje iz Istorije 2016-2021.	1	1
3.	Autor Informatora za Državno takmičenje iz istorije 2019.	1	1
4.	Koautor Kataloga za maturalni ispit iz Istorije 2020, Ispitni centar Crne Gore (2016-2021).	1	1
5.	Član komisije za prigovore na testove za državno takmičenje 2016-2021.	1	1
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Nenad Perošević, Joint History Project, Regional Teacher Conference as part of the Joint History Project Phase II, CDRSEE – NVO HIPMONT, 26-28. February 2016, Podgorica, Montenegro	4	2

2.	Nenad Perošević, Nacionalni trening seminar, project e-Pact (Education Partnership for Advocacy, Capacity-Building and Transformation), EUROCLIO, CDRSEE, Zavod za školstvo Crne Gore, Austrian Development Cooperation, 2-4. decembar 2016, Igalo, Crna Gora	4	2
3.	Nenad Perošević, Going beyond Pride and Pain, 3 rd Regional "History that Connects the Balkans" Summer School, EUROCLIO, CDRSEE, TACS, Anne Frank House, 18-23 July 2017, in Vlore, Albania	4	2
19 Učešće u nacionalnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Nenad Perošević, Teorija i praksa ljudskih prava, Katalog programa stručnog usavršavanja nastavnika Žavoda za školstvo za školsku 2017/18. i 2018/19, Zavod za školstvo Crne Gore, Podgorica, 21. 09. 2017.	2	1
2.	Nenad Perošević, Trening za edukatore istorije o korištenju arhive Tribunala i Mehanizma u svrhu kreacije nastavnih materijala, EUROCLIO, HIPMONT, Podgorica, 19. oktobar 2019.	2	1
3.	Nenad Perošević, predsjednik i član Komisije za izradu predmetnog programa zasnovanog na ishodima Opšta Gimnazija, Zavod za školstvo Crne Gore, 2019/20.	2	1

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE REZULTATA U OBLASTI UMJETNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Priručnici			
P6 Priručnici, rječnici, leksikoni izdati kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Član Radnog tima CANU za izradu Leksikona diplomatije Crne Gore, CANU (u štampi)	1	1
2.	Član Radnog tima CANU za izradu Leksikona crnogorskih dinastija, CANU (u štampi)	1	1
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Dejan Vukić, Međunarodni kontekst i značaj sovjetske intervencije u Mađarskoj 1956. godine, Fakultet političkih nauka, 17. 07. 2017.	2	2
2.	Dušan Nikić, Spoljna politika jugoslovenske države između dva svjetska rata (1919-1941), Fakultet političkih nauka (u procesu izrade magistarskog rada)	2	2
3.	Sejla Lukač, Politika detanta u hladnom ratu, Fakultet političkih nauka (u procesu izrade magistarskog rada)	2	2
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Hatidža Murić, Benito Musolini – život i djelo, Filozofski fakultet (18. 07. 2016).	1	1
2.	Marko Maraš, Konferencije i pregovaranje Saveznika u Drugom svjetskom ratu, Filozofski fakultet, 18. 07. 2016.	1	1
3.	Sandra Bujšić, Srednjovjekovna sakralna arhitektura na Skadarskom jezeru, Filozofski fakultet, 27. 02. 2018.	1	1
4.	Ilija Bajović, Bitka za Moskvu (septembar 1941-januar 1942), Filozofski fakultet, 26. 09. 2018.	1	1
5.	Marko Popović, Josif Visarionovič Džugašvili Staljin, Filozofski fakultet, 22. 10. 2019.	1	1
6.	Aleksandra Minić, Opsada Lenjingrada (septembar 1941.-januar 1944. godine), 30. 06. 2020.	1	1
7.	Luka Jovanović, Njemačka u doba vajmarske republike 1919-1933, Filozofski fakultet Nikšić, 26. 10. 2020.	1	1
8.	Radisav Slović, Međunarodni odnosi u Evropi 1919-1929, Filozofski fakultet, 26. 10. 2020.	1	1
9.	Spiro Nikolić, Završne ratne operacije za oslobođenje Evrope u Drugom svjetskom ratu (jun 1944 – maj 1945), Filozofski fakultet, 4. 11. 2020.	1	1
10.	Filip Jovanović, Pokret nesvrstanih zemalja u vrijeme hladnog rata, Fakultet političkih nauka, 9. 03. 2017.	1	1
11.	Tanja Rabrenović, spoljna politika Rusije u drugoj polovini XIX vijeka, Fakultet političkih nauka, 17. 07. 2017.	1	1
12.	Mina Mirković, Spoljna politika SSSR-a od 1908 do 1941. godine, Fakultet političkih nauka, 19. 10. 2017.	1	1
13.	Nemanja Darmanović, Balkanski ratovi 1912-1913. godine, Fakultet političkih nauka, 30. 03. 2020.	1	1

Kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave			
1.	Potvrda Filozofskog fakulteta na osnovu ankete studenata	do 5	5

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu uvida u konkursnu dokumentaciju zaključujem da kandidat dr Nenad Perošević, koji se javio na objavljeni konkurs za oblast Opšta istorija i Nacionalna istorija na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, u pogledu stepena obrazovanja zadovoljava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom UCG i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Analizirajući dostavljenu bibliografiju dr Nenada Peroševića zaključujem da se kandidat stručno i naučno bavi istraživanjem važnih događaja i procesa u oblastima opšte i nacionalne istorije, iskazujući dar za analitičko-sintetičko analiziranje istorijskih procesa i događaja političkog, ekonomskog i kulturno-prosvjetnog karaktera. Među brojnim naučnim prilogima dr Nenada Peroševića, analiziraću tri njegova naučno-istraživačka rada koja smatram posebno značajnim.

Rad dr Nenada Peroševića i dr Miloša Krivokapića *Film i filmska djelatnost u Crnoj Gori i Jugoslaviji (1945-1951)* objavljen u relevantnom međunarodnom naučnom časopisu daje činjenično utemeljen istorijski presjek nastanka i razvoja filmske industrije u Crnoj Gori i Jugoslaviji. Hronološki okvir istraživane teme od 1945. do 1951. godine ukazuje da su autori analizirali najbitniji period u razvoju filma. U tom periodu ostvareni su ključni koraci na utemeljenju filma i filmske djelatnosti, što nije bilo slučajno, imajući u vidu da je država kroz državno planiranje privrede prioritarno podizala industriju uz istovremeno velika finansijska ulaganja u kulturu, prosvjetu i umjetnost. Komunistička partija Jugoslavije i njeno rukovodstvo su u ratu 1941-1945. godine imali dodira sa filmom cijeneći prvenstveno njegovu moć na polju propagande. Stečena iskustva u ratu ali i monopol nad propagandom Komunistička partija Jugoslavije nije napustila ni u poratnom periodu. Agitprop aparat je kontrolisao i ideološki usmjeravao ključne procese iz sfere kulture, prosvjete i umjetnosti. To je naročito bilo vidno do 1950. godine, a nakon toga se, usljed promjena u spoljnopoličkoj orijentaciji jugoslovenske države i promjena u upravljanju privredom čini izvjestan otklon od centralizovanog i dirigovanog načina rada. Osim ideološkog usmjeravanja ne može se poreći da je država i Komunistička partija Jugoslavije kao vodeća politička i idejna snaga u državi, uložila veliki napor u poslijeratnu modernizaciju društva. Industrija je dobila prioritet ali se veoma mnogo radilo i na opštem kulturnom uzdizanju stanovništva. Razvijati film i filmsku djelatnost u Crnoj Gori u periodu 1945-1951. godine nije bilo lako. Nedostajalo je predratne tradicije, materijalno-ekonomska osnova je bila niska a najviše je nedostajalo stručnog filmskog kadra (režiseri, scenaristi, kamermani, ton-majstori). Država je razvijala film usmjeravajući aktivnosti u više pravaca: krenulo se sa obnovom starih i gradnjom novih bioskopskih dvorana, putujući bioskopi su obilazili i gradske i seoske sredine, upućivan je filmski kadar na školovanje u Zagreb i Beograd a finansijska potpora filmu i filmskoj djelatnosti od strane države bila je ključna za stabilan razvoj u budućnosti. Takav rad je brzo donio rezultat. Godine 1948. u Crnoj Gori počinje filmska djelatnost sa sopstvenim kadrom; dvije godine nakon toga snimljen je prvi dokumentarni film u Crnoj Gori a osniva se i Udruženje filmskih radnika Crne Gore; broj stalnih bioskopa 1951. godine iznosio je 28, što je za 16 bioskopa više nego 1939. godine i sl. Podižući filmsku djelatnost Crna Gora je, između ostalog, kao društvo hvatalo korak sa modernizacijskim procesima koji su se odvijali u kulturi i umjetnosti socijalističke Jugoslavije.

Rad dr Nenada Peroševića *Kulturno-prosvjetni život na oslobođenim teritorijama Crne Gore (1941-1945)*, predstavlja analizu značaja aktivnosti i mjera preduzetih od strane Komunističke partije Jugoslavije u sferi kulturne politike na oslobođenim teritorijama u Crnoj Gori u vrijeme Drugog svjetskog rata. Uz aktivnu oružanu antifašističku borbu Komunistička partija Jugoslavije u Crnoj Gori nije zanemarivala rad u sferi kulture i

prosvjete. Komunistička partija Jugoslavije je smatrala da je uticaj u kulturi i prosvjeti moćna poluga u osvajanju vlasti nakon završetka rata, ali i da se takav uticaj može iskoristiti u procesu preobražaja dotadašnjeg društva u novo socijalističko društvo. Dok je rat trajao za Komunističku partiju Jugoslavije je borba za masovnu kulturu i narodno prosvjetovanje bila nerazdvojivi revolucionarne borbe pa se kulturna politika NOP-a razvijala u skladu sa potrebama i mogućnostima fronta i pozadine. Kako se od početka 1943. godine mijenjala situacija na frontovima u korist Saveznika to se odrazilo i na jačanje NOP-a u Jugoslaviji i u Crnoj Gori. Sa većom oslobođenom teritorijom javlja se mogućnost da se aktivnije razvijaju kultura i prosvjeta. Još dok je rat trajao narodna vlast u Crnoj Gori 1944. godine donosi dekrete o filmu, čuvanju arhivske građe, o muzejima, o zaštiti kulturno-istorijskih spomenika, o prikupljanju štampanih djela, a početkom 1945. godine donijeta su brojna uputstva o unapređenju stanja u prosveti, poput, pokretanja učiteljskih kurseva, obaveznog otvaranja domova kulture itd. Autor posebno ističe činjenicu da je štampa imala važnu ulogu u razvijanju parizanske borbe i kulture. Već polovinom septembra 1941. godine pokrenuta je prva štamparija u Gostilju kod Danilovgrada, dopremljena iz Nikšića. U štampariji su štampani listovi (*Narodna borba*, *Saopštenje*). Već početkom 1945. godine u Crnoj Gori su radile četiri štamparije (dvije na Cetinju, u Nikšiću i u Kolašinu). U Nikšiću, nakon oslobođenja septembra 1944. godine, iz Lipova kod Kolašina prelazi Predsjedništvo CASNO-a, a sa njim i štamparija. U njoj će se u oktobru štampati prvi broj *Pobjede* i do prelaska na Cetinje, još tri broja. U Nikšiću su štampani i drugi listovi poput *Riječ slobode*, *Omladinski pokret*, *Naša žena*. Autor je u radu analizirao značaj prve konferencije prosvjetnih radnika Crne Gore održane u Nikšiću novembra 1944. godine. Konferenciji je dat veliki značaj, učestvovao je veliki broj delegata koji su u iznesenim diskusijama konkretno ušli i probleme prosvjetnog rada. Sva pitanja koja su pokrenuta na ovoj konferenciji ostala su dugoročni zadatak Prosvjetnog savjeta, koji je osnovan kao savjetodavni organ Povjereništva za prosvjetu Predsjedništva CASNO-a. Na kraju rada, autor je analizirao materijalnu štetu i stepen razaranja objekata prosvjete i kulture u toku rata u Crnoj Gori. Činjenica da je potpuno uništena 321 zgrada školska zgrada, da je u 443 osnovne i 20 srednjih škola potpuno uništen inventar i da je pričinjena materijalna šteta ustanovama kulture, prosvjete, arhivskim i muzejskim zbirka, bibliotekama od 129 miliona dinara (obračunato po cijenama iz 1938) ukazuje na stepen razaranja koje su ove institucije pretrpjele u ratu. Imajući to u vidu jasno je sa kakvim se problemima suočavala narodna vlast da u toku rata privremeno pokrene rad škola i drugih ustanova kulture, kao i da nakon rata krene u njihovu obnovu sa ciljem omasovljavanja kulture i prosvjete i dostupnosti istih širokim slojevima stanovništva.

Rad dr Nenada Peroševića *Crna Gora u Prvom svjetskom ratu (1914-1918)* je prikaz najznačajnijih istorijskih procesa i faktora koji su za posledicu imali ulazak Crne Gore u Prvi svjetski rat i njenu ulogu u ratu. Autor jasno ukazuje da su interesi velikih sila grupisanih u dva zaračena vojno-politička bloka (Antanta i Centralne sile) odredili njihove pravce djelovanja u Jugoistočnoj Evropi. Crna Gora, tek izašla iz dva balkanska rata, nije željela ulazak u novi rat, ali se nije ni mogla oduprijeti ratnom vihoru. Kada je rat postao izvjestan kralj Nikola I Petrović je bio svjestan da Crna Gora mora ući u rat, što je i javnost u Crnoj Gori nedvosmisleno podržala. Objašnjavajući diplomatsku i političku pozadinu rata autor je značajno mjesto u radu posvetio i vojnim operacijama crnogorske vojske 1914-1916. godine sa posebnim akcentom na Mojokovačku bitku. Autor ukazuje da je crnogorska vojska u suštini morala da se povinuje željama i planovima koje je imala Antanta, što je u praksi često značilo da planovi i ciljevi crnogorske vojske nijesu ni uzimani u obzir. Iako je crnogorska vojska uspjela ispuniti zadate ciljeve to ipak nije moglo spriječiti nalet daleko nadmoćnijeg neprijatelja. Nastupio je težak period dvogodišnje austrougarske okupacije praćen progonom i pljačkom stanovništva, pojavom gladi, komitskim otporom. Na kraju rada autor je analizirao odnos Saveznika prema crnogorskom pitanju i njegovom rješavanju ukazujući da je sudbina dinastije Petrović-Njegoš i crnogorske države bila riješena i prije Versajske konferencije 1919. godine.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Nenad Perošević je od studijske 2003/04. na Filozofskom fakultetu u Nikšiću kao honorarni saradnik u nastavi za predmet Opšta istorija novog vijeka I na Studijskom programu istorija-geografija. Radni odnos na Filozofskom fakultetu zasnovao je 2004. godine, u svojstvu saradnika u nastavi za predmete Opšta istorija novog vijeka I, II i III. Novi ugovor potpisao je 2006. godine, kada je angažovan kao saradnik u nastavi za predmete: Opšta istorija srednjeg vijeka, Istorija Vizantije, Opšta istorija novog vijeka (1492-1789), Opšta istorija novog vijeka (1789-1918), Opšta savremena istorija (1917-1941), Opšta savremena istorija (1941-1989), Kultura modernog doba I i II. Od studijske 2009/10. godine do studijske 2014/15. izvodio je nastavu na Studijskom programu za obrazovanje učitelja u Beranama za predmet Istorija. Od 2007. do 2010. na Fakultetu političkih nauka u Podgorici na Studijskom programu Evropske studije angažovan je kao honorarni saradnik u nastavi na

predmetima Istorija Evrope I, II i III. Od školske 2010/11. na Fakultetu političkih nauka u Podgorici kao honorarni predavač angažovan je na predmetu Istorija Evrope II. Trenutno drži nastavu na Studijskom programu za istoriju iz predmeta: Kulturno nasljeđe Crne Gore I i II, Opšta savremena istorija 1917-1941, Opšta savremena istorija 1941-1989; na Studijskom programu za obrazovanje učitelja iz predmeta Istorija, i na Studijskom programu za geografiju iz predmeta Identitet Crne Gore-istorijske i kulturološke osobenosti.

Dr Nenad Perošević je na Fakultetu političkih nauka bio mentor na tri magistarska rada. Na Filozofskom fakultetu u Nikšiću bio je mentor za devet diplomskih-specijalističkih radova i na Fakultetu političkih nauka u Podgorici bio je mentor za četiri rada. Učesnik je u radu tri međunarodna naučna projekta i tri nacionalna naučna projekta. O kvalitetu pedagoškog rada dr Nenada Peroševića svjedoče i visoke ocjene u anketama studenata.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	20	12	32	58,5	32,7	91,2
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD	2	3	5	22,5	26	48,5
4. STRUČNI RAD	22	5	27	25,25	14,9	40,15
UKUPNO	44	30	64	106,25	73,6	179,85

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priloženog konkursnog materijala i dosadašnjeg naučnoistraživačkog i pedagoškog rada kandidata dr Nenada Peroševića, a s obzirom na činjenicu da u potpunosti ispunjava uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Univerziteta Crne Gore, predlažem Vijeću Filozofskog fakulteta u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore da se dr Nenad Perošević **reizabere u zvanje vanrednog profesora** za oblast: Nacionalna istorija i Opšta istorija.

RECENZENT

Akademik Đorđe Borozan
Redovni profesor u penziji

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu uvida u konkursnu dokumentaciju zaključujem da kandidat dr Nenad Perošević, koji se javio na objavljeni konkurs za oblast Opšta istorija i Nacionalna istorija na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, u pogledu stepena obrazovanja zadovoljava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom UCG i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Analizirajući dostavljenu bibliografiju dr Nenada Peroševića zaključujem da se kandidat stručno i temeljno bavi istraživanjem događaja i procesa u oblastima opšte i nacionalne istorije, iskazujući dar za istraživanje i sintetičko analiziranje procesa i događaja političkog, ekonomskog i kulturno-prosvjetnog karaktera. Među brojnim naučnim prilogima dr Peroševića, analiziramo tri njegova naučno-istraživačka rada koja smatramo posebno značajnim.

Rad dr Nenada Peroševića i dr Miloša Krivokapića *Film i filmska djelatnost u Crnoj Gori i Jugoslaviji (1945-1951)* objavljen u renomiranom međunarodnom naučnom časopisu daje zanimljiv istorijski presjek razvoja i nastanka filmske industrije u Crnoj Gori i Jugoslaviji. Autori analiziraju i obrađuju hronološki okvir od 1945. do 1951. u istoriografiji označen kao period obnove 1945-1946. i period Petogodišnjeg plana razvitka 1947-1951., a takav hronološki okvir je istovremeno primjeren i za oblast kulture, umjetnosti i prosvjete Jugoslavije i Crne Gore kao federalne republike. Posebnu

vrijednost radu daje činjenica da je o filmu i razvoju filma vrlo malo pisano kako za period između dva svjetska rata tako i za period socijalističke Jugoslavije, pa su autori najveći dio rada bazirali na arhivskim dokumentima pohranjenim u više fondova Arhiva Jugoslavije u Beogradu i Državnog arhiva Crne Gore na Cetinju. Razvoj filma i filmske djelatnosti autori analiziraju sa više ključnih aspekata: kulturološkog, umjetničkog, propagandnog, vaspitno-obrazovnog i finansijskog. Javno je istaknuto da jugoslovenski film u međuratnoj Jugoslaviji nije imao razvijenu tradiciju osim ako se donekle izuzme primjer Hrvatske. Film i filmska djelatnost počinje razvoj u Crnoj Gori i Jugoslaviji u periodu administrativno-centralističkog načina upravljanja u kome su vodeću ulogu imali KPJ i Agitprop. Agitprop aparat je trebao da kanališe sve težnje stanovništva za kulturnim životom. Takav način rada ostaje sve do 1950. kada će Agitprop komisije biti ukinute u nižim partijskim ćelijama ali će ostati pri saveznim i republičkim centralnim komitetima. Komunisti su još dok je trajao Drugi svjetski rat upoznali snagu i značaj filma kao propagandnog i kulturnog sredstva, pa je u tek oslobođenoj i materijalno razorenoj zemlji Partija posvetila veliku pažnju filmu kao "najmoćnijeg sredstva propagande i prosvjećivanja stanovništva." Uz uredbu o cenzuri filmova (1945) koja je obuhvatala i reklame, fotoše i filmske plakate, država i Partija su krenule u proces organizovanja državnih filmskih preduzeća po jugoslovenskim republikama. Osim Hrvatske, sve druge republike imale su malu predratnu filmsku tradiciju pa je stručno osoblje iz Hrvatske imajući najviše iskusnih stručnjaka i bolje materijalno-tehničke mogućnosti, na početku razvoja filmske djelatnosti pružalo stručne usluge svim ostalim jugoslovenskim centrima. Autori s pravom ističu činjenicu da je u Crnoj Gori bila najteža situacija u smislu organizovanih početaka razvoja filmske djelatnosti. U Crnoj Gori je nedostojalo stručnog filmskog kadra uz vrlo veliku oskudicu u materijalno-tehničkom smislu. Nakon što je završen period obnove privrednih potencijala 1945-1946. trebalo je podići Jugoslaviju iz privredne zaostalosti čime je buduću petogodišnji planski privredni razvitak prvenstveno baziran na razvoju industrije. Ipak, država i Partija su shvatili da bez razvoja kulture, umjetnosti i prosvjete nema ni sveukupnog razvoja jednog društva pa su i saveznim petogodišnjim planom kao i republičkim planovima značajna finansijska sredstva predviđena za kulturu i film. U tu namjenu za razvoj kulture i prosvjete u Crnoj Gori je predviđeno 470 miliona dinara za period 1947-1951. Predviđeno je da sva veća mjesta u Crnoj Gori dobiju stalne bioskope, što je značilo da na 10.000 stanovnika bude makar jedan stalni bioskop, zatim, planski se školovao neophodni stručni kadar u druge republike, davana je finansijska pomoć putujućim bioskopima, preko Državnog preduzeća za raspodjelu filmova finansirano je snimanje dokumentarnih filmova. Nije zaobideno ni emitovanje dokumentarnih i igranih filmova iz inostranstva, u početku su se više prikazivali filmovi sovjetske

proizvodnje a nakon sukoba Jugoslavije sa Informbiroom i SSSR-om 1948-1949. vrši se otklon od sovjetskog uticaja pa samim tim i smanjivanje učešća sovjetskih filmova u distribuciji u bioskopima. Takav odnos države prema filmskoj djelatnosti brzo je dao rezultate u Crnoj Gori: već 1948. počinje filmska djelatnost sa sopstvenim kadrom kada je formirana ekipa za snimanje dokumentarno-propagandnih filmova; prvi dokumentarni film Lovćen filma, a istovremeno i prvi dokumentarni film u Crnoj Gori *Na crnogorskom primorju*, snimljen je 1950., a sledeće godine prešlo se na proizvodnju više dokumentarnih filmova. Krajem 1950. osnovano je Udruženje filmskih radnika Crne Gore. Istovremeno broj bioskopa u Crnoj Gori je stalno rastao: 1939.-12; 1950.-20; 1951.-28; 1952.-29; 1953.-34 itd. Iako u Crnoj Gori nije mogao biti dostignut jugoslovenski nivo razvoja kinematografije u periodu 1945-1951. uloženi napor dali su rezultate: obnovljeni su stari i otvoreni novi bioskopi, pokreće se sopstvena filmska proizvodnja snimanjem prvog filmskog žurnala i dokumentarnog kratkog filma, osniva se Lovćen film kao prvo državno preduzeće za proizvodnju filmova, učinjeni su značajni napori da se film preko putujućih bioskopa približi stanovništvu ruralnih i pasivnih krajeva, prikazivani su brojni dokumentarni filmovi vaspitno-obrazovnog karaktera koji su uticali i na podizanje opšteg nivoa kulture stanovništva. Iako je film bio stavljen pod nadzor države i njenih agitprop komisija što je imalo prevashodno ideološku funkciju ne može se poreći zasluga države na podizanju filma i filmske djelatnosti u jednom vremenu koje u samom startu nije pružalo odgovarajuće uslove za razvoj ove oblasti, što su autori jasno istakli sagledavajući ovaj proces u kontekstu sveukupnih društveno-ekonomskih i kulturnih prilika jednog, do tada, nerazvijenog društva.

Veoma vrijedan interdisciplinarni rad *Religion and Language in the Function of (De)construction of Montenegrin Identity* dr Miloša Krivokapića i dr Nenada Peroševića, objavljen u renomiranom međunarodnom časopisu pruža zanimljiv i činjenično utemeljen pogled na uticaj jezika i religije ali i politike i međunarodnih faktora na izgradnju crnogorskog identiteta kroz istoriju. Zavisno od unutrašnjih i međunarodnih okolnosti crnogorski identitet trpio je različite religiozne, jezičke i političke uticaje, koji su, nekada jačali a nekada slabili konstrukciju samog identiteta. Autori su u istorijskom smislu istakli da su moderne nacije Evrope tvorevine novijeg doba čiji se začetci stvaraju u XVIII i u XIX vijeku. Po sličnom sistemu u proces stvaranja svojih nacija i nacionalnih identiteta kreću i Južni Sloveni i uopšte narodi sa Balkana, što je već posebno vidljivo od početka XIX vijeka, kada se uz političku i oružanu borbu sve više akcentu stavlja i na kulturnu, jezičku i religijsku komponentu. Brojni naučni poslenici, diplomate i vojni predstavnici su zabilježili crnogorsku borbu za ostvarenje nezavisne države i samim tim razvoj nacije u nesporno teškim unutrašnjim okolnostima. Autori posebno izdvajaju činjenicu da je Crna Gora i prije dobijanja nezavisnosti 1878. na Berlinskom kongresu, ali i nakon toga oskudjevala u broju učenih ljudi koji bi realizovali taj proces. Vijekovima kaleći jezik, jedan prevashodno ratnički narod, nije imao dovoljno obrazovanog stručnog kadra, koji bi taj proces gramatički uobličio. Jasno je da je istovremeno i sami obrazovni nivo prosječnog stanovništva bio veoma nizak u poređenju ne samo sa evropskim prosjekom već i sa bližim okruženjem oivičenog pojmom Južni Sloveni. Autori dokazuju da su Crnogorci i prije Vukove jezičke reforme imali svijest o etničkom porijeklu, da su pisali narodnim jezikom, da su imali definisanu narodnu nošnju i narodnu zastavu i svijest o dugoj istoriji državnosti. Period nezavisne Crne Gore i relativnog mira i razvoja (1878-1914) nije dugo potrajao pa samim tim ni proces izgradnje crnogorskog identiteta kroz institucije sistema nije imao prilike da zaživi. Materijalna oskudica, nedostatak obrazovanih ljudi koji bi uobličili taj proces, nizak nivo sveopšteg kulturnog razvoja tražio je još dodatnog vremena kojeg, međutim nije bilo. Balkanskim ratovima a naročito Velikom ratom Crna Gora je morala da rješava pitanje opstanka kako jedne države i dinastije tako i jednog naroda. Interesi velikih sila na Balkanu i Jugoistočnoj Evropi uslovi su nestanak nezavisne Crne Gore uz istovremeno stvaranje više novih država u Evropi i na Balkanu. U Kraljevini SHS/Jugoslaviji 1918-1941. dolazi do laganog rastakanja crnogorske etnojezičke zajednice i vjerske osobenosti. Dualnost crnogorskog identiteta nije prevaziđen i očitovao se u različitom poimanju i interpretiranju istorijskih procesa, etničkog porijekla, odnosu prema jeziku, crkvi i religiji.

Rad dr Nenada Peroševića *Crna Gora u Prvom svjetskom ratu (1914-1918)* predstavlja osoben i cjelovit prikaz uloge, djelovanja i posledica više spoljnih i unutrašnjih faktora koji su odredili pravce djelovanja i ulogu Crne Gore u Velikom ratu,

odnosno, Prvom svjetskom ratu 1914-1918. Oslanjajući se na relevantne istoriografske činjenice autor na početku daje uvid u više rasprava u evropskoj istoriografiji o uzrocima početka do tada najvećeg svjetskog sukoba. Mreža interesa i uticaja velikih sila u Evropi i na Balkanu nije nastala uoči početka rata, već su to bili procesi dugog trajanja i nekada jasno izraženih a nekada latentnih sukoba interesa velikih sila kojima su ton i usmjerenje davali složeni splet aktivnosti javne i tajne diplomatije. Ni Crna Gora nije bila izuzeta iz tog kruga djelovanja. Prije 1914. Crna Gora je imala niz međunarodnih bilateralnih ugovora sa velikim silama, a kako se Veliki rat bližio veze sa Rusijom a time i sa Antantom dobijaju sve više na značaju, stvarajući podozrenje Beča i Berlina. Odluka kralja Nikole I Petrovića o ulasku u rat na strani Antante nije bila laka, ali je bila jedina moguća u tom trenutku, iako je crnogorski suveren bio svjestan posledica takve odluke po Crnu Goru. Sa diplomatskih aktivnosti autor u radu dalje stavlja akcent na vojnu ulogu i doprinos Crne Gore u ratu. I ovdje je opravdano istaknuta uloga velikih sila koje su Crnoj Gori odredile pravce djelovanja u budućim ratnim operacijama, često ne vodeći računa o stvarnim mogućnostima Crne Gore da prihvati takve ratne planove. Ulaskom u rat Crna Gora je do maksimuma napregla svoje ionako siromašne materijalne i demografske resurse. Ipak, sa visokim moralom stanovništva i vojske, sa visoko razvijenom sviješću o neophodnosti žrtvovanja za buduću pobjedu, Crna Gora je vodila uspješno dvogodišnje vojne operacije, čija kulminacija doseže sa bitkom na Mojkovcu gdje Crna Gora u sudaru sa višestruko nadmoćnijim neprijateljem ispunjava glavni operativni plan 1916.: zadržavanje austrougarske vojske dok se ne završi povlačenje srpske vojske, diplomatskog kora i dijela stanovništva preko Crne Gore i Albanije. Nakon toga Crnu Goru je sačekao mučan period dvogodišnje okupacije, koji je ilustrovan kvantitativnim podacima o podnesenim ljudskim i materijalnim žrtvama Crne Gore. Na kraju, objektivnim pristupom istorijskim činjenicama autor daje analizu odnosa Saveznika prema Crnoj Gori ne samo tokom rata, već neposredno prije i nakon završetka rata. Analitički precizno ističu se uticaji i interesi velikih sila Antante i Centralnih sila prema Crnoj Gori, kao i njihov stav prema kralju Nikoli i njegovim političkim i dinastičkim ambicijama. Iz date analize jasno je da je sudbina kralja, dinastije i države bila riješena i prije Versaja 1919. a da Crna Gora sa svojom malom demografskom, vojnom i ekonomskom snagom nije mogla uticati na radikalno drugačiji stav velikih sila u Versaju. Crnogorsko pitanje je krajnuto sa dnevnog reda Versaja i prije nego što je moglo biti pokrenuto.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Nenad Perošević je od studijske 2003/04. na Filozofskom fakultetu u Nikšiću kao honorarni saradnik u nastavi za predmet Opšta istorija novog vijeka I na Studijskom programu istorija-geografija. Radni odnos na Filozofskom fakultetu zasnovao je Ugovorom o radu 24. XII 2004. (Odluka br. 01-2074) u svojstvu saradnika u nastavi za predmete Opšta istorija novog vijeka I, II i III. Novi ugovor potpisao je 5. X 2006. godine, kada je angažovan kao saradnik u nastavi za predmete: Opšta istorija srednjeg vijeka, Istorija Vizantije, Opšta istorija novog vijeka (1492-1789), Opšta istorija novog vijeka (1789-1918), Opšta savremena istorija (1917-1989) na Studijskom programu istorija, i predmete Kultura modernog doba I i II i Opšta savremena istorija (1917-1989). Od studijske 2009/10. godine do studijske 2014/15. izvodio je nastavu na Studijskom programu za obrazovanje učitelja u Beranama za predmet Istorija. Od 2007. do 2010. na Fakultetu političkih nauka u Podgorici na Studijskom programu Evropske studije angažovan je kao honorarni saradnik u nastavi na predmetima Istorija Evrope I, II i III. Od školske 2010/11. na Fakultetu političkih nauka u Podgorici kao honorarni predavač na predmetu Istorija Evrope II. Trenutno drži nastavu na Studijskom programu za istoriju iz predmeta: Kulturno nasljeđe Crne Gore I i II, Opšta savremena istorija 1917-1941, Opšta savremena istorija 1941-1989; na Studijskom programu za obrazovanje učitelja iz predmeta Istorija, i na Studijskom programu za geografiju iz predmeta Identitet Crne Gore (istorijske i kulturološke osobenosti).

Dr Nenad Perošević je na Fakultetu političkih nauka bio mentor na 3 magistarska rada. Na Filozofskom fakultetu u Nikšiću bio je mentor za izradu 9 diplomskih/specijalističkih radova i na Fakultetu političkih nauka u Podgorici bio je mentor 4 rada. Učesnik je u radu 3 međunarodna naučna projekta i 3 nacionalna naučna projekta. O kvalitetu pedagoškog rada kolege Peroševića svjedoče i visoke ocjene u anketama studenata.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	20	12	32	58,5	32,7	91,2
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD	2	3	5	22,5	26	48,5
4. STRUČNI RAD	22	5	27	25,25	14,9	40,15
UKUPNO	44	30	64	106,25	73,6	179,85

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priloženog konkursnog materijala i dosadašnjeg naučnoistraživačkog i pedagoškog rada kandidata dr Nenada Peroševića, a s obzirom na to da u potpunosti ispunjava uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Univerziteta Crne Gore, predlažem Vijeću Filozofskog fakulteta u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore da se dr Nenad Perošević **reizabere u zvanje vanredovnog profesora** za oblast: Opšta istorija i Nacionalna istorija.

RECENZENT

Prof. dr Živko Andrijašević
Redovni profesor Filozofski fakultet Nikšić

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu uvida u konkursnu dokumentaciju zaključujem da kandidat dr Nenad Perošević, koji se javio na objavljeni konkurs za oblast Opšta istorija i Nacionalna istorija na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, u pogledu stepena obrazovanja zadovoljava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom UČG i Mjerilima za izbor u akademska naučna zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Analizirajući dostavljenu bibliografiju dr Nenada Peroševića zaključujem da se kandidat naučno i stručno bavi istraživanjem događaja i procesa društveno-ekonomskog, kulturno-umetničkog, ekonomskog i vojno-političkog karaktera iz oblasti nacionalne i opšte istorije. Od brojnih naučnih radova izdvojiću tri njegova naučno-istraživačka rada koja smatram posebno bitnim.

Rad dr Nenada Peroševića i dr Miloša Krivokaپیћа *Film i filmska djelatnost u Crnoj Gori i Jugoslaviji (1945-1951)* objavljen u relevantnom međunarodnom naučnom časopisu, predstavlja analitički prikaz o preduzetim radnjama i aktivnostima države na razvoju „sedme umetnosti“ u Crnoj Gori i Jugoslaviji u periodu od 1945. do 1951. godine. Analizirajući film i filmsku djelatnost autori su posebno skrenuli pažnju da oni nisu bili razvijeni u Krajevini SXC/Jugoslaviji u periodu između dva svjetska rata, izuzimajući Hrvatsku. O filmu i njegovom razvoju analiziranog perioda ne postoji obimna literatura, pa su autori istraživački napori usmerili na dokumenta iz fondova Arhiva Jugoslavije i Državnog arhiva Crne Gore. Razvoj filma i filmske djelatnosti u Crnoj Gori i Jugoslaviji autori su sagledali iz više aspekata: kulturološkog, umetničkog, propagandno-vaspitnog i finansijskog. S obzirom da su film i filmska djelatnost u posleratnoj Jugoslaviji u periodu 1945–1951, kao i ostali aspekti društveno-političkog i kulturno-umetničkog života, bili pod nadzorom državnih organa i moćnog aparata za agitaciju i propagandu (Agitprop), autori poseban naglasak stavljaju na stav Partije da se filmu mora pristupiti prvenstveno kao „moćnom oružju“ u propagandne svrhe. Takav stav Partije i države ostaje vidno prisutan sve do 1951. kada se država i društvo unekoliko odmiču od krutog administrativno-centralističkog upravljanja državom i društvom. Od svih republika socijalističke Jugoslavije, Crna Gora je imala najslabije

ekonomsko-materijalne i kadrovske mogućnosti za razvoj filma. To i ne čudi imajući u vidu nasleđeno predratno siromaštvo i obim ratnih razaranja u ratu i okupaciji 1941–1945. godine. Boљи nagovestaji za razvoj filma u Crnoj Gori najavljeni su prvim Petogodišnjim planom razvitka koji je usvojen 1947. kojim su dođeljena značajna finansijska sredstva za razvoj prosvete, nauke i kulture, pa samim tim i razvoju filma. Iako je ovim planom akcentat privrednog razvoja stavljen na industrijalizaciju države, aktivnosti koje su država i њени organi preduzeli za razvoj kulture uopšte i razvoj filma su vredni pažnje. Autori posebno naglašavaju чињеницу да је држава системски радила на подизању нових биоскопских дворана, приближавала је филм становништву у сеоским подручјима путем путујућих биоскопа, плански је слала и организовала школовање потребног стручног кадра у веће југословенске центре (Загреб и Београд), финансијски помагала снимање пропагандних и документарних филмова итд. Како су све активности биле дириговане од стране државе јасно је да је и филмска делатност била под цензорском лупом Агитпропа, па је филм имао важну улогу и задатак у промоцији државе и партије и њихове политике уопште. Међутим, не може се пренебрегнути чињеница да је истовремено у кратком временском периоду филмска делатност добила чврст темељ за даљи развој, а да је филм као друштвени феномен 20. века осим забавне имао и значајну васпитно-образовну улогу. Црна Гора је у овом периоду повећала број сталних биоскопа са 12 из 1939. на 28 у 1951, односно 29 у 1952, када је Петогодишњи план и завршен. Истовремено, добијен је први школовани стручни филмски кадар у Црној Гори који је снимео прве документарне филмове, основан је „Ловћин филм“ као прво филмско предузеће у Црној Гори, а постигнута је и стабилност у финансирању ове делатности.

Интердисциплинарни рад *Religion and Language in the Function of (De)construction of Montenegrin Identity* dr Miloša Krivokaپیћа и dr Nenada Peroševića, objavljen u renomiranom međunarodnom časopisu predstavlja naučno utemeljen pogled na razne uticaje u oblikovanju crnogorskog identiteta kroz istoriju. Autori razmatraju uticaje pre svega jezika i religije, ali i uticaje politike i međunarodnih faktora na izgradnju crnogorskog identiteta. Unutrašnje i međunarodne okolnosti dovele su do toga da je proces izgradnje crnogorskog identiteta trpio jezičke, religiozne i političke uticaje koji su s jedne strane doprinosili jačanju identiteta, a s druge strane su ga u određenim vremenskim periodima slabili i razgrađivali. Autori jasno uočavaju da su moderne nacije u Evropi počele da se uobličavaju u složenim društveno-političkim i kulturnim procesima s kraja 18. века и почетком 19. века. Takva kretanja nisu mogla zaobići ni prostor Balkana и Јужне Словене, који су већ почетком 19. века покренули оружану, дипломатску и културну борбу за национално ослобођење и уједињење. Црна Гора је део тог процеса и бројни путописци, дипломате и научни посленици 19. века су извештавали о црногорској борби за државу и национални идентитет. Посебно отежавајућа околност огледала се у чињеници да Црна Гора и пре и после Берлинског конгреса није имала довољно образованог кадра који би такав процес водио. Autori јасно истичу да је и пре међународно признате независности у Црној Гори развијан народни језик, да је постојала јасно развијена свест о државној традицији и дугом трајању на одређеном простору, религијској припадности, и са јасно истакнутим симболима једног народа попут заставе, народне ношње и сл. Период до почетка Првог светског рата, није искоришћен да се значајније институционално учврсти процес изградње националног идентитета делимично и због недостатка образованог кадра и институција кulture и просвете које би га заокружиле. Велике силе су одредиле судбину независне Црне Горе након окончања Првог светског рата руководећи се сопственим интересима које су имале на Балкану.

Уласком у нову државну творевину, Краљевину СХС, касније Краљевину Југославију, која је била хетерогена у националном, религијском и културном погледу, условило је лагано раставање црногорске етничке и језичке заједнице и верске особености. Последица тога је да дуалност црногорског идентитета није превазиђена, што се рефлектовало у различитом поимању историјских процеса, етничког порекла, односа према језику и религији. Различито поимање ових процеса логично је довело и до њихових каснијих различитих интерпретација које су често биле под утицајима тренутне политике и ситуације у држави.

Rad dr Nenada Peroševića *Agriculture development in the municipality of Nikšić (1945-1991)* представља заокружену и чињенично садржајну анализу процеса развоја пољопривреде површином највеће општине у Југославији и Црној Гори у времену трајања социјалистичке Југославије. Аутор у раду полази од чињенице да је Општина Никшић у периоду узмеђу два светска рата развијала највише пољопривредну делатност, што је уосталом била карактеристика и Црне Горе и највећег дела Краљевине СХС/Југославије. Географски положај, климатски услови, врло мали број индустријских предузећа и саобраћајна неразвијеност утицали су да се становништво Општине Никшић окрене пољопривредној делатности. Четворогодишњи рат 1941–1945, са великим људским жртвама и материјалним разарањима државних и приватних добара, додатно је отежао живот и рад становништва у тек ослобођеној држави. После ослобођења и извршене обнове земље 1945–1946, југословенска држава се одлучила да кроз убрзану индустријализацију превазиђе економску неразвијеност. Првим Петогодишњим планом привредног развитка тако утемељене добило је и званичан план државе да се крене у процес индустријализације. То је истовремено био и модернизацијски процес државе који је „повукао” и развој осталих делатности не само привредних већ и културних. Аутор истиче да је у датом времену таква одлука била исправна и неопходна, указујући истовремено на низ отежавајућих околности попут предратне привредне неразвијености већине подручја Југославије и њихове неуједначености у привредном и културном развоју, брзине којом је требало извршити индустријализацију која је доводила до грешака у привредном планирању, лоше материјалне и стручне основе која је отежавала извршење постављених задатака и циљева, пољопривреде која је стављена у други план у односу на индустријску делатност иако су чињени напори да се унапреди и оснажи њен положај. Црна Гора (са 75,8% пољопривредног становништва), а тиме и Општина Никшић (73,7% пољопривредног становништва), били су међу најнеразвијенијим деловима Југославије у тренутку када је процес индустријализације и модернизације државе започет. Аутор свеобухватно анализира процес индустријализације и деаграризације Општине Никшић кроз економску трансформацију, пејзажну и урбану трансформацију, демографска кретања, приказујући стање у пољопривредној делатности од 1945. до 1991. године. Аутор уочава да је индустријализација и електрификација Општине Никшић довела до јаког привредног и економског раста што се одразило

на животни стандард становништва. Новоподигнута велика индустријска предузећа тражила су бројну радну снагу коју је једино село могло дати, а то је покренуло миграциони талас становништва са села у градове што је демографски ојачало град Никшић. Убрзани прилив становништва уз економски раст поспешно је стамбену и инфраструктурну изградњу града, а досељено сеоско становништво махом добија боље услове у граду у смислу лакше доступности образовним, школским и здравственим институцијама. Али, неспоран индустријски развој показао је и другу страну медаље: нагли одлив становништва са села у градове ослабио је село у демографском смислу; пољопривредна производња на селу тражила је младу радну снагу које је бивало све мање; и поред тога што држава улаже и у развој пољопривреде, у Општини Никшић се смањује број пољопривредног становништва, а тиме и обим производње. Додатна отежавајућа околност за развој пољопривредне делатности била је та што је у једном периоду држава административним одлукама нанијела штету селу и пољопривреди нарочито оснивајући (касније укидајући) сељачке радне задруге, одузимајући најквалитетније пољопривредно земљиште за потребе индустријализације и електрификације Општине Никшић, доносећи одлуку о обавезном смицању коза на сеоским домаћинствима итд. Парадоксално је да су село и сељак који су највише дали држави у рату и у процесу индустријализације државе постали и највећом жртвом тог процеса, што је управо видљиво на примеру Општине Никшић. Наведено постаје посебно уочљиво са наступајућом кризом југословенског друштва 80-их и 90-их година 20. века, која је довела до економске кризе, распада југословенске државе, постепене деиндустријализације града Никшића, незапослености становништва које опет, с друге стране, нема услова за повратак на село и покретање модерне и исплативе пољопривредне делатности.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Др Ненад Перошевић је ангажован на Филозофском факултету од студијске 2003/04. године, док је једно време био хонорарно ангажован и на Факултету политичких наука у Подгорици. Тренутно држи наставу на Студијском програму за историју: Културно наслеђе Црне Горе 1 и 2, Општа савремена историја 1917-1941 и Општа савремена историја 1941-1989, на Студијском програму за образовање учитеља из предмета Историја и на Студијском програму за географију из предмета Идентитет Црне Горе (историјске и културолошке особености). Др Ненад Перошевић је на ФПН у Подгорици био ментор на три магистарска рада. На Филозофском факултету у Никшићу био је ментор за израду девет дипломских-специјалистичких радова, и на ФПН у Подгорици био је ментор при изради четири рада. Учествовао је у раду три међународна научна пројекта и три национална научна пројекта. За педагошки рад др Ненад Перошевић је оцењен високом оценом од стране студената.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	20	12	32	58,5	32,7	91,2
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD	2	3	5	22,5	26	48,5
4. STRUČNI RAD	22	5	27	25,25	14,9	40,15
UKUPNO	44	30	64	106,25	73,6	179,85

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

На основу приложеног конкурсног материјала и досадашњег научно-истраживачког и педагошког рада кандидата др Ненада Перошевића, а имајући у виду да у потпуности испуњава услове прописане Законом о високом образовању и Статутом УЦГ, предлажем Већу Филозофског факултета у

Никшићу и Сенату УЦГ да се др Ненад Перошевић **реизабере у звање ванредног професора** за област: Општа историја и Национална историја.

РЕЦЕНЗЕНТ

др Момир Самарић, ред. професор
Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Opšta istorija i pomoćne istorijske nauke** na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore..

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 14.02.2022. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR DALIBOR ELEZOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Prof. dr Dalibor Elezović, rođen je 15.02.1975. godine u Nikšiću (Crna Gora), gde je završio osnovnu i srednju školu. Osnovne studije istorije završio je na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Prištini 2001. godine, sa temom diplomskog rada *Politika Mletačke Republike na južnom Jadranu (XIV-XVI vek)*, gde je i magistrirao 2007. godine, sa temom magistarskog rada *Novopazarski sandžak početkom XVII veka*. Na istom fakultetu je doktorirao 2014. godine, odbranivši doktorsku disertaciju pod naslovom *Franc Guliman (1568-1612) – kasni humanizam i katolička reformacija*.

Bio je rukovodilac naučnog projekta: *III 47023 Kosovo i Metohija između nacionalnog identiteta i evrointegracija* (2018-2019), čiji je nosilac Filozofski fakultet Kosovska Mitrovica, koji je finansiralo Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja R. Srbije. Kao istraživač je bio angažovan od 1.01.2017. do 31.12.2017. na međunarodnom naučnom projektu „Religion, national identity and

statehood in the Balkans in XIX-XXI century,” čiji je nosilac bio Faculty of History, University of Veliko Turnovo St Cyril and St. Methodius, Bugarska. U okviru navedenog projekta nastala je monografija *Balkans in letters: the impressions of an 18th-century Westerner*, objavljena u Sofiji.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Kao istraživač-pripravnik radio je na Odeljenju za istoriju Instituta za srpsku kulturu Priština, od 1.07.2003. do 30.11.2006. godine. Od 1.12.2006. radi kao asistent-pripravnik, a od 22.09.2008. godine kao asistent na Katedri za istoriju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Prištini-Kosovska Mitrovica. Na istom univerzitetu je izabran u zvanje docenta 5.03.2015. godine. Za vanrednog profesora, za užu naučnu oblast Istorija modernog doba, izabran je na Univerzitetu u Prištini-Kosovska Mitrovica 19.09.2019. godine. Visiting professor je na Južnom federalnom Univerzitetu, Rostov na Donu (Rusija), za nastavne godine 2018/2019, 2019/2020 i 2020/2021. Od 2016. godine angažovan je po ugovoru o delu na Fakultetu za međunarodnu politiku i bezbednost u Beogradu.

Član je redakcije više naučnih časopisa. Istraživao je u arhivima i bibliotekama Srbije, Crne Gore, Švajcarske, Francuske, Bugarske, Rusije. Održao je predavanja po pozivu na tri međunarodne naučne konferencije u Rusiji (Sevastopolju, Orenburgu i Rostovu). Učesnik je više naučnih konferencija u zemlji i inostranstvu.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST		
Radovi u naučnim časopisima		
Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Elezović, D. (2013). <i>Description of Russia in the Chronicle of the Swiss Anonym, late 18th century. VOPROSY ISTORII</i> , (3), pp. 164-167, ISSN: 0042-8779 eISSN: 1938-2561 Accession Number: WOS:000317437900013 Document Type: Article. https://dlib.eastview.com/browse/doc/29781302	6	6
2. Atlagic, M. Elezović, D. (2015). <i>Catholic missionary Yuri Krizani. VOPROSY ISTORII</i> , (9), pp. 155-158, ISSN: 0042-8779 eISSN: 1938-2561 Accession Number: WOS:000362624400013 Document Type: Article. https://dlib.eastview.com/browse/doc/45328104 (pisana izjava prvog autora o vodećem autorstvu D. Elezovića).	6	6
3. Atlagic, M. Elezović, D. (2018). <i>Work of serbs in the Russian empire in 18th - 19th centuries. VOPROSY ISTORII</i> , (5), pp. 156-161, ISSN: 0042-8779 eISSN: 1938-2561, Accession Number: WOS:000435532100015 Document Type: Article. https://dlib.eastview.com/browse/doc/50974677 (pisana izjava prvog autora o vodećem autorstvu D. Elezovića).	6	6
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Elezović D. (2004). Prvi pomeni trgovaca sa Kosova i Metohije u kotorskim spomenicima prve polovine XIV veka. <i>Baština</i> , (17), pp.199–204. ISSN:0353-9008. https://scindeks.ceon.rs/article.aspx?artid=0353-90080417199E	4	4
2. Elezović D. (2005). The Antonins from Dubrovnik died in Epidemics of Plague and Earthquake on 1667. <i>Baština</i> , (18), pp.273-284. ISSN:0353-9008. http://doi.org/10.5281/zenodo.4309367	4	4
3. Elezović D. (2005). Voinuci Novopazarskog kadiluka prema turskom popisu iz 1604. godine. <i>Baština</i> , (19), pp. 113-125. ISSN:0353-9008. https://scindeks.ceon.rs/article.aspx?artid=0353-90080519113E	4	4
4. Elezović D. (2006). Насеља и становништво нахије Брвеник према попису Зворничког санџака из 1533. године. <i>Baština</i> , (21), pp. 125-140, ISSN: 0353-9008.	4	4
5. Elezović D. (2006). Polioprivredna proizvodnja u nahiji Zvečan početkom XVII veka. <i>Baština</i> , (20), pp. 123-133. ISSN: 0353-9008. https://scindeks.ceon.rs/article.aspx?artid=0353-90080620123E	4	4
6. Elezović D. (2010). Hronika anonimnog autora o švajcarskom najamništvu - prilog istoriji historiografije ranog modernog doba. <i>Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Prištini</i> , (40), pp. 231-237. ISSN:0354-3293. https://scindeks.ceon.rs/article.aspx?artid=0354-32931040231E	4	4
7. Elezović D. (2011). Turska u rukopisnoj istoriji sveta s kraja XVIII veka - prilog proučavanju razvoja istoriografske misli epohe prosvetiteljstva.	4	4

	Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Prištini,(41),pp.409-417.ISSN:0354-3293. https://scindeks.ceon.rs/article.aspx?artid=0354-32931141409E		
8.	Elezović D. (2012). Reports of the Swiss police concerning the persecution of Bulgarian communists in Fribourg in 1919. <i>Epohi Journal of History</i> , 19 (1), pp. 115–120. ISSN: 2534-8418 (Online). ISSN: 1310-2141 (Print). http://journals.uni-vt.bg/epohi/eng/vol19/iss1/5	4	4
9.	Atlagić M. Elezović D. (2013). Pomoćne istorijske nauke na jugoslovenskim i srpskim univerzitetima - razvoj i perspective. <i>Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Prištini</i> , 43 (1), pp. 375-388.ISSN:0354-3293. https://scindeks.ceon.rs/article.aspx?artid=0354-32931301375A	4	2
10.	Atlagić M. Elezović D. (2013). Srbija u zapisima Kira Petrova. <i>Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Prištini</i> , 43 (2), pp. 101-109.ISSN:0354-3293. https://scindeks.ceon.rs/article.aspx?artid=0354-32931302101A	4	2
11.	Atlagić M. Elezović D. (2014). Чланци Владимир Гашиновића у женевском листу La Serbie. <i>Теме</i> , 38 (4), pp. 1589–1598.ISSN:0353-7919. http://teme2.junis.ni.ac.rs/index.php/TEME/issue/view/4	4	2
12.	Elezović D. (2015). The Context Of Late Humanism. <i>Зборник радова Филозофског факултета</i> , 45 (3), pp. 93–104. ISSN: 0354-3293. https://scindeks.ceon.rs/issue.aspx?issue=12439	4	4
13.	Elezović D. (2016). News on the Battle of Petrovaradin and the Siege of Belgrade in the Autobiographical Writings of Jean-Frédéric Diesbach. <i>Зборник радова Филозофског факултета</i> , 46 (3), pp. 53-63. ISSN 0354-3293. doi:10.5937/zrffp46-12090 https://scindeks.ceon.rs/issue.aspx?issue=12895	4	4
14.	Elezović Z. Mumovic A. Elezović D. (2017). Григорий Степанович Щербина (1868-1903) в культуре косовских сербов. <i>Tomsk State University Journal</i> , (420), pp. 141–145. ISSN 19986645. DOI: 10.17223/15617793/420/20	4	1.33
15.	Kocić, M. V. Elezović D. (2018). Успон Махмуд-паше Бушатлије као одраз кризе османског државног система. <i>Баштина</i> , (46), pp. 319–335. ISSN: 0353-9008 doi:10.5937/bastina1846291K https://scindeks.ceon.rs/issue.aspx?issue=14336	4	2
16.	Tančić D. Elezović D. Gordić M. (2018). The Specificities of the Relationship of the Comparative and the Historical Methods in the Research of Political History. <i>Mediterranean Journal of Social Sciences</i> , 9 (2), pp. 55–60. ISSN: 2039-9340(Print) ISSN 2039-2117(Online) Doi: 10.2478/mjss-2018-0025, http://www.mcser.org/journal/index.php/mjss/article/view/10170 Časopis je označen kao Q3 u SJR. https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=21100283701&tip=sid&clean=0	4	2
17.	Elezovic D. Deletic Z. (2019). The principality of Moldavia in the mid-18th century: impressions of a traveler from the West. <i>Rusin</i> , 51 (1), pp. 104–112. ISSN: 1857-2685. DOI:10.17223/18572685/51/8 http://journals.tsu.ru/rusin/en/&journal_page=archive&id=1700 Časopis je označen kao Q1 u SJR. https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=21100199115&tip=sid&clean=0	4	4
18.	Elezović, D. M. Kocić, M. V. (2019). Katolička reforma - ka modernoj simbiozi religije i politike, <i>Sociološki pregled</i> , 53(4), pp. 1417–1437. ISSN:0085-6320, eISSN:2560-4880. doi: 10.5937/socpreg53-22520 https://scindeks.ceon.rs/issue.aspx?issue=14976	4	4
19.	Tancic D. Elezović D. Elezovic Z. (2019). Defining History and Historical Method from Jean Bodin to Arnold Toynbee. <i>Research Journal of Applied Sciences</i> , 14 (4), pp. 122-128. ISSN: 1815-932x (Print), ISSN: 1993-6079. DOI:10.3923/rjasci.2019.122.128	4	2
20.	Kocić M. V. Elezović D. Dajč H. E. (2019). Plague, cattle pestilence, and hunger in the Papal State (1713-1716): A contribution to the history of everyday life from the perspective of British sources. <i>Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Prištini</i> , 49 (3), pp. 231-244. ISSN 0354-3293. doi:10.5937/ZRFFP49-21359 https://scindeks.ceon.rs/issue.aspx?issue=14649	4	2
21.	Elezović, D. (2019). Letters of Francis II Rakoczi from Mukachevo to Elzbieta Sieniawska in 1709 and 1710. <i>Rusin</i> , (55),pp.58–67.ISSN:1857-2685. DOI:10.17223/18572685/55/5 . Časopis je označen kao Q1 u SJR. https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=21100199115&tip=sid&clean=0	4	4
22.	Elezović, D. (2020). On historicity and fiction in the poem Osman by Ivan Gundulić. <i>Rusin</i> , (39), pp. 78-88. ISSN: 1857-2685. DOI: 10.17223/18572685/59/5 . Časopis je označen kao Q1 u SJR. https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=21100199115&tip=sid&clean=0	4	4
23.	Elezović, D. (2020). Between narration and medicine: on disease and death of Philip II according to the writing of Antonio Cervera de la Torre. <i>Acta historiae medicinae, stomatologiae, pharmaciae, medicinae veterinariae</i> , 39	4	4

	(1-2), pp. 47-55. ISSN: 0352-7840. DOI: 10.5281/zenodo.4589506. http://actahistorica.com/acta-historiae-medicinae		
24.	Atlagić, M. Martinović, A. Elezović, D. (2020). „Noble english Woman Adeline Paulina Irby on Kosovo and Metohija in Serbia”. <i>Baština</i> , 30 (51), pp. 395-404. ISSN: 0353-9008. https://doi.org/10.5937/bastina30-26781 https://scindeks.ceon.rs/article.aspx?artid=0353-90082051395A	4	1.33
25.	Tančić, D. L., & Elezović, D. M. (2020). Political processes in Kosovo and Metohija in a comparative-historical perspective. <i>Baština</i> , 30 (50), pp. 109-120. ISSN: 0353-9008. doi:10.5937/bastina30-25562 https://scindeks.ceon.rs/issue.aspx?issue=15025	4	2
26.	Tančić, D. L., & Elezović, D. M. (2021). Hypotheses in Historical Research. <i>Baština</i> , 31 (53), pp. 1-13. ISSN: 0353-9008. https://doi.org/10.5937/bastina31-31917	4	2
27.	Elezović, D. (2021). Стратешки интереси Русије у Руско-аустријско-турском рату (1735-1739) према француским обавештајним изворима. <i>Напредак: часопис за политичку теорију и праксу</i> , 2 (1), pp. 47-56, ISSN: 2683-6106. DOI:10.5937/napredak%v-3163 https://scindeks.ceon.rs/article.aspx?artid=2683-61062101047E	4	4
28.	Elezović, D. (2021). The role of Dmitry Kantemir’s writings for the Western educational historiography (a case study of the manuscript “The History of Turkey” of the 18th century). <i>Rusin</i> ,(63),pp.34–42.ISSN:18572685. DOI:10.17223/18572685/63/3. Časopis je označen kao Q2 u SJR.	4	4
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Elezović D. (2010). Швајцарска штампа о смрти Владимира Гашиновића. <i>Слово</i> , 27-28 (2010): 214–217. ISSN: 1800-6140.	2	2
2.	Elezović D. (2021). Информација Мокрогорског карантина из 1838. године о нападу Црногораца и Херцеговаца на Клобук. <i>Српска баштина</i> , 1 (2021): 143-149.ISSN:2337–0939. https://doi.org/10.5281/zenodo.4815539	2	2
K1 Predavanje po pozivu na međunarodnom skupu štampano u cjelini (neophodno pozivno pismo)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Elezovic D. (2018). “Обзор истории внешней политики России в отношении сербов (18-20 век)”, Сборник статей международной научной конференции XXXIV Харакский форум «Политическое пространство и социальное время: синергия смыслов и ценностей», состоявшийся в г. Ялта с 17 по 20 мая 2018 г.1,pp. 217–234.ISSN: 978-5-907032-60-6. http://charaxforum.cfuv.ru/pdf/sbornic-may-2018.pdf	3	3
2.	Elezović D. (2018). „Oral History: Methodological challenges and evaluation in The History science (the example of case studies on World War II)“. В сборнике: <i>Завершение коренного перелома в ходе Великой Отечественной войны: проблемы исследования и сохранения исторической памяти Международная научно-практическая конференция</i> . Науч. ред. Р.Р. Хисамутдинова. 2018. Оренбург: Издательство Оренбургский государственный педагогический университет, С. 96-100. ISBN: 978-5-85859-687-5. https://www.elibrary.ru/	3	3
3.	Elezovic D. (2019). „Teodor Jankovic De Mirijevo - education Reformer in Serbes and Russia“, В сборнике: <i>Современное образование для цифровой экономики: новые вызовы и перспективы развития</i> Сборник трудов Международной научной конференции(г. Ростов-на-Дону, 13-15 мая 2019 г. Южный федеральный университет; науч. ред. М. Лончар-Вуйнович, В.В. Филонич, В.А. Бондаренко.–Ростов-на-Дону: Издательство «Медиа-Полис», 2019. С. 71-83. ISBN:978-5-9909503-3-7. https://doi.org/10.5281/zenodo.3596670	3	3
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Elezović D. (2006). Османски пописи значајни за проучавање историје Косова и Метохије, Духовност писане културе Срба у контексту културе балканских Словена: научни скуп, Лепосавић 25. децембар 2006. Ур. В. Ђурић. Лепосавић: Институт за српску културу, 2006, pp. 165-172. ISBN: 86-82797-71-2.	2	2
2.	Elezović D. (2010). Дмитровица и околина почетком 17. века: историјски пресек на основу османскогписа из 1604. године, Косово и Метохија у Цивилизацијским токовима. Међународни тематски зборник. Књига 3 Историја, Историја уметности, Филозофски факултет Косовска Митровица, 3, pp. 175–188. ISBN: 978-86-80273-52-5. 2010. http://fifa.pr.ac.rs/izdavacka_delatnost/monografije_izdavacka_delatnost/	2	2
3.	Elezović D. (2011). The Cooperation of the Swiss Catholic Mission and the Bulgarian Red Cross to render aid to English Prisoners of War in Bulgaria 1916., Bulgaria and the Balkans in the sphere of European Influences 19th	2	2

	– 21st century, Bulgaria, 11.–13. Nov, 2011, ИВИС, ВТУ "Св.св. Кирило и Методиј", pp.85–92. ISBN:978-954-2968-46-7. http://knigabg.com/index.php?page=book&id=36738		
4.	Елезовић Д. (2011). Рецепција нововековне историје Никшића. Прилог разумевању и тумачењу монографије Никшић до почетка 19. века Богумила Храбака, Живот и дело академика Богумила Храбака, Филозофски факултет Универзитета у Приштини, Србија, 6.–8. Ост, 2011. Косовска Митровица, pp. 32–33. ISBN: 978-86-80273-64-8. https://www.calameo.com/accounts/6379171	2	2
5.	Алексић Б. Елезовић Д. (2012). Косово и Метохија у политици и култури Петровића Његоша. Међународни тематски зборник Косово и Метохија 1912-2012. уредници Б. Јовановић, У. Шуваковић. К. Митровица: Филозофски факултет, 13-36. ISBN:978-86-80273-87-7. http://fifa.pr.ac.rs/izdavacka_delatnost/monografije_izdavacka_delatnost/	2	1
6.	Elezović D. (2016). "Migracije u istraživanjima savremene evropske istoriografije". Ur. Mirko Kulić, Zbornik radova međunarodnog naučnog skupa Migracije u 21. vijeku: uzroci i posljedice 25. - 26. Mart, 2016, Brčko: Evropski univerzitet, pp. 73–77. ISBN: 978-99955-99-10-2. https://eubd.edu.ba/02-ID/021-Zbornik2016-2.pdf	2	2
7.	Elezović D. (2017). "Globalization as a subject of research of contemporary Historical science". Ur. Albina Abidović, Brčko: Evropski univerzitet, Zbornik radova međunarodnog naučnog skupa Rad i stvaralaštvo u XXI vijeku Tom I, pp. 385-397. ISBN:978-99955-99-27-0. https://eubd.edu.ba/02-ID/021-Zbornik2017-1.pdf	2	2
8.	Elezović D. Atlagić M. (2017). "Treaty of Küçük Kaynarca 1774: The Beginning of the Russian Patronage over the Balkan Christians". Россия в условиях кризисов XIX—XX веков. Международная научно-практическая конференция, посвященная 100-летию Русской революции 1917 г. и 75-летию начала Сталинградской битвы. Оренбург, 20—21 апреля 2017 г. : программа / сост. и отв. за вып. Р. Р. Хисамутдинова. Сборник статей Том 1, Оренбург: Оренбургский педагогический университет, pp. 181–185. ISBN: 978-5-85859-662-2. https://www.calameo.com/accounts/6379171	2	2
9.	Elezović D. (2018). „Methodological challenges of the research of historical sources of the early modern period“. Методолошки изазови историјске науке: тематски зборник међународног значаја, уредили и приредили Здравко Делетић и Далибор Елезовић. Косовска Митровица: Филозофски факултет, pp. 139–160. ISBN:978-86-6349-109-0. https://doi.org/10.5281/zenodo.3596674	2	2
10.	Elezović D. Tančić D. (2020). "Court judgment against NATO leaders for the aggression against the FRY in 1999 as a source for studying contemporary international security". Великая Отечественная война и проблемы национальной безопасности современной России. Международная научно-практическая конференция к 75-летию Победы Советского Союза над фашистской Германией. Оренбург, 23—25 апреля 2020 г.: сб. статей / науч. ред. Р. Р. Хисамутдинова; Оренбург: Оренбург: Издательство Оренбургский государственный педагогический университет, pp.105-109. ISBN:978-5-85859-707-0. https://www.calameo.com/accounts/6379171	2	2
11.	Marsenić M. Elezović D. Stanojević S. (2020). „Оцифровка архивного материала в Сербии“. Научные достижения высшей школы: сборник статей Международного научно-исследовательского конкурса 29 октября 2020 г. Ред. А. Черемисина. Петрозаводск: Международный центр научного партнерства «Новая наука», 2020, pp. 77-89. ISBN:978-5-00174-028-5. https://doi.org/10.5281/zenodo.4245155	2	1
12.	Kocić M. Elezović D. (2020). Topla at the Beginning of the XVIII Century - An Example of the Integration of the Newly Conquered Area Into the Administrative System of Venice / Наука без граница III : [међународни тематски зборник]. 3, Историја света и уметности / [уредници Б. Зарковић, Д. Тешић Радовановић]. Косовска Митровица: Филозофски факултет Универзитета у Приштини, pp. 15-32. ISBN: 978-86-6349-153-3. http://fifa.pr.ac.rs/izdavacka_delatnost/monografije_izdavacka_delatnost/	2	1
13.	Elezović D. (2021). Review of Russia's engagement in Serbian liberation wars from the beginning of the XIX century to the Second World War, <i>Одна на всех трагедия и одна Победа. Международная научно-практическая конференция к 80-летию начала Великой Отечественной войны.</i> Оренбург, 28–29 мая 2021 г. : сб. статей / науч. ред. Р. Р. Хисамутдинова. Оренбург: Издательство Оренбургский государственный педагогический университет, 2021. — 340 с. ISBN:978-5-85859-717-9. https://www.calameo.com/accounts/6379171	2	2
14.	Elezović D. (2021). Turkish-russian relations in one history for diplomats from the 18th Century, Черноморско-Средиземноморский регион в системе национальных интересов России: история и современность: к 80-летию начала Великой Отечественной войны: материалы Международной научно-практической конференции / редакторы А.В. Баранов, В.В. Касьянов. Краснодар: Кубанский государственный университет, pp. 45-48. ISBN: 978-5-8209-1901-5. https://www.calameo.com/accounts/6379171	2	2
15.	Elezović, D. M. & Kocić, M. V. (2021). Colonialism as an Aspect of Globalization in The Modern Age, Globalization: Historical, Social and	2	2

	Economic Consequences The proceedings of the International Scientific Conference held on April 3, 2021. Editors: Dalibor Elezović, Nikola Marojević, Miroslav Doderović. Publisher: Институт за српску културу. Nikšić. 2021. pp. 48-57. ISBN: 978-9940-720-67-4. http://doi.org/10.5281/zenodo.4939933		
16.	Doderović, M. Elezović, D. Geographical and Historical features of Montenegro as the basis for a modern geopolitical determination, <i>Geopolitical and Security Challenges in Southeastern Europe</i> , editors Dragan Stanar, Miša Stojadinović. Center for Strategic Forecast, Belgrade, 2019, pp. 211-236, ISBN 978-86-900504-2-0	2	2
K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Атлагић М. & Елезовић Д. (2019). Двоглави орао као немањихки хералдички симбол у грбу Црнојевића, Зетски господари Црнојевићи и везири Бушатлије : (XIV вијек - 1830. г): зборник радова са научнок скупа одржаног у Цетињу и у Подгорици, 6. и 7. октобра 2017. године. уредник Васиљ Јововић. Цетиње: Митрополија црногорско-приморска : Светигора, 10-20. ISBN: 978-9940-9234-6-4;978-86-7660-296-4. http://doi.org/10.5281/zenodo.4147068	1	0.5
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Elezović D. (2014). Historians in The Age of Digitization of Archival Documents, The First International conference ondevelopment of historical and political sciences in Eurasia. Ed. K. Orzechovska, Vienna: Studies and Higher Education GmbH, pp. 8-10. https://www.calameo.com/accounts/6379171	0.5	0.5
Stručne monografije i knjige			
S1 Stručna monografija izdata u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Elezović, D. (2019). <i>Balkans in letters: the impressions of an 18th-century Westerner [monograph]</i> , Bulgari PH; Faculty of Philosophy, Sofia; K. Mitrovica. ISBN: 978-954-8425-64-3, ISBN: 978-86-6349-116-8.	4	4
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R4 Uredništvo u nacionalnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Član Redakcije naučnog časopisa <i>Baština</i> (Leposavić - Srbija) https://scindeks.ceon.rs/journaldetails.aspx?issn=0353-9008	2	2
2.	Član Redakcije naučnog časopisa <i>Arhont</i> (Rostov na Donu - Rusija) https://www.arkhont.ru/redakcionnyj-sovet	2	2
3.	Član Redakcije naučnog časopisa <i>Srpska baština</i> (Nikšić – Crna Gora) http://doi.org/10.5281/zenodo.3813891	2	2
4.	Član redakcije naučnog časopisa <i>Napredak: časopis za političku teoriju i praksu</i> (Beograd – Srbija) https://scindeks.ceon.rs/journaldetails.aspx?issn=2683-6106	2	2
5.	Član redakcije naučnog časopisa <i>Zbornik Muzeja Ruma</i> (Ruma – Srbija) https://zavicajnimuzejruma.rs/zbornici/	2	2
R5 Uređivanje monografije međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Живот и дело академика Богумила Храбака/ [уредили и приредили Драги Маликовић, Марко Атлагић, Далибор Елезовић], Косовска Митровица: Филозофски факултет, 2011.ISBN:978-86-80273-68-6. https://plus.sr.cobiss.net/opac7/bib/188528140#full	4	1.33
2.	Делетић З. Елезовић Д. (Уредили и приредили). Методолошки изазови историјске науке. Косовска Митровица: Филозофски факултет Универзитета у Приштини,2018.ISBN:978-86-6349-109-0. https://plus.sr.cobiss.net/opac7/bib/267610124#full https://doi.org/10.5281/zenodo.3596674	4	2
3.	Танчић Д. Ахметагић Ј. Елезовић Д. (Уредили и приредили). Хронотоп Косова и Метохије у науци и уметности. Приштина: Институт за српску културу, 2018. ISBN:978-86-89025-35-4. https://plus.sr.cobiss.net/opac7/bib/264471820#full	4	1.33
4.	Вирлијевић В. Елезовић Д. (Уредили и приредили). Косово и Метохија у Другом светском рату : седам деценија касније. Косовска Митровица: Филозофски факултет Универзитета у Приштини, 2016. ISBN: 978-86-6349-072-7. https://plus.sr.cobiss.net/opac7/bib/228398348 http://fifa.pr.ac.rs/izdavacka_djelatnost/monografije_izdavacka_djelatnost/	4	2
	Елезовић Д. (Уредио и приредио) Век српске Голготе 1915-2015. Књига 1. Косовска Митровица, Србија: Филозофски	4	4

5.	факултет, 2016. ISBN:978-86-6349-065-9. https://plus.sr.cobiss.net/opac7/bib/225998348#full http://fifa.pr.ac.rs/izdavacka_delatnost/monografije_izdavacka_delatnost/		
R9 Recenziranje knjige studentskog karaktera izdate u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Марсенић, Милош. <i>Демографски развој Ниша према подацима у матичним књигама (1879-1900)</i> , Косовска Митровица: Филозофски факултет; 2021. ISBN 978-86-6349-162-5. http://fifa.pr.ac.rs/izdavacka_delatnost/monografije_izdavacka_delatnost	0.5	0.5
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	<i>Rusin</i> , ISSN 2345-1149 (on-line) ISSN:1857-2685 (print) (Кишинев - Молдавија) – 1 rad.	0.5*1	0.5
2.	<i>Baština</i> , ISSN:0353-9008 eISSN:2683-5797 (Leposavić – Srbija) – 4 rada.	0.5*4	2
3.	<i>Napredak: časopis za političku teoriju i praksu</i> , ISSN:2683-6106 eISSN:2683-6114 (Beograd – Srbija) – 2 rada.	0.5*2	1
4.	<i>Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Prištini</i> , ISSN:0354-3293 (Kosovska Mitrovica – Srbija) – 4 rada.	0.5*4	2
5.	<i>Srpska baština</i> , ISSN: 2337-0939 (Nikšić – Crna Gora) – 5 radova.	0.5*5	2.5
R13 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	<i>Политическое пространство и социальное время: система координат в меняющемся мире</i> . Сборник научных трудов международной научной конференции XXXV Харакского форума, 2 – 7 октября 2018 г., г. Ялта / Под ред. Т.А. Сеньюшкиной и Д.Танчица – Симферополь: ИТ «АРИАЛ», 2019.–370с. ISBN:978-5-907162-61-7. https://elibrary.ru/item.asp?id=26897094 http://charaxforum.cfuv.ru/pdf/35.pdf	0.2	0.2
2.	<i>Политическое пространство и социальное время: Правда и ложь в политике и искусстве</i> . Сборник научных трудов международной научной конференции XXXVI Международного Харакского форума 15–17 мая 2019 г., г. Ялта / Под ред. Т.А. Сеньюшкиной и Д.Танчица. – Симферополь: ИТ «АРИАЛ», 2019.–334с. ISBN:978-5-907162-54-9. http://charaxforum.cfuv.ru/pdf/sbornik_2k19.pdf	0.2	0.2
3.	<i>Политическое пространство и социальное время: система координат в меняющемся мире</i> . Сборник научных трудов международной научной конференции XXXV Харакского форума, 2 – 7 октября 2018 г., г. Ялта / Под ред. Т.А. Сеньюшкиной и Д.Танчица – Симферополь: ИТ «АРИАЛ», 2019. – 370 с. ISBN 978-5-907162-61-7 https://elibrary.ru/item.asp?id=26897094 http://charaxforum.cfuv.ru/pdf/35.pdf	0.2	0.2
R14 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	<i>Др Љубомир Дурковић Јакшић - живот и научно стваралаштво</i> : зборник радова са научног скупа одржаног у Никшићу 10. јуна 2017. године. Ур. Б. Алексић. Никшић: Институт за српску културу, 2018. ISBN:978-9940-720-19-3.	0.1	0.1
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Kao istraživač angažovan na međunarodnom naučnom projektu „Religion, national identity and statehood in the Balkans in XIX-XXI century,” od 1.01.2017. do 31.12.2017. godine. Institucija nosilac: Faculty of History, University of Veliko Turnovo St Cyril and St. Methodius, Bulgaria. (Rukovodilac projekta Dr Stefan Ančev).	4	4
I10 Rukovođenje međunarodnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Rukovodilac naučnog projekta: <i>III 47023 Kosovo i Metohija između nacionalnog identiteta i evrointegracija</i> , koji je finansiralo Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja R. Srbije (od 25.05.2018. do 31.12.2019. godine). Odluka Ministarstva br. 11901-211/2018-14 od 25.05.2018. godine o imenovanju rukovodioca projekta. Institucija nosilac: Filozofski fakultet Kosovska Mitrovica.	6	6

3. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Gostujući profesor			
P8 Gostujući profesor na univerzitetima u okruženju koji nisu rangirani u prvih 500		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Visiting professor je na Južnom federalnom Univerzitetu, Rostov na Donu (Rusija), za nastavnu 2018/19. godinu.	2	2
2.	Visiting professor je na Južnom federalnom Univerzitetu, Rostov na Donu (Rusija), za nastavnu 2019/20. godinu.	2	2
3.	Visiting professor je na Južnom federalnom Univerzitetu, Rostov na Donu (Rusija), za nastavnu 2020/21. godinu.	2	2
4.	Fakultet za međunarodnu politiku i bezbednost, Univerziteta Union Nikola Tesla u Beogradu (2017-2021)	2	2
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Zajić Marina, <i>Istorijski arhiv Kraljevo</i> , 27.09.2016. Kosovska Mitrovica. http://fifa.pr.ac.rs/kazana-odbrana-zavrsnog-master-rada-kandidata-marine-zajic/	2	2
2.	Leković Nedeljko, <i>Zaštita arhivske građe prosvetnih ustanova ivanjičkog kraja</i> . 23.02.2017. Kosovska Mitrovica. http://fifa.pr.ac.rs/zakazana-odbrana-zavrsnog-master-rada-kandidata-nedjeljka-lekovic/	2	2
3.	Radulović Todor, <i>Arhivski fond Prve gimnazije u Kragujevcu 1833-1959</i> . 09.03.2017. Kosovska Mitrovica. http://fifa.pr.ac.rs/zakazana-odbrana-zavrsnog-master-rada-kandidata-todora-radulovica/	2	2
4.	Gonjanin Anela, 3.07.2019. <i>Diplomatska aktivnost srpskog poslanika u Beču Mihaila Vujića 1904. godine</i> , Kosovska Mitrovica. http://fifa.pr.ac.rs/odbrane-zavrskih-master-radova-jul-2/	2	2
5.	Zečić Vahid, <i>Rad akademika Mite Kostića na proučavanju istorije Srba u Austriji i Ugarskoj u XVIII I XIX veku</i> , Kosovska Mitrovica. 30.09.2019 http://fifa.pr.ac.rs/odbrane-zavrskih-master-radova-septembar-3/	2	2
6.	Milojević Vesna, <i>Diplomatska aktivnost Generalnog srpskog konzulata u Budimpešti 1903. I 1904. godine</i> , 9.10.2019 http://fifa.pr.ac.rs/odbrane-zavrskih-master-radova-oktobar-3/	2	2
7.	Demić Petar, <i>Srbi u Hrvatskoj i Slavoniji od 1848 do 1914. godine</i> , 19.02.2021. http://fifa.pr.ac.rs/odbrane-zavrskih-master-radova-februar-3/	2	2
8.	Pružljanin Demir, <i>Francusko-osmanski odnosi od XVI do XVIII veka</i> , 5.10.2021. http://fifa.pr.ac.rs/odbrane-zavrskih-master-radova-oktobar-2021/	2	2
9.	Graovac Dragana, <i>Migracije Srba u Rusiju u XVIII veku</i> , 20.10.2021. http://fifa.pr.ac.rs/odbrane-zavrskih-master-radova-oktobar-2021/	2	2
10.	Jusić Mersad <i>Položaj balkanskih hrišćana u Osmanskom carstvu posle Kučuk-kajnardžijskog mira 1774. godine</i> , 15.09.2021. http://fifa.pr.ac.rs/22786-2/	2	2
11.	Rebronja Demis <i>Krim u rusko-turskim ratovima u XVIII veku</i> , 5.07.2021. http://fifa.pr.ac.rs/odbrane-zavrskih-master-radova-jun-jul-2021/	2	2
12.	Trtovac Džemil <i>Osmanski harem klasičnog doba</i> , 5.07.2021. http://fifa.pr.ac.rs/odbrane-zavrskih-master-radova-jun-jul-2021/	2	2
P15 Član komisije za ocjenu ili odbranu doktorske disertacije na drugom univerzitetu - rangiranom u prvih 500		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Члан комисије за одбрану докторске дисертације под називом: „Издаваштво Краљевине Југославије и руска емиграција (на примеру издавачке куће Народна просвета)“, кандидата Иване Божовић. Универзитет у Београду, 21.01.2022.	4	4

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		74		193.52
2. PEDAGOŠKI RAD		17		36
UKUPNO		91		229.52

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Senat Sveučilišta Crne Gore nas je odlukom br.03-647/3 od 15.04.2022. imenovao članom Povjerenstva za pregled natječajnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje iz područja *Opšta istorija i pomoćne istorijske nauke*, na osnovnom akademskom i magistarskom studiju povijesti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta Crne Gore. Prema dostavljenoj dokumentaciji na natječaj se prijavio jedan kandidat, dr. Dalibor Elezović. Na temelju natječajne dokumentacije, analize radova i detaljnog uvida u dosadašnji rad kandidata, u nastavku dostavljamo izvještaj. Na osnovu dostavljene i analizirane natječajne dokumentacije, zaključujem da dr. Dalibor Elezović ispunjava sve uvjete za izbor u akademsko zvanje docenta predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Sveučilišta Crne Gore i Pravilima i kriterijumima za izbor u akademsko i znanstvena zvanja Sveučilišta Crne Gore. Kandidat je diplomirani profesor povijesti, magistar i doktor povijesnih znanosti, s značajnim prethodnim znanstvenim, sveučilišnim i pedagoškim iskustvom.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA (Rezime recenzenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recenzent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Na temelju uvida u znanstveni rad dr. Dalibora Elezovića, možemo zaključiti da je riječ o istraživaču koji je postigao značajne stručno-znanstvene istraživačke rezultate. Ističemo njegovo poznavanje paleografskih novovjekovnih vrela zapadnjačke provenijencije. U jednom segmentu svog istraživačkog rada dr. Elezović se bavio i heraldikom te je objavio više radova iz tog područja. U svojoj doktorskoj disertaciji u jednom poglavlju analizira vrela za europsku heraldiku s početka XVII. stoljeća.

Kao što je vidljivo iz bibliografije radova, kandidat je marljivo i studiozno proučavao različite povijesne teme. Izdvojili smo tri kandidatova rada za detaljniju analizu:

1. Elezović, D. (2021). The role of Dmitry Kantemir's writings for the Western educational historiography (a case study of the manuscript "The History of Turkey" of the 18th century). *Rusin*, (63), pp. 34–42. ISSN:1857-2685. DOI:10.17223/18572685/63/3

U radu se govori o vrednovanju djela Dimitrija Kantemira od strane zapadnoeuropskih pisaca, na primjeru rukopisa „Povijest Turske“, anonimnog autora iz 18. stoljeća, pisanog na francuskom jeziku i čuvanog u Arhivu knjižnice Bern. Dimitrije Kantemir, osim što je bio državnik i diplomat, bio je jedan od najobrazovanijih ljudi u istočnoj Europi svog vremena. Boraveći u Istanbulu više od dvadeset godina, pohađao je Teološku školu, studirao povijest, filozofiju, književnost, klasične jezike, umjetnost, teologiju, pa je tako naučio osam jezika. Njegova djela, koja su cijenjena u Rusiji, privukla su pozornost na Zapadu i korištena su kao izvori od strane europskih povjesničara. Kantemir, kao istaknuti intelektualac i diplomat istočne Europe, zaslužio je pozornost tadašnjih zapadnoeuropskih pisaca o prošlosti koji su visoko cijenili njegovo djelo. Poznato je da su prosvjetiteljski povjesničari i oni koji su kasnije pisali koristili Kantemirova djela, kao i da su ih cijenili. Predmet analize autora u ovom radu bila je upravo jedna takva povijest koja do sada nije bila predmet ozbiljnije znanstvene obrade. Tako se Kantemirovo djelo *Povijest Osmanlija* spominje kao jedan od glavnih izvora u rukopisu "Povijest Turske", a citira se na više mjesta.

2. Elezović, D. (2019). Letters of Francis II Rakoczi from Mukachevo to Elzbieta Sieniawska in 1709 and 1710. *Rusin*, (55), pp. 58–67. ISSN:1857-2685. DOI:10.17223/18572685/55/5

Rad se temelji na prepisci između Franje II. Rakoczija i Elzbiete Helene Sieniawske, koju je vodio erdeljski vojvoda tijekom svog boravka u Mukačevo u Zakarpatju tijekom ustanka protiv Habsburgovaca 1709. i 1710. godine. Za vrijeme Rakoczijeva ustanka Mukačevo je bilo jedno od ključnih mjesta mađarskog otpora habsburškoj vlasti. Osim privatne korespondencije, pisma pokazuju

značajne političke ideje koje su se pojavile u Europi u to burno povijesno vrijeme. Princeza iz poljske obitelji Lubomirsky, čiji je muž bio kastelan iz Krakova, s kojim je živjela u Varšavi u krugu ljudi bliskih kruni, bila je aktivna sudionica političkog života Poljske. S Rakoczijem je Sieniawska imala uzbudljivu ljubavnu vezu i pomogla mu da uspostavi kontakte s utjecajnim ljudima iz poljske politike. Nakon političkih događaja u Poljskoj 1706. godine, Sieniawska je smatrala da su se stvorile okolnosti u kojima bi njezin prijatelj Rakoczi mogao imati koristi, pa je u ožujku 1707. s njim otišla u Mukačevo. Nastojala je promovirati Rakoczijevu kandidaturu za upražnjeno poljsko prijestolje, što iz objektivnih okolnosti nije bilo realno. Bilo je aktivnih kontakata između ljubavnika, koji su posjetili Mukačevo i Varšavu te se intenzivno dopisivali. Korespondencija Franje II, Rakoczija i Elzbiete Sieniawske daje nam vrijedne podatke o tadašnjim turbulentnim vremenima te diplomatskim aktivnostima i projektima. Vrijedan je izvor za povijest Habsburške Monarhije, posebno za povijest međunarodnih odnosa u Europi s početka XVIII. stoljeća.

3. Elezović D. (2016). News on the Battle of Petrovaradin and the Siege of Belgrade in the Autobiographical Writings of Jean-Frédéric Diesbach. *Zbornik radova Filozofskog fakulteta*, 46 (3), pp. 53–63. ISSN 0354-3293. DOI:10.5937/zrffp46-12090

Rad se temelji na podacima iz rukopisne autobiografije Jean-Frédérica Diesbacha, švicarskog plemića koji je izvorno bio u švicarskoj i francuskoj vojnoj službi, a kasnije se pridružio habsburškoj vojsci. Diesbach je kao europski vojskovođa završio karijeru kao guverner Sirakuze na Siciliji i general-bojnik austrijske vojske. Jedan dio njegovih memoara donosi kratak opis bitke kod Petrovaradina i djelovanja austrijske vojske tijekom opsade Beograda. Izvor je bila rukom pisana autobiografija Jean-Frédérica Diesbacha, čija se kopija čuva u Državnom arhivu u Fribourgu u Švicarskoj. Ovaj povijesni izvor donosi podatke o razdoblju rane mladosti autora. Diesbachovi autobiografski spisi izvor su za europsku povijest prva tri i pol desetljeća XVIII. stoljeća. Autor u radu analizira vjerodostojnost ovog izvora u smislu autorstva i pouzdanosti, odgovara na pitanje je li autor mogao imati podatke koje je unio u tekst. To su temeljna pitanja koja se postavljaju prilikom analize vrela i utvrđivanja njegovog značaja za povijest. Pažljivom analizom rukopisa autor je došao do zaključka da je važan kao povijesni izvor, ali i kao specifičan žanr starije europske autobiografske forme. U izvoru je zabilježen podatak da je Diesbach bio zapovjednik postrojbe koja je osiguravala plovidbu Dunavom s Velikog ratnog ostrva kod Beograda.

U znanstveno-istraživačkom radu dr. Dalibor Elezović bavi se različitim aspektima političke, društvene i gospodarske povijesti, uz inovativno korištenje arhivskih vrela i diplomatske građe. Njegova bibliografija radova pokazuje da je ostvario izuzetno zapažene rezultate na istraživačkom polju. Na osnovu navedenih podataka može se zaključiti da kandidat u znanstvenom pogledu ispunjava sve formalne i suštinske uvjete za izbor u zvanje docenta.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Kandidat za izbor u akademsko zvanje dr. Dalibor Elezović ima rijetko radno iskustvo u sveučilišnoj nastavi. Predavao je na područjima navedenim u natječaju, prvenstveno iz opće povijesti na Sveučilištu u Kosovskoj Mitrovici. Na Fakultetu za međunarodnu politiku i bezbjednost Univerziteta Union Nikola Tesla u Beogradu, kandidat je bio angažiran posljednjih pet godina, gdje je predavao predmet *Moderna istorija Europe*, na posljediplomskoj doktorskoj razini. Na Studijskom programu povijesti Filozofskog fakulteta Sveučilišta Crne Gore kandidat izvodi nastavu u akademskoj godini 2021./2022. kao gostujući profesor na predmetima magistarskog studija: *Tehnika naučnog rada*, *Savremena istoriografija* i *Kultura savremenog doba*. Kandidat dr. Dalibor Elezović bio je mentor za izradu magistarskih radova ukupno 12 puta.

Na temelju navedenog zaključujemo da kandidat ispunjava sve zakonom propisane pedagoške norme za izbor u akademsko zvanje docenta. To se očituje kroz dobro poznavanje sadržaja opće povijesti i pomoćnih povijesnih znanosti. Kandidat ima razvijene suvremene nastavne kompetencije, dobru i kvalitetnu komunikaciju sa studentima i kolegama.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		74		193.52
2. PEDAGOŠKI RAD		17		36
UKUPNO		91		229.52

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Na raspisani natječaj se javio jedan kandidat, dr. Dalibor Elezović. Analiza njegovog rada pokazala je sljedeće: kandidat je doktor znanosti iz znanstvenog područja - povijesne, arheološke i klasične znanosti. Temeljem uvida u dokumentaciju i pravne propise, Povjerenstvo je utvrdilo da dr. Dalibor Elezović ispunjava sve uvjete za izbor u akademsko zvanje docenta. Kandidat ima značajan broj radova s područja opće povijesti. Ima objavljene i radove s područja pomoćnih povijesnih znanosti. Heraldikom se bavio i u svojoj doktorskoj disertaciji, a predavao je predmet iz grboslovlja na doktorskom studiju. Posebno ističemo da u kategoriji Q1-Q4 ima **18 bodova (poena)**. Pobjrojane činjenice pokazuju da kandidat premašuje kriterije za izbor u akademsko zvanje (docenta) iz 2019. godine, koje je donijelo Vijeće za visoko obrazovanje, u području društvenih i humanističkih znanosti (čl. 7. odredba B). Na temelju gore navedenih činjenica, s zadovoljstvom predlažemo da se dr. **Dalibor Elezović** izabere u zvanje **docenta** za oblast **Opšta istorija i pomoćne istorijske nauke** na Studijskom programu za povjest Filozofskog fakulteta Sveučilišta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. Dr Mirjana Matijević Sokol
Zagreb

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I. OCJENA UVJETA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Odlukom Senata Sveučilišta Crne Gore, br.03-647/3 od 15.04.2022. godine, imenovan sam članom Povjerenstva za pregled natječajnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje iz područja "Opšte istorije i pomoćnih istorijskih nauka", na temeljnom akademskom i magistarskom studiju povijesti Filozofskog fakulteta Sveučilišta Crne Gore. Temeljem uvida u dostavljenu dokumentaciju na natječaj se prijavio jedan kandidat dr. Dalibor Elezović. Na temelju dostavljene dokumentacije, analize radova i detaljnog uvida u dosadašnji rad kandidata, dostavljamo sljedeće Izvješće.

Dr Dalibor Elezović rođen 1975. godine u Nikšiću, Crna Gora, Savezna Federativna Republika Jugoslavija. U Nikšiću je završio osnovnu i srednju školu. Osnovne studije povijesti (2001.), magistarske (2007.) i doktorske studije (2014.) završio je na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Prištini. Njegova magistarska teza *Novopazarški sandžak početkom XVII veka* i doktorska disertacija pripadaju znanstvenim oblastima za koje konkuriše, općoj modernoj povijesti i pomoćnim povijesnim znanostima pod naslovom *Franc Guliman (1568-1612) – kasni humanizam i katolička reformacija*.

Na osnovu dostavljene konkursne dokumentacije, konstatujem da dr Dalibor Elezović ispunjava sve uvjete za izbor u zvanje docenta predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Sveučilišta Crne Gore i Pravilima i mjerilima za izbor u akademsko i naučno zvanje Sveučilišta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA (Rezime recenzenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recenzent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Temeljem uvida u klasifikacijsku bibliografiju potvrđujem da je dr. Dalibor Elezović autor značajnog broja radova iz područja za koje se prijavljuje, što ga svakako preporučuje za akademsko zvanje docenta. Između ostalog, kandidat je autor i koautor tri rada objavljena u časopisima indeksiranim u međunarodnoj bazi podataka Web of Science, u kategoriji Q4. Gotovo svi naučni radovi iz širokog spektra interesovanja dr Elezovića zasnovani su na, do sada nepoznatij i slabo istraženom, gradi često inostrane provenijencije. U ovom izvješću izdvojio sam tri znanstvena rada kandidata:

1. Elezovic, D. (2013). Description of Russia in the Chronicle of the Swiss Anonym, late 18th century. VOPROSY ISTORII, (3), pp. 164-167, ISSN: 0042-8779 eISSN: 1938-2561 Accession Number: WOS:000317437900013 Document Type: Article. <https://dlib.eastview.com/browse/doc/29781302>

U radu je prikazana panorama Rusije s kraja 18. stoljeća na temelju neobjavljene arhivske građe, kronike anonimnog švicarskog autora. Moderne rukopisne kronike nastale su u vrijeme razvijenog tiskarstva, kada je takav oblik izdavanja uglavnom zastario. Ta činjenica ne umanjuje njihovu važnost, jer među njima ima znanstveno vrijednih dostignuća koja ne zaostaju za tiskanima djelima. Takvi su rukopisi predmet znanstvene obrade i mogu sadržavati vrijedne podatke temeljene na relevantnim izvorima. Nastali su na različite načine i iz različitih motiva, a uglavnom su posebni u odnosu na slične tekstove. Jedna od vrijednosti koja krasi rukopisne kronike, kao vrstu historiografskog štiva, jest da se kroz njih može sagledati razvoj historiografije. Kronika Anonimnih Švicaraca s kraja 18. stoljeća, koja je predmet obrade autora u radu, ne spada u one od posebnog znanstvenog značaja, ali je vrijedno i specifično historiografsko štivo iz više razloga. Napisana je krajem 18. stoljeća, kada su nestale posljednje rukopisne povijesti i ustupile mjesto davno razvijenom tiskarstvu. Tragajući za idejom koja je kroničara vodila u pisanju, autor je došao do njegovog shvaćanja historiografije i teksta. To pridonosi razumijevanju razvoja historiografske misli i metoda prosvjetiteljstva. Kolega Elezović otkriva da je postavljena zadaća kroničara bila pisanje kratke povijesti svijeta u skladu je s prosvjetiteljskom orijentacijom prema svjetskoj važnosti znanosti uopće. Tekst bi zasigurno dobio na kvaliteti da je kroničar upotrijebio različitu povijesnu građu za pisanje ovako opsežne teme. No, tada je uspio objediniti opis svijeta u jednoj knjizi, što je svojevrsna rijetkost. Opis Rusije je vrijedan, jer predstavlja pogled na ovu zemlju videnu očima zapadnjaka. Vrijednost opisa Rusije je u tome što takvih tekstova iz tog razdoblja nema mnogo. Riječ je o sažetom geografsko-povijesnom i društveno-političkom pregledu ruskog državnog prostora. Poglavlje kronike o Rusiji omogućilo je krugu domaćih intelektualaca, koji su ga imali prilike čitati, da na temelju njega dobiju podatke o ovoj velikoj zemlji.

2. Atlagic, M. Elezovic, D. (2015). Catholic missionary Yuri Krizani. VOPROSY ISTORII, (9), pp. 155-158, ISSN: 0042- 8779 eISSN: 1938-2561 Accession Number: WOS:000362624400013 Document Type: Article. <https://dlib.eastview.com/browse/doc/45328104>

Rad govori o Jurju Križaniću, hrvatskom teologu, svećeniku i književniku, s osvrtom na njegov rad u Rusiji. U historiografiji postoje različita mišljenja o Križanićevu djelovanju u Rusiji. Ivan Kukuljević Sakcinski pokušao je otkloniti sumnju da je Križanić došao u Rusiju isključivo zato što ga je tajna vatikanska ruka poslala radi crkvene unije, već da bi ostvario svoje ideje o slavenskom jedinstvu. No, Vatroslav Jagić zaključuje da je Križanić žudio za pomirenjem slavenskog svijeta "prije svega njegovog najnovijeg predstavnika, Ruskog Carstva s Rimom". Jagić Križanićev panslavizam nije smatrao vjerskim ili političkim, nego etnografskim i kulturnim i u njegovom poslanju nije vidio ništa prozletisko. U radu se govori o tome kako su mnogi književnici i povjesničari u Križanićevom istočnom djelovanju prvenstveno vidjeli misionarsku djelatnost privođenja pravoslavaca Rimu. Nikola Radojčić je pisao da je u Križanićevo vrijeme zrak u Rimu mirisao na uniju. Vjersko

ujedinjenje svih Slavena s Rimom, prema Miličeviću, bila je glavna Križanićeva misao i želja. Niz povjesničara, propagandista sveslavenstva i jugoslavenskog bratstva i jedinstva, vidio je u Križaniću progresivnog mislioca, humanista, kao npr. Vaso Bogdanov i Viktor Novak. Bogdanov je nastojao dati značaj religijskom trenutku, dok je Križanićevu političku ideju sveo na pretpostavku ujedinjenja Slavena u "svoju samostalnu državu". Tek nakon godinu dana u službi ruskog cara, Križanić je u siječnju 1661. zbog jedne svoje izjave prognan u Sibir. Pravi razlog nikada nije otkriven, ali postoje pretpostavke da su ruske vlasti otkrile pravi Križanićev identitet kao vatikanskog misionara i prognale ga u Sibir. Tek nakon smrti cara Aleksija 1676. godine Križanić je oslobođen prognanstva. Kasnije je neko vrijeme ostao u Moskvi. Međutim, iz Rusije je uspio otići u Poljsku tek 1678. godine. Kada je došao u Poljsku pridružio se redu dominikanaca ali mu je bio zabranjen povratak u Rim. Zatim se pridružio vojsci poljskog kralja Jana Sobjeskog s kojim je došao u Beč, gdje je izgubio život u borbi protiv Turaka 1683. godine.

3. Atlagic, M. **Elezovic, D.** (2018). Work of serbs in the Russian empire in 18th - 19th centuries. VOPROSY ISTORII, (5), pp. 156-161, ISSN: 0042-8779 eISSN: 1938-2561, Accession Number: WOS:000435532100015 Document Type: Article. <https://dlib.eastview.com/browse/doc/50974677>

U radu se govori o nekim od najpoznatijih Srba koji su bili u službi Ruskog Carstva u 18. i 19. stoljeću. Srpsko-ruske kulturne i političke veze datiraju još iz srednjeg vijeka, a posebno su postale razvijene tijekom novog stoljeća. Srpska emigracija u Rusiju počinje poprimiti ozbiljnije razmjere početkom 18. stoljeća, od kada se na područje ovog carstva doseljava značajan broj predstavnika ovog naroda. Od početka 18. stoljeća u Rusiju dolazi značajan broj Srba, koji su se svojom službom uspjeli visoko uzdići na ljestvici ruskog društva. Tako je jedan broj njih zaslužan za jačanje moderne ruske države, prvenstveno njezine diplomacije i vojske. Među njima su bili vojskovođe, diplomati, pomorci, ali i znanstvenici od 18. do 20. stoljeća. Sudjelujući u stvaranju temelja Ruskog Carstva, osigurali su istaknuto mjesto u povijesti Rusije. Neki od njih bili su imigranti u Rusiju, kao npr. Đorđe Arsenijević Emanuel. Srpski generali u ruskoj vojsci uglavnom su bili predstavnici druge ili treće generacije Srba koji su doselili u Rusiju u 18. stoljeću za vrijeme vladavine cara Petra Velikog i carice Elizabete. Srbi su tada naselili Novorusiju, teritorij oslobođen od Turaka i krimskih Tatara na južnoj granici Ruskog Carstva. Sava Vladislavič Raguzinski (1668.-1738.) bio je Srbin koji je dosegao najviše državne položaje u Rusiji i ostavio značajan trag u ruskoj povijesti. Drugi značajan Srbin koji je pridonio jačanju Ruskog Carstva bio je Marko Ivanović Vojnović (1750.-1807.), ruski

admiral, jedan od utemeljitelja Crnomorske flote i sudionik rusko-turskih ratova. Među Srbima koji su bili u ruskoj vojnoj službi ostao je zapamćen kao veliki heroj ruskog otadžbinskog rata 1812. Mihailo Andrejevič Miloradović (1771.-1825.). Iz plejade srpskih časnika i državnih službenika koji su služili Ruskom Carstvu tijekom 18. i 19. stoljeća i sudjelovali u njegovoj modernizaciji i jačanju izdvajaju se tri ličnosti: Raguzinski, Vojnović i Miloradović.

Temeljna karakteristika kandidatovog znanstvenog rada je pouzdan i detaljan rad s vrelima, poznavanje povjesne svjetske literature, pa zato njegovi radovi imaju veliki impakt i pouzdanost. Kandidat je objavio jednu znanstvenu monografiju na engleskom jeziku, veći broj radova i državnih službenika koji su služili Ruskom Carstvu tijekom 18. i 19. stoljeća i sudjelovali u njegovoj modernizaciji i jačanju izdvajaju se tri ličnosti: Raguzinski, Vojnović i Miloradović.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Kandidat za izbor u akademsko zvanje dr. Dalibor Elezović ima zapaženo sveučilišno radno iskustvo, više od 15 godina u sveučilišnoj nastavi. Držao je predavanja iz područja navedenih u natječaju, prvenstveno iz opće povijesti na Sveučilištu u Kosovskoj Mitrovici (na preddiplomskim studijima - Rana nova povijest, Arhivistika), na master studijima Europa u ranom novom vijeku). Na Fakultetu za međunarodnu politiku i sigurnost Sveučilišta Union Nikola Tesla u Beogradu, gdje predavao na doktorskom studiju predmet *Moderna istorija Evrope*. Već četiri godine je gostujući profesor na Južnom federalnom sveučilištu u Rostovu, gdje predaje *Globalizaciju u novom dobu*. Na Studijskom programu povijesti Filozofskog fakulteta Sveučilišta Crne Gore kandidat predaje u akademskoj 2021./2022. godini kao gostujući profesor na master studijima predmete: *Tehnika naučnog rada, Savremena historiografija i Kultura modernog doba*. U nastavničkom poslu kandidat pokazuje izuzetan smisao za pedagoški rad, entuzijazam u radu sa studentima, tačnost i pedantnost u obavljanju nastave i konsultacija. U pitanju je nastavnik koji se temeljno priprema za nastavu i izvodi je na najvišem stručnom nivou, a svojim nesebičnim angažovanjem doprinosi razvoju nastave. Kao predavač upotrebljava suvremena pomoćna nastavna sredstva kako bi pružio studentima što potpuniji uvid u gradivo. Zaključujemo da kandidat Dalibor Elezović ispunjava sve zakonom propisane pedagoške norme za izbor u zvanje docenta. To se očituje kroz dobro poznavanje sadržaja opće povijesti i pomoćnih povijesnih znanosti.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		74		193.52
2. PEDAGOŠKI RAD		17		36
UKUPNO		91		229.52

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Zaključujemo da je dr. Dalibor Elezović postigao iznimne znanstveno-istraživačke međunarodne rezultate i značajna pedagoška postignuća. Njegovi radovi su tematski raznovrsni, njegovo razumevanje istraživačke problematike i povjesnih tokova zasnovani na velikim i važnim serijama povjesnih vrela, i u potpunosti korespondiraju sa zahtevima suvremene sveučilišne nastave i fundamentalnih istraživanja istovremeno. Svojim ukupnim znanstveno-istraživačkim doprinosom i angažovanjem kandidat je u potpunosti, i kvantitativno (višestruko) i kvalitativno, ispunio uvjete za izbor u akademsko zvanje docenta. U proteklom razdoblju ostvario je **193.52** boda za ukupnu znanstveno-istraživačku djelatnost, što je uvelike premašilo traženi broj bodova. Posebno ističemo tri objavljena znanstvena rada u međunarodnom časopisu indeksiranom na WOS-u (AHCI lista), koji su u kategoriji **Q4**, gdje je osvojio vrijednih **18** bodova. Osim toga, ističemo radove koje je kandidat objavio u časopisima indeksiranim na WOS-u (ESCI lista) i Scopusu.

Imajući sve navedeno u vidu, najtoplije preporučujem Vijeću Filozofskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr. **Dalibora Elezovića** izabru u akademsko zvanje **DOCENT** za oblasti: "**Opšta istorija i Pomoćne istorijske nauke**" na Studijskom programu za istoriju, Filozofskog fakulteta u Nikšiću

RECENZENT

Prof. dr. sc. Damir Matanović, redovni profesor
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore, br.03-647/3 od 15.04.2022. godine, imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje iz oblasti *Opšta istorija i pomoćne istorijske nauke*, na

Studijskom programu za istoriju na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Prema dostavljenoj dokumentaciji, na konkurs se prijavio samo jedan kandidat – dr Dalibor Elezović. Imam čast i zadovoljstvo da na osnovu uvida u podnijeti materijal podnesem izještaj u nastavku.

Dr Dalibor Elezović rođen je 15. februara 1975. godine u Nikšiću (Crna Gora), gde je završio osnovnu i srednju školu. Osnovne studije istorije završio je na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Prištini 2001. godine, gde je i magistrirao 2007. godine, na temi: *Novopazarski sandžak početkom XVII veka*. Na istom Fakultetu je doktorirao 2014. godine, odbranivši doktorsku disertaciju pod naslovom *Franc Guliman (1568-1612) – kasni humanizam i katolička reformacija*.

Na osnovu dostavljene i analizirane konkursne dokumentacije, zaključujem da dr Dalibor Elezović ispunjava sve uslove za izbor u zvanje akademsko zvanje docenta predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Pravilima i kriterijumima za izbor u akademska i naučna zvanja. Kandidat je diplomirani profesor istorije, magistar i doktor istorijskih nauka, sa značajnim naučnim, univerzitetskim i pedagoškim iskustvom, stečenim na četiri univerziteta u zemlji i inostranstvu.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG)

RADA (Rezime recezenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recezent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Na osnovu detaljnog uvida u naučno-istraživački rad dr Dalibora Elezovića možemo konstatovati da se radi o bogatom i raznovrsnom istraživačkom opusu, koji se značajnim dijelom odnosi na opštu, odnosno evropsku modernu istoriju i na teme iz nacionalne istorije. Ono što bismo posebno istakli jeste da kandidat ima značajno istraživačko iskustvo, te da je istraživao u arhivima i bibliotekama Švajcarske, Francuske, Bugarske, Rusije, Crne Gore i Srbije. Na osnovu arhivske građe iz ovih zemalja objavio je članke izuzetnog naučnog kvaliteta, koji su mu donijeli akademsku vidljivost u regionu i znatno šire. U tom pogledu naročito su značajni njegovi sljedeći radovi za analizu:

1. Kocić, M. V. **Elezović D.** (2018). Uspon Mahmud-paše Bušatlije kao odraz krize osmanskog državnog sistema. *Baština*, (46), pp. 319–335. ISSN: 0353-9008 [DOI:10.5937/bastina1846291K](https://doi.org/10.5937/bastina1846291K)

U radu se razmatra važno istorijsko pitanje koje je vezano i za modernu istoriju Crne Gore. Riječ je o aspektu uspona Mahmut-paše Bušatlije (1779–1796), u doba krize osmanskog državnog sistema. Skadarski sandžak predstavljao je zasebnu administrativnu jedinicu u okviru Osmanskog carstva, u kojoj je sredinom 18. vijeka uspjela da se učvrsti na vlasti porodica Bušatlija. Vodeći se vlastitim interesima, Bušatlije su nastojale da se na najbolji način uklope u političke procese, koje je nametalo funkcionisanje osmansko-mletačke granice. Rad razmatra prilike u tom sandžaku tokom posljednje dvije decenije 18. vijeka. Autori ih analiziraju s aspekta krupnih političkih promjena u Evropi i na istočnom Mediteranu, izazvanih dešavanjima u Francuskoj i nastojanjem Porte da očuva svoju vlast, ugroženu aspiracijama Rusije i Austrije. Mletački i francuski izvori pružaju novo svjetlo u tumačenju položaja i ponašanja sandžak-bega Skadra Mahmud-paše Bušatlije. Svjestan položaja u kojem se našla osmanska država, podredio je sultanove interese regionalnim, pokušavajući uspostaviti samostalnu vlast u odnosu na Portu. U tome mu je pomogla pojava koja se dešavala u Evropi, u kojoj su odnosi uzdrmani posljedicama Francuske revolucije. Osmanska država je bila suočena s namjerama Austrije i Rusije da smanji njene teritorije na Balkanu, ali i pobunama u istočnim provincijama, što je bio nusprodukt uspona nove vladajuće dinastije u Persiji. Međutim, jačanje pokreta Ali-paše, još jednog albanskog pobunjenika, koje je, kako će vrijeme pokazati, bilo mnogo ozbiljnije i sa dubljim posljedicama na međunarodnom planu. To je vezalo Portu ruke do konačnog poravnjanja sa sandžak-begom Skadra, kada mu je po drugi put ponuđen oprost 1795. godine. Izbor prioriteta koje je trebalo riješiti svakako je uticao na Portina odluka u trenutku kada je mnogo veća opasnost po osmansku državu dolazila iz okoline Jedrena, gdje je ojačao pokret Ali-paše Tepelenskog. Opasnost je dolazila i od Rusije, koja je nastojala da dobije epitet mediteranske sile otvaranjem moreuza i kroz zauzimanje pomorskih baza na Mediteranu.

2. **Elezović, D. M.** Kocić, M. V. (2019). Katolička reforma - ka modernoj simbiozi religije i politike, *Sociološki pregled*, 53(4), pp.

1417–1437. ISSN:0085-6320, eISSN:2560-4880. [DOI: 10.5937/socpreg53-22520](https://doi.org/10.5937/socpreg53-22520)

U ovom radu se govori o Katoličkoj reformi kao procesu koji predstavlja jedan od prvih modernih primjera simbioze religije i politike. Prvi pokušaji reforme nijesu se ogledali u represivnim mjerama, već u nastojanjima da se crkva iznutra transformiše i pobijedi slabosti koje su nagrizale njeno biće. Pod katoličkom reformom današnja historiografija podrazumijeva period promjena u Rimokatoličkoj crkvi u 16. i 17. vijeku, vrijeme reformi koje su imale za cilj da se suprotstave posljedicama reformacije. Autori u radu katoličku reformu posmatraju kao odvojen proces od kontrareformacije, iako se radi o jednom istom vremenskom okviru. Kontrareformacija je u prvom planu koristila represivne mjere, ali su akteri u mnogim slučajevima bili isti ljudi koji se ubrajaju i u ličnosti katoličke reforme. Riječ je o dihotomiji dva procesa koji su tekli paralelno, i čije su granične linije često nestajale. Suštinski papstvo je reformu pokrenulo svim političkim sredstvima. Njena reforma, koliko god imala tendenciju da se svede na unutrašnju obnovu, pretvorila se u simbiozu religije i politike u kojoj je drugi diskurs dominirao. I pored svih pokušaja da se reforma provodi kroz unutrašnju duhovnu i organizacionu obnovu, ona se prožimala sa političkim reperkusijama kontrareformacije. Stoga se može tumačiti prvim procesom koji je suštinski sadržao simbiotske odnose diskursa religije i politike u istoriji modernog doba.

3. **Atlagić M. Elezović D.** (2013). Pomoćne istorijske nauke na jugoslovenskim i srpskim univerzitetima - razvoj i perspective. *Zbornik radova Filozofskog fakulteta*, 43 (1), pp. 375–388. ISSN:0354-3293.

<https://scindeks.ceon.rs/article.aspx?artid=0354-32931301375A>

U članku se govori o istorijatu pomoćnih istorijskih nauka, kao nastavnog predmeta i njegovim predavačima na jugoslovenskim univerzitetima. Sagledava se savremena zastupljenost pomoćnih istorijskih nauka, kao i perspektive njihovog razvoja. Konstatuje se da su pomoćne istorijske nauke nezaobilazne u procesu pisanja i razumijevanja istorije i društvenih odnosa. Pomoćne istorijske nauke služe istoriji i istorijskom naučnom istraživanju. One imaju izuzetno veliku važnost za sabiranje i istraživanje istorijske građe tj. za heuristiku. One podjednako imaju važnost i za ocjenu odabiranja, varijaciju i upotrebu istorijske građe tj. za istorijsku kritiku. U novijem periodu razvoja univerzitetske nastave istorije, pomoćne istorijske nauke obuhvatale su uglavnom latinsku paleografiju, diplomatiku i hronologiju. Sa razvojem univerzitetske nastave ekstenzitet pomoćnih istorijskih nauka se lagano širi i na sfragistiku i numizmatiku, da bi danas one obuhvatale: latinsku paleografiju, slavensku paleografiju, epigrafiku, filigranologiju, diplomatiku, hronologiju, genealogiju, sfragistiku, numizmatiku, istorijsku metrologiju, toponomastiku sa topografijom i veksikologiju. Pomoćne istorijske nauke ušle su u studijske programe istorije još krajem 18. a punu afirmaciju doživjele su tokom 19. vijeka. U radu se zaključuje da takva praksa nije bila dovoljno zastupljena na jugoslovenskim a posebno srpskim univerzitetima gdje bi pomoćnim istorijskim naukama trebalo dati pravo mjesto u studijskim programima istorije i praktičnoj primjeni.

Broj istraživačkih radova koje je dr Dalibor Elezović objavio u naučnim časopisima, na naučnim konferencijama i simpozijumima je impresivan. Njegovi radovi otkrivaju da posjeduje izuzetnu sposobnost ovladavanja raznovrsnim istraživačkim metodologijama, a navedena naučna postignuća spadaju među najznačajnija ostvarenja crnogorske historiografije za užu naučnu oblast istorija modernog doba. Pored toga njegovi članci i rasprave prate određena diplomatska obilježja, otkrivajući okolnosti dokumenata i putopisa koje obrađuje. Ove činjenice ga preporučuju i za užu naučnu oblast pomoćne istorijske nauke.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Kandidat za izbor u akademsko zvanje dr Dalibor Elezović ima zapaženo radno iskustvo u univerzitetskoj nastavi. Predavao je u oblastima navedenim u konkursu, pre svega iz opšte istorije modernog doba na Univerzitetu u Kosovskoj Mitrovici (osnovne studije - *Rana nova istorija, Arhivistika*), master studije - *Evropa u ranom modernom dobu*). Na Fakultetu za međunarodnu politiku i bezbednost Univerziteta Union Nikola Tesla u Beogradu, kandidat je bio angažovan posljednjih pet godina, na predmetu *Savremena istorija*. Bio je angažovan kao gostujući profesor na Južnom

federalnom univerzitetu u Rostovu, gdje predavao predmet *Globalizacija u novom dobu*. Na Studijskom programu za istoriju, Filozofskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, kandidat izvodi nastavu u akademskoj 2021/2022. godine na predmetima master studija: *Tehnika naučnog rada, Savremena historiografija i Kultura modernog doba*.

Pedagoški rad kandidata odlikuju razumljivost i jasnoća izlaganja nastavnih sadržaja, osavremenjivanje i unapređenje

teorijske nastave, upućivanje studenata na samostalni rad, podsticanje kritičkog mišljenja tokom analize istorijskih izvora i poštovanje različitih mišljenja. Kandidat ima razvijene savremene nastavne kompetencije, dobru i kvalitetnu komunikaciju sa studentima i kolegama.

Zaključujem da kandidat Dalibor Elezović ispunjava sve zakonom propisane pedagoške norme za izbor u zvanje **docenta**.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		74		193.52
2. PEDAGOŠKI RAD		17		36
UKUPNO		91		229.52

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Bogat i raznovrstan naučnoistraživački rad dr Dalibora Elezovića nedvosmisleno svjedoči o tome da je riječ o zreлом i profilisanom istoričaru i vrsnom znalcu moderne istorije. Njegovi radovi ukazuju da posjeduje izuzetno radne, stručne i intelektualne sposobnosti. Pored toga, kandidat premašuje zahtjevane uslove za izbor u zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore. U proteklom periodu ostvario je **193.52** poena za ukupnu naučnoistraživačku djelatnost, što je znatno prevazilazi traženi broj bodova. Posebno ističemo tri objavljena naučna rada u međunarodnom časopisu indeksiranom na AHCI listi, koji su u kategoriji Q4 (**18 bodova**). Osim toga, izdvajamo 5 radova koje je objavio u časopisima indeksiranim na WOS listi (ESCI i SCOPUS). Kandidat se pokazao kao dobar i inventivan predavač i pedagog, koji je osvojio i obogatio nastavu na Studijskom programu za istoriju. Njegovo veliko iskustvo na međunarodnom naučnom polju dopriniće većoj internacionalizaciji Univerziteta Crne Gore.

Imajući u vidu sve izrečene stavove i ocjene naučnog i pedagoškog rada kandidata, imam čast i zadovoljstvo da Vijeću Filozofskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore predložim da **dr Dalibor Elezović** bude izabran u akademsko zvanje **docenta** za oblast **Opšta istorija i pomoćne istorijske nauke** na Studijskom programu za istoriju, Filozofskog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Marijan Premović
Podgorica

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast **Anglistika – Engleski jezik i Prevodilaštvo**, na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 07.02.2022. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR IGOR IVANOVIĆ**.

BIOGRAFIJA SA PODACIMA O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Rođen sam u Zenici, Bosni i Hercegovini. Osnovnu školu sam završio u Murinu, a gimnaziju u Andrijevi. Dobitnik sam diplome „Luča“, kako za osnovno, tako i za srednjoškolsko obrazovanje. Diplomirao sam 2006. godine, na katedri za engleski jezik, na Filozofskom fakultetu u Nikšiću sa prosjekom 9,32 i stekao diplomu profesora engleskog jezika i književnosti. Postdiplomske specijalističke studije sam upisao 2006. godine na Institutu za strane jezike (studijski program: Prevodilaštvo, modul: engleski jezik), koje sam završio 15. juna 2007. godine sa prosjekom 9,50. Postdiplomske magistarske studije sam upisao 2008. godine, takođe na Institutu za strane jezike (studijski program: Prevodilaštvo, modul: engleski jezik), gdje sam 18. februara 2009. godine magistrirao, sa prosjekom

9,70, odbranivši magistarsku tezu pod nazivom „Anglicizmi u crnogorskom jeziku u oblasti računarskog registra“. Doktorske studije sam završio na Filološkom fakultetu u Beogradu na studijskom programu: Jezik, književnost, kultura, modul Jezik, 23. jula 2014. godine, sa prosjekom 10,00, a tema doktorske disertacije je bila „Kontrastivna analiza stručne terminologije EU kroz perspektivu korpusne lingvistike“. Bavim se korpusnom i računarskom lingvistikom, a takođe sam zainteresovan za upotrebu računarskih programa u prevođenju i računarskih igara u nastavi engleskog jezika. Svoj radni angažman na Univerzitetu Crne Gore sam započeo na Institutu za strane jezike septembra 2006. godine, najprije kao honorarni saradnik, a zatim, u oktobru 2007. godine, kao saradnik sa ugovorom o radu. Predavao sam na prevodilačkim grupama predmeta, kao i na gramatičkim i leksičkim vježbama na drugoj i trećoj godini osnovnih studija. Sekretar sam Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore od juna 2014. godina, a prije toga sam obavljao funkciju blagajnika Društva. Takođe sam, tokom akademske 2015/2016. bio sekretar studijskog programa Prevodilaštvo na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Od 2017. do 2019. godine sam bio Rukovodilac studijskog programa Prevodilaštvo na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. U zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore sam izabran 4. maja 2017. godine odlukom Senata UCG br. 03-1201, za oblast Engleski jezik – Prevodilaštvo na Filološkom fakultetu, za sljedeće predmete: Savremeni engleski jezik 4 (Gramatika i Obrada teksta), akademski osnovni studijski program Prevodilaštvo, Institut za strane jezike, fond časova – 4 časa predavanja, naučna oblast Engleski jezik i lingvistika, Engleski jezik struke II, akademski specijalistički studijski program Hemijska tehnologija i Metalurgija (VP), Metalurško-tehnološki fakultet, fond časova – 2 časa predavanja, naučna oblast Engleski jezik (jezik struke), Engleski jezik, osnovni akademski studijski programi Biljna proizvodnja i Stočarstvo (VP), Biotehnički fakultet, fond časova – 2 časa predavanja, naučna oblast Engleski jezik, Engleski jezik III – stručni I, akademski osnovni studijski program Mašinstvo, Mašinski fakultet, fond časova – 1 čas predavanja, naučna oblast Engleski jezik (jezik struke), Engleski jezik IV – stručni II, akademski osnovni studijski program Mašinstvo, Mašinski fakultet, fond časova – 1 čas predavanja, naučna oblast Engleski jezik (jezik struke), Engleski jezik V – stručni III, akademski osnovni studijski program Mašinstvo, Mašinski fakultet, fond časova – 2 časa predavanja, naučna oblast Engleski jezik (jezik struke), Engleski jezik VI – stručni IV, akademski osnovni studijski program Mašinstvo, Mašinski fakultet, fond časova – 1 čas predavanja, naučna oblast Engleski jezik (jezik struke). Osim angažovanja u svojstvu nastavnika, aktivno se bavim konsekvantnim i simultanim, kao i pisanim prevođenjem iz oblasti digitalnih tehnologija, mašinstva, medicine i inženjerstva. Od oktobra 2011. godine, rješenjem Ministarstva pravde, postavljen sam za sudskog tumača. U svom prevodilačkom radu koristim najnovije računarske programe i načine prevođenja. Pored matičnog fakulteta, takođe sam angažovan na: Prirodno-matematičkom i Metalurško-tehnološkom fakultetu na izvođenju nastave opšteg engleskog jezika i engleskog jezika struke.

1. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Ivanović, I., (2019) EFL Classroom Discourse Analysis, Transylvanian review, vol. XXVIII(2), pp. 239-253	9	9
2.	Ivanović, I., (2020) Hypotheses on Language Emergence and Development, Revue Roumaine de Linguistique, vol. LXV(2), pp. 175-187	9	9
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Ivanović, I., (2019) Pronunciation obstacle course, Theory and Practice in Language Studies, 9(4), pp. 382-389, ISSN 1799-259	4	4
2.	Ivanović, I., (2020) Mitigating Devices within the Context of Two-Way Mediated Shop Conversations, Acta Universitatis Sapientiae, Philologica, vol. 12(3), pp. 105-119	4	4
3.	Ivanović, I., (2020) Relational Language as a Mitigating Device, Folia Linguistica et Litteraria	4	4
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Ivanović, I., (2020) Uticaj motivacije u okviru učenja pomoću video igara, Matica Crnogorska, br. 83, str. 469-482, ISSN 1450-9059	2	2
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Ivanović, I., (2019) The multichannel reality of language and paralanguage, In: Proceedings of the Seventh International Conference at the Faculty of Foreign Languages: Language, Literature and Technology, Belgrade, Serbia, May 19–20 2018, pp. 156-168, ISBN 978-86-6461-033-9	2	2
2.	Ivanović, I., (2020) Cognitive Elements of Game-Based Learning, Proceedings of the Eighth International Conference at the Faculty of Foreign Languages: Language, Literature, Play and Games, Belgrade, Serbia, May 24-25 2019, pp. 234-247, ISBN 978-86-6461-038-4	2	2
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Ivanović, I., (2017) Sinclair and Coulthard's IRF model. In: Languages & Linguistics: International Perspectives, Limerick, Ireland, May 17-25 2017, pp. 4.	0,5	0,5
Ostala stručna djelatnost			
Projekti			
18 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	U okviru Erasmus + projekta predstavio rad na temu analize dijaloga u akademskom okruženju i pohađao seminar za obuku pod nazivom Languages and Linguistics: International Perspectives na koledžu Mary Immaculate u Limeriku, Irska, 23. maj 2017.	4	4
19 Učešće u nacionalnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Program Andragošskog osposobljavanja kadra koji radi u obrazovanju odraslih, Podgorica, 11. jun 2018.	2	2

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jelena Rakočević „Predstavljanje virusa korona u novinskim člancima kroz prizmu korpusne lingvistike“ Datum odbrane: februar 2022.	2	2

P12 Na osnovnim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Sanda Trifunović „Analiza diskursa novinskih članaka o virusu korona“ Datum odbrane: oktobar 2021.	0,5	0,5
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Potvrda prodekana za nastavu Filološkog fakulteta	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	8	18	42,5	76,5
2. PEDAGOŠKI RAD	3	4	7,5	12,5
UKUPNO	11	22	50	89

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Igor Ivanović je osnovne studije završio na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, da bi zatim na Institutu za strane jezike završio specijalističke i magistarske studije. Doktorirao je u Beogradu 2014. godine, odbranivši doktorsku disertaciju pod naslovom „Kontrastivna analiza stručne terminologije EU kroz perspektivu korpusne lingvistike“. U nekoliko navrata bio je korisnik stipendije i tim povodom je boravio u Engleskoj i Njemačkoj. Na Univerzitetu Crne Gore je u oktobru 2007. godine zaposlen kao saradnik za nastavu. Nakon toga postao je dio nastavnog kadra Filološkog fakulteta, prvo kao saradnik sa doktoratom, a zatim i kao nastavnik izabran u akademsko zvanje docenta 2017. godine za Engleski jezik i naučnu oblast Prevodilaštvo. Pored navedenog, dr Igor Ivanović je sudski tumač za engleski jezik postavljen rješenjem Ministarstva pravde 2010. godine, a zatim je ovu licencu obnovio 2017. i 2022. godine. Pored toga, redovno učestvuje u ocjenjivanju stručnih i maturskih ispita u organizaciji Ispitnog centra Crne Gore, a takođe je prošao obuku u vezi sa sastavljanjem ispitnih pitanja za stručne škole i gimnazije. Na Institutu za strane jezike učestvovao je u organizaciji mnogobrojnih konferencija, vodio je kurseve engleskog jezika svih nivoa, a takođe je pokrivaio funkciju koordinatora za nastavu. Na Filološkom fakultetu je pokrivaio poziciju rukovodioca studijskog programa Prevodilaštvo. Kolega Ivanović takođe posjeduje nekoliko licenci koje se odnose na prevodjenje pomoću računarskih alata. U ovoj oblasti je veoma aktivan i kao instruktor i uspješno običava i druge prevodioce da olakšaju svoj posao i koriste računarske programe u svom poslu.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

U okviru svog naučno-istraživačkog rada, Igor Ivanović bavi se temama koje su povezane sa korpusnom lingvistikom, prevodilaštvom, upotrebom video igara u okviru metodike nastave i analizom diskursa. U većini svojih radova obrađuje tematike koje su praktičnog i univerzalnog karaktera u metodološkom smislu. Rezultati većine istraživanja odnose se na visokoškolsko obrazovanje, mada su pomenuti rezultati relevantni i za srednjoškolsko i osnovnoškolsko obrazovanje. Ovo je jedan od glavnih kvaliteta naučno-istraživačkog rada kolege Ivanovića. Kolega Ivanović je objavio dva rada koji se nalaze u SCI citatnim bazama.

Jedan od tih radova je rad pod nazivom „EFL Classroom Discourse Analysis“ u kojem se bavi načinom na koji se korpus razgovora između profesora i studenata u akademskom okruženju može iskoristiti za analizu interakcija koje postoje između ove dvije grupe govornika. Ovaj rad je teorijski zasnovan na analitičkom okviru koji su osmislili Sinkler i Kultard 1975. godine. Ovaj okvir, iz određene izmjene za potrebe ovog rada, pokazao se kao veoma

koristan za analizu institucionalnog diskursa. Osnovna jedinica analize su „prenosi“ i „razmjene“ koje se odnose na kategorije koje služe za prenos informacija i razmjenu podataka između govornika. S obzirom na to da je ovo institucionalni diskurs, on po definiciji mora da posjeduje manje ili više definisanu hijerarhiju, a govornici imaju prilično jasno definisana diskursna prava. Ova prava se odnose na to ko počinje razmjenu informacija, ko je završava, ko prekida tok razgovora i sl. Konkretno, u Sinklerov i Kultardov okvir jezičke interakcije počiva na nizu pitanja i odgovora koji sadrži makar tri elementa: pitanje, odgovor i komentar. U kontekstu ovog rada, pitanje i komentar su gotovo uvijek rezervisani za profesora, dok je odgovor predviđen za studente. U okviru tradicionalne učionice, ovo je i za očekivati, jer je profesor taj koji postavlja pitanje, a zatim kroz komentar na odgovor studenta vrši procjenu datog odgovora, uz davanje povratnih informacija i eventualnih ispravki. Pored toga, profesor je taj koji odlučuje o temi, kada koja tema započinje i završava i kada dolazi do promjene teme. Teoretsku osnovu ovakvog vida komunikacije nalazimo u radovima ruskog psihologa Vigotskog iz 1962. godine. Iako je Vigotski svoju teoriju „metodoloških skela“ objavio prije više od pola vijeka, ona i dalje, uz određene izmjene, predstavlja valjanu teoriju koja objašnjava na koji način se odvija komunikacija i proces učenja na relaciji učenik-učenik i učenik-nastavnik. Zbog tehnološkog napretka i sociokulturoloških promjena, teoriju Lava Vigotskog danas nije moguće u potpunosti primijeniti, a jedan od značajnih aspekata rada kolege Ivanovića jeste i taj što autor u njemu pronalazi određene odstupanja od pomenute teorije. U okviru moderne metodološke paradigme, uloga profesora nije da bude dominantan govornik, već da, kada god je to moguće, u dijalog uključi i studente i ohrabruje komunikaciju između studenata. Ovo je naročito bitno ako pomenuta komunikacija između studenata služi za rješavanje problema, iznalaženje rješenja, razvijanje kritičkog načina razmišljanja i sl.

Drugi rad kolege Ivanovića, koji je objavljen u časopisu na SCI list, je rad pod nazivom „Hypotheses on Language Emergence and Development“. U ovom radu autor se bavi veoma zanimljivom i intrigantnom tematikom nastanka jezika. Konkretno, autor pokušava da pruži odgovor na pitanje zašto je jedino ljudska vrsta od svih životinja i čovjekolikih majmuna konkretno uspjela da razvije jezik do nivoa o kojem svjedočimo danas. Na samom početku, autor citira dvojicu autora (Kristijansena i Kirbija) koji su izjavili da je ovo najteži problem u nauci, a čuveni lingvista Noam Čomski je čak izjavio da se ovom tematikom ne vrijedi ni baviti, jer time ulazimo u sferu nagađanja. Na samom početku istraživanja ovog pitanja zaista se činilo da će Noam Čomski biti u pravu i da ova tematika nikada neće zaživjeti među lingvistima, ali se mnogo toga promijenilo tokom proteklih nekoliko decenija. Arheolozi su uspjeli da dođu do određenih dokaza koji lingvistima pomažu da rekonstruišu glasovne organe naših dalekih predaka. Suština problema otkrivanja početaka nastanka prvih jezika i/ili proto-jezika može se podijeliti u tri kategorije: prvobitni jezici su nastali u dalekoj prošlosti i mnogobrojni dokazi su uništeni tokom vremena, pa se nastanak jezika iz današnje perspektive može tumačiti na različite načine. Drugo, svaka generacija lingvista ima svoje viđenje nastanka jezika, jer na lingviste utiče ono što je najaktuelnije u njihovoj okolini

(tokom perioda industrijalizacije, lingvisti su bili ubijedeni da je razvoj sofisticiranijih alatki doveo do razvoja jezika), pa tome daju veći ili manji značaj. Treće, pravi odgovor najvjerovatnije se krije u pronalazažu dokaza i sinergiji koja mora da postoji između mnogobrojnih, naizgled nepovezanih djelova nauke, tako da cjelokupan proces liči na sastavljanje slagalice, ali u ovom slučaju naučnici većinom nemaju spremne djelove slagalice, već moraju da pretpostave kako bi ti djelovi izgledali. U daljem dijelu rada, autor izlaže različite teorije koje govore u prilogu jednom ili drugom aspektu koji je doveo do razvoja proto-jezika. Sve teorije pružaju određene odgovore, ali ni jedna nema potpun odgovor na pitanje zašto je samo ljudska vrsta razvila jezik. Autor predlaže da se odgovor najvjerovatnije krije u okviru nekoliko konceptata koji su jedinstveni ljudskoj vrsti. Jedino je čovjek uspio da ovlada i pređe sa signalne na komunikaciju simbolima, što predstavlja veliki korak, jer komunikacija uz korišćenje simbola predstavlja veći stepen apstrakcije i omogućava razgovor o npr. elementima koji nemaju svoje fizičke korelate. Ovakav razvoj jezika i njegovo širenje u polje apstrakcije bili su mogući ukoliko je sama društvena zajednica podsticala apstraktan način razmišljanja. Pored ovoga, ljudske društvene zajednice, u prosjeku, imaju neobično visok nivo altruizma i saradnje u odnosu na druge primatne i životinje. Ovo je bitno iz razloga što društvo, da bi se dalje razvijalo, mora da bude sačinjeno od pojedinaca koji većinom vjeruju i pomažu jedni drugima. Ove dvije karakteristike su na znatno nižem nivou kod čovjekolikih majmuna. Ovaj nivo kolektivnog altruizma kod ljudi je u prosjeku znatno iznad altruizma koji se javlja kod drugih životinja, pa je upravo on mogao da bude odskočna daska za prelazak sa komunikacije na nivou signala na komunikaciju na nivou simbola. Onog trenutka kada se komunikacija odvojila od svojih fizičkih korelata i prešla u domen apstrakcije jezik je počeo da se ozbiljnije razvija, što je vjerovatno uticalo i na ubrzaniji kognitivni razvoj čovječanstva u cjelosti.

Naredni rad sa spisak radova koje je kolega Ivanović izložio u svojoj klasifikacionoj biografiji „Pronunciation obstacle course“ bavi se problematikom usvajanja izvornog ili skoro izvornog akcenta kod naših studenata. Glavni problem leži u tome što veliki broj nastavnika ne posvećuje dovoljnu pažnju učenjavanju i usvajanju izvornog ili makar „izvornijeg“ akcenta, već se zadovoljavaju time da student u izgovor engleskog jezika prenese akcent koji ima u svom maternjem jeziku. Razlozi za zanemarivanje akcenta su raznovrsni, ali se ugrubo mogu podijeliti u objektivne i subjektivne. Objektivnim razlozima bi pripadalo objašnjenje da nastavnici i profesori nemaju dovoljno vremena da se posvete akcentu i njega moraju da stave u drugi plan, a da prednost daju učenjavanju gramatike i vokabulara. Zaista, za 45 minuta osnovnoškolskog časa, ne postoji dovoljno vremena da se kvalitetno posveti pažnja svim elementima jezika, što podrazumijeva „žrtvovanje“ jednog nastavnog elementa na račun drugog. Objektivno je takođe očekivati da će maternji jezik učenika da utiče na izgovor fonema engleskog jezika. Sasvim je prirodno da kada učenik po prvi put naiđe na bezvučni prednjonepčani frikativ /ʃ/, koji se u engleskoj ortografiji najčešće realizuje kao „sh“, taj glas izjednači sa našim bezvučnim prednjonepčanim frikativom /s/, koji je zaista sličan, ali ne i isti sa engleskom verzijom. Subjektivni razlog je uvjerenje nekih nastavnika da dobar dio njihovih učenika/studenata ne može da nauči pravilan izgovor engleskog jezika. Drugi, podjednako problematičan, subjektivni razlog je i taj što se neke foneme engleskog jezika, kao što je bezvučni zubni frikativ /θ/ i zvučni zubni frikativ /ð/ u tom uzrastu (pogotovo tokom osnovne škole) precipiraju kao glasovne mane i nepravilan izgovor u odnosu na naše glasove „T“ i „D“. Ovo podrazumijeva da su učenici, koji bi željeli da pravilno izgovaraju ove i druge foneme engleskog jezika, izloženi manje ili više očiglednom pritisku drugih učenika. Rješenje za ovaj problem jeste davanje više prostora izgovoru u okviru našeg obrazovnog sistema, osvješćivanje prvo nastavnika, a zatim i učenika o značaju pravilnog izgovora kroz proces kontrolisane akulturacije. Kroz proces akulturacije, učenik treba da shvati suštinu engleskog jezika, engleske kulture i drugih elemenata anglofonog društva kroz izvornu prizmu, tj. da engleski jezik ne posmatra kroz perspektivu maternjeg jezika, iako je to u početnim koracima učenja bilo kog stranog jezika za očekivati. U tom postupku bi od pomoći bilo korišćenje izvornih govornika, omogućavanje putovanja i/ili učenja u anglofonij državi i slično. Ukoliko je sve ovo logistički, organizaciono i/ili finansijski neizvodljivo, moderna sredstva komunikacije preko interneta omogućavaju audio-video razgovore između različitih država. Tako, na primjer, dio časa može da bude audio-video poziv drugom odjeljenju koje se nalazi npr. u Engleskoj.

Četvrti rad, koji je objavljen u časopisu koji je indeksiran u Skopus bazi nosi naziv „Mitigating Devices Within the Context of Two-Way Mediated Shop Conversations“ bavi se specijalizovanim korpusom koji se sastoji od razgovora između kupaca i prodavaca koji rade za jednu telekomunikacionu kompaniju koja posluje u Crnoj Gori. Autor je, prilikom pripreme ovog rada i korpusa, snimao razgovore između kupaca i prodavaca, kako bi utvrdio koje su to najbitnije karakteristike ove vrste razgovora. Nakon snimanja i transkribovanja razgovora, kolega Ivanović se osvrnuo na analizu korpusa tokom koje je došao do modela komunikacije koji je svojstven za ovu vrstu korpusa. U tradicionalnoj paradigmi, govornik koji ima više iskustva, znanja i sl. (obično prodavac) gotovo uvijek će pokušati da iskoristi ove sposobnosti kako bi imao više „diskursnih prava“. Ključna fraza ovdje je „gotovo uvijek“, jer je u ovoj vrsti korpusa primijećena jasna tendencija da se ovakvi govornici aktivno suzdržavaju od korišćenja svojih diskursnih prava kako bi sa kupcima postigao/la obostrano zadovoljavajući dogovor (npr. produženje/potpisivanje novog ugovora). Drugi značajni rezultat analize ovog korpusa otkriva da govornici najviše koriste: ogradiavanje (Vjerujem, mislim, nadam se), pojačivače (veoma, zaista, iskreno) i neodređenost (to, ovo, neko, tako), a sve u svrhu čuvanja „obraz“ drugog govornika i izbjegavanja neugodne ili nepovoljne situacije, osim ako nezadovoljstvo kupca dostigne toliki nivo da želi da namjerno „napadne obraz“ prodavca.

U radu od objavljenom u časopisu od nacionalnog značaja autor se bavi korišćenjem video igara kao novog metodološkog pristupa koji bi u današnjem digitalnom dobu mogao da bude od velike pomoći prilikom učenja stranih jezika. U ovim radovima autor navodi koje su sve prednosti korišćenja igara za učenje i koje karakteristike video igre moraju da posjeduju kako bi bile prihvatljive u akademskom okruženju. Igre moraju da imaju jasne ishode učenja kako bi studenti uvijek znali da li su neki nastavni sadržaj uspješno savladali ili ne. Ovo se postiže preko davanja povratnih informacija, bilo preko same video igre, bilo posredstvom nastavnika i/ili drugih učenika/studenata. Pored navedenog, bitno je da video igre imaju jasan, zanimljiv i motivišući sadržaj kako bi studenti uvijek bili zainteresovani za predstavljeno gradivo i kako bi ga lakše naučili. Nekoliko drugih autora je dokazalo da video igre mogu pozitivno da utiču na kognitivno opterećenje studenata, tako što video igre mogu biti osmišljene da mijenjaju težinu zadataka koje postavljaju pred studente, tj. usložnjavaju zadatke, ako algoritam prepozna da su prethodni zadaci bili suviše jednostavni za studenta i obratno. Ono što je možda i najvažnije u svemu pomenutom jeste da video igre, kako im sami naziv govori, koriste koncept igranja koji je svojstven ne samo čovjeku, već i gotovo svim životinjama. Dakle, na ovaj način, možemo da koristimo ono što je prirodno ljudskoj ličnosti i psihologiji (igranje) i da ga iskoristimo za savladavanje nastavnih sadržaja na jednostavniji, učinkovitiji i zabavniji način. Autor je u ovom radu organizovao studente u tri grupe koje je trebalo da nauče iste nastavne jedinice. Razlika je bila u tome što je ciljna grupa učila pomenute jedinice preko video igre, dok su preostale dvije kontrolne grupe (kontrolna grupa studenata sa boljim i lošijim rezultatima u prethodnom periodu) učile gradivo kroz tradicionalni način predavanja. Rezultati nedvosmisleno ukazuju da učenje pomoću video igara, ukoliko se dosljedno koristi tokom dužeg vremenskog perioda, dovodi do poboljšanja akademskih rezultata studenata i do veće zainteresovanosti i bolje percepcije stranih jezika.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Igor Ivanović je više godina radio kao saradnik sa magistraturom, a zatim i kao saradnik sa doktoratom na Institutu za strane jezike. Osnivanjem Filološkog fakulteta na tom fakultetu nastavlja sa svojom nastavnom i pedagoškom djelatnošću, gdje stiče i zvanje docenta 2017. godine. Kolega Ivanović predaje gramatičke predmete na osnovnim i magistarskim studijama (Savremeni engleski jezik 1 i Savremeni engleski jezik 9) i više stručnih predmeta na magistarskim studijama Filološkog fakulteta (Strategije usmene komunikacije, Prevođenje tekstova iz oblasti međunarodnih integracija). Osim toga, predavao je ili predaje na nematičnim fakultetima Univerziteta Crne Gore (Prirodno-matematički, Mašinski, Biotehnički, Metalurško-tehnološki i Medicinski fakultet) na kojima drži predavanja iz opšteg engleskog i jezika struke. Kao neko ko drži časove na različitim fakultetima i različitim predmetima, kolega Ivanović ima dobar pregled znanja naših studenata i te informacije koristi za unaprjeđenje svoje pedagoške prakse. Kao što se može vidjeti na osnovu njegovog naučno-istraživačkog rada, kolega Ivanović je veliki broj svojih radova posvetio unaprjeđenju pedagoške i prevodilačke prakse kroz praktične studije čiji rezultati

su praktična rješenja. Pored toga, ocjene koje je kolega Ivanović u prethodnom periodu dobijao na zvaničnim studentskim anketama se kreću u rasponu od 4,00 do 5,00 tako da i to ide u prilog navedenoj

činjenici o pedagoškoj osposobljenosti kolege i zadovoljstvu studenata njegovim pedagoškim radom.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	10	8	18	34	42,5	76,5
2. PEDAGOŠKI RAD	1	3	4	5	7,5	12,5
UKUPNO	11	11	22	39	50	89

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Docent dr Igor Ivanović nedvosmisleno ispunjava sve formalne, naučne i pedagoške uslove za izbor u akademsko zvanje vanredni profesor. Izabran je u zvanje docenta i objavio je naučne radove koji su indeksirani u odgovarajućim citatnim bazama, tako da ispunjava formalne zahtjeve koji se odnose na izbor u više zvanje.

Kroz svoje naučne radove je pokazao da vlada materijom koja se odnosi na izučavanje lingvistike, prevodilaštva i engleskog jezika uopšte. Pored toga, u svojim radovima promovira nove načine istraživanja i eksperiment kao jedan od modela dobijanja informacija u okviru lingvističkih istraživanja. Naime, kolega Ivanović bavi se korpusnom lingvistikom, kojom se inače bavi mali broj lingvista kod nas. Njegovo znanje iz oblasti računarskih tehnologija, u kombinaciji sa naučnim radom u oblasti lingvistike, omogućavaju mu da na savremen način, uz upotrebu računarskih tehnologija i njima prilagođene lingvističke metodologije, dobija rezultate koji su pouzdani i primjenjivi za razne svrhe, ali i koji mogu biti primjer drugim autorima na koji način mogu primjenjivati metode korpusne lingvistike u svom istraživanju.

U pogledu pedagoškog rada, kolega Ivanović takođe ispunjava sve potrebne uslove. Ostvario je odlične rezultate na anketama tokom prethodnog perioda, uz korišćenje savremenih nastavnih metoda, ima sjajan odnos sa studentima i uvijek ima potrebu da osveži svoj pedagoški pristup kroz korišćenje novih pedagoških metoda i modernijih nastavnih sredstava. Docent dr Igor Ivanović je aktivan prevodilac i posjeduje nekoliko licenci u vezi sa programima koji prevodiocima pomažu prilikom prevodjenja. Ovakvi programi čine budućnost prevodjenja i sve više se koriste širom svijeta.

Uzimajući u obzir da kolega ispunjava sve formalne, pedagoške i naučne uslove za izbor u više zvanje, sa zadovoljstvom preporučujem docenta dr Igora Ivanovića za **izbor u akademsko zvanje vanredni profesor** za oblast Anglistika – Engleski jezik i Prevodilaštvo na Filološkom fakultetu.

RECENZENT

Prof. dr Igor Lakić
Filološki fakultet
Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Igor Ivanović diplomirao je na Odsjeku za engleski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Prosječna ocjena nakon četiri godine studiranja bila je 9,32. Nakon toga, upisao je specijalističke studije prevodilaštva na Institutu za strane jezike Univerziteta Crne Gore, a potom i magistarske studije iz iste oblasti, koje je završio 2009. godine odbranivši rad pod nazivom *Anglicizmi u crnogorskom jeziku u oblasti računarskog registra*, pod mentorstvom prof. dr Nataša Kostić. Doktorirao je 2014. godine na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, odbranivši doktorsku disertaciju naziva *Kontrastivna analiza stručne terminologije EU kroz perspektivu korpusne lingvistike*, pod mentorstvom prof. dr Vesne Polovine. Prosječna ocjena tokom trogodišnjih doktorskih studija bila je 10,00. Od 2017. godine ima akademsko zvanje docenta na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Na Filološkom fakultetu predaje više predmeta iz oblasti prevodilaštva, kao i gramatiku savremenog engleskog jezika. Takođe je angažovan i u nastavi opšteg i engleskog jezika struke (računarske

nauke) na Prirodno-matematičkom fakultetu. Predavao je engleski jezik struke na osam jedinica Univerziteta Crne Gore u toku svog petnaestogodišnjeg radnog staža na ovom univerzitetu.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Dr Igor Ivanović objavio je šest članaka u naučnim časopisima i tri saopštenja u zbornicima sa međunarodnih konferencija u proteklom petogodišnjem izbornom periodu. U okviru svog naučno-istraživačkog rada bavi se različitim temama, najviše iz oblasti metodike nastave engleskog jezika i analize konverzacije. Shodno uputstvima iz Uslova i kriterijuma za izbor u akademsko zvanje, bliže ću opisati tri njegova naučna rada.

Najvažnije reference kolege Ivanovića jesu njegovi radovi objavljeni u časopisima koji se indeksiraju na listi SSCI (Clarivate Analytics): „EFL Classroom Discourse Analysis“ i „Hypotheses on Language Emergence and Development“. Prvi je objavljen u časopisu *Transylvanian Review*, a drugi u časopisu *Revue Linguistique de Roumaine*; izdavač oba časopisa je Rumunska akademija nauka i umjetnosti (Centar za transilvanijske studije i Institut za lingvistiku). U godini objavljivanja radova kolege dr Ivanovića, oba časopisa Scopus je kategorizovao kao pripadajuće trećem kvartilu časopisa (Q3).

Rad „EFL Classroom Discourse Analysis“ bavi se analizom konverzacije u učionici, odnosno načinom na koji se odvija komunikacija između nastavnika i studenata. Osim polju analize konverzacije, rad pripada i metodici nastave engleskog jezika. Analiza pomenute konverzacije zasnovana je na korpusu interakcije između nastavnika i studenata snimljene na jednom broju časova engleskog jezika na Univerzitetu Crne Gore. Teoretsku osnovu za ovaj rad čini poznati rad Sinklera i Kultarda (1975), koji su analizirali interakciju između nastavnika i učenika kako bi produbili lingvističko razumijevanje diskursa učionice i akademskog lingvističkog konteksta uopšte. Pored ovog modela interakcije u učionici, autor se takođe poziva i na značajnu metodološku teoriju i literaturu. U dijelu rada koji se tiče analize, autor daje deskriptivnu analizu korpusa i izvodi pedagoške implikacije i preporuke koje, paralelno ranijim istraživanjima, govore u prilog nastave učenja u kom je poželjno da nastavnik teži da redukuje svoju ulogu u izvođenju sadržaja i zaključivanju u glavnoj raspravi, te da je uglavnom svede na upravljanje razgovorom, tako da učenici pokušaju da zajedno i/ili samostalno dođu do rješenja. Na ovaj način nastavnik pomaže razvijanju kritičkog načina razmišljanja kod studenata, podučava ih kako da dođu do rješenja, umjesto da im samo prezentira gotovo rješenje.

U svom drugom radu objavljenom u časopisu indeksiranom na listi SSCI, „Hypotheses on Language Emergence and Development“, autor pregledno i kritički prezentuje hipoteze o nastanku jezika i pokušava da da odgovor na to zašto je samo *homo sapiens* razvio jezik iz porodice hominida, dok druge vrste iz ove porodice nijesu uspjele da stvore složen jezički sistem, iako imaju određene predispozicije za to. Jedna od hipoteza iz literature koju autor navodi jeste da postoji „veliki filter“, koji je ostatku hominida, ali i drugim vrstama životinja, onemogućio da razviju jezičke sposobnosti. Autor navodi i druge teorije o nastanku jezika, ali takođe napominje i to da je veliki broj njih izostavljen iz pregleda, zbog nedostatka prostora. Sami broj teorija govori o tome koliko je ova tematika zanimljiva za lingviste i druge istraživače, ali i koliko malo znamo o nastanku jezika. Takođe, u uvodnom dijelu rada, autor prezentuje dva dokaza protiv stava poznatog lingviste Noama Comskog, koji je 1968. godine iznio mišljenje da ljudski jezik nije mogao da nastane iz jednostavnijeg sistema. Dva dokaza odnose se na poznate kontaktne procese pidžinizacije i kreolizacije. S obzirom na to da se jezici mogu

miješati, dobijati i gubiti djelove svoje strukture, da se zaključiti da je i proto-jezik tokom svog razvoja i prelaza u jezik mogao dobijati i gubiti određene fonetske, morfološke, sintaksičke i semantičke elemente. U završnom dijelu rada, kolega Ivanović iznosi i svoje mišljenje o tome koji od navedenih okvira najbolje opisuje i dokazuje porijeklo jezika. Dokazi koje navode istraživači idu u prilogu tezi da je društvo, koje je izgradio *homo sapiens*, altruističkog karaktera (uopšteno gledajući) i da kao takvo gotovo uvijek daje prednost saradnji u odnosu na individualnost. Takvo društvo je povoljno djelovalo na razvoj proto-jezika, što je, praćeno intelektualnim skokom u razvoju, dovelo do današnjih složenih i raznovrsnih oblika komunikacije. Čini se da su zajedništvo i altruizam neophodne komponente za razvitak jezika, dok lični oportunitizam sprečava društvo da sa nivoa signaliziranja pređe na nivo simboličke komunikacije, što dalje vodi do razvoja apstraktnijeg jezičkog sistema.

Naredni rad koji ćemo ovdje predstaviti jeste „Mitigating Devices within the Context of Two-Way Mediated Shop Conversations“, koji je objavljen u časopisu *Acta Universitatis Sapientiae: Philologica*, čuvenog izdavača De Gruyter (Scopus). U njemu se autor bavi relacionim jezikom i njegovim pragmatičkim funkcijama u kontekstu razgovora na relaciji prodavac-kupac. Kao takav, rad najviše pripada polju analize konverzacije. Istraživanje je zasnovano na korpusu koji je autor sam prikupio. U analizi se navodi mnoštvo primjera koji potvrđuju da je posrednost u interakciji prodavac-kupac ključna karakteristika ovakvog vida komunikacije. Postoji više razloga za ovo, ali glavni razlog je taj što su i prodavac i kupac svjesni da je u njihovom interesu da imaju neku vrstu dogovora koji će biti na obostranu korist. Da bi se to postiglo, govornici koriste raznovrsne strategije kako bi, na manje-više posredan način, izrazili svrhu koju žele da ostvare. Na primjer, prodavac, iako obično posjeduje mnogo više znanja i iskustva u vezi telekomunikacionih usluga koje kupac želi, to znanje obično ne prikazuje na neposredan način, već posredno, kako se kupac ne bi osjetio inferiornijim, što bi

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	10	8	18	34	42,5	76,5
2. PEDAGOŠKI RAD	1	3	4	5	7,5	12,5
UKUPNO	11	11	22	39	50	89

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priložene dokumentacije i Uslova i kriterijuma za izbor u akademska zvanja, zaključujem da dr Igor Ivanović ispunjava sve formalne uslove za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora. Naime, kolega ima dva rada u uslovnim kategorijama, te potrebni ukupni broj bodova. Pored toga, njegov dosadašnji pedagoški rad je od strane studenata ocijenjen najvišom ocjenom, a kvalitet njegovog pedagoškog rada dodatno je osnažen značajnim dugogodišnjim nastavnim iskustvom na različitim jedinicama Univerziteta Crne Gore.

Uzimajući u obzir sve navedeno, odnosno naučnoistraživački, pedagoški i stručni rad kolege docenta dr Igora Ivanovića, zaključujem da on ispunjava uslove za izbor u naredno akademsko zvanje, odnosno preporučujem da ga Univerzitet Crne Gore izabere u akademsko zvanje **vanrednog profesora** za oblast Anglistika – Engleski jezik i Prevodilaštvo na Filološkom fakultetu.

RECENZENT

Prof. dr Milica Vuković Stamatović
Filološki fakultet
Univerzitet Crne Gore

IZVEŠTAJ RECENZENTA

I OCENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Osnovne studije engleskog jezika i književnosti docent dr Igor Ivanović je završio na Filozofskom fakultetu u Nikšiću i tokom tih studija je imao prosek položenih ispita od 9,32. Zatim, 2007. godine

moglo negativno da utiče na transakcioni ishod razgovora. Na osnovu analize dobijenih rezultata, autor pokazuje da relacioni jezik obiluje modalnim glagolima i glagolima sa modalnim značenjem, kojima se postiže značenje približnosti i neodređenosti, kako bi se ublažili činovi koji predstavljaju prijetnju licu (engl. *face-threatening acts*).

Veliki dio radova kolege Ivanovića pripada oblasti metodici nastave engleskog jezika. Tu spadaju i dva njegova rada u kojima se bavi mogućnostima upotrebe video igara u nastavi engleskog jezika, te rad koji se tiče metodike podučavanja izgovora engleskog jezika. Drugo veliko polje njegovog interesovanja jeste analiza konverzacije. Mnogi njegovi radovi praktičnog su karaktera i imaju praktičnu vrijednost u smislu da se rezultati ovih istraživanja mogu koristiti u cilju poboljšanja nastavnog procesa u učionici.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kolega dr Ivanović je svoje pedagoško iskustvo sticao na Institutu za strane jezike, a zatim i na Filološkom fakultetu u Nikšiću. Pored nastave na matičnim, odnosno filološkim studijama, dr Igor Ivanović ima dugogodišnje iskustvo u izvođenju nastave na različitim nefilološkim studijskim programima, tj. iskustvo rada sa studentima koji su se opredijelili da studiraju poljoprivredu, mašinstvo, računarske nauke, metalurgiju, itd., a uče engleski jezik svoje struke. Uspješno je izvodio ili izvodi nastavu na osam različitih jedinica Univerziteta Crne Gore, što govori o njegovoj pedagoškoj svestranosti kada je u pitanju nastava engleskog jezika struke, te o njegovim mogućnostima prilagođavanja različitim metodološkim i nastavnim potrebama studenata. Ovo je jedan od razloga zašto je veliki dio svojih radova posvetio analizi praktičnih problema u nastavi. Posvećenost kolege Ivanovića potvrđuju rezultati koje je dobio na studentskim anketama – ovi rezultati se kreću u opsegu od ocjene 4 do ocjene 5.

upisuje specijalističke, a nakon toga i magistarske studije iz oblasti prevodilaštva na Institutu za strane jezike u Podgorici. Nakon završetka magistarskih studija, opredjeljuje se za upisivanje doktorskih studija na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Nakon što je položio sve ispite predviđene planom i programom Filološkog fakulteta, pristupio je izradi, a zatim i odbrani doktorskog rada pod naslovom „Kontrastivna analiza stručne terminologije EU kroz perspektivu korpusne lingvistike“. Uspješnom odbranom svoje doktorske disertacije stekao je zvanje doktora filologije 2014. godine. Tri godine nakon odbrane doktorskog rada stekao je akademsko zvanje docenta iz oblasti Engleski jezik – Prevodilaštvo na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA

Docent dr Igor Ivanović se u svojim naučno-istraživačkim radovima bavi širokim spektrom tema od istraživanja postanka jezika do praktične primene pedagoških i metodoloških saznanja u cijlu lunaprednja nastave engleskog jezika na univerzitetskim jedinicama na kojima drži nastavu. Našu recenziju ćemo otpočeti sa dva njegova naučno najznačajnija rada koja su objavljena u časopisima indeksiranim na SCI listi.

Prvi takav rad nosi naziv „EFL Classroom Discourse Analysis“ u kojem je na zanimljiv i naučno relevantan način autor iskoristio korpusnu analizu kao način za dobijanje relevantnih rezultata koji su kasnije iskorišćeni za analizu razgovora koji se odvijaju u učionici između nastavnika i studenata. Na početku ovog rada, autor objašnjava na koji način je prikupio predmetni korpus i koje kriterijume je poštovao prilikom njegovog prikupljanja. Zatim govori o prednostima i ograničenjima korišćenja korpusa u cilju dobijanja naučno-istraživačkih rezultata. Glavna prednost korpusa jeste da je elektronski dostupan, da svi mogu nezavisno da provere tvrdnje i

rezultate autora, kao i da se može analizirati velika količina podataka, što bi inače bilo veoma teško ili gotovo neizvodljivo. Glavna mana korpusne analize je vezana za činjenicu da većina korpusa ne uključuje vanjezičke elemente koji mogu u značajno meri da utiču na tumačenje rečeničnih i nadrečeničnih celina. Autor nam takođe objašnjava da će za dalju analizu korpusa razgovora između nastavnika i studenata koristiti izmenjeni model analize diskursa koji se naslanja na Sinklerov i Kultardov model iz 1975. godine, kao i sociokulturalni model mentalnog razvoja (zona narednog razvoja) sovjetskog psihologa Lava Vigotskog. Nakon uspostavljanja teorijskog okvira, autor precizira način na koji će da analizira pomenuti korpus kao i ciljne grupe ispitanika. Za potrebe ovog rada, autor je odabrao studente treće godine, jer je njihova nastava najviše zasnovana na jezičkoj interakciji između nastavnika i studenata. Na kraju rada, kolega Ivanović prikazuje rezultate svoje analize koji ukazuju na to da je u većini slučajeva nastavnik taj koji započinje i završava razgovor u okviru učionice. Nastavnik najčešće razgovor započinje pitanjem ili konstatacijom, dok ga najčešće završava procenom odgovora dobijenih od studenata. Ipak, autor poziva nastavnike da se „uklone“ iz razgovora kada god je to moguće i da studentima otvore vrata da nesmetano na stranom jeziku komuniciraju između sebe i da na taj način dođu do rešenja date problematike, dok nastavnici trebaju da ih usmere i pomognu, po potrebi.

Drugi rad, koji je kolega Ivanović objavio na SCI listi, se naziva „Hypotheses on Language Emergence and Development“. Ovim radom, autor je hteo da se vrati na sami početak svi jezičkih ispitivanja kroz istraživanje porekla nastanka i kasnijeg razvoja jezika. Na početku rada, autor navodi da je ironična činjenica da i pored nbrojenih decenija uloženi u istraživanje jezika, naučnici i dalje nemaju precizan odgovor u pogledu nastanka jezika. O tome svedoči veliki broj teorija čije pojedinačne delove i dalje ne možemo da osporimo ili potvrdimo. Zato, ne treba da čudi činjenica da je jedan broj lingvističara ovu problematiku nazvao „najtežim pitanjem u lingvistici“, jer imamo mnogo pitanja, a nedovoljno kvalitetnih odgovora. Osnovni problem leži u činjenici da je ljudska rasa razvila jezik, ali druge životinjske vrste to nisu, iako imaju određene fizičko-mentalne preduslove za njegov razvoj. Dakle, autor se pita šta je to što je toliko svojstveno ljudskoj vrsti, da je samo ona uspeła da razvije jezik, dok druge vrste, npr. primati koji su nam preko 90 % slični u genetskom pogledu, nisu uspele da razviju jezik na način da on u potpunosti podržava međusobnu komunikaciju? Pored toga, autor osporava tezu Noama Čomskog da se ne može govoriti o menjanju jezika i njegovom razvoju od prostijih ka složenijim strukturama. Činjenicu da se jezik itekako menja i usložnjava ili uprošćava u zavisnosti od sociokulturoloških, jezičkih, ekonomskih, trgovinskih ili ostalih okolnosti i potreba govornika se može videti na primeru kreolizacije i pidžinizacije jezika. Autor dalje navodi da se velika većina teorija o nastanku i razvoju jezika može podeliti u dve grupe. Prvu grupu bi činile teorije koje prednost u pogledu nastanka jezika daju društvenim elementima, tj. vide društvo kao katalizator nastanka i daljeg razvoja jezika. Prema ovoj grupi teorija, jezik se razvio radi i u okviru društva. Druga grupa teorija bi se mogla nazvati „darvinistička“. Prema ovim teorijama jezik je nastao zahvaljujući prirodnom odabiru, razvoju gena, potrebom ljudske vrste da odgovori na evolutivne pritiske okoline u kojoj se razvijao rani čovek. Glavni problem sa darvinističkim teorijama jeste što ne objašnjavaju koji se to konkretni evolutivni pritisak odrazio na čoveka, a ne na druge životinje, te je čovek uspeo da razvije jezik. Autor ukazuje da je jedna od mogućih početnih tačaka ovog istraživanja činjenica da, osim čoveka, ni jedna druga zajednica primata/čovekolikih majmuna nije uspeła da razvije simboličku komunikaciju, iako do neke mere koriste signale. Nepostojanje ovog jezičko-mentalnog „skoka“ sa signala na simbole je onemogućilo primata da odvoje jezik od svog neposrednog okruženja i da razviju apstraktnije oblike komunikacije, bez koje nema razvoja celovitog jezičkog sistema.

Sledeća tri rada koja ćemo pomenuti su objavljena u časopisima koji se nalaze na listi SCOPUS. I u ovim radovima kolega Ivanović nastavlja da se bavi različitim jezičkim pojavama čija naučna analiza je od koristi kako kolegama nastavnicima, tako i studentima. U radu pod nazivom „Mitigating Devices within the Context of Two-Way Mediated Shop Conversations“, autor je sproveo tromesečno istraživanje diskursa koji se odvija na između zastupnika/prodavaca/servisera zaposlenih u telekomunikacionim kompanijama i korisnika usluga tih telekomunikacionih kompanija. Osnovno pitanje koje autor postavlja ovim radom je: Na koji način predstavnici telekomunikacionih kompanija u CG, koji su u neposrednom kontaktu sa (ponekad nezadovoljnim) korisnicima

pokušavaju da umanje rizik od nastanka moguće neprijatne situacije, a sve u cilju da se taj korisnik zadrži i da bude zadovoljan? Autor je svoj rad zasnovao na teoriji učtivosti Penelope Braun i Stivena Levinsona na osnovu koje se tvrdi da su učesnici razgovora gotovo uvek zainteresovani da „sačuvaju obraz“, tako što neće koristiti strategije koje bi druga strana mogla da okarakterise kao preteče. Na osnovu dobijenog korpusa i njegove analize autor dolazi do nekih zanimljivih rezultata. Predstavnici telekomunikacionih kompanija imaju više „diskursnih prava“ od korisnika usluga, ali će pomenuti predstavnici gotovo uvek pokušati da ta prava prebace korisnicima kako bi im na taj način stavili do znanja da im je stalo do njih (naravno, u smislu finansijskog interesa). Korisnici veoma često takva prava pokušavaju da iskoriste kako bi makar pokušali da dobiju povoljnije uslove ugovora. Predstavnici telekomunikacionih kompanija su svesni ovoga i uvek će pokušati da na kulturni način ne ispune zahteve korisnika koje smatraju finansijski nepovoljnim za svoju kompaniju. Predstavnici su svesni da ne govore u svoje ime, već u ime kompanije koju zastupaju, ali će uvek pokušati da ovu vrstu insistencijalnog i transakcionog dijaloga pretvore u „topliji“ razgovor sa korisnikom. Da bi ispunili sve ili neke od pomenutih strategija, predstavnici najčešće koriste opšte fraze, koje ponekada u sebi sadrže dvosmislenost, modalizovana pitanja i iskaze i uvek će pokušati da se ograde. Ponekad će takođe pokušati i da budu nedorečeni, jer svaka nejasnoća obično predstavlja prostor koji telekomunikaciona kompanija može sada ili kasnije da iskoristi.

Naredni rad koji ćemo ovdje pomenuti nosi naziv „Pronunciation Obstacle Course“. Ovaj rad je nastao na osnovu dugogodišnjeg iskustva autora i problema sa kojima se susreće kada pokušava da unapredi izgovor kod svojih studenata. Glavna dva izazova leže u tome što dobar deo studenata nije osvešćen da izgovor fonema na engleskom jeziku ne odgovara izgovoru fonema u maternjem jeziku. Drugi, možda čak i veći izazov sa kojim se kolega Ivanović često susreće jeste što značajan deo studenata ne želi da izgovara engleske foneme onako ili približno onako kako ih izgovaraju izvorni govornici, jer sebi zvuče kao neko ko ima govornu manu. I zaista, izgovor bezvučnog zubnog strujnog glasa /θ/, iz perspektive našeg jezika izgleda kao pogrešan izgovor glasa /t/. Autor na narednim stranama rada objašnjava neke od metoda koje koristi kako bi ovu i druge pogrešne percepcije uklonio ili makar sveo na najmanju moguću meru kod studenata. Ovaj negativan transfer gde izvorni jezik utiče na izgovor jezika koji se usvaja je nešto na šta svi u obrazovnom sistemu moraju da obrate pažnju. Iako, naravno, ne moraju svi učenici da imaju izvorni ili skoro pa izvorni izgovor reči, osvešćenost da se izgovor stranog jezika posmatra iz perspektive svog i tog stranog jezika, može znatno da utiče na uspešnost učenika u smislu toga kako i koliko brzo mogu da ovladaju stranim jezikom.

Treći rad sa SCOPUS liste „Relational Language as a Mitigating Device“ predstavlja nastavak istraživanja koje je izneseno u okviru rada „Mitigating Devices within the Context of Two-Way Mediated Shop Conversations“ u okviru kojeg autor koristi sve prednosti analize usko specijalizovanog korpusa kako bi dobio rezultate koje bi možda bile teško izdvojiti u okviru većeg i opštijeg korpusa. Autor u ovom radu daje konkretne primere ustapanja diskursnih prava, korišćenja nedorečenosti, ograđivanja i ostalih strategija koje govornici koriste, pre svega, u transakcionim razgovorima u okviru institucionalnog konteksta. Autor jasno definiše korake kroz koje se takvi razgovori odvijaju; uspostavljanje zajedničkog interesno-jezičkog okvira, razmena informacija (transakcija), ustapanje diskursnih prava, ukoliko je to potrebno za uspešnost razgovora i (ne)uspešno zaključenje razgovora.

Ostali radovi kolege Ivanovića su objavljeni u domaćim i regionalnim časopisima i zbornicima sa međunarodnih konferencija. Jedan deo tih radova je posvećen tematici učenja pomoću video igara i digitalnih platformi. Autor ističe ovu tematiku jer smatra da je ona značajna novina u smislu unapređena nastave stranog jezika, kako u pedagoškom, tako i u metodološkom smislu. Učenje pomoću video igara omogućava nastavnicima da iskoriste želju za igranjem koja je svojstvena svim ljudima i da tu prirodnu želju za igrom i energiju usmere ka učenju stranog jezika. Igor Ivanović je u svojim radovima na ovu temu sproveo nekoliko istraživanja koja govore o tome koje su prednosti i mane učenja stranih jezika kroz korišćenje video igara. Zaključak tih istraživanja je da postoje mnogobrojne prednosti koje studentima omogućavaju da na lakši i smisleniji način pristupe izučavanju stranog jezika.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOBLJENOSTI

Dr Igor Ivanović je oktobra 2007. godine započeo svoj radni angažman na Univerzitetu Crne Gore. Na početku svoje karijere je radio kao saradnik u nastavi sa magistraturom, zatim sa doktoratom, prvo na Institutu za strane jezike, a zatim prelazi na Filološki fakultet. Ono što je značajno za njegov rad na Univerzitetu Crne Gore jeste da radi na različitim fakultetima, sa različitim profilima studenata. Ovo mu je omogućilo da stekne veliko iskustvo i da nauči da prilagođava nastavni proces specifičnostima pojedinih univerzitetskih jedinica. Od nematičnih studija, predavao je na: Pravnom, Ekonomskom, Mašinskom, Biotehničkom i Medicinskom fakultetu. Trenutno predaje na Metalurško-tehnološkom i Prirodno-matematičkom

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DELATNOSTI I BODOVA

DELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Pre izbora	Posle izbora	Ukupno	Pre izbora	Posle izbora	Ukupno
1. NAUČNOI-STRAŽIVAČKI RAD	10	8	18	34	42,5	76,5
2. PEDAGOŠKI RAD	1	3	4	5	7,5	12,5
UKUPNO	11	11	22	39	50	89

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Docent dr Igor Ivanović ispunjava sve opšte i posebne uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Savjeta za visoko obrazovanje, broj 631-3/2019-3 od 16. aprila 2019. godine (objavljenim na internet strani Savjeta za visoko obrazovanje 10. 06. 2019. godine). Kolega Ivanović ima bogato pedagoško iskustvo i radove objavljene u odgovarajućim citatnim bazama. Rezultati studentskih anketa pokazuju da su i studenti zadovoljni njegovim radom. Na osnovu svega navedenog, preporučujem docenta dr Igora Ivanovića za izbor u **akademsko zvanje vanrednog profesora** za oblast Anglistika – Engleski jezik i Prevodilaštvo na Filološkom fakultetu.

RECENZENT

Prof. dr Vesna Polovina, redovni profesor u penziji
Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Italijanistika – Italijanski jezik**, na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen na sajtu Zavoda za zapošljavanje od 07. 02. 2022. Godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR RADMILA LAZAREVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 3. 3. 1976. godine u Podgorici, gdje sam završila osnovnu školu i gimnaziju. Studije italijanskog jezika i književnosti upisala sam 1994. godine kao redovni student na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, gdje sam u oktobru 1999. diplomirala s prosječnom ocjenom 9,78 i stekla zvanje profesora italijanskog jezika i književnosti. Postdiplomske studije završila sam na istom fakultetu (smjer – Nauka o jeziku, prosječna ocjena 9,2), i stekla zvanje magistra filoloških nauka kada sam odbranila magistarsku tezu pod naslovom „Frazološke sintagme u italijanskom i srpskom jeziku“ kod mentora akademika Ivana Klajna, 4. aprila 2007. godine. U junu 2009. godine odobrena mi je tema za doktorsku disertaciju, takođe na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, kod mentorke prof. dr Mile Samardžić. Doktorsku disertaciju na temu „Leksičko-semantičko polje boja u italijanskom i srpskom jeziku“ odbranila sam 27. decembra 2013. godine.

Kao student osnovnih i postdiplomskih studija više puta sam kao stipendista boravila u Italiji gdje sam pohađala i sa najvišim ocjenama završavala različite kurseve usavršavanja italijanskog jezika, književnosti i kulture (21. 7-11. 9. 1998. – Università per Stranieri di Siena, *Corso avanzato di lingua e cultura italiana*, kao i *Corso avanzato di scrittura libera* u okviru iste stipendije i stečena Diploma di I grado in Lingua e Cultura italiana; avgust 2002. – *Corso avanzato di lingua italiana*, Università per Stranieri “Dante

fakultetu. U pogledu matičnih studija, na Filološkom fakultetu predaje gramatiku na osnovim i master studijama, kao i Strategije usmene komunikacija i Prevod iz oblasti evropskih integracija. Ovako raznovrsna nastavna i pedagoška delatnost je kolegi Ivanoviću omogućila da stekne veliko iskustvo za relativno kratko vreme. Pored navedenog, Igor Ivanović je tokom svoje docenture počeo sa mentorskim radom u okviru kojeg pomaže studentima na izradi diplomskih, specijalističkih i magistarskih radova. Trenutno je mentor četvorici kandidata na magistarskim studijama. Na kraju, ne smemo da zaboravimo da su rezultati sa studentskih anketa takođe odlični, jer se prosečna ocena njegovog pedagoškog rada kreće u rasponu od 4,00 do 5,00.

Alighieri”, Reggio Calabria; jul 2007. – *Corso di Lingua e Cultura Italiana CI/C straordinario estivo*, Università per Stranieri “Dante Alighieri”, Reggio Calabria; kao najbolji polaznik kursa te godine dobijam stipendiju za još jedno usavršavanje naredne, 2008. godine (*Corso di Lingua e Cultura italiana CI/A straordinario estivo*).

Kao stipendista italijanske Vlade, u periodu od 1. 12. 2003. do 31. 3. 2004. boravila sam u Rimu na Univerzitetu RomaTre, gdje sam kod mentora dr Mauricija Dardana, redovnog profesora tog univerziteta, radila na istraživanju i prikupljanju građe za magistarsku tezu. Takođe, od 1. 5. do 1. 8. 2010. kao stipendista Univerziteta u Padovi u okviru evropskog projekta *Coimbra* boravila sam u Padovi, gdje sam pod mentorstvom redovnog profesora dr Sofije Zani radila na istraživanju za doktorsku disertaciju.

Tokom postdiplomskih studija i za vrijeme postdoktorskih istraživanja, pohađala sam različite seminare za usavršavanje nastavnika italijanskog jezika: Pescara, 26. 6-8. 7. 2000: ITCG “Tito Acerbo”, *I Seminario Linguistico di Italiano*; Bari, 10. 9-17. 9. 2001: Università degli Studi di Bari e IRRE Puglia, *Incontro di formazione e perfezionamento per docenti di italiano*; Beograd, Istituto italiano di Cultura, 30. 6-4. 7. 2003: *Corso di formazione linguistica e glottodidattica “La formazione del docente di italiano a stranieri: orientamenti e prospettive”*; Mondavio (Pesaro/Urbino), Società “Dante Alighieri”, 14-18. 7. 2014: *Corso di aggiornamento per docenti di italiano L2: “Pubblicitalia, l’Italia davanti allo specchio della pubblicità: come siamo cambiati”*. U okviru TRAIN programa Univerziteta Crne Gore, u oktobru 2016. pohađala sam kurseve *Methodology of Scientific Research* i *Methodology of Research in Social Sciences*. Na Filološkom fakultetu u Nikšiću sam u junu 2018. pohađala seminar *Od teksta do brojki: Uvod u statističku analizu jezičkih podataka*, a novembra iste godine i kurs za usavršavanje predavača italijanskog u organizaciji Italijanskog instituta za kulturu iz Beograda.

Tokom 2017. godine učestvovala sam u projektu Filološkog fakulteta UCG *Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva*, što je rezultiralo objavljivanjem rada u zajedničkoj monografiji.

U okviru projekta *ERASMUS+ staff mobility for teaching and training*, od 1. do 5. jula 2019. godine, pohađala sam kurs „Making Systematic Literature Reviews Work for You“ na Univerzitetu Radboud u Nijmegen, u Holandiji.

U okviru Erasmus+ međunarodnog projekta *Reflame (Reforming Foreign Languages in Academia in Montenegro)* učestvovala sam na seminarima koji su tokom 2020. i 2021. godine organizovani u saradnji sa prestižnim univerzitetima iz Evrope i regiona: “From texts to handouts and textbooks: Developing teaching materials for LSP” (čiji su rezultati objavljeni u istoimenoj monografiji), “Blended language learning: best practices and new perspectives”, kao i “The process of construction of valid FL tests: Specifications, methodologies and techniques”. Takođe, tokom 2020. pohađala sam više vebinara i drugih onlajn kurseva za usavršavanje.

Od izbora u zvanje docenta, bila sam mentorica za više specijalističkih radova koji su uspješno odbranjeni, a sa ustanovljavanjem novih reformisanih master studija postala sam

mentorka novoj generaciji studenata za master radove u oblasti leksikologije i frazeologije.

Članica sam Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore (DPLCG).

Pored italijanskog, tečno govorim engleski jezik, a služim se francuskim i španskim.

Državljanica sam Crne Gore i živim u Podgorici.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Od januara 2000. na Filozofskom fakultetu u Nikšiću Univerziteta Crne Gore u okviru Studijskog programa za italijanski jezik i književnost angažovana sam kao saradnik u nastavi iz predmeta Italijanski jezik i Savremeni italijanski jezik, kao i za predmet Italijanski kao drugi strani jezik na nematičnim studijskim programima.

Kao honorarni saradnik Instituta za strane jezike Univerziteta Crne Gore, akademske 2001/2002. držala sam nastavu italijanskog jezika na Muzičkoj akademiji na Cetinju.

Takođe, držala sam i fakultativne kurseve italijanskog jezika na Ekonomskom i Medicinskom fakultetu od oktobra 2001. do februara 2002. godine.

Od septembra 2014. do maja 2017. po eksternom konkursu Univerziteta Crne Gore bila sam angažovana za predavanje na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost, za predmete Italijanski jezik III i Italijanski jezik IV na osnovnim studijama, te Italijanski jezik I i Italijanski jezik II na specijalističkim studijama. Takođe sam držala i vježbe na predmetima Italijanski jezik III i IV na osnovnim, kao i Italijanski jezik I i II na specijalističkim studijama.

Izabrana sam u zvanje docenta za oblast Italijanski jezik odlukom Senata od 4. maja 2017. godine.

Od reakreditacije 2017. i izbora u zvanje docenta, držim nastavu na SP za italijanski jezik i književnost po reformisanim planovima i programima, na sljedećim predmetima: na drugoj godini osnovnih studija, predavanja na predmetima Italijanski jezik 3 – Leksikologija 1, Italijanski jezik 4 – Leksikologija 2, Savremeni italijanski jezik 3 – Nivo B1.1 i Savremeni italijanski jezik 4 – Nivo B1.2. Na specijalističkim studijama držim predavanja na predmetima Italijanski jezik I i II, a od uvođenja dvogodišnjih master studija 2020. godine, držim predavanja na predmetima Savremeni italijanski jezik 7 – Nivo C1.1, Savremeni italijanski jezik 8 – Nivo C1.2, kao i predavanja i vježbe na predmetu Frazeologija italijanskog jezika sa semantikom u prvom semestru master studija.

Aktivno se bavim prevodjenjem na italijanski i sa italijanskog jezika. Autorka sam više prevoda istorijske građe i beletristike, objavljenih od strane različitih izdavača u Crnoj Gori i Srbiji.

Počev od 2008. godine angažovana sam i kao saradnik Ispitnog centra Crne Gore, u komisijama za ocjenjivanje radova u okviru državnih takmičenja iz italijanskog jezika za osnovne i srednje škole, kao i u komisijama za ocjenjivanje na eksternoj maturi. Takođe, saradujem sa crnogorskom NVO "Prima" kao lektor njihovih priručnika za ugrožene društvene grupe (*Rodno zasnovano nasilje, Reproductivno zdravlje, Osvetnička pornografija u krivičnim zakonima, Primjeri dobrih praksi iz oblasti zapošljivosti mladih iz ranjivih grupa* itd.).

Članica sam redakcije međunarodnog časopisa *Folia linguistica et litteraria* u izdanju Filološkog fakulteta u Nikšiću, koji je indeksiran između ostalih u bazama SCOPUS, ESCI Web of Science, kao i u prestižnoj bazi ANVUR italijanskog Ministarstva prosvjete i nauke.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA (SPISAK REFERENCI DAT JE U BILTENU UNIVERZITETA BR. 392 OD 3. FEBRUARA 2017)

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	5
Broj referenci*broj bodova					1*5	
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		15
Broj referenci*broj bodova		4*15				
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	13
Broj referenci*broj bodova		9*13				
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1.	1.4.2.	
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije			1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	1
Broj referenci*broj bodova			2*1			
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						34
2. UMJETNIČKA DJELATNOST						
Premijerno predstavljanje	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	2.6.
Broj referenci/broj bodova						
UKUPNO ZA UMJETNIČKU DJELATNOST						
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.		
Broj referenci*broj bodova						
3.2. Priručnici			3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.	
Broj referenci*broj bodova						
3.3. Gostujući profesor				3.3.1.	3.3.2.	
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo			3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	
Broj referenci*broj bodova						
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)						
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST						/
4. STRUČNA DJELATNOST						
4.1. Stručna knjiga				4.1.1.	4.1.2.	
Broj referenci*broj bodova						
4.2. Urednik ili koeditor			4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	
Broj referenci*broj bodova						
4.3. Stručni članak					4.3.1.	
Broj referenci*broj bodova						
4.4. Objavljeni prikazi					4.4.1.	

	Broj referenci*broj bodova		
4.5. Popularno-stručni članci		4.5.1.	
	Broj referenci*broj bodova		
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost		4.6.1.	
	Broj referenci*broj bodova	12*10	10
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST			10

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST

Autorske naučne monografije			
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Lazarević R., Piletić D. (2019). "L'influenza dei fattori extralinguistici sulla qualità della traduzione: sugli esempi di traduzioni studentesche dall'italiano in montenegrino", in: E. M. Mirković, T. Habrle (Eds.). <i>Sguardo sull'immaginario italiano. Aspetti linguistici, letterari e culturali</i> . Università degli Studi 'Juraj Dobrila' di Pola (Croazia), pp. 209-225, ISBN 978-953-8278-25-9	6	6
M4 Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Piletić D., Lazarević R. (2017). „Osvješćivanje društvenih i kulturoloških osobitosti kroz proces prevodenja“, u: <i>Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva</i> , Filološki fakultet, Nikšić, str. 115-132. ISBN: 978-9940-694-05-0	2	1
Radovi u naučnim časopisima			
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Lazarević R., Luburić G. (2017). "Tradurre la storia: L'occupazione italiana del Montenegro come sfida traduttiva". <i>RumeliDE Journal of Language and Literature Studies / RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi</i> 10/2017: pp. 95-100. ISSN: 2148-7782, e-ISSN 2148-9599.	4	4
2.	Lazarević, R. (2020). "Neologismi e forestierismi nell'italiano come riflesso dei cambiamenti sociali". <i>Folia linguistica et Litteraria</i> br. 30, pp. 125-141. ISSN: 1800-8542 (Print), ISSN 2337-0955 (Online)	4	4
3.	Lazarević, R. (2021). "I suffissi detoponimici nelle lingue italiana e serba". <i>Italica Belgradensia</i> 1/2021: pp. 89-102. ISSN 0353-4766.	4	4
4.	Lazarević, R. (2022). "Tvorbenost produktivnost skraćenica u italijanskom i srpskom/crnogorskom jeziku: derivacija sufiksacijom". <i>Folia linguistica et Litteraria</i> br. 39, str. 207-226. ISSN: 1800-8542 (Print), ISSN 2337-0955 (Online)	4	4
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Lazarević, R. (2020). "I composti neologici italiani: una lingua in movimento". <i>Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu</i> XLV/4: pp. 153-167. ISSN: 0374-0730, e-ISSN 2334-7236	2	2
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Lazarević, R. (2017). "Prevođenje italijanskih složenica na crnogorski/srpski: morfosintaksičke i tvorbene karakteristike". U: Martinović, N. (ur.), <i>Crna Gora i Italija – književne, kulturne i jezičke veze: radovi sa naučnog skupa</i> , Podgorica, 31. 10. 2016, str. 135-148. Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, ISBN 978-86-7215-403-0	1	1
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Lazarević, R. (2018). "I composti neologici italiani come riflesso dell'attualità globale". Međunarodni naučni skup <i>CINEO 2018: Quatrième Congrès International de Néologie des Langues Romaines</i> , Université Lumière Lyon 2, Lyon, 4 – 6. 7. 2018.	0.5	0.5
2.	Lazarević, R. (2019). "Neologismi deonomastici nella lingua italiana". Međunarodni naučni skup <i>L'Italianistica nel terzo millennio: le nuove sfide nelle ricerche linguistiche, letterarie e culturali</i> , Università "SS. Cirillo e Metodio" di Skopje, Facoltà di Filologia "Blaze Koneski", Skoplje, 27 – 28. 09. 2019.	0.5	0.5
3.	Lazarević, R. (2019). "Deonomastici italiani e i loro corrispondenti montenegrini: alcuni spunti per l'analisi". Međunarodni naučni skup <i>L'italiano nei contesti plurilingui: incroci linguistico-culturali</i> , Facoltà di Studi Umanistici, Kopar, 16 – 17. 10. 2019.	0.5	0.5
4.	Popović, O., Brajičić, C., Jauković, D., Lazarević, R., Luburić, G., Piletić, D. (2021). "Gli strumenti digitali nell'insegnamento di lingua, letteratura e cultura italiana: un esempio del quiz interattivo sulla vita e le opere di Dante Alighieri". Međunarodni naučni skup <i>Rethinking Languages in Present-Day Europe</i> , University of Vlora "Ismail Qemali", Faculty of Humanities, Vlora, 17. 12. 2021.	0.5	0.1
K5 Saopštenje na nacionalnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Lazarević, R. (2018). "Stereotip žene u crnogorskoj frazeologiji". Naučni skup <i>Žena u jeziku i književnosti – jezik i književnost o ženi</i> , CANU, Centar mladih naučnika, Podgorica, 22. 6. 2018.	0.2	0.2
Stručne monografije i knjige			

S4 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Lazarević, R., Piletić, D., Luburić, G., Popović, O., Ivanović, Lj. (2020). "Italian for Tourism and Travel". In: Vuković Stamatović M. and Božović, P. (Eds.). <i>From texts to handouts and textbooks: Developing teaching materials for LSP. Seminar proceedings: a collection of original LSP teaching and learning materials.</i> Podgorica, pp. 94-109.	1	1
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R4 Uredništvo u nacionalnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Međunarodni časopis <i>Folia linguistica et litteraria</i> , Časopis za nauku o jeziku i književnosti / Journal of Language and Literary Studies, Filološki fakultet, Nikšić, ISSN 1800-8542 (Print), 2337-0955 (Online) – članica uredništva; baze SCOPUS, ESCI Web of Science, ANVUR, ERIH PLUS, CEEOL, MLA	2	2
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Međunarodni časopis <i>Folia Linguistica et Litteraria</i> (ESCI, SCOPUS) – 13 naučnih radova	0.5	6.5
2.	Međunarodni časopis <i>Italica Belgradensia</i> (ESCI) – 2 naučna rada	0.5	1
3.	Međunarodni časopis <i>Lingua montenegrina</i> – 1 naučni rad	0.5	0.5
R13 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog skupa <i>Književnost, umjetnost, kultura između dviju obala Jadrana / Letteratura, arte, cultura tra le due sponde dell'Adriatico</i> , Sveučilište u Zadru, 25 – 27. 10. 2018. – 1 naučni rad	0.2	0.2
Ostala stručna djelatnost			
Projekti			
I9 Učešće u nacionalnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih identitetskih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva (mart 2017 – decembar 2017), Univerzitet Crne Gore, Filološki fakultet	2	2

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Mentorka za izradu master rada iz oblasti leksikologije i frazeologije kandidatkinjama Anji Jovetić, Aleksandri Merdović, Andrei Perošević i Albini Rašović	2	2
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	<i>Zoonimi u italijanskoj frazeologiji</i> , kandidatkinja Aleksandra Merdović, diplomski odbranjen 1. 11. 2018.	1	1
2.	<i>Strane riječi u italijanskoj sportskoj terminologiji</i> , kandidatkinja Ivana Saltić, diplomski odbranjen 11. 04. 2019.	1	1
3.	<i>Elementi grčkog porijekla u italijanskoj leksici</i> , kandidatkinja Emina Rastoder, diplomski odbranjen 11. 06. 2019.	1	1
4.	<i>Upotreba frazeologizama u italijanskoj štampi</i> , kandidat Ivan Kamban, diplomski odbranjen 14. 11. 2019.	1	1
5.	<i>Uticaj društveno-kulturnih činilaca na italijansku frazeologiju</i> , kandidatkinja Anđela Roganović, diplomski odbranjen 14. 02. 2020.	1	1
6.	<i>Poređenje složenica u italijanskom i crnogorskom jeziku: tvorba, vrste i upotreba</i> , kandidatkinja Slađana Đurović, diplomski odbranjen 13. 03. 2020.	1	1
7.	<i>Strane riječi u italijanskom i crnogorskom jeziku na primjeru jezika novina</i> , kandidatkinja Albina Rašović, diplomski odbranjen 29. 12. 2020.	1	1
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Na osnovu anketa studenata i izvještaja prodekana za nastavu	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	14	29	39	73
2. PEDAGOSKI RAD			14	14
3. STRUCNI RAD		10	2	12
UKUPNO	14	39	55	99

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	15	14	29	34	39	73
3. PEDAGOSKI RAD				/	14	14
4. STRUCNI RAD	10		10	10	2	12
UKUPNO	25	14	39	44	55	99

IZVEŠTAJ RECENZENTA

I OCENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Radmila Lazarević rođena je 3. marta 1976. godine u Podgorici. Studije italijanskog jezika i književnosti upisala je 1994. na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, diplomirala je 1999. (prosečna ocena 9,78). Magistarske studije završila je na pomenutom fakultetu 2007. (smer: Nauka o jeziku, naslov magistarskog rada: „Frazološke sintagme u italijanskom i srpskom jeziku“, mentor Ivan Klajn). Doktorsku disertaciju naslovljenu „Leksičko-semantičko polje boja u italijanskom i srpskom jeziku“ odbranila je 27. decembra 2013. (mentor: prof. dr Mića Samardžić). Član je Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore (DPLCG). Tečno govori i engleski jezik, služi se francuskim i španskim. Državljanica je Crne Gore, živi u Podgorici.

Tokom studija i akademske karijere dr Radmila Lazarević je intenzivno i kontinuirano nadograđivala svoje lingvističke i pedagoške kompetencije na kursovima i seminarima, kako u inostranstvu, tako i u zemlji:

- 1998: pohađala je predavanja na Univerzitetu za strance u Sijeni (*Corso avanzato di lingua e cultura italiana* i *Corso avanzato di scrittura libera*);
- 2000: pohađala je seminar u Peskari (*I Seminario Linguistico di Italiano*);
- 2001: pohađala je predavanja na Univerzitetu u Bariju (*Incontro di formazione e perfezionamento per docenti di italiano*);
- 2002: pohađala je predavanja na Univerzitetu za strance "Dante Alighieri" u Ređo Kalabriji (*Corso avanzato di lingua italiana*);
- 2003: pohađala je predavanja koja je organizovao Italijanski kulturni centar u Beogradu (*Corso di formazione linguistica e glottodidattica "La formazione del docente di italiano a stranieri: orientamenti e prospettive"*);
- 2003-2004: kao stipendista Vlade Republike Italije boravila je u Rimu na Univerzitetu RomaTre; kod čuvenog profesora Mauricija Dardana radila je na prikupljanju građe za magistarsku tezu;
- 2007: pohađala je predavanja na Univerzitetu za strance "Dante Alighieri" u Ređo Kalabriji (*Corso di Lingua e Cultura Italiana C1/C straordinario estivo*);
- 2008: kao najbolji polaznik prethodne godine pozvana je da pohađa predavanja na Univerzitetu za strance "Dante Alighieri" u Ređo Kalabriji (*Corso di Lingua e Cultura italiana C1/A straordinario estivo*);
2010. kao stipendista Univerziteta u Padovi u okviru evropskog projekta *Coimbra* boravila je u Padovi i pod mentorstvom profesorke Sofije Zani radila je na prikupljanju građe za doktorsku disertaciju.
- 2014: pohađala je predavanja koje je u Pèzaru i Urbinu organizovalo Društvo "Dante Alighieri" (*Corso di aggiornamento per docenti di italiano L2: "PubblicItalia, l'Italia davanti allo specchio della pubblicità: come siamo cambiati"*).

- 2016: pohađala je kurseve *Methodology of Scientific Research* i *Methodology of Research in Social Sciences* u okviru TRAIN programa Univerziteta Crne Gore;
- 2017: učestvovala je u projektu Filološkog fakulteta UCG *Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva*, na osnovu čega je objavila rad u zajedničkoj monografiji.
- 2018: pohađala je kurs za usavršavanje predavača italijanskog u organizaciji Italijanskog instituta za kulturu u Beogradu.
- 2018: pohađala je seminar *Od teksta do brojki: Uvod u statističku analizu jezičkih podataka* na Filološkom fakultetu u Nikšiću;
- 2019: u okviru projekta *ERASMUS+ staff mobility for teaching and training* pohađala je kurs *Making Systematic Literature Reviews Work for You* na Univerzitetu Radboud u Najmehenu, u Holandiji.
2020. i 2021: učestvovala je na seminarima koji su organizovani u okviru međunarodnog projekta *Erasmus+ ReFlame (Reforming Foreign Languages in Academia in Montenegro): From texts to handouts and textbooks: Developing teaching materials for LSP* (rezultati projekta su objavljeni u istoimenoj monografiji), zatim *Blended language learning: best practices and new perspectives* i *The process of construction of valid FL tests: Specifications, methodologies and techniques*;
- 2020: pohađala je više vebinara i drugih onlajn kurseva za usavršavanje.

Radno angažovanje dr Radmile Lazarević:

- 2000: Dr Radmila Lazarević se zaposlila na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost kao saradnik u nastavi za predmete *Italijanski jezik*, *Savremeni italijanski jezik* i *Italijanski kao drugi strani jezik*.
- 2001/2002: radila je kao honorarni saradnik Instituta za strane jezike Univerziteta Crne Gore (držala je nastavu italijanskog jezika na Muzičkoj akademiji na Cetinju), Ekonomskog i Medicinskog fakulteta.
- 2014/2017: angažovana je za predavanja na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost na predmetima *Italijanski jezik III* i *Italijanski jezik IV* na osnovnim studijama i *Italijanski jezik I* i *Italijanski jezik II* na specijalističkim studijama. U istom periodu držala je vežbe na predmetima *Italijanski jezik III* i *Italijanski jezik IV* na osnovnim studijama i *Italijanski jezik I* i *Italijanski jezik II* na specijalističkim studijama.
- 2017: dr Radmila Lazarević je izabrana u zvanje docenta za naučnu oblast Italijanski jezik.
- 2017/2022: nakon reakreditacije 2017. godine i izbora u zvanje docenta, dr Radmila Lazarević izvodi nastavu na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost na sledećim predmetima osnovnih studija: *Italijanski jezik 3 – Leksikologija 1, Italijanski jezik 4 – Leksikologija 2, Savremeni italijanski jezik 3 – Nivo B1.1* i *Savremeni italijanski jezik 4 – Nivo B1.2*. Na specijalističkim studijama izvodi nastavu na predmetima *Italijanski jezik I* i *Italijanski jezik II*; nakon uvođenja dvogodišnjih master studija 2020. godine izvodi nastavu na predmetima *Savremeni italijanski jezik 7 – Nivo C1.1, Savremeni italijanski jezik 8 – Nivo C1.2* i drži

predavanja i vežbe na predmetu *Frazeologija italijanskog jezika sa semantikom* u prvom semestru master studija.

Dr Radmila Lazarević bavi se prevodjenjem na italijanski i sa italijanskog jezika. Autor je više prevoda istorijske građe i beletristike koji su objavljeni u Crnoj Gori i Srbiji.

Od 2008. godine angažovana je kao saradnik Ispitnog centra Crne Gore u komisijama za ocenjivanje radova sa državnih takmičenja iz italijanskog jezika za osnovne i srednje škole i u komisijama za ocenjivanje na eksternoj maturi.

Saraduje sa NVO „Prima“, za koju obavlja lekturu priručnika za ugrožene društvene grupe (*Rodno zasnovano nasilje, Reproductivno zdravlje, Osvetnička pornografija i krivičnim zakonima, Primjeri dobrih praksi iz oblasti zapošljivosti mladih iz ranjivih grupa...*).

Clan je uređivačkog odbora međunarodnog časopisa *Folia linguistica et litteraria* Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore (časopis je indeksiran u bazama SCOPUS, ESCI Web of Science i u prestižnoj bazi ANVUR italijanskog Ministarstva prosvete i nauke).

Recenzirala je trinaest naučnih članaka za *Folia linguistica et litteraria*, dva rada za časopis *Italica Belgradensia*, jedan rad za časopis *Lingua montenegrina* i jedan rad za zbornik sa međunarodnog naučnog skupa *Književnost, umjetnost, kultura između dviju obala Jadrana* (25-27. oktobar 2018, Zadar i Nin).

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Doc. dr Radmila Lazarević je autor više naučnih radova koji su navedeni u njenoj klasifikacionoj biografiji i priloženi uz konkursni materijal. Radovi se pretežno oslanjaju na interesovanja koje je dr Radmila Lazarević ispoljila u dosadašnjoj akademskoj karijeri, odnosno na leksikologiju i morfologiju italijanskog jezika. Smatramo da tri rada kandidatkinje koji su objavljeni nakon njenog prethodnog izbora u zvanje (odonsno u izvještajnom periodu) naročito zaslužuju da budu prikazana u ovoj Recenziji, u skladu s propisanim *Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Univerziteta Crne Gore*. Ipak, ističemo sa zadovoljstvom da i ostali radovi dr Radmile Lazarević svojim kvalitetom i temeljnošću zavređuju pažnju naučne javnosti i mogli bi, takođe, da budu prikazani u ovoj recenziji. Radovi koje smo zbog propozicija obrasca odabrali za recenziranje su:

1. Detoponimijski sufiksi u italijanskom i srpskom jeziku (izvorno na italijanskom: *I suffissi detoponimici nelle lingue italiana e serba*).

U ovom radu na italijanskom jeziku (naslov smo mi preveli) autorka kroz metodu kontrastivne analize ispituje postupak derivacije reči od toponima putem sufiksa u italijanskom i u srpskom jeziku. Za potrebe rada korišćena je relevantna naučna literatura za oba posmatrana jezika; izvori su navedeni jasno, dok su sami produktivni sufiksi za oba jezika dati u preglednim tabelama. Materijal na kome dr Radmila Lazarević vrši istraživanje pripada korpusu srpskog i italijanskog jezika; na morfološkom nivou popisani su sufiksi pomoću kojih se od toponima izvode pridevi i imenice i glagoli. Autorka u radu primenjuje sistematičan pristup; prvi postupak jeste morfološka klasifikacija sufiksom izvedenih oblika, koja se ogleda u podeli sufiksa na one od kojih se izvode imenice, pridevi i glagoli. Analizom prezentovanih ishoda tvorbenih procesa utvrđuje se da derivacijom dobijene reči ne obuhvataju samo prideve (tačnije: etnike, koji su, kako se konstatuje, ipak najbrojniji) već i druge, veoma produktivne derivacione oblike, i to u oba jezika. Numerički posmatrano, etnici kao najbrojnija klasa omogućuju da se od njih se dalje izvode novi oblici dodavanjem još jednog sufiksa. Autorka konstatuje da je broj produktivnih sufiksa ograničen i da su oni uglavnom grčkog i latinskog porekla. Ovaj rad daje sažet ali temeljan i dokumentovan pregled značajne grupe tvorbenih procesa u italijanskom i srpskom jeziku i predstavlja solidno polazište za dalja istraživanja u okviru ove oblasti leksikologije.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Pre izbora	Posle izbora	Ukupno	Pre izbora	Posle izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	15	14	29	34	39	73
3. PEDAGOŠKI RAD				/	14	14
4. STRUČNI RAD	10		10	10	2	12
UKUPNO	25	14	39	44	55	99

2. Neologizmi i pozajmljenice u italijanskom jeziku kao odraz društvenih promena (izvorno na italijanskom: *Neologismi e forestierismi nell'italiano come riflesso dei cambiamenti sociali*)

U drugom radu, koji je takođe napisan na italijanskom jeziku (naslov smo preveli mi), dr Radmila Lazarević analizira neologizme i nove tvorbene oblike i izraze u savremenom italijanskom jeziku koji su nastali na osnovu važećih derivacionih pravila ali još uvek nisu ušli u širu upotrebu. Italijanski jednojezični rečnici beleže uvođenje novih reči u italijanski jezik i na taj način od izdanja do izdanja šire leksički fond. Konstatuje se da neki oblici ulaze u italijanski jezik kao ustaljene pozajmljenice, u izvornom obliku (u radu se navode, pored ostalih, *selfie, Brexit, emoji...*) a neki su prevodilački kalkovi, kao npr. *post verità* (od engleskog *post truth*), ili *lavaggio del cervello* (od *brainwashing*) itd. U radu autorka dokazuje kako uvođenje neologizama u italijanski jezik predstavlja odraz globalne i italijanske stvarnosti, odnosno promena koje se odvijaju u italijanskom društvu. Autorka u trećem poglavlju rada prikazuje neologizme koji su ušli u upotrebu od ujedinjenja Italije u XIX veku do kraja XX i, u četvrtom poglavlju, neologizme koji su zabeleženi u XXI veku. Rezultati istraživanja koji se tiču novih neologizama prikazani su u preglednoj tabeli, u kojoj su navedene i godine kada su ove reči najranije zabeležene u izdanjima rečnika italijanskog jezika. U analizi uzeti su u obzir i stariji neologizmi, koji su već odomaćeni u upotrebi a poslužili su kao morfološka osnova i model za tvorbu novih reči i izraza (npr. neologizam iz devedesetih godina prošlog veka *tangentopoli*, koji je dao konfiks *-poli*, od kog se izvode brojne složenice sa značenjem „skandal“, mada sama grčka reč upućuje na „grad“).

3. Jezik u nastajanju: složenice-neologizmi u italijanskom jeziku (izvorno na italijanskom: *I composti neologici italiani: una lingua in movimento*)

Treći rad koji želimo da prikazemo takođe je napisan na italijanskom jeziku (i njegov naslov smo preveli mi). U ovoj studiji autorka predstavlja rezultate istraživanja o zastupljenosti složenica-neologizama u italijanskim medijama, s posebnim akcentom na jeziku online dnevnih listova. Ovo istraživanje se nadovezuje na prethodne radove, u kojima je primećeno da se najproduktivnije složenice klasifikuju kao imenice i kao pridevi, dok ostale vrste reči nisu zastupljene u ovom obliku tvorbe reči. U radu je ispitana uloga i prisustvo nominalnih i adverbijalnih izvedenica u jeziku medija u korpusu novijeg datuma, s ciljem da se dokumentuju eventualne promene ili razlike u dobijenim rezultatima u odnosu na ranija istraživanja; takođe, autorka kroz priložene primere prikazuje uticaj savremenih društvenih kretanja na promene u jeziku. Same složenice-neologizmi ekscerpirani su iz tri za ovakvu vrstu istraživanja relevantna rečnika i izvora, a prikupljena građa čini deo banke podataka koja je ustanovljena u okviru projekta *Osservatorio neologico della lingua italiana*. Neologizmi su analizirani sa morfološkog stanovišta i klasifikovani su s obzirom na model tvorbe složenice. Dobijeni rezultati potvrđuju ishode ranijih istraživanja, uz konstataciju da je u novijim složenicama u savremenom italijanskom jeziku приметно sve veće prisustvo leksičkih elemenata koji su preuzeti iz drugih jezika.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Od izbora u zvanje docenta 2017. godine dr Radmila Lazarević izvodila je nastavu na predmetima koji su navedeni gore, u okviru njenog radnog angažovanja; u tom periodu bila je mentor na sedam odbrana diplomskog rada (2018-2020; potvrde su priložene u materijalu) i imenovana je za mentora za četiri kandidata na master studijama (2022. godine; potvrde su priložene u materijalu) iz oblasti leksikologije i frazeologije italijanskog jezika.

U materijalima priložena *Potvrda o kvalitetu pedagoškog rada dr Radmile Lazarević* potvrđuje da su njen rad i odnos prema studentima ocenjeni visoko (4.71/5,00) i da je kurseve koje vodi organizovala u skladu sa najvišim standardima nastavnog procesa.

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu podataka koji su navedeni u tekstu ove Recenzije i na osnovu našeg pozitivnog suda o naučnom doprinosu, akademskim i stručnim aktivnostima te odličnim rezultatima naučnog i pedagoškog rada dr Radmile Lazarević, te na osnovu broja bodova kroz koje su pomenute aktivnosti numerički kvantifikovane, smatramo da dr Radmila Lazarević zavređuje i više od zvanja od onoga u koje može biti birana s obzirom na sadržaj člana 7 B, tačka 2 Uslova i kriterijuma za izbor u akademska zvanja na Univerzitetu Crne Gore, kojim se nalaže da kandidat ima najmanje 8 bodova (nakon prethodnog izbora) za radove objavljene u renomiranim časopisima koji se nalaze u kategorijama Q1, Q2, Q3 i Q4. Kako dr Radmila Lazarević ne ispunjava taj uslov, a imajući u vidu sve što smo naveli u ovoj Recenziji, predlažemo Vijeću Filološkog fakulteta u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore **ponovni izbor dr Radmile Lazarević u zvanje docent** za oblast Italijanistika – Italijanski jezik na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost, Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Saša Moderc, Redovni profesor
Univerzitet u Beogradu – Filološki fakultet

IZVEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Radmila Lazarević završila je 1999. studije italijanskog jezika i književnosti na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu (s prosečnom ocenom 9,78) stekavši zvanje profesora italijanskog jezika i književnosti. Na istom fakultetu (2007) završila je postdiplomske studije (Nauka o jeziku) odbranom magistarskog rada „Frazeeološke sintagme u italijanskom i srpskom jeziku“ pod mentorstvom akademika prof. dr Ivana Klajna i stekla zvanje magistra filoloških nauka. Doktorirala je 2013. na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu odbranivši disertaciju „Leksičko-semantičko polje boja u italijanskom i srpskom jeziku“ (pod mentorstvom prof. dr Mile Samardžić).

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Iz bogate bibliografije dr Radmile Lazarević u ovom izveštaju opredelili samo se za prikaz sledeća tri rada:

U radu *Neologismi e forestierismi nell'italiano come riflesso dei cambiamenti sociali*, objavljenom u časopisu *Folia linguistica et litteraria* (ESCI, SCOPUS, ANVUR), dr Radmila Lazarević bavi se neologizmima, odnosno neološkim tendencijama u italijanskom jeziku s ciljem da pokaže kako se na njih odražavaju ne samo aktuelna dešavanja u Italiji već i globalno, i kako oni sami mogu poslužiti kao indikator društvenih promena, ponekad i na dnevnom nivou, a naročito u okviru novih tehnologija. Kako bi ilustrovala ove tendencije, autorka je odabrala ne samo aktuelne primere neologizama, već i pojedinih reči koje su danas sastavni deo italijanske leksike i neizostavne u rečnicima, ali koje su svojevremeno takođe ušle u jezik kao neologizmi, a neke od njih i kasnije uticale na stvaranje novih neologizama od istih morfema (npr. imenica *Tangentopoli* i njene izvedenice na *-poli*, sa specifičnim značenjem pomenutog sufiksoida). Navedeni primeri pripadaju različitim oblastima života, a deo njih je istorijski relevantan u određenom društvenom, kulturnom ili političkom kontekstu. Primeri neologizama navedeni u ovom radu doprinose ilustraciji različitih trendova i promena koje su se dogodile u italijanskom društvu u poslednjih sto godina. Navedene su reči koje su postale sastavni deo leksike u svojstvu neologizama, koji se odnose na različita razdoblja i delatnosti u 20. veku, a za svako od tih razdoblja svojstvena je neka tendencija prepoznatljiva u rečima koje su obogaćivale italijansku leksiku: neki ključni izumi za moderan život početkom 20. veka, ekstremni purizam u fašističkom periodu, ekonomski rast i približavanje Italije svetu posle Drugog svetskog rata, početak globalizacije i sve vidljivije i upornije prisustvo stranih trendova u Italiji (ne samo u oblasti kulture, zabave i mode, već i privrede i trgovine), dok se, s druge strane, živelo u burnom periodu borbe protiv terorizma i korupcije. Konačno, posmatrajući razdoblje od poslednjih trideset godina, autorka zaključuje da su globalizacija i

tehnološki razvoj i dalje dominantni u leksici italijanskog društva, a uz njih i svi problemi svojstveni savremenom globalnom društvu (ekonomska kriza, klimatske promene, društvena nestabilnost) propraćeni osobenostima italijanske političke scene. Analiza uzorka neologizama koji su ušli u italijanski jezik tokom prvih dvadeset godina 21. veka mogla bi da dovede do zaključka da je italijansko društvo u ovom razdoblju prevashodno bilo obeleženo globalnim tokovima i uticajima. Strani uticaji u ogromnoj većini slučajeva odnose na direktne pozajmljenice iz engleskog jezika, dok se dominacija novih tehnologija sve više ispoljava u neologizmima vezanim za svakodnevni život. Pozajmljivanje u vidu neadaptiranih tuđica prisutnije je od kalkova, posebno ako se u tu kategoriju uključe fonomorfološka prilagodavanja i izvedenice sa stranom osnovom (kao *twitteratura* ili *spoileraggio*). Od italijanskih neologizama najproduktivniji su oni koji se odnose na politiku i aktuelnosti, bilo da je reč o izvedenicama iz ličnih imena, o akronimima, internacionalizmima ili već postojećim leksemama koje su dobile neko novo značenje. Autorka zaključuje da ova analiza italijanskih neologizama potvrđuje stav da jezičke inovacije prate društvene promene ne samo u Italiji već i na globalnom nivou. Najbrži i najpraktičniji način ažuriranja rečnika najnovijim terminima jeste da se pozajme reči i izrazi iz drugih jezika, bez gubljenja vremena na prevode i prilagodavanja, posebno u oblasti stručnih jezika. Autorka zaključuje da je to verovatno objašnjenje zašto su direktne pozajmljenice najbrojnije među novim rečima. Međutim, sve nove kovanice verovatno neće opstati u standardnom italijanskom jeziku: neke će biti kratkotrajne, poput neke mode, dok će druge biti vremenom prihvatane kao svedočanstvo o društvenim i jezičkim promenama i poslužiće za dalje interdisciplinarna istraživanja.

U radu *I suffissi detoponimici nelle lingue italiana e serba* (objavljenom u časopisu *Italica Belgradensia* (ESCI) dr Radmila Lazarević bavi se tvorbom reči koje su nastale sufiksacijom iz toponima. Kontrastivnim pristupom autorka analizira morfološke i semantičke razlike i sličnosti ove pojave u italijanskom i srpskom jeziku polazeći od morfološke klasifikacija oblika dobiojenih sufiksacijom. Cilj rada jeste da se dokaže da izvedenice iz toponima predstavljaju onomastičku oblast koja ne obuhvata samo etnike (kao *romano*, *belgradese*, *parigino*) već i neke druge prilično produktivne derivate u jezicima koji su uzeti u razmatranje (*italianista*, *arabismo*, *slavistico*). Ipak, geografska imena i dalje predstavljaju najbrojniju grupu i ona mogu poslužiti kao osnova za dodatno izvođenje uz pomoć sufiksa (*greco* > *greco* > *greco* > *greco*). Broj produktivnih sufiksa je u oba jezika ograničen, a više sličnosti uočava se kod „internacionalnih“ sufiksa grčkog i latinskog porekla. Sufiksi u ova dva jezika služe za tvorbu imenica, prideva i glagola, a uglavnom se primenjuju na imeničke osnove, budući da je reč o toponimima. Ipak, u slučajevima kada dolazi do gomilanja sufiksa, osnova može biti i neki pridevski etnik ili glagol sa sufiksom *-izzare* / *-izovati*. U toj sferi ubedljivo su najbrojnije izvedenice etnici (imenice i pridevi). Mada istraživanje ne obuhvata isključivo geografska imena, jasno je da su sufiksi koji učestvuju u tvorbi drugih izvedenica iz toponima prilično retki, premda i dalje produktivni. Bilo je potrebno skratiti spisak etničkih sufiksa koji postoje u oba analizirana jezika. Autorka je to učinila vodeći računa prevashodno o sufiksima koji se redovno koriste, izostavljajući one koji su više regionalne i dijalekatske prirode. Uprkos tim smanjenjima, u ukupnom broju navedenih sufiksa postoji disproporcija u morfološkoj kategoriji koja sadrži etnike (pridevi u italijanskom, imenice u srpskom) u odnosu na ostale dve, ograničene na 4 do 5 sufiksa. Teškoće u analizi srpskog onomastičkog materijala ležale su u različitim lingvističkim pristupima. Prirodno je da su studije posvećene tvorbi reči sveobuhvatnije od opštih gramatika. Isto tako potrebno je istaći da, dok italijanska toponomastika raspolaže obimnim delima kao što je to *Rečnik italijanskih etnika i toponima* (koji registruje preko osam hiljada toponima i etnika), srpski jezik ne poseduje nijedan takav dragocen izvor onomastičkih podataka. Najveće podudarnosti između italijanskog i srpskog jezika uočavaju se kod sufiksa grčkog porekla *-ista*, *-ismo*, *-istico*, *-istica*, *-izzare* (*-ist(a)*, *-izam*, *-istički*, *-istika*, *-izirati/-izovati*) koji su, zajedno s internacionalnim sufiksom latinskog porekla *-zione* (*-cija*), i najproduktivniji u tvorbi reči uopšte, a ne samo etnika. Autorka rada zaključuje da je reč o „internacionalnim“ elementima, koji se ne odnose samo na jezike koji su ovom prilikom razmotreni. Budući da se radi o jednom romanskom i jednom slovanskom jeziku, za očekivati je da osobine po kojima oni najviše liče pripadaju nekom širem zajedničkom domenu. Uočljiv je italijanski uticaj na srpski koji se manifestuje kroz upotrebu sufiksa *-ez*, dok, očekivano, nisu zabeleženi uticaju u suprotnom pravcu.

U radu (objavljenom u monografiji međunarodnog značaja E. M. Mirković, T. Habrle (Eds.). *Sguardo sull'immaginario italiano. Aspetti linguistici, letterari e culturali*), *L'influenza dei fattori extralinguistici sulla qualità della traduzione: sugli esempi di traduzioni studentesche dall'italiano in montenegrino*, napisanom u koautorstvu s dr Dejom Piletić, analiziraju se neke od najizraženijih poteškoća u studentskim prevodima izazvanih vanjezičkim činiocima kao što su kultura i tradicija izvornog jezika naspram kulture i tradicije ciljnog jezika, razlike i sličnosti između dve kulture i njihova međusobna interakcija, kao i globalni uticaji aktuelnih događaja i drugih jezika i civilizacija na izvorni i ciljni jezik. Ova problematika ilustrirana je primerima grešaka u prevodima sa italijanskog na crnogorski jezik, koji su ekscerpirani iz radova studenata Studijskog programa za italijanski jezik i književnost Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore. Ove greške ne odnose se samo na leksiku već pogađaju i ostale jezičke nivoe, što su autorke u ovom radu detaljno prikazale. Na osnovu analiziranih podataka i propusta u prevodima, autorke su došle do zaključka da vanjezička kompetencija ima izuzetnu važnost u prevodilačkom procesu. Međutim, za sticanje te vrste kompetencije potrebno je vreme i nisu dovoljne samo studije jezika. Veoma je važno da i sam student, odnosno budući prevodilac, stekne svest o neophodnosti raspolaganja ovom kompetencijom i mogućnostima i sredstvima koje ima na raspolaganju kako bi, u slučajevima prevodilačkih problema, znao da pribegne odgovarajućim instrumentima došavši do prihvatljivog rešenja. Autorke su zaključile da je ova vrsta grešaka u studentskim prevodima izazvana nepoznavanjem najšireg društvenog i kulturnog konteksta, odnosno nedovoljnom obaveštenošću o aktuelnim zbivanjima, oskudnim enciklopedijskim znanjima, slabim poznavanjem izvorne kulture i nedovoljno savladanim teorijskim znanjima iz ostalih univerzitetskih kurseva, kao što su istorija i teorija književnosti ili italijanska civilizacija.

OCJENA STRUČNOG RADA

Stručni rad kolegice dr Radmile Lazarević dopunjuje njen uspešni naučno-istraživački rad. Intenzivno se bavi književnim i stručnim prevodnjem sa i na italijanski jezik. Dr Radmila Lazarević recenzent je i član uređivačkog odbora časopisa *Folia Linguistica et litteraria: Časopis za nauku o jeziku i književnosti*, Filološki fakultet, Nikšić (ISSN 1800-8542). Članica je Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore (DPLCG).

Stručni rad kolegice Lazarević sprovodi se i u obrazovnom sistemu Crne Gore: od 2008. angažovana je kao članica komisije na Državnom takmičenju iz italijanskog jezika za osnovne i srednje škole i kao članica komisije za ocenjivanje testova iz Italijanskog jezika na maturskom i stručnom ispitu. Pored toga, kolegica

Lazarević se neprestano stručno usavršava pohađanjem seminara i kurseva za nastavnike italijanskog jezika. Poslednje od njih pohađala je u okviru projekata Erasmus+: jula 2019. na Univerzitetu Radboud u Najmehenu (Holandija) *Making Systematic Literature Reviews Work for you*, a tokom 2020. i 2021. *From texts to handouts and textbooks: Developing teaching materials for LSO* (čiji su rezultati objavljeni u istoimenoj monografiji), kao i *The process of construction of valid FL tests: Specifications, methodologies and techniques*.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Radmila Lazarević ima dvadeset dve godina pedagoškog iskustva na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost na Filozofskom, a kasnije Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Od oktobra 2000. zaposlena je kao saradnik u nastavi iz predmeta Italijanski jezik i Savremeni italijanski jezik na II i na III godini osnovnih studija. Od septembra 2014. do maja 2017. po eksternom konkursu Univerziteta Crne Gore bila je angažovana za predavanja na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost, za predmete Italijanski jezik III i Italijanski jezik IV na osnovnim studijama, te Italijanski jezik I i Italijanski jezik II na specijalističkim studijama. Takođe drži vežbe na predmetima Italijanski jezik III i IV na osnovnim, kao i Italijanski jezik I i II na specijalističkim studijama. Izabrana je u zvanje docenta za oblast Italijanski jezik odlukom Senata Univerziteta Crne Gore od 4. maja 2017. godine. Od reakreditacije 2017. i izbora u zvanje docenta, Radmila Lazarević drži nastavu na SP za italijanski jezik i književnost po reformisanim planovima i programima, na sledećim predmetima: na drugoj godini osnovnih studija, predavanja na predmetima Italijanski jezik 3 – Leksikologija 1, Italijanski jezik 4 – Leksikologija 2, Savremeni italijanski jezik 3 – novo B1.1. i Savremeni italijanski jezik 4 – Nivo B1.2. Na specijalističkim studijama drži predavanja na predmetima Italijanski jezik I i II, a od uvođenja dvogodišnjih master studija 2020. godine, drži predavanja na predmetima Savremeni italijanski jezik 7 – Nivo C1.1, Savremeni italijanski jezik 8 – Nivo C1.2, kao i predavanja i vežbe na predmetu Frazеологija italijanskog jezika sa semantikom u prvom semestru master studija.

Dr Radmila Lazarević je u svom dosadašnjem pedagoškom radu ostvarila izvanredne rezultate u radu s kolegama i studentima. Uzorno organizuje svoje kurseve i održava stalnu komunikaciju sa studentima. Pruža im savete i pomaže im u nastojanjima da nastave školovanje i posle osnovnih i specijalističkih studija, kao i da ostvare stipendije za usavršavanje u Italiji i drugim zemljama. O njenom uspešnom pedagoškom radu svedoče i studentske ankete i izuzetno visoke ocene (od 4,71 do 5), kao i pozitivni komentari.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	15	14	29	34	39	73
2. STRUČNI RAD	10		10	10	2	12
3. PEDAGOŠKI RAD				/	14	14
UKUPNO	25	14	39	44	55	99

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Iz svega gore navedenog, na osnovu nespornog naučnog doprinosa, akademskih aktivnosti, odličnih rezultata pedagoškog rada i broja bodova, zaključujem da bi doc. dr Radmila Lazarević mogla biti predložena u više zvanje. Međutim, shodno članu 7 B, tačka 2, Uslova i kriterijuma za izbor u akademska zvanja na Univerzitetu Crne Gore, prema kojima doc. dr Radmila Lazarević ne ispunjava uslov iz alineje 1 (Najmanje 8 bodova (nakon prethodnog izbora) za radove objavljene u renomiranim časopisima koji se nalaze u kategorijama Q1 Q2, Q3 i Q4), predlažem Vijeću Filološkog fakulteta u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore **ponovni izbor dr Radmila Lazarević u zvanje docenta** za oblast Italijanistika - Italijanski jezik na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost, Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Dr Mila Samardžić, redovni profesor
Filološkog fakulteta, Univerziteta u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Radmila Lazarević završila je studije italijanskog jezika i književnosti na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu 1999. godine sa prosečnom ocenom 9,78 i stekla zvanje profesora italijanskog jezika i književnosti. Postdiplomske studije, smer Nauka o jeziku, dr Lazarević završila je 2007. godine takođe na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu prosečnom ocenom 9,2, odbranivši magistarski rad *Frazeološke sintagme u italijanskom i srpskom jeziku* pod mentorstvom akademika Ivana Klajna i stekla zvanje magistra filoloških nauka. Decembra 2013. odbranila je doktorsku disertaciju *Leksičko-semantičko polje boja u italijanskom i srpskom jeziku*, pod rukovodstvom mentorke prof. dr Mile

Samardžić. Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore, 2017. godine izabrana je u zvanje docenta za oblast Italijanski jezik.

Dr Radmila Lazarević u svojim akademskim aktivnostima veliku pažnju posvećuje stručnom radu i usavršavanju koji su usaglašeni sa njenim bogatim i uspešnim naučno-istraživačkim radom. Do sada je više puta kao stipendista boravila u Italiji gde je pohađala različite kurseve usavršavanja italijanskog jezika, književnosti i kulture, te radila na svojim istraživačkim projektima na Univerzitetu Roma Tre, i na Univerzitetu u Padovi. Koleginica Lazarević je jedna od članica uređivačkog odbora i recenzentkinja časopisa *Folia Linguistica et litteraria*: Casopis za nauku o jeziku i književnosti, Filološki fakultet, Nikšić (ISSN 1800-8542), koji je indeksiran na prestižnim listama ESCI (Web of Science) i SCOPUS, te na listi ANVUR italijanskog Ministarstva prosvete.

Dr Lazarević je veoma aktivna i u oblasti vezanoj za potrebe školske nastave italijanskog jezika u Crnoj Gori. Članica je komisije na Državnom takmičenju iz italijanskog jezika za osnovne i srednje škole i članica komisije za ocenjivanje testova iz Italijanskog jezika na maturskom i stručnom ispitu od 2008. godine.

Dr Radmila Lazarević stalno usavršava svoja znanja iz oblasti nastave italijanskog jezika. Pohađala je niz seminara među kojima valja posebno pomenuti onaj 2014. godine, za nastavnike italijanskog jezika u Urbino i Pezaru (Corso di aggiornamento per docenti di italiano L2: "Pubblicitalia, l'Italia davanti allo specchio della pubblicità: come siamo cambiati").

Godine 2017. učestvovala je i u nacionalnom projektu „Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva“.

Na Filološkom fakultetu u Nikšiću 2018. pohađala je seminar *Od teksta do brojki: Uvod u statističku analizu jezičkih podataka*, a iste godine i kurs za usavršavanje predavača italijanskog u organizaciji Italijanskog instituta za kulturu iz Beograda. U periodu od 1. do 5. jula 2019. godine, kao deo projekta *ERASMUS + staff mobility for teaching and training*, pohađala je kurs „Making Systematic Literature Reviews Work for You“ u okviru Letnje škole Radboud Univerziteta u Najmehenu u Holandiji. Tokom 2020. i 2021. godine, u okviru međunarodnog projekta Erasmus+ ReFlame (Reforming Foreign Languages in Academia in Montenegro) učestvovala je na seminarima: *From texts to handouts and textbooks: Developing teaching materials for LSP, Blended language learning: best practices and new perspectives, The process of construction of valid FL tests: Specifications, methodologies and techniques*, kao i na više onlajn vebinara.

U svojstvu lektora, saraduje sa NVO „Prima“, u objavljivanju njihovih priručnika za ugrožene društvene grupe.

Aktivno se bavi prevodenjem na italijanski i sa italijanskog jezika. Autorka je 10 objavljenih prevoda. Članica je Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore (DPLCG).

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Saglasno Mjerilima za izbor Univerziteta Crne Gore, ovde ću prikazati neke od radova dr Lazarević iz oblasti italijanske lingvistike koji po mom mišljenju najbolje ilustruju njen naučni doprinos, a koji su navedeni u klasifikacionoj bibliografiji.

Rad *Tvorbeno produktivnost skraćena u italijanskom i srpskom/crnogorskom jeziku: derivacija sufiksacijom*, objavljen u časopisu *Folia Linguistica et Litteraria*, koji je indeksiran u između ostalih u bazama naučnih i akademskih časopisa Scopus i ESCI Web of Science, značajan je budući da se bavi u našoj lingvistici malo obrađivanom temom skraćena, njihove tvorbeno produktivnosti za izvedenice sufiksacijom i frekventnosti upotrebe takvih izvedenica kako u italijanskom, tako i u crnogorskom, odnosno srpskom jeziku. Koleginica Lazarević daje pregled terminologije i definicija vrsta skraćena u pomenutim jezicima, s osvrtom na pojedine nedoslednosti u klasifikaciji koje nastaju usled fokusiranja prvenstveno na praktične probleme koji se javljaju prilikom upotrebe skraćena, kao što su promena po padežima i pravopisne neodoumice, dok se često zanemaruje činjenica da je njihova uloga u današnjim jezicima sve veća, pa se na našem području tretiraju i dalje kao anomalija i marginalna jezička pojava, umesto da im se prizna morfološki status višestanih leksema, kako je to u italijanskoj lingvistici.

Rezultati istraživanja, dobijeni obradom korpusa iz dnevne štampe i onlajn rečnika, pokazuju da su najčešće izvedenice iz naziva raznih organizacija, ustanova, grupa i država, uz nešto ređe primere iz stručne terminologije. Najproduktivnijim su u italijanskom -ino i -ista, a u crnogorskom/srpskom -ovac/-evac i -ovski/-evski.

Morfološki, u pitanju su imenice i pridevi, dok se glagoli iz skraćena izvode samo u italijanskom jeziku. Zaključak je da je za produktivnost skraćena presudna njihova aktuelnost, a da je tu italijanski jezik raznovrsniji kako po broju produktivnih sufiksa tako i u semantičkom pogledu od crnogorskog i srpskog jezika.

U radu *L'influenza dei fattori extralinguistici sulla qualità della traduzione: sugli esempi di traduzioni studentesche dall'italiano in montenegrino*, objavljenom u međunarodnoj monografiji *Sguardo sull'immaginario italiano. Aspetti linguistici, letterari e culturali* u koautorstvu sa Dejom Piletić, autorke analiziraju uticaj vanjezičkih činilaca na proces prevodenja, na korpusu prevoda s italijanskog na crnogorski jezik studenata Studijskog programa za italijanski jezik i književnost na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Rad ukazuje na kompleksnost postupka prevodenja, budući da je za uspešan prevod potrebno poznavati ne samo jezik već i kulturu i aktuelne događaje na području koje koristi izvorni jezik a zavisno od konteksta i globalno, što je činjenica na koju se u nastavi jezika često ne obraća dovoljno pažnje. Na primerima studentskih prevoda pokazuje se kako razlike u društveno-kulturnim specifičnostima između kultura izvornog i ciljnog jezika, kada ih prevodilac nije dovoljno svestan, neminovno dovode do grešaka u prevodenju. Greške u prevodima su klasifikovane semantički i prema uzročnicima, koji mogu biti nedovoljno poznavanje italijanske kulture i tradicije, kao i nedostatak opšteg obrazovanja, i odnose se u analiziranim primerima kako na italijansko društvo i kulturu, politički i školski sistem, tako i na širi globalni kontekst, ustaljene forme prevoda naslova umetničkih dela, citata, istorijskih događaja i slično. Zaključuje se da je neophodno da prevodilac, u ovom slučaju student italijanskog jezika, bude svestan značaja tih vanjezičkih činilaca, kako bi mogao povezati svoje jezičko znanje sa onim stečenim iz teorijskih predmeta koji proučavaju italijansku istoriju i kulturu, ali i konstantno unapređivati svoje opšte obrazovanje radi boljeg razumevanja vanjezičkog konteksta. Bez poznavanja društveno-istorijskog konteksta originala ne može biti kompletnog i tačnog prevoda, što se u analiziranom korpusu još jednom pokazalo.

Rad *I composti neologici italiani: una lingua in movimento* objavljen je u *Godišnjaku Filozofskog fakulteta u Novom Sadu*. Dr Lazarević tu predstavlja rezultate istraživanja upotrebe složenih neologizama u italijanskom jeziku, na korpusu primera iz italijanske štampe koji najbolje predstavljaju tendencije u savremenom standardnom jeziku. Cilj istraživanja je da se utvrdi koliko su složenice u savremenom italijanskom produktivne u tvorbi neologizama. Primeri iz korpusa su analizirani s morfološkog aspekta i klasifikovani prema načinu kompozicije. Utvrđeno je da su najproduktivnije složenice imeničke i pridevske, a da pojedine imenice i pridevi mogu poslužiti kao osnova za niz novih složenica, bilo kao su prvi ili drugi element, a ponekad i u skraćenom obliku (*para-*, *euro-*, *cine-*, *cyber-*, *-poli*, *killer*, *bomba* itd.) Takođe, kao što se vidi i u navedenim primerima, i strane reči mogu biti produktivni elementi složenica, a danas se tu najviše zastupljeni anglicizmi.

Semantička analiza prikupljenih primera pokazala je da neologizmi prate tendencije savremenog društva kako na političkom i ekonomskom tako i na tehnološkom planu, te mogu poslužiti za ilustraciju određenih fenomena u vremenskom periodu kada su nastali i ušli u širu upotrebu (npr. složenice sa *-poli* za označavanje afera i skandala, sa *euro-* za pojmove vezane za Evropsku uniju, *web-*, *internet-*, *cyber-* i slični elementi u složenicama vezanim za internet i moderne tehnologije). Budući da su složenice usled svoje konciznosti i efikasnosti u širokoj upotrebi u medijima, u italijanskoj štampi je pronađen i veliki broj složenih neologizama, mada treba imati u vidu da se u velikom broju slučajeva radi o okazionalizmima koji će izaći iz upotrebe kada prestanu da budu aktuelni. Koleginica Lazarević zaključuje da su od svih vrsta složenica danas u italijanskom jeziku najproduktivnije imenice i pridevi, te da se u novim složenicama kao i u ostalim tvorbenim kategorijama neologizama ogleda izraziti uticaj stranih jezika, naročito engleskog. Takođe, iako se odnose na širok spektar društvenih pojava, najproduktivniji složeni neologizmi često imaju negativnu konotaciju, za koju možemo reći da predstavlja odraz aktuelne društvene stvarnosti.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Radmila Lazarević ima dvadeset dve godine pedagoškog iskustva na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost, do 2017. godine kao saradnik u nastavi, gde je držala nastavu iz predmeta Italijanski jezik III i Italijanski jezik IV na osnovnim studijama, kao i Italijanski jezik I i Italijanski jezik II na specijalističkim studijama.

Od 2017. i izbora u zvanje docenta na istom Studijskom programu je angažovana za predavanja na predmetima Italijanski jezik 3 – Leksikologija 1, Italijanski jezik 4 – Leksikologija 2, Savremeni italijanski jezik 3 – Nivo B1.1 i Savremeni italijanski jezik 4 – Nivo B1.2 na osnovnim studijama, a na master studijama za predmete Savremeni italijanski jezik 7 – Nivo C1.1, Savremeni italijanski jezik 8 – Nivo C1.2, Frazeologija italijanskog jezika sa semantikom, te Italijanski jezik I i Italijanski jezik II na specijalističkim studijama. Dr Lazarević izvodi i vežbe na predmetu Frazeologija italijanskog jezika sa semantikom na master studijama.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAŽIVAČKI RAD	15	14	29	34	39	73
3. PEDAGOŠKI RAD				7	14	14
4. STRUČNI RAD	10		10	10	2	12
	25	14	39	44	55	99
UKUPNO						

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Iz podataka navedenih u gornjem tekstu, na osnovu nespornog naučnog doprinosa, akademskih i stručnih aktivnosti, odličnih rezultata pedagoškog rada i broja bodova, zaključujem da bi doc. dr Radmila Lazarević na osnovu postignutih izuzetno visokih i nespornih rezultata u naučnom i pedagoškom radu mogla biti birana u zvanje vanrednog profesora. Međutim, imajući u vidu da ne ispunjava uslove iz člana 7 B, tačka 2, Uslova i kriterijuma za izbor u akademska zvanja na Univerzitetu Crne Gore (Najmanje 8 bodova (nakon prethodnog izbora)) za radove objavljene u renomiranim časopisima koji se nalaze u kategorijama Q1, Q2, Q3 i Q4), predlažem Vijeću Filološkog fakulteta u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore ponovni izbor dr Radmile Lazarević u zvanje docent za oblast Italijanistika - Italijanski jezik na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost, Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Julijana Vučo
Beograd

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblasti: **Anglistika – Anglofona književnost i civilizacija** (predmeti: Britanska i američka civilizacija 2 i Savremene tendencije u engleskoj književnosti 1) i **Anglistika – Engleski jezik** (predmeti: Osnove prevođenja 1 na SP Engleski jezik i književnost i Engleski jezik 2 na Filozofskom fakultetu, SP Filosofija) na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 7. februara 2022. godine. Na raspisanj Konkurs javila se kandidatkinja **DR VANJA VUKIČEVIĆ GARIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 22. 11. 1978. godine u Podgorici, gdje sam završila osnovnu školu i gimnaziju kao jedan od najboljih učenika svoje generacije i nosilac diploma „Luča“. Filozofski fakultet u Nikšiću – Odsjek za engleski jezik i književnost upisala sam 1997. godine, a završila 2003. godine, sa prosječnom ocjenom 9,33. Za vrijeme studija bila sam korisnik stipendije za talentovane studente, koju dodjeljuje Ministarstvo prosvjete i nauke Republike Crne Gore.

Na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu završila sam magistarske studije anglistike, smjer: nauka o književnosti, sa prosječnom ocjenom 9,35. Magistarski rad „Evolucija koncepta epifanije u Džojsovoj prozi od *Dablinaca* do *Portreta umjetnika u mladosti*“, pod mentorstvom prof. dr Zorana Paunovića, odbranila sam 2008. godine, a doktorske studije upisala sam školske 2008/09. godine na Univerzitetu Crne Gore. Doktorsku disertaciju pod nazivom „Vidovi interakcije autora i teksta u prozi Džejmsa Džojlsa“

Dr Radmila Lazarević je u radu sa kolegama i studentima pokazala izuzetne rezultate. Uvek je na raspolaganju studentima i spremna da pruži svaku vrstu pomoći u nastavi i usmeravanju studentskih potreba za usavršavanje u Italiji.

Pokazala se kao odličan mentor studentima za sedam diplomskih radova, a trenutno je mentor za jednog kandidata na specijalističkim i četiri na master studijama.

O uspešnim pedagoškim sposobnostima svedoče i pozitivne ocene studentskih anketa i odlične ocene kolega.

odbranila se 2014. godine, pod mentorstvom prof. dr Marije Krivokapić. Disertacija predstavlja višestranu fenomenološku i narativnu analizu kompleksnog koncepta autorstva i njegove realizacije u djelu jednog od najznačajnijih književnih stvaralaca 20. vijeka.

Ostvarila sam više studijskih i istraživačkih boravaka na eminentnim svjetskim univerzitetima (Edge Hill College u Velikoj Britaniji; Univerzitet „Friedrich Schiller“ u Jeni, Njemačka; University College Dublin, u Republici Irskoj, Radbound University u Holandiji).

Živim u Podgorici.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Kao apsolvant studija Engleskog jezika i književnosti (A) i italijanskog jezika (B), bila sam angažovana na brojnim poslovima prevođenja sa engleskog/italijanskog i na engleski/italijanski jezik (pismeno i usmeno, konsekutivno), kao i na privatnim časovima i kursovima pomenutih stranih jezika i časovima crnogorskog jezika za strance.

Prvo radno mjesto na kojem sam zaposlena sa punim radnim vremenom jeste saradnik u nastavi na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, Odsjek za engleski jezik i književnost. Nakon odbrane diplomskog rada na istom Fakultetu u junu 2003. godine, angažovana sam u oktobru iste godine po ugovoru o djelu na predmetu *Fonetika engleskog jezika i Fonologija engleskog jezika*. Od decembra 2004. angažovana sam po ugovoru o radu, kako na jezičkim, tako i na književnim predmetima.

U toku akademske 2004/2005. godine držala sam nastavu iz Fonetike i Fonologije engleskog jezika (I godina osnovnih studija) i vježbe Preвода u okviru Savremenog jezika II.

Nakon toga, od akademske 2005/2006. do 2013/14. godine obavljala sam vježbe iz predmeta *Prevod E-C, Savremeni engleski jezik III i Savremeni engleski jezik IV* (II godina osnovnih studija), kao i vježbe iz *Engleske književnosti 19. vijeka* i *Engleske književnosti 20. vijeka* (III godina osnovnih studija).

Od 2014/2015. godine, pored vježbi iz Engleske književnosti 19. vijeka i Engleske književnosti 20. vijeka, angažovana sam i na predavanjima i vježbama iz sljedeća četiri predmeta, koji su i bili predviđeni za konkurs u prvo akademsko zvanje:

1. *Savremene tendencije u angloameričkoj književnosti* (predavanja i vježbe) na Specijalističkim studijama – Filološki fakultet;
2. *Prevođenje književnih tekstova* (predavanja i vježbe) na Specijalističkim studijama – Filološki fakultet;
3. *Engleski jezik III* (predavanja) na Studijskom programu za obrazovanje učitelja – Filozofski fakultet;
4. *Engleski jezik IV* (predavanja) na Studijskom programu za obrazovanje učitelja – Filozofski fakultet.

Pored angažmana na pomenutim predavanjima i vježbama, dvije akademske godine sam bila koordinator za *Savremeni engleski jezik III i Savremeni engleski jezik IV* (2009/2010. i 2010/2011.); članica brojnih komisija za odbranu diplomskih radova, član komisije na konkursu za najbolji esej o Šekspiru 2015. godine, kao i koordinator

nekoliko van-nastavnih aktivnosti (večeri poezije, prezentacije, književne promocije, itd.)

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore izabrana sam u **akademsko zvanje docenta 2017.** godine (odluka broj 03-1473 od 02.06.2017. godine).

U okviru oblasti **Anglofona književnost i civilizacija** držim predavanja iz sljedećih predmeta:

1. *Britanska i američka civilizacija 2* (1. godina osnovnih studija) – od akademske 2017-2018.godine;
2. *Savremene tendencije u angloameričkoj/engleskoj književnosti I* (1. godina master studija, specijalističke studije smjer: književno prevođenje) – od akademske 2014-2015 god. na specijalističkim, od 2020-21. godine na master studijama;
3. *Savremene tendencije u engleskoj književnosti 3* (2. godina master studija) – od akademske 2021-2022. godine.

U okviru grupe predmeta iz oblasti **Anglistika – Engleski jezik (i prevodilaštvo)** držim sljedeće predmete:

1. *Osnove (književnog) prevođenja 1* (na 3. godini osnovnih studija) – od akademske 2019-2020. godine na SP Engleski jezik i književnost.
2. Na *Filozofskom fakultetu* Univerziteta Crne Gore držim predavanja iz *Engleskog jezika 1 i Engleskog jezika 2* na sljedećim studijskim programima: SP Filozofija, SP Obrazovanje učitelja (počev od 2018-2019.godine), SP

Predškolsko vaspitanje i obrazovanje (akademske 2019-2020. i 2021-2022.).

3. Na *Metalurško-tehnološkom fakultetu* takođe držim predavanja iz *Engleskog jezika 1 i Engleskog 2* (1. godina osnovnih studija), na *SP Zaštita životne sredine, od akademske 2019-2020.godine.*

Objavila sam monografiju od nacionalnog značaja u izdanju Univerziteta Crne Gore (Podgorica, 2020), kao i više naučnih radova u relevantnim međunarodnim i domaćim časopisima. Autorka sam velikog broja književnih i stručnih prevoda (dokumentovano prilikom izbora u prvo zvanje). Učestvovala sam na mnogim međunarodnim i regionalnim naučnim skupovima, kao i stručnim seminarima za profesore engleskog jezika.

Kao gostujući profesor držala sam niz predavanja u okviru Erasmus+ programa mobilnosti na univerzitetima u Poljskoj: Stanislaw Staszic University of Applied Science, u Pili (novembar 2018.) i na Opole University, Fakultet za Filologiju (maj-jun 2019. godine).

Član sam Crnogorskog društva poštovalaca angloameričke književnosti, Udruženja književnih prevodilaca Crne Gore, Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore i Sigma Tau Delta – International English Honor Society.

Od 2020. godine (br.32) član sam uređivačkog odbora u *Folia Lingua and Litteraria*: časopisu za nauku o jeziku i književnosti.

Aktivno prevodim naučne, književne i književno-teorijske, kao i stručne tekstove.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M3 Monografija nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vukićević Garić, V. (2020). <i>Vidovi interakcije autora i teksta u prozi Džejsa Džojso</i> . Podgorica: Univerzitet Crne Gore	4	4
Radovi u naučnim časopisima			
Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vukićević Garić, V. (2021). Post-apokaliptično sjećanje u romanima <i>Memoari preživjele</i> Doris Lessing i <i>Postaja jedanaest</i> Emily St. John Mandel: kada je preživljavanje nedovoljno. <i>Književna smotra: časopis za svjetsku književnost</i> . Vol.53, 201 (3), decembar 2021. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo. Str. 71-79. [ISSN 0455-0463, e-ISSN: 2459-6329]	6	6
2.	Vukićević Garić, V. (2016). Autorstvo kao umijeće čitanja: jezik stvarnosti i stvarnost jezika u Joyceovom djelu. <i>Književna smotra: časopis za svjetsku književnost</i> . vol.48, 182 (4), decembar 2016. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo. Str. 45-53. [ISSN 0455-0463, e-ISSN: 2459-6329]	6	6
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vukićević Garić, V. (2019). Re-imagining Histories, Re-inventing the Self in Ian McEwan's <i>Atonement</i> . <i>Folia linguistica et litteraria – Journal of Language and Literary Studies</i> . Filološki fakultet, Nikšić, br. 26, pp. 171-183 ISSN 2337-0955 (Online) [UDK 821.111-31.09, DOI: 10.31902/fl.26.2019.14]	4	4
2.	Vukićević Garić, V. (2019). The Sense of the Unending in Joyce's <i>Dubliners</i> . <i>Folia linguistica et litteraria – Journal of Language and Literary Studies</i> , Filološki fakultet, Nikšić br. 25. pp. 87-104. ISSN 2337-0955 (Online) UDK 821.111.09 DOI: 10.31902/fl.25.2018.5]	4	4
3.	Vukićević Garić, V. (2018). Autorski povratak: komparativno sagledavanje pozicije autora u Džojsovim i Faulsovim poetičkim prosedeima. <i>Folia linguistica et litteraria – Časopis za nauku o jeziku i književnosti</i> , Filološki fakultet, Nikšić, br. 23. str. 139-149. ISSN 2337-0955 (Online) [UDK 82.02:929Džojso Dž. 82.02:929Faulso Dž.]	4	4
4.	Vukićević Garić, V. (2017). Džojso kao čitalac svojih tekstova ili koncept obrnutog paterniteta. <i>Филолог: часопис за језик, књижевност и културу</i> , година VIII, 2017, бр 15. Универзитет у Бањој Луци, Филолошки факултет. стр. 292-308. [ISSN 1986-5864;E-ISSN 2233-1158], UDK 821.111.09 Džojso Dž.	4	4

DOI 10.21618/fil1715292v			
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vukićević Garić, V. (2019). "Crna Gora kako su je drugi vidjeli" – povodom monografije <i>Crna Gora u angloameričkoj putopisnoj književnosti i beletristici</i> prozi Marije Krivokapić i Neil-a Diamond-a. <i>MATICA: časopis za društvena pitanja, nauku i kulturu</i> . god XX, br. 80, zima 2019. Podgorica: Matica crnogorska, str. 179-188. [ISSN 1450-9059]	2	2
Radovi na naučnim konferencijama, učesća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vukićević Garić, V. (2018). The XIV International Conference on Anglo-American Literary Studies: <i>RECLAIMING/RENAMING HISTORIES</i> . Faculty of Philology, Nikšić, Montenegro, June 28-29, 2018: "Re-imagining Histories – Re-inventing the Self in Ian McEwan's <i>Atonement</i> "	2	2
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vukićević Garić, V. (2021). "Textualizing the Survival and Re-contextualizing the "It" in Doris Lessing's <i>The Memoirs of a Survivor</i> ". <i>Cultural Texts and Contexts in the English Speaking World (VII)</i> , the 7 th Biennial International Conference, Faculty of Letters, University of Oradea, Romania. 19 th March 2021	0.5	0.5
Stručne monografije i knjige			
S7 Stručno-popularni članci, predgovori, ekspertize		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vukićević Garić, V. (2018). „Raskošna svedenost i 'strast u miru oživljena" – Predgovor za zbirku priča Olge Gojnić, <i>Ester</i> . Udruženje umjetnika <i>Vizija</i> , Podgorica, 2018. str. 11-14.	1	1
2.	Vukićević Garić, V. (2017). Uz Nobelovu nagradu za Kazua Išigura: „Osobena i moćna retorika čutanja“. <i>Art – Vijesti</i> , subota, 21. oktobar 2017. str. 3	0.5	0.5
3.	Vukićević Garić, V. (2017). Uz Nobelovu nagradu za Kazua Išigura: „Tihi posmatrači neuhvatljivih svjetova“. <i>Art – Vijesti</i> , subota, 14. oktobar 2017. str. 3.	0.5	0.5
4.	Vukićević Garić, V. (2017). Monografija o Crnog Gori u anglo-američkoj književnosti i filmu: O crnogorskim stvarnostima koje ne opažamo. <i>Art – Vijesti</i> , subota, 21. januar 2017. str. 4.	0.5	0.5
5.	Vukićević Garić, V. (2016). Postmodernistički <i>Samizdat</i> : (Auto)Ironijom do „zelenog traga“ umjetnosti. <i>Art – Vijesti</i> , subota, 24. decembar 2016 str.4.	0.5	0.5
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R10 Recenziranje knjige studentskog karaktera / <u>knjige priča</u> izdate kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vukićević Garić, V. Recenzija zbirke priča: Gojnić, Olga. <i>Ester</i> . Udruženje umjetnika <i>Vizija</i> , Podgorica, 2018.	0.3	0.3
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	<i>Književna smotra: časopis za svjetsku književnost</i> . Zagreb: Hrvatsko filološko društvo. [ISSN 0455-0463, e-ISSN: 2459-6329] – 2 rada	2	4
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	<i>Folia linguistica et litteraria – Časopis za nauku o jeziku i književnosti</i> , Filološki fakultet, Nikšić, ISSN 2337-0955 (Online) - 21 rad	0.5	10,5
2.	<i>Anafora – Academic Literary journal</i> , J. J. Strossmayer University of Osijek, Croatia [ISSN Print: 1849-2339 / ISSN Online: 2459-5160 – 3 rada	0.5	1,5
3.	<i>ELOPE: English Language Overseas Perspectives and Enquiries</i> , Ljubljana University Press, Faculty of Arts, Ljubljana, Slovenia. [Print ISSN 1581-8918, Online ISSN: 2386-0316] – 1 rad	0.5	0.5
4.	<i>Logos & Littera: Journal of Interdisciplinary Approaches to Text</i> , University of Montenegro, Podgorica, ISSN: 2336-9884 – 1 rad	0.5	0.5
5.	<i>Anali Filološkog fakulteta</i> (ISSN 0522-8468; e-ISSN 2787-2037) – 2 rada	0.5	1
Ostala stručna djelatnost			

R19 Objavljeni prevodi naučnih i stručnih radova		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vukićević Garić, V. prevod naučnog rada objavljenog u časopisu indeksiranom na SCI listi: Drekalović, V., Jakić, M. (2021) How to understand Wittgenstein's rejection of the relational identity? <i>Revue Roumaine de Philosophie</i> , 65 (2): 357-369. ISSN: 1220-5400 (A&HCI, Q4). http://www.institutuldefilosofie.ro/page.php?141 – dostavljena izjava autora o prevodu	1	1
2.	Vukićević Garić, V. prevod naučnog rada objavljenog u časopisu indeksiranom na SCI listi: Drekalović, V. (2020) The Role of Mathematical Tools in Scientific Phenomenon Explanation – A Guarantee of Reliability or a Pillar of False Credibility? <i>Filosofija. Sociologija</i> , 31 (1): 85-93. ISSN: 0235-7186, e-ISSN: 2424-4546, (A&HCI, Q2) – dostavljena izjava autora o prevodu	1	1
3.	Vukićević Garić, V. prevod naučnog rada objavljenog u časopisu indeksiranom na SCI listi: Drekalović, V. (2019) The Mathematical Explanation as Part of an (Im)perfect Scientific Explanation - Analysis of Two Examples. <i>Filosofia Nauki</i> , 28 (4): 23-41. ISSN: 1230-6894, e-ISSN: 2657-5868, (A&HCI, Q2). https://doi.org/10.14394/filnau.2019.0024 – dostavljena izjava autora o prevodu	1	1
4.	Vukićević Garić, V. prevod naučnog rada objavljenog u časopisu indeksiranom na SCI listi: Drekalović, V. (2019) Is the Enhanced Indispensability Argument a Useful Tool in the Hands of Platonists? <i>Philosophia: Philosophical Quarterly of Israel</i> , 47 (4): 1111-1126. ISSN: 0048-3893, e-ISSN: 1574-9274, Springer (A&HCI, Q1). https://link.springer.com/article/10.1007/s11406-018-0033-3 – dostavljena izjava autora o prevodu	1	1
5.	Vukićević Garić, V. prevod naučnog rada objavljenog u časopisu indeksiranom na SCI listi: Drekalović, V., Žamić, B. (2018) Which Mathematical Objects are Referred to by the Enhanced Indispensability Argument? <i>Journal for General Philosophy of Science</i> , 49 (1): 121-126. ISSN: 0925-4560, e-ISSN: 1572-8587, Springer (Arts & Humanities Citation Index, Thomson Reuters Master Journal List). https://link.springer.com/article/10.1007/s10838-017-9381-0 – dostavljena izjava autora o prevodu	1	1
R20 Članstvo u uređivačkom odboru u međunarodnim časopisima			
1.	Član uređivačkog odbora časopisa za jezik i književnost – <i>FOLIA LINGUISTICA ET LITTEARIRA</i> – indeksiran u: Web of Science – ESCI (Emerging Science Citation Index), SCOPUS, ERIH PLUS, CEOOL, MLA, ANVUR i CrossReff	2	2
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Erasmus + projekat <i>ReFLAME</i> (Reforming Foreign Language in Academia in Montenegro): "From foreign language teaching methodology to syllabus design", online seminar: 21 September - 2 October 2020. – sertifikat dostavljen	4	2
2.	Erasmus + projekat za akademsko osoblje: program obuke/ljetnja škola, uspješno završen interdisciplinarni kurs "Positive Psychology" na Radboud University, Nijmegen, The Netherlands, avgust 2027. – sertifikat dostavljen	4	4
I11 Rukovođenje nacionalnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	2017. Rukovođenje prevodilačkim projektom studenata specijalističkog studija – smjer: <i>Književno prevođenje</i> , čiji su prevodi rezultirali objavljivanjem u kulturnom dodatku lista "Vijesti" – <i>Art</i> – potvrda dostavljena	3	2
2.	2018. Rukovođenje prevodilačkim projektom studenata specijalističkog studija – smjer: <i>Književno prevođenje</i> , čiji su prevodi rezultirali objavljivanjem u kulturnom dodatku lista "Vijesti" – <i>Art</i> – potvrda dostavljena	3	2
3.	2019. Rukovođenje prevodilačkim projektom studenata specijalističkog studija – smjer: <i>Književno prevođenje</i> , čiji su prevodi rezultirali objavljivanjem u kulturnom dodatku lista "Vijesti" – <i>Art</i> – potvrda dostavljena	3	2

3 KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

Gostujući profesor			
P7 Gostujući profesor na inostranim univerzitetima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Gostujući nastavnik u okviru Erasmus + <i>Staff Mobility for Teaching</i> na Katedri za Anglistiku, University of Opole, Poland, 27.maja – 31. maj 2019.	5	5
2.	Gostujući nastavnik u okviru Erasmus + <i>Staff Teaching Assignments</i> na Katedri za humanističke nauke, Stanisław Staszic University of Applied Sciences, Pila, Poljska , 11. novembra – 18. novembra 2018.	5	5
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Andrea Dragojlović, br.indeksa 1/20 - "Globalizacija u ranim romanima Kazua Išigura", Odluka broj: 01-4039 – izrada u toku	2	1
2.	Lejla Alić, br.indeksa 2/20 - "Konzumerizam i satira u pricama Dzordia Sondersa" Odluka broj: 01-3778 – izrada u toku	2	1
3.	Sanja Raičević, br.indeksa 3/20 - "Distopija, vizija i nada u romanima Kazua Išigura <i>Ne daj mi nikada da odem i Klara i sunce</i> " Odluka broj: 01-3779 – izrada u toku	2	1
4.	Magdalena Burzanović, br.indeksa 5/20 - "Narativizacija traume u romanima G. Svifta: Između <i>Ich-forme</i> i viseglasja" Odluka broj: 01-4041 – izrada u toku	2	1
5.	Katarina Popović, br.indeksa 9/20 - "Narativna etika u romanima <i>Dijete u vremenu</i> i <i>Iskupljenje</i> Ijana Makjuana", Odluka broj: 01-4038 – izrada u toku	2	1
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Biljana Babović, br.indeksa 54/16 – "Autobiographical Narratives in Kazuo Ishiguro's Novels" – odbranjen u novembru 2017.	1	1
2.	Ivan Džankić, br.indeksa 234/02 – "Glorious Life and Tragic Death John F. Kennedy" – odbranjen u decembru 2017.	1	1
3.	Benida Mekić, br.indeksa 61/18 - "Ian McEwan: Gender Issues in Ian McEwan's Fiction - A Feminist Perspective" – odbranjen u novembru 2019.	1	1
4.	Aleksandar Krković, br.indeksa 12/19 - "Christian Symbolism in J.R.R. Tolkien's <i>The Lord of the Rings</i> " – odbranjen u julu 2020.godine	1	1
5.	Jovana Perić, br.indeksa 14/19 – "Reconstruction and Deconstruction of Victorianism in John Fowles's novel <i>The French Lieutenant's Woman</i> " – odbranjen u decembru 2020.	1	1
6.	Razija Krčiković, br.indeksa 9/12 – "Maturation of Ian McEwan's Fiction Through Comparison of Jack (<i>Cement Garden</i>) and Briony (<i>Atonement</i>)" odbranjen u decembru 2020.	1	1
7.	Doris Jovović, br.indeksa 75/19 – "Literary and Aesthetic Value of <i>Waiting for Godot</i> and <i>Endgame</i> : Samuel Beckett and the Western Canon" – odbranjen u septembru 2021.	1	1
8.	Tatjana Mentović, br.indeksa 1/19 – " Translation of the Short Stories "Nanotales" by Ziv Navoth" – odbranjen u novembru 2021.	1	1
Članstvo u komisijama			
P13 Član komisije za ocjenu/odbranu doktorske disertacije na matičnom univerzitetu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Komisija za ocjenu podobnosti doktorske teze i kandidata mr Nikoline Čanović, br.indeksa 20/3: <i>Slika crnogorske žene u anglo-američkim narativima: fikcija i nefikcija i slika strankinje u narativima u/o Crnoj Gori: imagološka perspektiva</i>	2	2
2.	Komisija za ocjenu podobnosti doktorske teze i kandidata Mr Tanje Bakić, br. indeksa 3/2018: <i>Recepcija Vilijama Blejka na srpskohrvatskom govornom području od 1905. do 2018. godine</i>	2	2
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	U anketama studenata iz prethodnih pet godina kvalitet pedagoškog rada je ocijenjen izuzetno visokim ocjenama, koje se kreću od 4.65 do 5.00. (dostavljena potvrda Prodekanice za nastavu, broj: 01-326, od 16.02.2022.)	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI i stručni RAD	33	75	76.8	151.5
2. PEDAGOŠKI RAD	18	18*	32	32*
UKUPNO	51	93	108.8	183.5

*nije se bodovao pri prvom izboru

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Od izbora u zvanje docenta, u junu 2017. godine, kolegica dr Vanja Vukićević Garić angažovana je kao nastavnica na predmetima Savremena tendencije u angloameričkoj književnosti 1 i 3, Britanska i američka civilizacija 2 i Osnove književnog prevodenja 1 na Studijskom programu za engleski jezik i književnost; kao i predavač engleskog jezika na vanmatičnim studijskim programima. Uvidom u konkursnu dokumentaciju zaključujem da su se stekli uslovi da se kolegica Vukićević Garić bira u zvanje vanrednog profesora. Dosadašnjim angažmanom na Filološkom, kao i na Filozofskom fakultetu, potvrđuje da spada među najperspektivnije mlade predavače Univerziteta, kako prema kriterijumima obrazovnih i naučno-istraživačkih zahtjeva, tako i prema pedagoškom pristupu i uspješnosti u nastavnom procesu.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Od samog početka akademske karijere docentkinja Vukićević Garić gradi izuzetnu reputaciju naučnog radnika u oblasti anglistike i, uže, u oblasti britanske književnosti, kako u Crnoj Gori tako i u međunarodnim okvirima. Njen naučno-istraživački rad je originalan, besprijekorno utemeljen na najsavremenijim dostignućima nauke o književnosti, što dokazuje u publikovanim knjigama i radovima, ali i specijalističkim boravcima na uglednim stranim univerzitetima, kao i učešćem na međunarodnim naučnim konferencijama (Dablin, Jena, Radboud u Holandiji, Opole i Pila u Poljskoj).

Posebno polje njenog istraživačkog interesovanja odnosi se na književni rad Džemsa Džojasa (James Joyce, 1882-1941), a o vidovima interakcije autora i teksta u njegovom djelu objavila je i monografiju u izdanju Univerziteta Crne Gore, u kojoj daje naratološke uvide u djelo ovog irskog autora, jednog od najznačajnijih romanopisaca dvadesetog vijeka. U studiji se na jasan način i uz upotrebu precizne književno-kritičke aparature analizira Džojsovo djelo, karakteristično po visokom stepenu hermetičnosti.

U svojoj bibliografiji docent Vukićević Garić bavi se i suštinski humanističkim temama, poput opstanka ljudske vrste u postapokaliptičnim književnim vizijama Doris Lessing (Doris Lessing, 1919-2013) i Emili Sen Džon Mandel (Emily St. John Mandel, 1979-). U ovoj komparativnoj studiji, objavljenju u specijalnom izdanju renomiranog časopisa Hrvatskog filološkog društva, koji se nalazi na A&HCI listi, akcenat stavlja na one aspekte humane egzistencije koji u svojim „genima“ imaju potencijal da ljudsku vrstu sačuvaju čak i u periodima post-distopijske reanimacije egzistencijalnih obrazaca dostojnih ljudske vrste. Upravo na tome

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	42	33	75	74.7	76.8	151.5
2. PEDAGOŠKI RAD	--	18	18	--	32	32
UKUPNO		51	93		108.8	183.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu svega izloženog – uspješnog rada u nastavi, predavačkog iskustva u zvanju docenta, objavljenih radova i učešća

počiva nada čovječanstva u sopstveno preživljavanje nakon apokalipse, koju senzibilne i intuitivne osobe poput pisaca u svojim umjetničkim vizijama često smatraju neizbježnom.

Baveći se nekima od nesumnjivo najuticajnijih autora savremene angloameričke književne scene, kolegica Vukićević Garić zalazi u brojna pitanja koja su, pored nauke o književnosti, relevantna za mnoge, nužno srodne, humanističke discipline. Analizirajući auto-refleksivnu prozu Iana Makjuana (Ian McEwan, 1948-) u zapaženom članku "Re-imagining Histories, Re-inventing the Self in Ian McEwan's *Atonement*" (2019), ona pronicljivo zalazi u oblast narativne etike, isputujući kompleksan odnos između samosvjesne post-modernističke književne igre i etičkih implikacija teksta, upućujući na pitanja autorske odgovornosti i višestruke isprepletenosti psiholoških i socioloških potencijala književne imaginacije.

U nekoliko publikovanih akademskih tekstova, docentkinja Vukićević Garić u hipotetički fokus stavlja odnos između civilizacijskih i umjetničkih aspekata savremenog svijeta, ali daje i osvrt na neke od neuralgičnih tačaka u istorijskom nasljeđu određenih kultura, uključujući starosjedjelačka plemena Sjeverne Amerike, kao i klasna i etnička previranja u Irskoj i Engleskoj. Bavljenje navedenim interdisciplinarnim temama doprinosi dodatnoj senzibilizaciji za sadržaj predmeta iz oblasti anglofonih kultura i civilizacija, koje već nekoliko godina uspješno predaje. Visoki senzibilitet za različite diskurzivne forme i izraze, produbljen i proširen bavljenjem kako umjetničko-književnim, tako i teorijsko-kritičkim tekstovima, od ključnog je značaja i za nastavu iz prevodenja, budući da ona nužno podrazumijeva visoku bi-kulturnu i multu-kulturnu svjesnost, koju kolegica Vukićević Garić u svom radu neupitno i dosljedno pokazuje.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

O savjesnom odnosu prema radu, vrsnom poznavanju struke, i izuzetno uspješnom odnosu prema studentima govore i rezultati zvaničnih studentskih anketa, prema kojima docent Vukićević Garić dobija odlične ocjene, i to između 4.65 i 5.00. Osim toga, njena se posvećenost ogleda i u ulozi mentora na magistrskim studijama, kao i članstva u komisijama za odbrane magistarskih radova u kojima je učestvovala.

Posebna vrijednost njenog nastavno-pedagoškog i mentorskog rada ogleda se u dodatnoj motivaciji studenata završnih godina studija kroz njihovo uključivanje u književno-prevodilačke projekte. U tom je smislu važno istaći uređivačko-mentorsku aktivnost kolegice Vukićević Garić koja je, u više navrata, rezultirala objavljivanjem studentskih prevoda u domaćim časopisima i kulturnim dodacima, što predstavlja dragocjen akademski i profesionalni podstrek za mlade ljude koji studiraju strani jezik i književnost, ali i afirmaciju filoloških studija u našem društvu uopšte.

na više međunarodnih skupova, te doprinosu koji je ostvarila u nauci o književnosti proučavanjem prije svega književnog djela Džemsa Džojasa, ali i drugih, mahom interdisciplinarnih tema, smatram da doc. dr Vanja Vukoćević Garić u potpunosti ispunjava sve uslove za

izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora za predmete: Britanska i američka civilizacija, Osnove prevođenja i Savremene tendencije u engleskoj književnosti, kao i Engleski jezik na SP Filozofija Filozofskog fakulteta. Izborom doc. dr Vanje Vukićević Garić Stubijski program za engleski jezik i književnost na Filološkom fakultetu dobiće izuzetnog predavača i na najbolji način izaći u susret svojim kadrovskim potrebama i razvojnim planovima studija.

RECENZENT

Prof. dr Janko Andrijašević
Dubrovnik

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Dr Vanja Vukićević Garić svojim stepenom obrazovanja nesumnjivo ispunjava uslov za izbor u sva nastavnička zvanja u univerzitetskoj nastavi. Pored toga, već na početku ovog izvještaja treba istaći da istinska posvećenost dr Vanje Vukićević Garić naučnom i pedagoškom radu neprekidno dobija nove potvrde opredmećene u njenim naučnim radovima, kao i u radu sa studentima na svim nivoima studija.

U periodu od posljednjeg izbora u zvanje docenta (od 2017. godine do danas), dr Vanja Vukićević Garić objavila je zavidan broj opsežnijih naučnih publikacija, pojedinačnih naučnih i stručnih radova. Visok kvalitet tih radova utemeljen je na ozbiljnosti pristupa i metodološkoj doslednosti koje naučnom opusu kandidatkinje daju izuzetnu naučnu vrednost i značaj.

O kvalitetu tih radova svedoči ponajpre činjenica da su objavljeni u naučno verifikovanim publikacijama, uređivanim po strogim kriterijuma i uz visoke akademske standarde. Budući da sam svojevremeno imao čast da u izradi magistarskog rada Vanje Vukićević Garić učestvujem kao mentor, imao sam i mogućnost da se još tada upoznam s vrlinama naučnog rada kandidatkinje, dok me je uvid u njene potonje radove uverio da su te vrline nastavile da se postojano i snažno razvijaju – posebno uočljivo u istraživanju modernističke, postmodernističke i savremene engleske književnosti, koje je u godinama nakon izbora u docenta u središtu interesovanja Vanje Vukićević Garić. Lucidnim kritičkim iščitavanjem brižljivo odabranog primarnog korpusa, a na temeljima najsavremenijih kritičkih i teorija, kandidatkinja se ubedljivo dokazala kao vrstan znalac i tumač savremene angloameričke literature. Izuzetno vredni, međunarodno verifikovani plodovi tih istraživanja, svrstali su kandidatkinju među značajne stručnjake za pomenutu oblast i izvan granica Crne Gore. S radovima iz svoje primarne, ali i iz drugih oblasti savremene nauke o književnosti, kandidatkinja je sa zapaženim uspehom učestvovala i na međunarodnim naučnim skupovima.

Vrednost naučnih radova dr Vanje Vukićević Garić pokušaćemo da pokažemo kratkom kritičkom analizom triju njenih reprezentativnih naučnih ostvarenja. Početno mesto u tom pregledu zaslužio je rad pod naslovom "Post-apokaliptično sjećanje u romanima *Memoari preživjele* Doris Lessing i *Postaja jedanaest* Emily St. John Mandel: kada je preživljavanje nedovoljno", objavljen u međunarodno renomiranom hrvatskom časopisu *Književna smotra: časopis za svjetsku književnost* (Vol.53, 201 (3), decembar 2021). Ovaj rad predstavlja minucioznu komparativnu analizu dva značajna, naoko veoma različita, distopijska romana. Kao njihovu najvažniju zajedničku crtu, kandidatkinja precizno izdvaja to što su oba dela usredsređena na teme preživljavanja, čuvanja i obnavljanja osnovnih kategorija ljudskosti nakon sloma civilizacije. Temeljno je istražen koncept memorije – na pojedinačnom i kolektivnom nivou, te povezanost memorije i kreativne imaginacije. Na širem planu, rad se izuzetno kompetentno bavi psihološkim i ontološkim granicama između predapokaliptičkog i postapokaliptičkog sveta. Uz pouzdano oslanjanje na najznačajnija teorijska određenja žanra distopije, te i na analizu ideoloških i filozofskih implikacija ključnih prizora i aspekata narativne

konstrukcije u dva odabrana romana, autorka nedvosmisleno pokazuje da oba dela potvrđuju mogućnost opstanka ljudskosti čak i u distopijskom svetu.

Rad pod naslovom "Autorstvo kao umijeće čitanja: jezik stvarnosti i stvarnost jezika u Joyceovom djelu", takođe objavljen u časopisu *Književna smotra* (vol.48, 182 (4), decembar 2016) predstavlja uspešan pokušaj fenomenološke analize stvaralačkog principa Džejmisa Džojosa, s posebnim naglaskom na piščev hermeneutički pogled na stvarnost, te na ontološki status koji verbalno stvaranje poprima u toj stvarnosti. Džojosovi koncepti "čitanja, izgnanstva i lukavstva", argumentovano pokazuje autorka rada, u velikoj su meri odredili njegovo shvatanje funkcije autora kao samostalnog književnog posrednika između različitih sfera i nivoa stvarnosti: spoljašnjeg i unutrašnjeg, fizičkog i duhovnog, istorije i mita. U radu je ostvaren i veoma originalan uvid u Džojosov koncept epifanije, kao veštine čitanja koja tumači i preobražava "knjigu prirode" u "knjigu reči", u kojoj slobodno stvorena verbalna stvarnost pomera granice tekstualnog i vantekstualnog sveta, te na taj način širi granice iskazivog u ljudskom iskustvu. S naučno relevantnim razlozima ukazano je i na Džojosovu samosvest i nezavisnost spram ideoloških, kulturnih i književnih trendova, kao i na njegov lični odnos prema jeziku. Konačno, autorka u zaključku ističe načine kojima je pisac pojmu realizma u književnosti dao novo određenje i smisao, i zaokružuje značajan doprinos ovog rada izučavanju književnog opusa Džejmisa Džojosa.

Izuzetno su vredni i radovi u kojima Vanja Vukićević Garić stvaralaštvo Džejmisa Džojosa dovodi u vezu sa delima drugih pisaca, vremenski neretko veoma udaljenih. Takav je slučaj u radu pod naslovom „Autorski povratak: komparativno sagledavanje pozicije autora u Džojosovim i Faulsovima poetičkim prosegima“, objavljenom u uglednom naučnom časopisu, *Folia linguistica et litteraria*. Autorka rada polazi od zapažanja da na polju komparativnih i kontrastivnih sagledavanja modernističke i postmodernističke poetike jedno od važnih mesta pripada problemu autorskog principa, tačnije odnosa autora prema tekstualnoj kreaciji kao manje ili više autonomnom artefaktu. Sa tog polazišta, rad se iscrpno bavi shvatanjem ovog fenomena, sa jedne strane kroz delo velikog moderniste Džejmisa Džojosa, dok se sa druge strane osvetljavaju narativni postupci autora koji je u velikoj meri najavio popularne poststrukturalističke prakse druge polovine dvadesetog vijeka – Džona Faulsa. Upoređivanjem Džojosove subverzivne intertekstualnosti sa Faulsovom metafizijskom dekonstrukcijom realističke iluzije, kandidatkinja ubedljivo pokazuje kako u prvi plan izbijaju površne sličnosti u njihovom tretmanu književnog nasleđa i dublje razlike u njihovom tretmanu relacije autor-tekst-čitalac. Tako je u ovom radu s neporecivim uspehom ukazano na osnovne epistemološke i ontološke pretpostavke tih razlika, naročito u romanima koji predstavljaju samosvesne književne igre, kao što su *Uliks* i *Ženska francuskog poručnika*.

Radi potpunije slike o raznovrsnosti i plodnosti akademskog angažovanja dr Vanje Vukićević Garić, treba pomenuti i njeno aktivno članstvo u više akademskih i stručnih asocijacija, kao i njen urednički i prevodilački rad. Prevodi koje je kandidatkinja do sada sačinila svedoče o visokoj stručnosti i darovitosti u prevođenju različitih vrsta tekstova, od beletristike do složenih esejističkih i teorijskih tekstova. Visok akademski ugled kandidatkinje potvrđuje i podatak da je napisala veliki broj recenzija za ugledne naučne časopise.

Posmatrano u celini, analiza rada dr Vanje Vukićević Garić pokazuje da je tokom proteklih nekoliko godina kandidatkinja nastavila i impresivno razvila svoj prilježan i plodotvoran rad u nauci, kao i u raznolikim drugim oblastima akademskog delovanja. Ovome svakako treba dodati i zapažanje da visoke ocene iz studentskih evaluacija neosporno potvrđuju da se radom u nastavi na različitim kursevima, ali i kao mentor u izradi naučnih radova (ali i književno-prevodilačkog rada studenata), kandidatkinja dokazala i kao vrstan predavač i pedagog, koji će i u višem nastavničkom zvanju svakako nastaviti da razvija svoje stručne sposobnosti.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	42	33	75	74.7	76.8	151.5
2. PEDAGOŠKI RAD	--	18	18	--	32	32
UKUPNO	42	51	93	74.7	108.8	183.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Naučni radovi dr Vanje Vukićević Garić potvrđuju da se kandidatkinja s razlogom svrstava među istaknute angliste, te da je svojim naučnim i stručnim radom dala značajan doprinos izučavanju anglofone književnosti i civilizacije. Pored toga, nastavni rad kandidatkinje izuzetno je razgranat, plodotvoran i uspješan, tako da je njime stekla veliki ugled u širokoj univerzitetškoj i kulturnoj javnosti, kako u okvirima osnovnih studija, tako i u podizanju naučnog podmlatka u okviru postdiplomskih studija. Celokupan pedagoški, naučni i stručni rad kandidatkinje ubjedljivo potvrđuje da se dr Vanja Vukićević Garić afirmisala kao istaknuti naučni, nastavni i kulturni pregalac u svom području.

Stoga imam čast da Nastavno-naučnom vijeću Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore s punim pouzdanjem predložim da dr Vanja Vukićević Garić izabere u akademsko zvanje **vanrednog profesora** za oblast **Anglistika – anglofona književnost i civilizacija**.

RECENZENT

dr Zoran Paunović, red. prof.
dopisni član SANU, Novi Sad

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Uvidom u konkursu dokumentaciju doc. dr Vanje Vukićević Garić, konstatom da se radi o kandidatkinji koja po svom stepenu obrazovanja ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje vanredni profesor, na osnovu Zakona o visokom obrazovanju, Statuta Univerziteta Crne Gore, kao i prema Merilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

Nakon što je diplomirala sa najvišom ocenom na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, te nastavila postdiplomске magistarske studije na Katedri za Anglistiku Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, završivši i njih sa najvišim prosekom, kandidatkinja je 2008. godine veoma uspešno odbranila magistarsku tezu o razvoju koncepta epifanije u ranim delima Džejmsa Džojisa. Njen plodotvoran naučno-istraživački potencijal se dalje razvijao na doktorskim studijama, kao i u kontinuiranom angažovanju u nastavi na Univerzitetu Crne Gore. Doktorsku disertaciju o Džojsovom autorskom principu je odbranila 2014. godine, a tri godine nakon toga je stekla zvanje docenta.

Od prošlog izbora u zvanje, Vukićević Garić kontinuirano potvrđuje, produbljuje i osnažuje svoje naučne, stručne i pedagoške kvalitete, o čemu svedoče njeni šire prepoznati istraživački radovi iz oblasti anglo-američke književnosti, njena interdisciplinarna interesovanja, književni i stručni prevodi, učešće na naučnim skupovima, projektima, kao i međunarodna iskustva kako u nauci, tako i u nastavi. Zato potvrđujem da Vanja Vukićević Garić zadovoljava sve propisane uslove za više akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA (Rezime recenzenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recenzent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Naučna interesovanja i istraživački rezultati Vanje Vukićević Garić primarno su fokusirani na pitanja modernističke i postmodernističke poetike, kao i na savremene tendencije u angloameričkoj književnosti, naročito prozi. Ovi fokusi su u izvještajnom periodu značajno prošireni, tako da uključuju relevantne

kulturuloške, socio-filozofske i fenomenološke aspekte i pristupe književnom tekstu, što je rezultiralo radovima čiji kreativni i naučni dometi iznova upućuju na važnost interdisciplinosti u savremenom društvenom kontekstu. Metodološki čvrsto utemeljeni u recentim teorijama, njeni tekstovi demonstriraju originalnu misao izraženu besprekornim stilom koji je često, i pored slojevitosti i usklađenosti sa svim propozicijama akademskog diskursa, pristupačan i za širu čitalačku publiku, što se može smatrati dragocnim doprinosom i kada je popularizacija nauke u pitanju.

Naučno-istraživački rad Vanje Vukićević Garić pokazuje zavidan spektar tema i akcenata koji, nadovezujući se na solidnu teorijsku i književno-kritičku bazu koju je ostvarila u ranijem periodu, promišljaju probleme važne za domen nauke o književnosti, kao i za humanističke nauke uopšte, naročito u vremenima velikih civilizacijskih izazova i dilema. U tom smislu, istakla bih njenu najnoviju studiju distopijskih i post-apokaliptičnih žanrova, objavljenu u prestižnom časopisu za svetsku književnost *Književna smotra*, pod naslovom "Post-apokaliptično sjećanje u romanima *Memoari preživjele* Doris Lessing i *Postaja jedanaest* Emily St. John Mandel: kada je preživljavanje nedovoljno" (2021). U ovoj zahtevnoj komparativnoj analizi, čiji je Vukićević Garić jedini autor – kao, uostalom, i u ostalim radovima publikovanim u ovom izveštajnom periodu – sagledavaju se fundamentalni aspekti ljudskih odgovora na civilizacijske potrese. Oslanjajući se na najrelevantnije teorijske analize i savremene književno-teorijske koncepte, autorka promišlja odlike "kritičkih distopija" i "kritičkih utopija" kroz romane nobelovke Doris Lessing i jedne od trenutno najprominentnijih kanadskih spisateljica, Emili Sen Džon Mendel. Iako stilski i narativno različita, dela koja su predmet analize bave se suštinskim pitanjem opstanka, očuvanja i revitalizacije humaniteta nakon društvenog i kulturnog kolapsa. Glavna tema ovih romana, kao i samog istraživačkog rada o njima, jeste veza između memorije i kreativne imaginacije, kako na individualnom tako i na kolektivnom planu, kao i propitivanje ne samo istorijskih i društvenih, već i psiholoških i ontoloških granica između sveta pre i nakon apokaliptičkog prevrata. Analizirajući uporedo ideološke i filozofske implikacije ključnih scena i narativnih čvorova ovih dela, Vukićević Garić zaključuje da obe spisateljice suptilno afirmišu nadu i nove mogućnosti, ne samo izvan, već upravo unutar distopijskih pejzaža koje prikazuju.

Vredan naučni doprinos u polju narativne etike, relativno nove i nedovoljno istraživane oblasti u regionalnim akademskim okvirima, donosi rad posvećen Makjuanovom nagrađivanom romanu *Iskupljenje*. Vukićević Garić ovde polazi od određenja *post-modernog realizma* i "restorativne metafikcije", da bi ukazala na književno-teorijski odnos između postmoderne autoreferencijalnosti i etičkih implikacija (post-)postmoderne proze. Analizirajući celokupnu strukturu romana, kompetentno i dosledno se služeći najsavremnijim teorijsko-kritičkim aparatom, ovaj rad najveći akcenat stavlja na metafizijski završetak romana, svojevrsni *post-skriptum* koji donosi radikani tematski i strukturni obrt ispitujući, kako autorka kaže, "granice i mogućnosti kreativne imaginacije da regeneriše, ispravi i smisljeno proširi lične istorije, upućujući na fundamentalno etičku dimenziju savremene samosvesne proze". Uključujući i dragocene uvide iz oblasti egzistencijalne psihologije, Vukićević Garić u ovom tekstu ističe potencijale narativa i auto-narativa da donese transformaciju ličnosti i poveže subjektivno i objektivno iskustvo. Makjuanova izjava da "zamišljanje kako je to biti neko drugi čini srž naše humanosti" u ovom radu dobija raskošnu naučno-teorijsku razradu čiji su rezultati značajni za proučavanje kako savremene, "post-postmoderne" angloameričke književnosti, tako i u interdisciplinarnim studijama kulture i civilizacije u čijem središtu je neretko koncept drugosti i odgovornosti prema drugom i drugačijem.

Kao treći i posebno zanimljiv rad, istakla bih kandidatkinjino komparativno sagledavanje poetika modernizma i postmodernizma kroz ispitivanje autorskog principa u delu Džejmsa Džojisa, čiji je

Vanja Vukićević Garić jedan od najvećih poznavalaca na ovim prostorima, i Džona Faulsa, jednog od najuticajnijih predstavnika postmodernizma u britanskoj književnosti. Metodološki temeljno, informisano, promišljeno i slojevito, kandidatkinja upoređuje Džosov suverzivnu intertekstualnost sa Faulsovom metafizijskom dekonstrukcijom realističke iluzije, podvlačeći "površne sličnosti u njihovom tretmanu književnog nasljeđa i dublje razlike u njihovom tretmanu relacije autor–tekst–čitalac". Rad ukazuje na osnovne epistemološke i ontološke pretpostavke upravo tih razlika, donoseći intrgantne zaključke na osnovu minuciozne analize narativnih segmenata kapitalnih ostvarenja kakvi su *Uliks* i Faulsova *Ženska francuskog poručnika*. Nalazi i uvidi koje donosi ovaj članak predstavljaju veoma značajan doprinos studijama anglistike, imajuću u vidu mesto ovih autora i dela u književnom kanonu, ali i fenomenološkim pristupima književnom stvaralaštvu uopšte.

Pored zapažene i razgranate naučno-istraživačke delatnosti, kandidatkinja Vukićević Garić se ističe i veoma značajnim stručnim radom, koji se ogleda u brojnim i visoko kvalitetnim stručnim i književnim prevodima i naučno-popularnim članicima posvećenim savremenim angloameričkim, ali i domaćim piscima, što sve igra važnu ulogu u upoznavanju domaće javnosti sa novijim tendencijama u književnosti. Bitno je pomenuti i veoma velik broj stručnih recenzija koje obavlja za renomirane međunarodne i domaće časopise, što ukazuje na prepoznatljivost njene kompetentnosti, pouzdanosti i odgovornosti u širem krugu anglista. Na kraju, ali ne i najmanje važno, mora se istaći i njen angažman u časopisu *Folia linguistica et litteraria*, koji je, uz ostale aktivne saradnike u Redakciji, zasigurno doprineo sve višem pozicioniranju toga časopisa i njegovom rastućem ugledu u akademskoj zajednici.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

O pedagoškim i predavačkim kvalitetima Vanje Vukićević Garić najbolje govore kontinuirano najbolje ocene koje dobija od

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	42	33	75	74.7	76.8	151.5
2. PEDAGOŠKI RAD	--	18	18	--	32	32
UKUPNO	42	51	93	74.7	108.8	183.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Dr Vanja Vukićević Garić svojim naučnim doprinosom na polju istraživanja i obavljivanja naučnih rezultata ostvarila je značajan međunarodni ugled. Osim naučnog dr Vanju Vukićević Garić krasi i značajan uspeh na polju pedagoškog rada, u okviru koga je ispoljila veliku kreativnost u osmišljavanju novih kurseva i svojim iskustvom unapredila ovu nastavnu oblast. Važno je takođe istaći kvalitet, relevantnost i raznovrsnost tema i oblasti njenog naučnog opusa koje doprinose razvoju dr Vanje Vukićević Garić u dinamičnog univerzitetskog nastavnika. Njena pedagoška, istraživačka i akademsko izvrsnost dokazana je u naučnim radovima, nastavi i radu sa studentima.

Saglasno Statutu Univerziteta Crne Gore, Zakonu o visokom obrazovanju Crne Gore, kao i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, a na osnovu detaljnog uvida u podnesenu dokumentaciju, zaključujem da prijavljena kandidatkinja ispunjava sve zakonske uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora za oblasti Anglistika – Anglofona književnost i civilizacija (predmeti: Britanska i američka civilizacija 2 i Savremene tendencije u engleskoj književnosti 1) i Anglistika – Engleski jezik (predmeti: Osnove prevodjenja 1 na SP Engleski jezik i književnost i Engleski jezik 2 na Filozofskom fakultetu, SP Filozofija) na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Predlažemo Vijeću Filološkog fakulteta u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore da docenta dr Vanju Vukićević Garić

studenata na anketama, ali neretko i u manje formalnim kontekstima i komentarima koje možemo čuti. Osim toga što uz savremene pristupe i metode na najbolji način približava studentima na svim novoima filoloških studija nastavne sadržaje iz angloameričke kulture i književnosti, kao i iz oblasti prevodjenja, ona efikasno i prijemljivo već duži niz godina obavlja nastavu iz engleskog kao stranog jezika na mnogim ne-filološkim studijskim programima. Njen entuzijastičan pristup deluje veoma motivišuće na studente, što ima presudan značaj za njihov dalji rad na svom obrazovanju i usavršavanju, nakon što završe formalne fakultetske cikluse. U prilog tome, između ostalog, govori i njeno uključivanje studenata u prevodilačke projekte i književne večeri, što posebno jača njihova profesionalna interesovanja i akademske i stručne kompetencije.

Nastavnu kreativnost, posvećenost svom pozivu i stručnost doc.dr Vanje Vukićević Garić takođe dokazuje i činjenica da je samostalno osmislila dva veoma relevantna kursa na master studijama Filološkog fakulteta u Nikšiću – *Savremene tendencije u engleskoj književnosti 1* i *Savremene tendencije u engleskoj književnosti 3* – kojima se pokriva važan korpus iz studija književnosti, a u skladu sa najboljim programima i praksama koje postoje na nekim od najprestižnijih studija anglistike u svetu. U okviru ovih predmeta se na moderan i teorijski informisan način izučavaju istaknuti britanski romanopisci današnjice (Kazuo Ishiguro, Ian McEwan, Graham Swift, itd.), odnosno razvoj angloameričke kratke priče sa svim njenim najznačajnijim žanrovskim i stukturim, kao i književno-istorijskim specifičnostima. O zanimanju studenata za ove oblasti svedoči i velik broj uspešno napisanih i odbranih specijalističkih i diplomskih radova na kojima je mentor bila koleginica Vukićević Garić.

Iako već potvrđeno dobar predavač i pedagog, prijavljena kandidatkinja nastavlja da pokazuje visoku svesnost o važnosti celoživotnog učenja i daljeg usavršavanja i u ovom segmentu, na što ukazuju njena učešća u programima mobilnosti za nastavnike, tokom kojih je veoma uspešno održala veći broj gostujućih predavanja na više evropskih univerziteta.

izabere u zvanje vanrednog profesora s punim uvjerenjem da će tim izborom Studijski program za engleski jezik i književnost dobiti izuzetno dragoceno nastavnika koji će kao i dosad razvijati studije anglistike pružajući tako doprinos nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj akademskoj zajednici.

RECENZENT

Dr Aleksandra Jovanović, redovni profesor
Beograd

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Računarske nauke na Prirodno-matematičkom fakultetu** Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen na sajtu Zavoda za zapošljavanje od 25. februara 2022. Godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR SAVO TOMOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođen je 1983. u Podgorici. Prirodno-matematički fakultet Univerziteta Crne Gore, Odsjek za matematiku i računarske nauke, upisao je 2002. godine a završio u julu 2006. godine sa prosečnom ocjenom 9,81.

U toku studija bio je dobitnik više nagrada od kojih su najznačajnije: Plaketa Univerziteta Crne Gore za oblast tehničkih

nauka za 2006. godinu i Studentska nagrada 19. decembar Skupštine opštine Podgorica za 2005. godinu.

Završio je 2007. godine postdiplomske studije na Prirodno-matematičkom fakultetu, sa prosječnom ocjenom 10,00 i odbranio magistarsku tezu pod nazivom *Data mining tehnike za asocijativna pravila u relacionim bazama podataka*.

Godine 2008. upisao je doktorske studije na Prirodno-matematičkom fakultetu.

U redovnim rokovima položio je sve ispite sa ocjenom A i uspješno odbranio doktorsku disertaciju pod nazivom *Algoritmi i strukture podataka za identifikovanje asocijativnih pravila u velikim bazama podataka* 2011. godine. Time je stekao akademski stepen doktora računarskih nauka.

Od 2007. zaposlen je na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

U maju 2012. godine izabran je u zvanje docent. Ministarstvo nauke dodijelilo mu je Nagradu za najuspješnijeg mladog naučnika do 35 godina života za 2012. godinu.

U oktobru 2017. godine izabran je u zvanje vanrednog profesora.

Bio je rukovodilac studijskih programa Računarske nauke i Računarstvo i informacione tehnologije na Prirodno-matematičkom

fakultetu od decembra 2013. do oktobra 2015. godine, kada je izabran na funkciju direktora Centra informacionog sistema Univerziteta Crne Gore. Funkciju direktora Centra informacionog sistema obavljao je u jednom mandatu do septembra 2018. godine. Za rukovodioca studijskih programa Računarske nauke i Računarstvo i informacione tehnologije na Prirodno-matematičkom fakultetu ponovo je imenovan u decembru 2020. godine.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

VANREDNI PROFESOR, Oblast: ANALIZA I OBRADA PODATAKA, PROGRAMIRANJE I INFORMATIKA, NA NEMATICNIM FAKULTETIMA, **Dat. Izbora:** 16. 10. 2017., **Br. Odluke:** 03-2652

DOCENT, Predmet: ANALITIČKA OBRADA PODATAKA- DATA MINING, PRINCIPI PROGRAMIRANJA, PRIMJENA RAČUNARA - Građevinski fakultet, MEDICINSKA INFORMATIKA - Medicinski fakultet, **Dat. Izbora:** 31. 05. 2012., **Broj odluke:** 08-812

KLASIFIKACIONA BIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLJEDNJEG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	
Broj referenci*broj bodova						
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		
Broj referenci*broj bodova		4*6+1*3	5*4+1*3	1*1+1*2		53
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.		
Broj referenci*broj bodova		12*1	1*0.5			12.5
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje			1.4.1.	1.4.2.		
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije		1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.		
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						65.5
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.		
Broj referenci*broj bodova			1*5			5
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.		
Broj referenci*broj bodova						
3.3. Gostujući profesor			3.3.1.	3.3.2.		
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo		3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.		
Broj referenci*broj bodova				6*0.5		3
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)						
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST						8
4. STRUČNA DJELATNOST						
4.1. Stručna knjiga			4.1.1.	4.1.2.		
Broj referenci*broj bodova						
4.2. Urednik ili koeditor		4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.		
Broj referenci*broj bodova						
4.3. Stručni članak				4.3.1.		
Broj referenci*broj bodova						
4.4. Objavljeni prikazi				4.4.1.		
Broj referenci*broj bodova						
4.5. Popularno-stručni članci				4.5.1.		
Broj referenci*broj bodova						
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost				4.6.1.		
Broj referenci*broj bodova				1*12+1*15		27
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST						27

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	S. Tomović, K. Pavlović, M. Bajčeta, "Aligning document layouts extracted with different OCR engines with clustering approach", <i>Egyptian Informatics Journal</i> , 2021, 22 (3), 329-338	10	10
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	M. Vukovic, P. Kavaric, A. Magdelinic, P. Nikomanis, S. Tomovic, D. Pelicic, "Perineural invasion on biopsy specimen as predictor of tumor progression in aging male treated with radical prostatectomy. Could we use it for pre-surgical screening?", <i>The Aging Male</i> , 2020, 23 (5), 720-725	8	1.33
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	S. Tomović, "Patient length of stay analysis with machine learning algorithms", <i>Computer Science and Information Systems</i> , 2021, 18 (3), 1001-1021	6	6
2.	N. Pižurica, S. Tomović, "An approach for outlier and novelty detection for text data based on classifier confidence", <i>AI Communications</i> , 2020, 33 (3-6), 139-153, (uz dokaz o vodećem autoru)	6	6
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	S. Tomović, "On the Number of Candidates in Apriori Like Algorithms for Mining Frequent Itemsets", <i>Balkan Journal of Applied Mathematics and Informatics</i> , 2021, 4(2), 7-20.	4	4
2.	S. Kadic, S. Tomović, "Computer-Based Validation of 3n+1 Hypothesis for Numbers 3n- 1", <i>Tehnički vjesnik</i> , 2019, 26 (2), 289-293	4	2
3.	S. Tomović, K. Pavlovic, "Cognitive Approach in Document Indexing", <i>Eastern European Journal for Regional Studies (EEJRS)</i> , 2018, 4 (1), 67-75	4	4
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	S. Tomovic, "Datum Solutions Cognitive Capture Capabilities", <i>4th ANNUAL INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL FORUM "FOSTERING KNOWLEDGE TRIANGLE IN MOLDOVA"</i>	0.5	0.5
Stručne monografije i knjige			
S1 Stručna monografija izdata u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	S. Tomović, K. Pavlović, "Long life learning system for document understanding: Document understanding in cognitive manner", <i>Scholars' Press</i> (January 27, 2020), ISBN-13: 978-6138921714	4	4
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Computer Science and Information Systems, 2020.	2	2
2.	International Journal of Climatology, 2021.	2	2
I11 Rukovođenje nacionalnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	IANAS - Unapredjenje akademske mreže i pratećih servisa na UCG, program: HERIC, period: 2016-2018	3	3

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Milica Marić, "Primjena data mining tehnika u telemarketingu u cilju povećanja procenta javljanja korisnika (Reach Rate)", 2021.	2	2
2.	Jelena Ljucović, "Jedan pristup identifikovanja zajednica u grafovima društvenih mreža", 2018.	2	2
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Nikola Darmanović, "Data mining tehnike nad podacima UCG-a", 2018..	1	1
2.	Snežana Nikčević, "Implementacija koncepta bridge tabele u Mondrian OLAP serveru", 2019.	1	1
3.	Dušan Vuletić, "Problem klasifikacije u mašinskom učenju", 2020.	1	1
4.	Miroslav Popović, "Klasifikacija teksta u mašinskom učenju", 2020.	1	1
5.	Vaso Peličić, "Jedan pristup otklanjanja šuma sa slike primjenom konvolucione neuronske mreže", 2021.	1	1
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Sjednica Vijeća Prirodno-matematičkog fakulteta od 8. 3. 2022. godine	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAZIVACKI RAD	26	8	34	65.5	33.83	99.33
2. PEDAGOSKI RAD	7	8	15	8	14	21
3. STRUCNI RAD	2	4	5	27	11	36
UKUPNO		20			58.83	

BROJ RADOVA OBJAVLJENIH U Q1, Q2, Q3 I Q4 časopisima: 4 (23.33 bodova)

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

STEPEN OBRAZOVANJA

Savo Tomović završio je osnovne studije na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici 2006. godine sa prosječnom ocjenom 9.81. Na istom fakultetu završio je poslijediplomske studije i 2007. godine odbranio je magistarski rad iz oblasti računarskih nauka. Doktorske studije upisao je 2008. godine na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici. Doktorsku disertaciju odbranio je 2011. godine, čime je stekao zvanje doktora računarskih nauka.

Tokom ukupnog školovanja, kandidat je stekao široko i kvalitetno znanje iz oblasti računarskih nauka i matematike.

Kada je obrazovanje u pitanju, konstatujem da kandidat zadovoljava uslove za izbor u akademsko zvanje redovni profesor, definisane Statutom Univerziteta Crne Gore, Mjerilima za izbor u akademsko i naučna zvanja na Univerzitetu Crne Gore i Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Naučno-istraživački rad dr Sava Tomovića odnosi se na oblasti analitičke obrade podataka – *data mining*-a. U pitanju je oblast koja se intenzivno razvija i koja je, u velikoj mjeri, posvećena razvoju pristupa i alata koji automatizuju pojedine korake u procesu izdvajanja šablona, pravila i znanja iz velikih repozitorijuma podataka.

Dr Tomović se u svom naučnom radu bavio raznim temama iz ove oblasti.

U radu „*Patient length of stay analysis with machine learning algorithms*“ autor prezentuje algoritam za interpretaciju modela mašinskog učenja u smislu rangiranja ulaznih parametara prema njihovom značaju na *target* promjenljivo. Poseban značaj ovom radu daje činjenica da se istraživanje odnosilo na analizu medicinskih podataka, konkretno analizirani su *dataset*-ovi iz 4 bolnice iz

Kalifornije nastali u periodu 2013-2018. *Target* promjenljiva bila je *length of stay* – LOS, odnosno vrijeme koje pacijent provede u bolnici od trenutka prijema do trenutka otpusta. LOS je izuzetno važan pokazatelj jer se može interpretirati kao mjera efikasnosti procedura i osoblja u medicinskom kontekstu. Cilj istraživanja sastojao se u razvoju algoritma koji će za svakog pacijenta jasno prepoznati faktor koji dominantno utiče na prekoračenje prosječne vrijednosti za LOS. Predloženi algoritam uticaj pojedinih faktora procjenjuje na osnovu susjedstva posmatranog entiteta te tako daje „lokalno“ objašnjenje. U radu su analizirane dvije heuristike za određivanje susjedstva i to *Nearest Neighbour* i *Clustering*, a sama procjena uticaja različitih faktora izvedena je iz *Error Sum of Squares*. S tim u vezi, ovaj rad predstavlja doprinos u rješavanju jednog od aktuelnih zadataka iz oblasti interpretacije modela (*model explanation*), a to je način da se za pojedinačni entitet ponudi nezavisno i objektivno (matematički zasnovano) objašnjenje rezultata primjene modela mašinskog učenja. Ovakvo objašnjenje se naziva „lokalno“. Trenutno su u literaturi uglavnom dostupni algoritmi koji generišu „globalno“ objašnjenje uticaja ulaznih parametara na izlaz iz modela. Ovakvi algoritmi procjenjuju uticaj ulaznih parametara na osnovu čitavog raspoloživog *dataset*-a i ne mogu ponuditi objašnjenje za pojedinačne slučajeve koji nisu dostupni u fazi treniranja modela.

Oblast text mining-a, tj. izdvajanje informacija iz tekstualnih skupova podataka, predstavlja značajan dio istraživačkog rada dr Tomovića.

U stručnoj monografiji „*Long life learning system for document understanding*“ kandidat je predložio prototip sistema za automatsko izdvajanje informacija iz *stream*-a skeniranih dokumenata. Značajna prednost predloženog prototipa u odnosu na slična rješenja opisana u literaturi je u tome što polazna „znanja“ mogu biti generisana na vrlo malom uzorku. Ova činjenica dobija na važnosti imajući u vidu da je obezbjeđivanje kvalitetnog labelisanog *dataset*-a za obučavanje modela izazovan zadatak u većini problema koji se rješavaju metodama mašinskog učenja. U monografiji je

uveđena i detaljno prezentovana procedura za inkrementalno samoučenje što ovaj sistem takođe izdvaja u odnosu na slična rješenja. Naime, krajnji cilj je postići potpunu samostalnost sistema i eliminisati potrebu za bilo kakvom intervencijom administratora ili običnog korisnika. *Long life learning* procedura je inovativno rješenje u ovoj oblasti i između ostalog obuhvata metode za prepoznavanje nove klase dokumenata (*novelty detection*) i retrainiranje modela pod posebno definisanim uslovima kako bi se promjene u dokumenatima iz *stream*-a uključile u „znanje“ sistema. Predloženi prototip je implementiran i njegove funkcionalnosti testirane kroz iscrpne eksperimente koji su uključivali sintetičke skupove dokumenata kao i dokumente iz operativnih baza podataka potencijalnih klijenata.

U radu „*An approach for outlier and novelty detection for text data based on classifier confidence*“ dr Tomović predlaže algoritam za detekciju nove klase dokumenata u *stream*-u (jedan *use case* iz prethodno pomenutog sistema). Algoritam je zasnovan na razmatranju raspodjele vjerovatnoća koju daje model mašinskog učenja da tekući dokument pripada nekoj od poznatih klasa. Predložene su dvije heuristike. Prema prvoj algoritam će signalizirati novu klasu kada maksimalna vjerovatnoća iz raspodjele ne prelazi neki *threshold*. Druga heuristika novu klasu signalizira kada je razlika dvije najveće vjerovatnoće manja od nekog *threshold*-a. Važno je napomenuti da se *threshold* vrijednosti inicijalizuju i kasnije mijenjaju automatski iz strane samog sistema bez bilo kakve intervencije korisnika. Performanse ovakvog pristupa uporedive su sa rezultatima najboljih metoda predloženih za ovaj problem, a prednost je što ne zahtijeva unaprijed definisanje vrijednosti nijednog parametra.

U radu „*Aligning document layouts extracted with different OCR engines with clustering approach*“ dr Tomović predlaže algoritam čiji je cilj da generiše jedinstveni *layout* bez obzira koja je OCR mašina upotrijebljena za skeniranje dokumenta. Dokument *layout* je geometrija dokumenta i sastoji se od skupa tekstualnih polja i linija zajedno sa koordinatama koje je OCR mašina prepoznala na samom dokumentu prilikom skeniranja. Naravno, različite mašine generišu različite *layout*-a za isti dokument. Sa druge strane moduli za ekstrakciju su jako zavisni od položaja pojedinih polja na dokumentu, pa bi bilo neophodno trenirati i održavati modele za svaku OCR mašinu posebno. Međutim, u pomenutom radu predložen je algoritam koji *layout* generisan od strane proizvoljne OCR mašine transformiše u univerzalnu reprezentaciju. Dalje se model za ekstrakciju obučava isključivo na ovako napravljenim *layout*-ima čime se postiže njegova nezavisnost od OCR mašine. Dodatno, na ovaj način postiže se robusnost u odnosu na nepravilnosti ili greške koji mogu nastati prilikom skeniranja dokumenta (na primjer,

slučajne rotacije dokumenta mogu da budu „popravljene“ na ovaj način). Eksperimentalno je potvrđeno da predloženi postupak postiže jako visoku preciznost na reprezentativnom *dataset*-u.

Naučno-istraživački rad dr Sava Tomovića jednim dijelom posvećen je i statističkoj analizi podataka iz oblasti medicine.

Rezultati istraživanja objavljeni su u više međunarodnih časopisa, od čega se četiri nalaze na SCI Expanded listi. Pored publikacija u časopisima, dr Savo Tomović učestvovao je na međunarodnim konferencijama gdje je izlagao rezultate svojih istraživanja.

Zaključujem da je dr Savo Tomović u svom naučnom radu postigao zapažene rezultate.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Savo Tomović izvodi predavanja i vježbe iz velikog broja predmeta iz oblasti računarskih nauka. Predmeti su na akademskim i primijenjenim, osnovnim i master studijama, na studijskim programima iz oblasti računarskih nauka i matematike na Prirodno-matematičkom fakultetu, kao i na Medicinskom fakultetu.

Kolega Tomović sve poslove u nastavi obavlja sa velikim zalaganjem, odgovorno i uspješno. Njegova velika komunikativnost u radu sa studentima predstavlja poseban kvalitet. Zahvaljujući njegovom radu unaprijeđena je nastava na velikom broju predmeta.

Takođe, Savo Tomović je predavač u Ljetnoj školi programiranja od 2010. godine.

Prema tome, kandidat posjeduje kvalitetno pedagoško–stručno iskustvo i njegov pedagoški rad ocjenjujem kao veoma uspješan.

OCJENA STRUČNOG RADA

Savo Tomović je u prethodnom periodu imao i značajnu stručnu aktivnost u pogledu prenosa nauke u praksu. Učestvovao je u realizaciji velikog broja projekata u kojima su u državnu upravu (Institut za javno zdravlje Crne Gore) i privredu (Crnogorski Telekom, Datum Solutions, International Bridge) prenešena znanja iz raznih disciplina računarskih nauka: baza podataka, programiranja, operativnih sistema, informacionih sistema, računarskih mreža, internet tehnologija, mobilnih komunikacija.

VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	26	8	34	65.5	33.83	99.33
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD	7	8	15	8	14	22
4. STRUČNI RAD	2	4	6	27	11	38
UKUPNO	35	20	55	100.5	58.83	159.33

MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Dr Savo Tomović objavio je značajan broj naučnih radova iz oblasti računarskih nauka u referentnim međunarodnim časopisima i konferencijskim zbornicima. Takođe, on veoma uspješno izvodi nastavu iz više predmeta na Prirodno-matematičkom fakultetu, a bio je i učesnik u implementaciji niza stručnih projekata iz oblasti informacionih sistema, programiranja i baza podataka.

Iz svega izloženog slijedi da dr Savo Tomović, vanredni profesor na Prirodno-matematičkom fakultetu, ispunjava sve uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska zvanja Univerziteta Crne Gore za izbor u zvanje redovni profesor.

Predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Sava Tomovića **izabere u akademsko zvanje redovni profesor** na Prirodno-matematičkom fakultetu, za oblast Računarske nauke.

RECENZENT

Prof. dr Predrag Stanišić, redovni profesor
Prirodno–matematičkog fakulteta

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

STEPEN OBRAZOVANJA

Savo Tomović je završio osnovne studije na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici, Odsjek za matematiku i računarske nauke, 2006. godine sa prosječnom ocjenom 9,81. Na istom fakultetu je odbranio magistarsku tezu pod nazivom *Data mining tehnike za asocijativna pravila u relacionim bazama podataka* u oktobru 2007. godine.

Doktorske studije na Prirodno-matematičkom fakultetu, smjer Računarske nauke upisao je 2008. godine. Predviđene ispite položio je sa ocjenom A i uspješno odbranio doktorsku disertaciju pod nazivom *Algoritmi i strukture podataka za identifikovanje asocijativnih pravila u velikim bazama podataka*. Time je stekao akademski stepen doktora računarskih nauka. U zvanje docenta na Prirodno-matematičkom fakultetu izabran je 2012. godine, a u zvanje vanrednog profesora 2017. godine.

Tokom ukupnog školovanja, kandidat je stekao široko i kvalitetno znanje iz oblasti računarskih nauka i matematike. U toku studija bio je dobitnik više nagrada od kojih su najznačajnije: plaketa Univerziteta Crne Gore za oblast tehničkih nauka za 2006. godinu i studentska nagrada 19. decembar Skupštine opštine Podgorica za 2005. godinu. Osim toga, dobitnik je nagrade za najuspješnijeg mladog naučnika do 35 godina života za 2012. godinu koju dodjeljuje Ministarstvo nauke Crne Gore.

S obzirom na njegovo obrazovanje, sa zadovoljstvom konstatujem da kandidat zadovoljava uslove za izbor u akademsko zvanje redovni profesor, definisane Statutom Univerziteta Crne Gore, Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja i Zakonom o visokom obrazovanju.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Naučno-istraživački rad dr Sava Tomovića odnosi se na oblast analize podataka i otkrivanja znanja (engl., data mining). Ova oblast podrazumijeva automatizovano identifikovanje ili izdvajanje znanja iz velikih skupova podataka. Upravo je postojanje „sirovih“ podataka velikog obima, kao i potreba vlasnika ovih podataka da ih efikasno i efektivno upotrijebe u poslovnim procesima, glavni razlog nastanka ove oblasti.

U posljednjih dvadeset godina analiza podataka je predmet intenzivnog izučavanja. Osim toga, imajući u vidu listu od petnaest najizazovnijih oblasti istraživanja u narednim decenijama koju je objavila Američka nacionalna akademija za inženjstvo (U. S. National Academy of Engineering), ova oblast će se i dalje razvijati nesmanjenom brzinom. Naime, svaka od nabrojanih oblasti direktno ili posredno uključuje zadatke duboke analize i modelovanja podataka.

Dr Tomović se u svom naučnom radu bavio raznim temama iz ove oblasti, a posebno se ističu dvije.

Prva se odnosi na probleme dizajna i implementacije sistema za automatsku obradu strukturiranih ili djelimično strukturiranih dokumenata zajedno sa specijalizovanim algoritmima za izvlačenje informacija i analizu tekstualnih podataka (text mining). U stručnoj monografiji *Long life learning system for document understanding*, dr Tomović detaljno prezentuje inovativnu platformu za ekstrakciju informacija iz strukturiranih ili djelimično strukturiranih dokumenata. Sistem može da se inicijalizuje sa izuzetno malim skupom labelisanih dokumenata za obučavanje (training dataset). Poseban skup procedura obezbjeđuje da se ovaj sistem inkrementalno modifikuje i samostalno unapređuje, odnosno da „uči“ tokom same obrade stream-a dokumenata. Osnovna prednost ovog pristupa je što pokušava da u potpunosti zamijeni polu-automatizovana rješenja koja podrazumijevaju ručna i konstantna podešavanja od strane administratora sistema i koja su u praksi i dalje najzastupljenija. Ova studija je poslužila kao *proof of concept* za izradu jednog komercijalnog sistema zasnovanog na *cognitive computing* paradigmi, a u koga su u značajnoj mjeri integrisane „long life learning“ procedure predložene u pomenutoj monografiji.

U radu *Aligning document layouts extracted with different OCR engines with clustering approach* predložen je algoritam *Layout Adapter* za generisanje jedinstvenog *layout*-a za skenirane dokumente. Dokumenti mogu biti različitog tipa (administrativni dokumenti, fakture, zahtjevi, prijavni formulari itd.) i mogu biti obrađeni od strane različitih OCR mašina prije nego dospiju u sistem za automatsku ekstrakciju informacija. Algoritmi za ekstrakciju informacija (na primjer datuma, ukupnog iznosa, poreza i slično) u značajnoj mjeri se oslanjaju na *layout*. *Layout* predstavlja geometriju dokumenta, odnosno sadrži koordinate pojedinih elemenata sa

dokumenta (text box-va, linija, paragrafa itd.). Naravno, različite OCR mašine generišu različite *layout*-e. *Layout Adapter* omogućava transformaciju različitih *layout*-a u jedinstvenu reprezentaciju i na taj način obezbjeđuje nezavisnost sistema za ekstrakciju informacija od OCR mašine. Alternativa bi bila da se za svaku OCR mašinu, odnosno odgovarajući *layout* istreniraju i kasnije održavaju nezavisni modeli za ekstrakciju.

U radu *An approach for outlier and novelty detection for text data based on classifier confidence* predstavljen je algoritam za detekciju nove klase u *stream*-u dokumenata. Ovaj algoritam omogućava sistemu za automatsku obradu da prepozna novu klasu, tj. klasu koja nije poznata modelu za ekstrakciju. U tom slučaju, sistem pokreće proceduru za inkrementalno učenje odnosno proširivanje svog „znanja“ na način što će re-treniranjem modela ubuduće biti u stanju da obradi i dokumente iz upravo prepoznate klase. Prepoznavanje nove klase implementirano je na osnovu povjerenja (confidence) klasifikatora da tekući dokument pripada nekoj od poznatih klasa. Predložene su dvije heuristike. Po jednoj nova klasa se detektuje ako je maksimalna vjerovatnoća koju vrati klasifikator manja od nekog praga. Druga metoda proglašava novu klasu onda kada razlika dvije najveće vjerovatnoće bude manja od unaprijed zadatog praga. Posebno je važno istaći da su u radu predložene procedure za automatsko određivanje prethodno pomenutih pragova, pa se cijeli algoritam može okarakterisati kao *parameter free*, čemu se i teži prilikom praktične implementacije sistema sličnog tipa.

Druga tema istraživanja Sava Tomovića je naročito aktuelna posljednjih godina a tiče se interpretacije modela mašinskog učenja (model explanation). *Black box* model, tj. kompleksna strogo funkcionalna relacija između ulaznih i izlaznih podataka, ograničava istraživaču i krajnjem korisniku uvid u uticaj međusobnih zavisnosti parametara na konačan rezultat. Nedostatak ove vrste potencijalno ima za posljedicu kreiranje modela sa visokom preciznošću nad testnim podacima, ali ujedno i sa nedovoljno jasnim zavisnostima rezultata i parametara. Interpretacijom modela stvara se potpuna slika o uzrocima rezultata, što poboljšava mogućnost uticaja na taj rezultat.

Medicinska istraživanja sa sobom kontinuirano donose nove podatke, nove pristupe, nove modele. Uprkos visoko razvijenom polju istraživanja i uspješnim algoritmima javlja se izazov kreiranja precizne interpretacije modela.

Predmet istraživanja u radu *Patient length of stay analysis with machine learning algorithms* je analiza i objektivna procjena uticaja različitih faktora na dužinu boravka pacijenta u bolnici – *length of stay* ili LOS. Procjena uticaja različitih faktora izvedena je iz *Error Sum of Squares* i testirana sa algoritimima iz grupe *Nearest Neighbour* i *Clustering* algoritama. Glavni doprinos rada odnosi se na mogućnost generisanja „lokalnog“ objašnjenja, tj. za svakog pacijenta je moguće nezavisno odrediti faktor koji dominantno opredjeljuje njegov LOS. Algoritmi koji se odnose na sličnu problematiku gotovo uglavnom generišu „globalno“ objašnjenje, tj. mogu da daju ocjenu faktora analizirajući cjelokupni skup podataka a ne i pojedinačne slučajeve. Rezultati predložene metode potvrđeni su u okviru *case* studije koja se odnosila na analizu reprezentativnog skupa podataka iz 4 bolnice iz Kalifornije za period 2013-2018. Predložene metode su u izuzetno velikom procentu jasno identifikovale faktor koji je dominantno uticao na povećanje LOS-a. LOS je izuzetno bitan faktor jer se može interpretirati kao efikasnost poslovnih procedura i angažovanog osoblja u bolnicama. Implementacijom predloženih metoda menadžmentu bolnica se daje uporenje na faktore koji dominantno povećavaju LOS, odnosno utiču na efikasnost procesa rada.

U svim radovima dr Tomovića neki aspekti data mining-a su teorijski drugačije definisani i interpretirani, a sa druge strane, razvijena su nova rješenja u vidu odgovarajućih struktura podataka, heuristika i algoritama. Svojstva novih struktura podataka i heuristika su matematički formalizovana pa se na osnovu toga dokazuje korektnost samih algoritama i procjenjuju njihove performanse. Korišćeni su alati iz teorije skupova, teorije grafova, statistike, vjerovatnoće, kombinatorike, itd.

Osim teorijskih objašnjenja, predloženi algoritmi su implementirani i testirani u iscrpnim eksperimentalnim protokolima. Cilj eksperimenata je bio da potvrde teorijski prepoznata svojstva i ponašanja i da uporede performanse novih rješenja sa trenutno najboljim iz aktuelne literature. Testiranja su sprovedena na skupovima podataka koji su poznati u literaturi i preporučeni za slične eksperimente. Osim toga, algoritmi su testirani i na sirovim podacima dobijenim iz poslovnih baza podataka klijenata, a neki od njih i intergrirani u komercijalne softverske pakete.

Pomenuti rezultati istraživanja objavljeni su u jednoj stručnoj monografiji i više međunarodnih časopisa, od kojih se tri nalaze na

SCI Expanded listi. Pored publikacija u časopisima, dr Savo Tomović je bio učesnik i međunarodnih konferencija u čijim zbornicima su objavljeni njegovi radovi.

Na osnovu prethodno izloženog, zaključujem da je dr Savo Tomović u svom naučnom radu postigao veoma zapažene rezultate.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Savo Tomović zaposlen je na Prirodno-matematičkom fakultetu od 2006. godine kao saradnik u nastavi. U zvanje vanrednog profesora izabran je 2017. godine. Od početka svog angažovanja sistematično i uspješno je prenosio svoja naučna i stručna znanja studentima. Izvodio je predavanja i vježbe iz različitih matematičkih i računarskih disciplina na PMF-u, Građevinskom, Medicinskom i Biotehničkom fakultetu UCG. Prema mišljenju njegovih kolega i studenata on nastavi pristupa sa velikim zalaganjem i na kvalitetan način, što potvrđuje najveća ocjena za kvalitet nastave usvojena na sjednici Vijeća PMF-a od 8. marta 2022. godine. Imajući ovo u vidu, zaključujem da njegov pedagoški rad zaslužuje najveću ocjenu.

OCJENA STRUČNOG RADA

U oblasti stručnog rada dr Sava Tomovića ističu se dvije glavne oblasti angažovanja.

VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	26	8	34	65.5	33.83	99.33
3. PEDAGOSKI RAD	7	8	15	8	14	22
4. STRUČNI RAD	2	4	6	27	11	38
UKUPNO	35	20	55	100.5	58.83	159.33

MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Imajući u vidu ostvarene rezultate i kvalitet naučno-istraživačkog, pedagoškog i stručnog rada zaključujem da dr Savo Tomović ispunjava uslove za izbor u zvanje redovni profesor, predviđene Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

Sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Prirodno-matematičkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da, u skladu sa raspisanim Konkursom, dr Sava Tomovića **izaberu u akademsko zvanje redovni profesor** za oblast Računarske nauke.

RECENZENT

Prof. dr Milo Tomašević, redovni profesor
Elektrotehničkog fakulteta Univerziteta u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

STEPEN OBRAZOVANJA

Kandidat dr Savo Tomović završio je osnovnu školu i gimnaziju u Podgorici. Dobitnik je diplome „Luča“.

Na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici dr Savo Tomović završio je osnovne studije, smjer Računarske nauke, u julu 2006. godine sa prosječnom ocjenom 9,81.

Kandidat je magistrirao iz oblasti računarskih nauka 2007. godine na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici. Prosječna ocjena na postdiplomskim studijama je 10.

Doktorske studije kandidat je upisao 2008. godine na istom fakultetu. Diplomom doktora računarskih nauka stekao je, pošto je prethodno položio sve ispite sa najvišim ocjenama, u oktobru 2011. godine kada je odbranio disertaciju iz oblasti računarske nauke – uza oblast *data mining*. U maju 2012. godine izabran je u zvanje docent. U oktobru 2017. godine izabran je u zvanje vanredni profesor.

Tokom ukupnog školovanja, kandidat je stekao široko i kvalitetno znanje iz oblasti računarskih nauka i matematike. Za rezultate u školovanju i naučnom radu dobio je više priznanja i nagrada. Tako je kao odličan student nagrađen Decembarskom

Jedna se odnosi na rad na podizanju kvaliteta informatičkog obrazovanja u Crnoj Gori, što se ogleda kroz učešće u organizaciji i pripremi učenika za školska takmičenja iz informatike i ljetnjim školama programiranja.

Druga oblast stručnog rada zasniva se na prenosu nauke u praksu. Dr Tomović je učesnik u projektovanju i implementaciji velikog broja značajnih i složenih projekata u kojima su u privredu prenesena znanja iz raznih disciplina računarskih nauka: data mining-a, mašinskog učenja, projektovanja baza podataka i informacionih sistema.

Bio je angažovan je u *Crnogorskom Telekomu* kao konsultant za aktivnosti vezane za analizu podataka u *source* sistemima, načinu njihovog vađenja i transformacije u DWH tokom uvođenja *Amdocs* sistema. Obavljao je konsultantske poslove za *Data Science* projekte u kompanijama *Datum Solutions* i *International Bridge*.

U više navrata je bio član timova za reviziju postojećih informacionih sistema i izradu studija izvodljivosti i opravdanosti implementacije novih informacionih sistema.

Na osnovu prethodnog ocjenjujem da kandidat ima izuzetno kvalitetnu stručnu aktivnost.

nagradom Podgorice za 2005. godinu, a sljedeće godine dobio je i Plaketu Univerziteta Crne Gore. Dobitnik je Nagrade za najuspješnijeg mladog naučnika do 35 godina života za 2012. godinu. Nagradu je dodjeljivalo Ministarstvo nauke Crne Gore za izuzetne rezultate u naučnoistraživačkom radu.

Kada je obrazovanje u pitanju, sa zadovoljstvom konstatujem da kandidat dr Savo Tomović zadovoljava uslove za izbor u akademsko zvanje redovni profesor za oblast Računarske nauke.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Naučno-istraživački rad dr Sava Tomovića odnosi se na oblast računarskih nauka, uza naučna oblast - data mining. Data mining tehnologija omogućava automatizovan, pouzdan i inteligentan način izdvajanja znanja, informacija, smjernica, instrukcija i odgovora iz sirovih podataka.

Jedan dio istraživanja dr Tomovića odnosi se na teorijska razmatranja, pa su neki aspekti problema kojima se bavio na poseban način definisani i interpretirani. Drugi dio istraživanja bio je usmjeren na razvijanje novih struktura podataka, heuristika i algoritama.

Savo Tomović se u svom naučnom radu bavio posebno analizom tekstualnih podataka i ekstrakcijom informacija iz djelimično strukturiranih dokumenata. U radovima dr Tomovića predlažu se nove strukture podataka, heuristike i algoritmi ali i matematički okviri za zadatke text mining-a. Pored teorijskih razmatranja, algoritmi su implementirani i kroz veliki broj eksperimenata upoređene su performanse predloženih rješenja sa trenutno najboljim.

Primjena data mining tehnika na realne probleme takođe je značajan dio istraživačkog rada dr Sava Tomovića.

Posebno su interesantni radovi u kojima kandidat predlaže platformu za automatizovanu ekstrakciju informacija iz skeniranih dokumenata. Kompletna platforma za automatsko ekstrahovanje informacija iz stream-a skeniranih dokumenata prezentovana je u monografiji „Long life learning system for document understanding: Document understanding in cognitive manner“. Predloženo rješenje je zasnovano na cognitive computing paradigmi i podrazumijeva procedure za inkrementalno učenje. Sistem je implementiran i

testiran na dokumentima različitih kategorija (administrativni dokumenti, formulari, ugovori itd.) iz realnih baza podataka većeg broja potencijalnih klijenata. Poslužio je kao kostur rješenja jednog komercijalnog softvera, što ovoj studiji daje posebnu vrijednost i značaj. U studiji se detaljno opisuju dva osnovna modula ovog sistema: klasifikator i ekstraktor.

Klasifikator je modul koji prepoznaje klasu kojoj tekući dokument iz stream-a pripada. Klasa kojoj dokument pripada je ulazna informacija za ekstraktor. Zapravo, za svaku klasu dokumenata sistem održava posebne modele za ekstrakciju informacija. Ovo je neophodno, jer za različite klase dokumenata u opštem slučaju potrebno je pronaći različita polja sa potrebnim informacijama. Klasifikator je u ovom sistemu proširen na način da može prepoznati novu klasu, tj. situaciju kada tekući dokument ne pripada nijednoj poznatoj klasi.

Poseban algoritam za detekciju nove klase (novelty detection), dr Tomović predlaže u radu „An approach for outlier and novelty detection for text data based on classifier confidence“. Klasifikator prepoznaje novu klasu na osnovu heuristike kojom se analizira raspodjela vjerovatnoća da tekući dokument pripada nekoj od „naučenih“ klasa. Osnovna heuristika uzima u obzir maksimalnu vjerovatnoću iz ove raspodjele i ako je ona manja od nekog parametra klasifikator signalizira novu klasu. Alternativa je da sistem izračuna razliku između dvije najveće vjerovatnoće, a nova klasa biće signalizirana pod uslovom da razlika dvije najveće vjerovatnoće ne prelazi unaprijed zadati prag. U pomenutom radu prezentovani su rezultati iscrpnih eksperimenata koji su pokazali da su pomenute heuristike uporedive, a na nekim skupovima podataka i bolje od najboljih algoritama predloženih u literaturi.

Još jedna prednost pomenutog sistema za automatsku obradu dokumenata u odnosu na slične softvere ogleda se u implementaciji Layout Adapter algoritma koji je dr Tomović predložio i detaljno diskutovao u radu „Aligning document layouts extracted with different OCR engines with clustering approach“. Layout adapter ima funkciju da učini modul za ekstrakciju nezavisnim od OCR mašine sa kojom je tekući dokument iz stream-a procesiran. U opštem slučaju nije moguće odrediti koja OCR mašina je upotrijebljena za generisanje datog layouta. Dokument layout je zapravo geometrija dokumenta, odnosno sadrži koordinate tekstualnih polja i linija na skeniranom dokumentu. Međutim, različite mašine generišu različite layoute pa bi bilo neophodno održavati različite modele za ekstrakciju, i to za svaku OCR mašinu posebno. Umjesto ovoga, dr Tomović predlaže algoritam koji generiše univerzalni layout, nezavisan od OCR mašine. Procedurom koja je zasnovana na clustering metodama, Layout Adapter algoritam zadati layout koji je rezultat nepoznate OCR mašine transformiše u univerzalni layout. Nad skupom univerzalnih layout-a sistem trenira znanje ekstraktora, čime se postiže nezavisnost modula za ekstrakciju od načina reprezentacije layout-a ulaznog dokumenta.

Istaknuću još rezultate kandidata koje je prezentovao u radu „Patient length of stay analysis with machine learning algorithms“. Primjena data mining tehnika na podatke iz oblasti medicine izuzetno je atraktivna i okupira pažnju velikog broja istraživača već dugi niz godina. Pomenuti rad sadrži rezultate case studije koja se odnosila na analizu podataka iz operativnih baza podataka 4 bolnice iz Kalifornije za period 2013-2018. Studija se bavi izuzetno atraktivnim i aktuelnim zadatkom interpretacije modela mašinskog učenja. Interpretacija modela podrazumijeva da pored krajnjeg rezultata sistem generiše i objašnjenje krajnjem korisniku zašto je rezultat baš takav i koji ulazni faktori dominantno određuju izlaz iz modela. Na ovaj način korisnicima sistema ukazuje se na parametre koji su posebno važni za poslovne procese i njihovu uspješnu realizaciju. Konkretno, u radu dr Tomović analizira koji parametri su u najvećoj mjeri uzrok da LOS – length of stay pacijenata prekorači unaprijed postavljenu graničnu vrijednost. LOS je izuzetno bitan faktor jer se može interpretirati kao efikasnost poslovnih procedura i

angažovanog osoblja u bolnicama. Predložena metoda u izuzetno velikom procentu jasno identifikuje ključni faktor koji izaziva povećanje vrijednosti LOS-a. Osnovna ideja sastoji se u identifikovanju odgovarajućeg susjedstva za observaciju koju je potrebno „objasniti“. Susjedstvo se određuje na dva moguća načina i to: primjenom k-NN algoritma ili primjenom Affinity Propagation algoritma za klasterizaciju. Dalje se procjenjuje rastojanje između nove observacije i reprezentativnog objekta iz susjedstva, a uticaj pojedinačnih faktora izvodi se iz Error Sum of Squares funkcije. Osnovna prednost ovog pristupa je što pruža mogućnost generisanja „lokalnog“ objašnjenja, tj. objašnjenja uticaja i važnosti ulaznih parametara za svaku observaciju pojedinačno dok slične metode dostupne u literaturi mogu procijeniti samo uticaj ulaznih faktora na dati dataset u cjelini (što se naziva „globalno“ objašnjenje).

Dakle, u vremenskom intervalu 2017-2022. godina, tj. nakon izbora u zvanje vanrednog profesora, kandidat Savo Tomović ima četiri naučna rada objavljena u časopisima sa SCI/SCIE liste, i to: u radu u časopisu "Egyptian Informatics Journal" on je prvi-vodeći od tri autora, u radu u časopisu "Computer Science and Information Systems" on je jedini autor, u radu u časopisu „AI Communications“ on je prvi-vodeći od dva autora, dok se - u časopisu "The aging male" - pojavljuje kao jedan od šest autora. Pored toga, on je autor ili koautor u tri rada iz drugih baza podataka (Google Scholar, Emerging SCI/SCIE), s tim da je njegov doprinos barem 50% u svakom radu. Dodatno, Savo Tomović je autor stručne monografije „Long life learning system for document understanding: Document understanding in cognitive manner“.

Na osnovu prethodnog, zaključujem da je dr Savo Tomović u svom naučnom radu postigao zapažene rezultate.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Savo Tomović zaposlen je na Prirodno-matematičkom fakultetu od 2006. godine kao saradnik u nastavi. U zvanje docent izabran je 2012. godine, a 2017. godine u zvanje vanredni profesor. Od početka svog angažovanja izvodio je predavanja i vježbe iz različitih matematičkih i računarskih disciplina na PMF-u, Građevinskom, Medicinskom i Biotehničkom fakultetu UCG.

U ovom periodu je broj saradnika u nastavi na Prirodno-matematičkom fakultetu bio nedovoljan, a i poslije izbora u zvanje docenta i vanrednog profesora kandidat je nastavio da drži vježbe iz nekih predmeta. Napominjem da je broj časova koje je držao dr Tomović svih ovih godina bio više puta veći od norme (saradničke i za predavača) i kretao se preko 20 časova na nedjeljnom nivou.

Prema tome, kandidat Savo Tomović posjeduje višegodišnje iskustvo i njegov dosadašnji pedagoški rad ocjenjujem kao veoma uspješan. Istovremeno, konstatujem da Savo Tomović ima sve sposobnosti i izrazit smisao za uspješnu nastavničku karijeru na Univerzitetu Crne Gore.

Ocjena stručnog rada

U oblasti stručnog rada dr Sava Tomovića naglasio bih angažovanje na podizanju kvaliteta informatičkog obrazovanja u Crnoj Gori, što se ogleda kroz učešće u organizaciji i pripremi đaka za školska takmičenja iz informatike i ljetnjim školama programiranja.

Sa druge strane, dr Tomović učesnik je u projektovanju i implementaciji velikog broja značajnih i kompleksnih softverskih sistema. U prethodnom periodu bio je angažovan kao konsultant na projektima iz oblasti data mining-a i mašinskog učenja u nekoliko velikih kompanija, među kojima su Crnogorski Telekom, Datum Solutions i International Bridge.

Na osnovu prethodnog, ocjenjujem da kandidat ima izuzetno kvalitetnu stručnu aktivnost.

VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	26	8	34	65.5	33.83	99.33
3. PEDAGOŠKI RAD	7	8	15	8	14	22
4. STRUČNI RAD	2	4	6	27	11	38
UKUPNO	35	20	55	100.5	58.83	159.33

MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu konkursnog materijala i raspoloživih podataka o naučno-istraživačkom i stručnom radu, kao i na osnovu dugogodišnjeg poznavanja dr Sava Tomovića, kao i njegovog rada, konstatujem da kandidat ispunjava sve uslove definisane Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, Statutom Univerziteta Crne Gore i Zakonom o visokom obrazovanju, te na osnovu toga sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da se vanredni profesor, dr Savo Tomović **izabere u zvanje redovnog profesora** za oblast Računarske nauke.

RECENZENT

Prof. dr Milenko Mosurović, redovni profesor
Prirodno-matematičkog fakulteta

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Botanika** na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (<https://www.zzzcg.me/jobs/i201762200745/>) od 25.02.2022. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR SLAĐANA KRIVOKAPIC**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 11. februara 1969. u Kotoru. Osnovnu i srednju školu (prirodno-matematički smjer) završila sam u Kotoru 1987. godine. Nosilac sam diplome »Luča«. Diplomirala sam na Odsjeku za biologiju (istraživačko-primjenjeni smjer), Prirodno-matematičkog fakulteta, Univerziteta u Novom Sadu 1992. godine, sa prosječnom ocjenom 9.63. Magistarski rad pod nazivom »Genetička varijabilnost rezervnih i funkcionalnih proteina tetraploidne pšenice« odbranila sam na smjeru »Genetika i oplemenjivanje biljaka« Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu 1998. godine. Doktorsku disertaciju pod nazivom »Dinamika biomase fitoplanktona kao indikatora stepena trofičnosti u unutrašnjem dijelu Bokotorskog zaliva« odbranila sam maja 2006. godine na Prirodno-matematičkom fakultetu u Novom Sadu.

Tokom jula 1991. godine boravila sam na Univerzitetu Illinois u Chichagu. U februaru 2005. boravila sam na usavršavanju u

laboratorij Nacionalne di Riferimento per la Biotossine Marine u okviru Programa Interreg IIIA-ALGAEADRIA. U okviru Mobility Grants programa Norveške vlade, u avgustu 2008. boravila sam na Department of Chemistry, University of Oslo.

U toku dosadanjeg rada bila sam rukovodilac jednog međunarodnog i četiri bilateralnog projekta, kao i aktivni učesnik u realizaciji više međunarodnih i nacionalnih naučno-istraživačkih projekata. Bila sam član Naučnog organizacionog odbora 9th Conference of European Committee for conversation of Briophytes, kao i Adri Bio Pro 2022. Od 2006. godine član sam komisije za Državno takmičenje iz oblasti biologije u organizaciji Ispitnog centra, kao i Olimpijade znanja u organizaciji PMF-a od 2010. godine. Član sam Komisije za maturalni ispit od 2020. godine. Aktivni sam organizator-koordinator Dana biologije u okviru „Otvorenih dana nauke“ u cilju sticanja integrisanog znanja za razumijevanje bioloških nauka.

Posjedujem aktivno znanje engleskog jezika.

Udata sam i imam dvoje djece.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

U periodu od 1992. do 1993. godine bila sam zaposlena kao saradnik ne predmetu Genetika, Odsjeka za biologiju, Prirodno-matematičkog fakulteta u Novom Sadu. Od 1994. godine zaposlena sam na Prirodno-matematičkom fakultetu, Univerziteta Crne Gore. Bila sam angažovana za izvođenje vježbi na predmetima Anatomija biljaka, Fiziologija biljaka i Marinska biologija. U zvanje asistenta izabrana sam 1999. godine na Katedri za Botaniku, predmet Fiziologija biljaka. U zvanje docenta sam izabrana novembra 2006. godine, u zvanje vanrednog profesora marta 2012., a reizabrana u zvanje vanrednog profesora oktobra 2017. za predmete Anatomija i morfologija biljaka i Fiziologija biljaka.

Takođe, držim nastavu i iz sledećih predmeta: na specijalističkim studijama biologije (Eksperimentalna biologija i biotehnologija): Kurs laboratorijskih tehnika; na doktorskim studijama biologije: dio ispita Ekologija i biodiverzitet ekosistema; izborni predmet na specijalističkim studijama biologije (Eksperimentalna biologija i biotehnologija): Biološki aktivne materije biljaka; izborni predmet na magistarskim studijama biologije: Sekundarni metaboliti marinskih algi, Teški metali i antioksidativna zaštita, a na doktorskim studijama biologije: Teški metali u životnoj sredini, Biološki aktivne materije algi, Toksini marinskih algi, Biološki aktivne materije biljaka.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	12.00
Broj referenci*broj bodova		1*7+1*5				
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.	76.00
Broj referenci*broj bodova		(2*6)+ (2*5)+ (4*4)+ (4*3)	(1*1.5)+ (2*4)+ (1*3)+ (6*2)			
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	34,20
Broj referenci*broj bodova			(3*1)+ (3*2)+ (5*0.7)+ (4*0.5)+ (1*0.4)+ (1*0.3)	(9*1)+ (16*0.5)+ (9*0.3)+ (4*0.2)		
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1.	1.4.2.	4.00
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije			1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	4.00
Broj referenci*broj bodova				4*1		
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						126.20
2. UMJETNIČKA DJELATNOST						
Premijerno predstavljanje	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	2.6.
Broj referenci/broj bodova						
UKUPNO ZA UMJETNIČKU DJELATNOST						

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST					
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.	10.00
Broj referenci*broj bodova		2*5			
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.	1.00
Broj referenci*broj bodova			1*1		
3.3. Gostujući profesor			3.3.1.	3.3.2.	
Broj referenci*broj bodova					
3.4. Mentorstvo		3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	15.50
Broj referenci*broj bodova		11*0.5	1*2	2*4	
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)					10.00
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST					36.50
4. STRUČNA DJELATNOST					
4.1. Stručna knjiga		4.1.1.	4.1.2.		
Broj referenci*broj bodova					
4.2. Urednik ili koeditor		4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	
Broj referenci*broj bodova					
4.3. Stručni članak			4.3.1.		
Broj referenci*broj bodova					
4.4. Objavljeni prikazi			4.4.1.		
Broj referenci*broj bodova					
4.5. Popularno-stručni članci			4.5.1.		
Broj referenci*broj bodova					
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost			4.6.1.		36
Broj referenci*broj bodova					
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST					36.00

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Petrović, D. and Krivokapić, S. (2020): The Effect of Cu, Zn, Cd, and Pb Accumulation on Biochemical Parameters (Proline, Chlorophyll) in the Water Caltrop (<i>Trapa natans</i> L.). Lake Skadar, Montenegro. Plants 9(10): 1287. https://doi.org/10.3390/plants9101287 ISSN: 2223-7747	10	5
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Krivokapić, S., Vlaović, M., Damianović-Vratnica, B., Perović, A., Perović, S., (2021): Biowaste as potential source of bioactive compounds-case study of Raspberry fruit pomace. Foods 10 (4): 706. https://doi.org/10.3390/foods10040706 ISSN: 2304-8158	8	8
2.	Kastratović, V., Bigović, M., Jaćimović, Ž., Kosović, M., Đurović, D., Krivokapić, S. (2018): Levels and distribution of cobalt and nickel in the aquatic macrophytes found in Skadar Lake, Montenegro. Environmental Science and Pollution Research. 25(27):26823-26830. https://doi.org/10.1007/s11356-018-1388-5 ISSN: 0944-1344	8	1.33
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Petrović, D., Krivokapić, S., Anačkov, G., Luković, J. (2021): Effect of some heavy metals on different stem anatomical characteristics of <i>Trapa natans</i> L. from Skadar Lake (Montenegro). Bioscience Journal 37, e37083 https://doi.org/10.14393/BJ-v37n0a2021-54073 ISSN 1981-3163	6	3
2.	Krivokapić, S., Petrović, D. (2018): Trace metals in vegetables plants (<i>Allium cepa</i> L., <i>Capsicum annum</i> L., <i>Lycopersicon esculentum</i> Mill and <i>Beta vulgaris</i> L.) from the Zeta valley of Montenegro. Fresenius Environmental Bulletin 27 (5): 2690-2696. https://www.prt-parlar.de/download_feb_2018/ ISSN 1018-4619	6	6
3.	Krivokapić, S., Bosak, S., Viličić, D., Kušpilić, G., Drakulović, D., Pestorić, B. (2018): Algal pigments distribution and phytoplankton group assemblages in coastal transitional environment – Boka Kotorska Bay	6	1

	(South eastern Adriatic Sea). Acta Adriatica 59(1):35-50. http://iadrans.izor.hr/acta/pdf/59_1_pdf/59_1_3.pdf ISSN: 0001-5113		
Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Petrović, D., Krivokapić, S. , Furdek Turk, M., Mikac, N. (2021): Accumulation of the heavy metals and antioxidant responses in aquatic plant <i>Trapa natans</i> L. In a freshwater lake (the Skadar lake, Montenegro. Fresenius Environmental Bulletin, 30 (3): 2423-2434. https://www.prt-parlar.de/download_feb_2021/ ISSN 1018-4619	4	2
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Stanišić, M., Krivokapić, S. , Joksimović, D., Perošević-Bajčeta, A., Đurović, D. (2021): Trace metals assessment in seawater, sediment and seagrasses <i>Posidonia oceanica</i> Delile and <i>Cymodocea nodosa</i> from the Montenegrin coast. Studia marina, 34(2): 5-22. DOI: 10.5281/zenodo.5795227 ISSN 1800-9204 ISSN: 0585- 5349	4	2
2.	Krivokapić, S. , Pejatović, T. (2021): Effect of the vegetation cycle on total phenolic and flavonoid compounds in <i>Hypericum perforatum</i> L. and <i>Melissa officinalis</i> L. collected in Montenegro. Agriculture and Forestry, 67 (1): 181-190. DOI: 10.17707/AgricultForest.67.1.15 ISSN:0554-5579	4	4
3	Krivokapić, S. , Pejatović, T., Perović, S. (2020): Chemical characterization, nutritional benefits and some processed products from carrot (<i>Daucus carota</i> L.) Agriculture & Forestry, 66 (2): 191-216. DOI: 10.17707/AgricultForest.66.2.18 ISSN:0554-5579	4	4
4.	Kastratović, V., Krivokapić, S. , Đurović, D. (2020): Vanadium uptake, translocation and bioaccumulation in ecosystem of Skadar Lake, Montenegro, Journal Materials Protection, 61(1) 31–40. DIO: 10.5937/zasmat2001031K ISSN 0351-9465 E-ISSN 2466-2585	4	1.33
5.	Šćepanović, A., Krivokapić, S. , Šćepanović, V., Živković, V., Perović, S.(2019): Chemical constituents and biological potential of essential oils of <i>Helichrysum italicum</i> (Roth) G. Don from Montenegro. Agriculture and Forestry, 65 (2): 53-58. DOI: 10.17707/AgricultForest.65.2.04 ISSN:0554-5579	4	0.80
Radovi na naučnim konferencijama, učesća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Bigović, M., Krivokapić, S. , Đurović, D., Cupara, N., Nikolić, I. (2020): Agricultural soil pollution by heavy metals in the municipality of Pljevlja, Montenegro. 28th International Conference Ecological Truth and Environmental Research EcoTER'20, 16 - 19 June 2020, Kladovo, Serbia, page 82-87. ISBN 978-86-6305-104-1	2	1
2.	Bigović, M., Krivokapić, S. , Milašević, I., Cupara, N., Đurović, D. (2020): Determination of polycyclic aromatic hydrocarbons (PAHs) content in food and hay in Pljevlja municipality, Montenegro. 28th International Conference Ecological Truth and Environmental Research EcoTER'20, 16 - 19 June 2020, Kladovo, Serbia, page 178-183. ISBN 978-86-6305-104-1	2	1
3.	Krivokapić, S. , Drakulović, D., Pestorić, B. (2019): Chlorophyll a variability in the inner part of Boka Kotorska Bay. 42th CIESM Congress proceedings, Cascais, Portugal, 7-11. October, page 205. ISSN 0373-434X	2	2
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Krivokapić, S. , Bigović, M., Đurović, D., Cupara, N., Nikolić, I. (2020): Assessment of Ecological Risk of Heavy Metal Contamination in agricultural soil in Municipality Pljevlja (Montenegro). 6 th International Conference on Environmental Science and Technology (ICOEST), Beograd, Serbia, 21-25 October, page 4. ISBN 978-605-81426-5-7	0.5	0.5
2.	Perović, S., Krivokapić, S. , Kolar, M., Perović, A., Damjanović Vratnica, B. (2019): Antimicrobial activity of grape waste from Montenegrin autochthonous grape varieties Vranac and Kratosija. 11 th	0.5	0.25

	Balkan Congres of Microbiology Abstract book, Tirana, Albania, 21-23 November 2019, page 61.		
3.	Perović, S., Damjanović Vratnica, B., Krivokapić, S. , Perović, A., Joksimović, M., Antić Stanković, J. (2019): Phytochemical composition and antimicrobial activity of essential oils <i>Juniperus communis</i> L. from Montenegro. 11 th Balkan Congres of Microbiology Abstract book, Tirana, Albania, 21-23 November 2019, page 62.	0.5	0.07
4.	Petrović, D., Luković, J., Anačkov, G., Krivokapić, S. (2018): The influence of some heavz metals accumulation on stem anamomical characteristics of <i>Trapa natans</i> L. from Skadar lake (Montenegro). 7 th Balcan Botanical Congress Book of abstacts, Novi Sar, Serbia, 10-14 September 2018, page 32.	0.5	0.12
5.	Perović, S., Krivokapić, S. , Damjanović Vratnica, B., Perović, A., Veinović, G., Stanković J. (2018): Antimicrobial Activities and Composition of the Essential Oils <i>Salvia officinalis</i> from Montenegro. Balkan Congres of Microbiology. Sofia, Bulgaria, 16-10 November 2018, page 144.	0.5	0.07
6.	Krivokapić, S. , Perović, S., Stešević, D., Caković, D., Perović, A., Damjanović-Vratnica, B. (2017): Antioxidative potential of summer asphodel (<i>Asphodelus aestivus</i>) extracts. 54th Meeting of the Serbian Chemical Society and 5 th Conference of Young Chemists of Serbia, Belgrade, Serbia, September 29 and 30, 2017. BT-02. page 57. ISBN:978-86-7132-067-2 14.	0.5	0.08
7.	Perović, S., Krivokapić, S. , Pantović,S., Perović, S., Damjanović-Vratnica, B. (2017): Bioactive potential of grape pomace (Vranac variety). 54th Meeting of the Serbian Chemical Society and 5 th Conference of Young Chemists of Serbia, Belgrade, Serbia, September 29 and 30, page 58. ISBN:978-86-7132-067- 2 15	0.5	0.25
8.	Kastratović, V., Đurović,D., Krivokapić, S. , Jaćimović, Ž., Bigović, M. (2017): Temporal and spatial distri-bution of zinc in the lake ecosystems, 7th International symposium of ecologists of the Republic of Montenegro, Book of Abstract, 4-7th October 2017, Sutomore, Montenegro, page 153. ISBN 978-86-908743-7-8	0.5	0.17
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Environmental Pollution ISSN 0269-7491 ENVPOL-D-21-04141 (2021)	2	2
2.	Biologia ISSN 0006-3088 BIOL-D-18-00832 (2018)	2	2
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Chemical Science International Journal ISSN: 2456-706X Ms_CSII_64608 (2020)	0.5	0.5
2.	Agriculture and Forestry ISSN:0554-5579 1605963947 (2021)	0.5	0.5
3.	Agriculture and Foresrty ISSN:0554-5579 1614250652 (2021)	0.5	0.5
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	2019.-2021.- Phytopreparations-natural materials with supercritical extracts for controlled released of sctive components- EUREKA, Rukovodilac prof dr Svetlana Perović, Prirodno-matematički fakultet, UCG. Rješenje Ministarstva nauke br 01-389/2 od 25.02.2019.godine (aktivni učesnik)	4	2
2.	2016.-2018. - Comprehensive processing of plant extracts for high value added products-EUREKA, rukovodilac prof dr Biljana Damjanović Vratnica, Metalurško-tehnološki fakultet, UCG. Rješenje Ministarstva nauke br. 01-626 od 05. 04. 2017. godine (aktivni učesnik)	4	2
I10 Rukovođenje međunarodnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Bilateralni projekat Crna Gora – Srbija 2019.-2020. - Uticaj načina pripreme biljnih ekstrakata na prelazak teških metala iz biljke u pripravak. Rješenje Ministarstva nauke br. 01-2454 od 21. 12. 2018. godine	6	6
2.	Bilateralni projekat Crna Gora – Srbija 2016.-2018 - Uticaj teških metala na promjenu metabolizma ljekovitog bilja. Rješenje Ministarstva nauke br. 01-3101 od 03. 11. 2016.godine	6	6

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P9 Na doktorskim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Nevena Cupara (1/19), Procjena zdravstvenog rizika unosa teških metala voćem i povrćem u industrijskom području – studija slučaja: Pljevlja, Crna Gora. Odluka Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-2690/1-1 od 11.09.2020. godine	4	4
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Milorad Vlaović (6/20), Biološki potencijal pulpe odabranog voća iz porodica Rosaceae i Ericaceae. (Datum odbrane 04. 02. 2022.)	2	2
2.	Milena Otović (2/20), Sadržaj ukupnih fenola, flavonoida i antocijanina i antioksidativna aktivnost sjemenki i kore divljeg šipka (<i>Punica granatum L.</i>) sa područja Crne Gore. (Datum odbrane 28. 10. 2021.)	2	2
3.	Marija Stanišić (12/10), Ispitivanje mogućnosti primjene morskih trava <i>Posidonia oceanica (L) Delile</i> i <i>Cymodocea nodosa (Ucria) Asch</i> kao bioindikator zagađenja crnogorskog primorja teškim metalima (Datum odbrane 01. 06. 2021.)	2	2
4.	Tijana Pejatović (1/13), Antioksidativna i antimikrobna aktivnost ekstrakata <i>Hypericum perforatum L.</i> i <i>Melissa officinalis L.</i> sa područja Crne Gore. (Datum odbrane 25. 06. 2018.)	2	2
5.	Biljana Minić (10/08), Uticaj ekoloških faktora na sadržaj polifenola u crvenim sortnim vinima. (Datum odbrane 28. 10. 2021.)	2	1
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Dina Šabanović (1/19), Procjena uticaja industrijske šljake na kvalitet pseudogleja i nivo biohemijskih parametara odabranih poljoprivrednih kultura. (Datum odbrane 26. 11. 2021.)	1	1
2.	Natasa Mitrić (12/18), Sadržaj teških metala u kantaronu (<i>Hypericum perforatum L.</i>) sa područja Nacionalnog parka Durmitor. (Datum odbrane 30. 06. 2021.)	1	1
3.	Milorad Vlaović (2/18), Antioksidativna aktivnost pulpe ploda maline (<i>Rubus idaeus L.</i>) (Datum odbrane 20. 07. 2020.)	1	1
4.	Milena Otović (5/19), Uticaj tipa ekstrakcije na sadržaj ukupnih fenola i antioksidativnu aktivnost vinskog tropa sorte vranac sa područja Komana. (Datum odbrane 10. 07. 2020.)	1	1
5.	Mina Uksanović (8/18), Sadržaj teških metala i fotosintetičkih pigmenta u listu lokvanja (<i>Nymphaea alba L.</i>) na području Skadarskog jezera. (Datum odbrane 10. 07. 2020.)	1	1
6.	Milica Peković (9/16), Procjena stepena trofičnosti tivatskog zaliva upotrebom TRIX indeksa. (Datum odbrane 30. 09. 2019.)	1	1
7.	Alija Kalač(6/18), Komparacija sadržaja teških metala u crvenoj djetelini (<i>Trifolium pratense L.</i>) sa područja Podgorice i Rožaja. (Datum odbrane 29. 09. 2019.)	1	1
8.	Milica Dajević (8/17), Sadržaj teških metala u korijenu i listu <i>Taraxacum officinale</i> Weber na području opštine Podgorica. (Datum odbrane 26. 09. 2019.)	1	1
9.	Dragana Kologorić (7/17), Uticaj olova i cinka na sadržaj fotosintetičkih pigmenta kod <i>Ceratophyllum demersum L.</i> (Datum odbrane 15. 10. 2018.)	1	1
10.	Zorica Golubović (1/17), Sadržaj ukupnih fenola i antioksidativna aktivnost lista lovora (<i>Laurus nobilis L.</i>). (Datum odbrane 17. 10. 2018.)	1	1
11.	Jovana Kapa (05/17), Sadržaj ukupnih fenola i antioksidativna aktivnost lista bršljana (<i>Hedera helix L.</i>). (Datum odbrane 15.10.2018.)	1	1
Članstvo u komisijama			
P13 Član komisije za ocjenu/odbranu doktorske disertacije na matičnom univerzitetu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Sandra Jokanović (2/14), Filogenetska analiza bakterijskih zajednica u sediment Crnogorskog primorja i procjena uticaja polutanata na njihovu distribuciju i strukturu. Odluka Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-566/2 od 21. 04. 2021. i 03-403/3 od 20.07. 2021. (Datum odbrane 31. 08. 2021.)	2	2
2.	Ivana Bošković (1/11) Antimikrobna i antioksidativna svojstva ekstrakata biljaka familije <i>Boraginaceae</i> . Odluka Senata Univerziteta Crne Gore br.	2	2

	03-04/2 od 05.03.2018. i 03-1808/2 od 06. 06. 2018. (Datum odbrane 05. 07. 2018.)		
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	U skladu sa Odlukom Vijeća Prirodno-matematičkog fakulteta br. 526/1 , od 08. 03. 2022. godine	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAZIVACKI RAD	32	113	65.47	191.67
2. PEDAGOŠKI RAD	20	39	33.00	69.50
3.STRUČNI RAD		18	0	36.00
UKUPNO	52	170	98.47	297.17

IZVJEŠTAJ RECENZENTA**I OCJENA USLOVA****STEPEN OBRAZOVANJA**

Kandidat dr Slađana Krivokapić je započela visokoškolsko obrazovanje na Odsjeku za biologiju (istraživačko-primjenjeni smjer), Prirodno-matematičkog fakulteta, Univerziteta u Novom Sadu, gdje je i diplomirala 1992. godine (prosječna ocjena 9.63). Magistarski rad pod nazivom »Genetička varijabilnost rezervnih i funkcionalnih proteina tetraploidne pšenice« odbranila je 1998. godine na Poljoprivrednom fakultetu u Novom Sadu, a zvanje doktora nauka stekla 2006. godine uspješnom odbranom disertacije »Dinamika biomase fitoplanktona kao indikatora stepena trofičnosti u unutrašnjem dijelu Bokokotorskog zaliva«, na Prirodno-matematičkom fakultetu u Novom Sadu.

Stoga, u pogledu stepena obrazovanja kandidat dr Slađana Krivokapić ispunjava uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Pravilima i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Naučno-istraživački segment klasifikacione bibliografije dr Slađana Krivokapić broji 15 naučnih radova i 8 kratkih saopštenja na međunarodnim naučnim skupovima. Sedam radova je objavljeno u časopisima indeksiranim na referentnim listama: 1 u časopisu Q1 kategorije, 2 u časopisima Q2 kategorije, 3 u časopisima Q3 kategorije i 1 u časopisu Q4 kategorije. Pet radova je objavljeno u časopisima Q5 kategorije, a tri su u cjelosti štampana u zbornicima radova sa međunarodnih naučnih konferencija.

Radovi i saopštenja su tematikom mahom vezani za sledeće oblasti: bioakumulacija, bioaktivne komponente i bioaktivna dejstva. Istraživanja u prvoj oblasti su obuhvatila akumulaciju odabranih elemenata u abiotičkoj komponenti sredine – vodi, sedimentima i zemljištu (Q5-1, Q5-4, K2-1, K4-1, K4-8), a onda i u različitim vrstama biljka: vodenim makrofitama (Q2-2, Q4-1) ili povrtarskim kulturama (Q3-2, K2-2). Takođe su proučavani i efekti akumulacije metala na biohemijske parametre biljaka (Q1-1) i na anatomiju stabla (Q3-1). Izučavanje bioaktivnih komponenti je sprovedeno na odabranim jestivim biljkama: malini (Q2-1) i šargarepi (Q5-3), i ljekovitim i aromatičnim vrstama: kantarionu i matičnjaku (Q5-2), smilju (Q5-5), kleki (K4-3) i pelimu (K4-5). Antimikrobna dejstva su testirana na etarskim uljima kleke (K4-3) i pelima (K4-5).

Dio klasifikacione bibliografije su i dva rada iz sfere obalne eutrofikacije, kojom se kandidat dr Slađana Krivokapić intenzivno bavi već od samih početaka svoje naučno-istraživačke karijere. U pomenutim radovima daje osvrtom na algalne pigmente (Q3-3) i na hlороfil a (K2-3).

U pogledu naučno-istraživačkog rada kandidat dr Slađana Krivokapić ispunjava uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Pravilima i

Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

STRUČNI RAD

Zahvaljujući svojim naučnim rezultatima kandidat dr Slađana Krivokapić se našla među recenzentima indeksiranih međunarodnih naučnih časopisa "Environmental Pollution" i "Biologia", kao i naučnih časopisa sa međunarodnom razmjenom: Chemical Science International Journal i Agriculture and Forestry.

U period od proteklog izbora učestvovala je u dva međunarodna projekta ("Phytopreparations-natural materials with supercritical extracts for controlled released of sctive components-EUREKA" i "Comprehensive processing of plant extracts for high value added products-EUREKA"), a rukovodila sa dva bilateralna projekta sa Republikom Srbijom ("Uticaj teških metala na promjenu metabolizma ljekovitog bilja" i "Uticaj načina pripreme biljnih ekstrakata na prelazak teških metala iz biljke u pripravak").

Kandidat dr Slađana Krivokapić je takođe bila član Naučnog organizacionog odbora 9th Conference of European Committe for conversation of Briophytes, kao i Adri Bio Pro 2022. Od 2006. godine član je komisije za Državno takmičenje iz oblasti biologije u organizaciji Ispitnog centra, kao i Olimpijade znanja u organizaciji PMF-a od 2010. godine. Od 2020. godine član je Komisije za maturalni ispit. Aktivni je organizator-koordinator Dana biologije u okviru „Otvorenih dana nauke" u cilju sticanja integrisanog znanja za razumijevanje bioloških nauka.

Uzimajući u obzir sve navedeno i u sferi stručnog angažovanja kandidat dr Slađana Krivokapić ispunjava uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Pravilima i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Osim predmeta za koje se birala u prethodna akademska zvanja: Anatomija i morfologija biljaka i Fiziologija biljaka (osnovne akademske studije), kandidat dr Slađana Krivokapić još drži nastavu i na specijalističkim studijama Eksperimentalne biologije i biotehnologije: Kurs laboratorijskih tehnika, Biološki aktivne materija biljaka; na magistarskim studijama: Sekundarni metaboliti marinskih algi, Teški metali i antioksidativna zaštita; na doktorskim studijama: dio ispita Ekologija i biodiverzitet ekosistema, Teški metali u životnoj sredini, Biološki aktivne materije algi, Toksini marinskih algi, Biološki aktivne materije biljaka.

Bila je mentor na izradi 1 doktorskog, 5 magistarskih i 11 specijalističkih radova i član komisije za odbranu 2 doktorske disertacije na matičnom fakultetu.

Odlukom Vijeća Prirodno-matematičkog fakulteta br. 526/1 , od 08. 03. 2022. godine pedagoški rad kandidata dr Slađane Krivokapić ocijenjen je sa najvišom ocjenom.

I po pedagoškoj osposobljenosti kandidat dr Slađana Krivokapić ispunjava uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Pravilima i

Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	32	113	65.47	191.67
2. PEDAGOŠKI RAD	20	39	33.00	69.50
3. STRUČNI RAD		18		36.00
UKUPNO	52	170	98.47	297.17

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Svojim naučno-istraživačkim, pedagoškim i stručnim referencama dr Slađana Krivokapić nesumnjivo je ispunila sve kriterijume za izbor u zvanje redovnog profesora propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Pravilima i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

Koleginicu Slađanu smatram profesorom, naučnikom i kolegom za uzor i ovaj izvještaj pišem sa velikim emocijama. Ona je obilježila sam početak mog univerzitetskog školovanja i dala primjer za kranje posvećen i visoko profesionalan odnos prema pozivu predavača, pedagoga i naučnog radnika. Krasi je i predivna priroda, ljubaznost, empatičnost, srdačnost, dobronamjernost i nježan odnos prema ljudima koji je okružuju.

Zato sa izuzetno velikim zadovoljstvom preporučujem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Slađanu **Krivokapić izabere u akademsko zvanje redovni profesor** za oblast Botanika na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Danijela Stešević
Podgorica

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Na sednici Senata Univerziteta Crne Gore održanoj 15. 4. 2022., na osnovu Odluke broj 03-646/3 imenovana sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast **Botanika** na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Na konkurs, objavljen na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (<https://www.zzzcg.me/jobs/j201762200745/>) 25. 2. 2022. godine, prijavio se jedan kandidat, dr Slađana Krivokapić.

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat **dr Slađana Krivokapić** diplomirala je na Odseku za biologiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu, magistrala je na Poljoprivrednom fakultetu, Univerziteta u Novom Sadu. Doktorsku disertaciju pod nazivom »Dinamika biomase fitoplanktona kao indikatora stepena trofičnosti u unutrašnjem dijelu Bokokotorskog zaliva« odbranila je na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu. Na Univerzitetu Crne Gore izabrana je u zvanje docenta 2006. godine, u zvanje vanrednog profesora 2012., i u isto zvanje reizabrana 2017. Na osnovu uvida u priloženu dokumentaciju (1. Naučno-istraživačka djelatnost, 2. Pedagoška djelatnost), ocenjujem da kandidat dr Slađana Krivokapić ispunjava sve neophodne uslove definisane Zakonom o visokom obrazovanju, kao i uslove definisane Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, a time i uslove u pogledu obrazovanja, za izbor u zvanje **redovni profesor**.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Naučni opus dr Slađane Krivokapić obuhvata 113 bibliografskih jedinica. U periodu od prethodnog izbora do sada objavila je 23 bibliografske jedinice. U okviru kategorija Q1-Q4 publikovala je: jedan rad Q1 kategorije, dva rada Q2, tri rada Q3,

jedan rad Q4 i pet radova Q5 kategorije. Takođe, objavila je jedanaest radova na međunarodnim naučnim konferencijama, recenzirala je više radova objavljenih u međunarodnim časopisima. Oblasti naučnoistraživačkog rada kandidata su eutrofikacija morskih ekosistema, uticaj teških metala na fiziološke i biohemijske parametre kao i analiza biološki aktivnih materija biljaka.

Osnovni pravac istraživanja dr Slađana Krivokapić usmeren je na eko-fiziološke i eko-hemijske procese koji se odvijaju u jezerskom ekosistemu (voda – sediment – organizam). Rezultati ovih istraživanja značajno doprinose razumevanju efekata teških metala u vodenim ekosistemima, u kojima predstavljaju prirodne mikronutrijente, ali istovremeno, zbog sve većeg antropogenog uticaja na životnu sredinu, povećane koncentracije teških metala predstavljaju osnovni faktor zagađivanja. Navedeni naučni rezultati objavljeni su u časopisima **Plants** 9(10): 1287 (bibliografska jedinica O1), **Environmental Science and Pollution Research** 25(27): 26823-26830 (bibliografska jedinica O2), **Fresenius Environmental Bulletin**, 30(3): 2423-2434 (bibliografska jedinica Q4) i **Bioscience Journal** 37, e37083 (bibliografska jedinica Q3).

Uporedo sa navedenim istraživanjima, dr Slađana Krivokapić bavila se i istraživanjima mehanizama unosa, traslokacije, kao i akumulacije teških metala u poljoprivrednim kulturama kao što su *Allium cepa*, *Capsicum annum*, *Lycopersicon esculentum* i *Beta vulgaris*. Rezultati ovih istraživanja pomažu u kontroli jednog od puteva unosa teških metala u lanac ishrane, čime se pomaže sprečavanje štetnih efekata po zdravlje čoveka. Rezultati ovih istraživanja publikovani su u časopisu **Fresenius Environmental Bulletin** 27 (5): 2690-2696 (bibliografska jedinica Q3).

Prema podacima *Scopus Index* baze dobijenim 18. 5. 2022. godine, svi radovi dr Slađane Krivokapić citirani su 173 puta (h indeks = 8).

Projektna aktivnost kandidata u periodu od prethodnog izbora obuhvata rukovođenje dva međunarodna bilateralna projekta kao i učešće u dva međunarodna EUREKA projekta. Iz priložene bibliografije naučno-istraživačkih radova vidi se kontinuiran rad, saradnja sa koautorima iz različitih oblasti, što ukazuje da kandidat poseduje smisao za timski rad u multidisciplinarnim istraživanjima, uz profesionalni entuzijazam.

Dokumentovana naučno-istraživačka aktivnost kandidata dr Slađane Krivokapić preporučuje je za izbor u više akademsko zvanje.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidat dr Slađana Krivokapić je tokom višegodišnjeg rada stekla bogato pedagoško iskustvo izvodeći praktičnu i teorijsku nastavu na osnovnim, diplomskim i doktorskim studijama iz oblasti Botanike. Ostvarila je izuzetno dobar kontakt sa studentima, kojima svoje zavidno teorijsko i metodološko znanje prenosi odgovorno, autoritativno, kreativno i prijemljivo.

Uspešan pedagoški rad kandidat dr Slađana Krivokapić realizovala je kao mentor jedanaest specijalističkih i pet magistarskih radova. Trenutno je mentor za izradu jedne doktorske disertacije, a u periodu od prethodnog izbora bila je i član komisije za ocenu i odbranu dve doktorske disertacije. Od ukupno 39 navoda za pedagoški rad, 20 se odnosi na period nakon poslednjeg izbora. Veće Prirodno-matematičkog fakulteta je, na osnovu studentskih anketa, kvalitet pedagoškog rada ocenilo najvećom ocenom i dodelilo 5 bodova.

Na osnovu iznetih činjenica, može se konstatovati da dr Slađana Krivokapić poseduje sve pedagoške kvalitete koji su neohodan uslov za izbor u najviše akademsko zvanje.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	23 rada+9 istraživačkih aktivnosti	113	65.47	191.67
2. PEDAGOŠKI RAD	20	39	33.00	69.50
3. STRUCNI RAD		18	0	36.00
UKUPNO	52	170	98.47	297.17

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu detaljne analize podnete prijave na konkurs i dostavljene dokumentacije, smatram da vanredni profesor dr Slađana Krivokapić ispunjava sve uslove za izbor u zvanje redovnog profesora, prema kriterijumima propisanim Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore. Na osnovu svega prethodno navedenog i višegodišnje saradnje sa dr Slađanom Krivokapić, smatram da se radi o kvalitetnom i uspješnom kandidatu, koji odgovorno pristupa obavezama u pedagoškom i naučnom radu. U najdubljem uverenju i sa posebnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da vanrednog profesora **dr Slađanu Krivokapić** izabere u zvanje **redovnog profesora** za oblast **Botanika** na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Dr Jadranka Luković, redovni profesor
Prirodno-matematički fakultet
Univerzitet u Novom Sadu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju na konkurs objavljen na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (<https://www.zzzcg.me/jobs/201762200745/>) od 25. 02. 2022. godine za izbor u akademsko zvanje za oblast **Botanika** (predmeti Anatomija i morfologija biljaka i Fiziologija biljaka) na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, prijavio se jedan kandidat, prof dr Slađana Krivokapić.

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat **dr Slađana Krivokapić** je diplomirala na Odsjeku za biologiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu, magistrirala je na Poljoprivrednom fakultetu, a doktorsku disertaciju pod nazivom »Dinamika biomase fitoplanktona kao indikatora stepena trofičnosti u unutrašnjem dijelu Bokotorskog zaliva« odbranila na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu. Na Univerzitetu Crne Gore kandidatkinja je zaposlena od 1994. godine, prvo kao asistent, kasnije kao docent pa vanredni profesor.

Analizom dokumentacije, a u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, ocjenjujem da kandidat dr Slađana Krivokapić, vanredni profesor, ispunjava sve opšte i posebne uslove za izbor u više akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Uvidom u priloženu klasifikacionu biografiju dr Slađane Krivokapić i analizom priloženih radova zapaža se intenzivan naučno-istraživački rad iz oblasti fiziološke ekologije. Od posljednjeg izbora 2017. godine, istaživanje kandidata je usmjereno na obalnu eutrofikaciju, uticaj teških metala na anatomiju i fiziologiju makrofita, kao i bioaktivnim i funkcionalnim materijama biljaka. Prema Scopus klasifikaciji od objavljenih radova jedan se nalazi u Q1 kategoriji, dva u Q2, tri u Q3, jedan u Q4, pet u Q5, a jedanaest radova je prezentovano na međunarodnim kongresima. Navedeni rezultati su dobar pokazatelj njenog angažovanja u nauci kao i potvrda odličnog poznavanja izabrane problematike, odgovornosti i

stručnosti. Važno je istaći da su rezultati istraživanja objavljani u renomiranim međunarodnim časopisima koji su dostupni široj naučnoj i stručnoj javnosti (Environmental Science and Pollution, Plants, Foods, Bioscience Journal, Fressenius Environmental Bulletin, Acta Adriatica).

Istakla bih rad: **Krivokapić, S., Bosak, S., Viličić, D., Kušpilić, G., Drakulović, D., Pestorić, B. (2018):** Algal pigments distribution and phytoplankton group assemblages in coastal transitional environment – Boka Kotorska Bay (South Eastern Adriatic Sea). Acta Adriatica 59(1): 35-50. Prisustvo zajednica fitoplanktona i rasprostranjenost pigmentata u uzorcima vode, kao i njihova kvalitativna i kvantitativna raznolikost, zavisi od brojnih fizičko-hemijskih parametara, pa je predmet istraživanja ovog rada korelacija abundance fitoplanktona i pigmentata biomarkera. Rezultati HPLC analize su pokazali da su uz fukoksantin kao dominantan biomarkerski pigment, zastupljeni i aloksantin, 19'-heksanoiloksifukoksantin, peridin i hlorofil *b*. Fukoksantin i aloksantin su pokazali značajnu korelaciju sa hlorofilom *a* kao indikatorom biomase fitoplanktona tokom čitavog perioda ispitivanja. U zimskom periodu godine, diatomeje su nadjačale kokolitoforide, koje su vjerovatno efikasno apsorbovale nutrijente tokom perioda u kojem je njihova dostupnost bila smanjena.

Proučavanje akumulacije teških metala u morskim cvjetnicama je od velikog značaja, posebno imajući u vidu neophodnost uspostavljanja kontinuiranog monitoringa morskog ekosistema Crne Gore koristeći odgovarajuće indikatorske organizme, kao i primjenu zakonske regulative koja uređuje ovu oblast. Iz tog razloga ističem rad: **Stanišić, M., Krivokapić, S., Joksimović, D., Perošević-Bajčeta, A., Đurović, D. (2021):** Trace metals assessment in seawater, sediment and seagrasses *Posidonia oceanica* Delile and *Cymodocea nodosa* from the Montenegrin coast. Studia Marina, 34(2): 5-22, čiji su rezultati pokazali da zbog uticaja slabe cirkulacije morske vode, specifičnosti zatvorenog zaliva Boke Kotorske i antropogenih uticaja, veće koncentracije teških metala su zabilježene u morskoj vodi, sedimentu i ispitivanim morskim cvjetnicama uzorkovanim na lokalitetima unutar zaliva Boke Kotorske (Sv. Stasije i Sv. Marko) u odnosu na lokalitete koji su pod jačim uticajem otvorenog mora (Žukovica, Žanjice i Buljarica). Srednje koncentracije ispitivanih teških metala u *P. oceanica* opadaju sljedećim rasporedom: Mn > Zn > Cu > Pb > Cd > Hg. Za *C. nodosa* je dobijen sljedeći opadajući niz metala: Mn > Zn > Cu > Cd > Hg. Ispitivane cvjetnice imaju neznatnu sposobnost akumulacije teških metala iz vodenog stuba i ne mogu se koristiti kao bioindikatori zagađenja teškim metalima u morskoj vodi, osim za Pb za *P. oceanica*. Korelaciona analiza sadržaja teških metala u morskoj vodi, sedimentu i obje morske cvjetnice je pokazala na to da većina ispitivanih teških metala u *P. oceanica* vodi porijeklo iz sedimenta (Cu, Zn, Mn, Cd i Hg). Za *C. nodosa* je utvrđeno da Mn i Cd vode porijeklo iz sedimenta. Morske cvjetnice *P. oceanica* i *C. nodosa* se mogu koristiti kao bioindikatori zagađenja crnogorskog primorja teškim metalima u sedimentu, s time što *P. oceanica* ima bolji kapacitet akumulacije teških metala (veće vrijednosti BCF i BSAF) u odnosu na *C. nodosa*.

Biootpad porijeklom od prerade voća i povrća, predstavlja veliko opterećenje ekosistemu tako da se velika pažnja posvećuje izučavanju njegovog biološkog potencijala. Istraživanja u okviru rada - **Krivokapić, S., Vlaović, M., Damianović-Vratnica, B., Perović, A., Perović, S. (2021):** Biowaste as potential source of bioactive compounds-case study of Raspberri fruit pomace. Foods 10 (4): 706 je pokazalo da je pulpa maline sa područja Crne Gore dobar izvor antioksidativnih komponenti a HPLC analiza polifenola je izdvojila elaginsku kiselinu kao dominantnu (105.52 µg/g), zatim slijede kafeinska (19.17 µg/g), galna (8.75 µg/g), hlorogena (3.56 µg/g), kvercetin (1.27 µg/g), *p*-kumariska kiselina (0.95 µg/g). Maksimalne koncentracije ukupnih fenola, flavonoida, antocijanina, elagične, kafeinske, galne i hlorogene kiseline kao i FRAP i DPPH

antioksidativne probe su dobijeni primjenom ultrazvučne ekstrakcije, kod je konvencionalnom maceracijom dobijen veći prinos kvercetina i *p*-kumarinske kiseline.

Kada je u pitanju stručna aktivnost kandidata ističem članstvo u komisiji za Državno takmičenje u organizaciji Ispitnog centra, Olimpijade znanja u organizaciji PMF-a, komisije za maturski ispit kao i organizovanje Dana biologije u okviru Otvorenih dana nauke u cilju sticanje integrisanog znanja neophodnog za razumijevanje bioloških nauka koji doprinose promociji biologije kao nauke i razvijanju interesovanja mladih za istraživanje biodiverziteta, pojava i procesa koji vladaju u živom svijetu.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOBLJENOSTI

Dr Slađana Krivokapić je počela da stiče pedagoško iskustvo u nastavnom procesu na Studijskom programu za biologiju, Prirodno-matematičkog fakulteta u Podgorici. Na početku svog pedagoškog rada bila je angažovana za izvođenje vježbi na predmetima *Anatomija biljaka*, *Fiziologija biljaka* i *Marinska biologija*. U zvanje docenta izabrana je 2006. godine, u zvanje vanrednog profesora 2012., a reizabrana u zvanje vanrednog profesora 2017. godine za predmete *Anatomija i morfologija biljaka* i *Fiziologija biljaka*. Pored toga, drži nastavu i iz sledećih predmeta: na specijalističkim

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	32	113	65.47	191.67
2. PEDAGOŠKI RAD	20	39	33.00	69.50
3. STRUČNI RAD		18	0	36.00
UKUPNO	52	170	98.47	297.17

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Uvidom u naučno-istraživački, stručni, pedagoški rad, kao i ličnog poznavanja i saradnje sa kandidatkinjom u dužem vremenskom periodu, mišljenja sam da, prema Zakonu o visokom obrazovanju, Statutu Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, dr Slađana Krivokapić ispunjava sve formalne i suštinske uslove za izbor u zvanje **redovni profesor**.

Stoga, sa izuzetnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Slađanu Krivokapić, izabere u akademsko zvanje **redovni profesor** za oblast **Botanika** na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Dr Vesna Mačić, naučni savjetnik
Institut za biologiju mora, UCG

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Geotehnika**, na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore od 25.02.2022. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR SLOBODAN ŽIVALJEVIĆ**

BIOGRAFIJA

Rođen sam 28. februara 1979. godine u Podgorici. Osnovnu i srednju školu sam završio u Podgorici.

Na Građevinski fakultet Univerziteta Crne Gore sam se upisao 1997. godine, a diplomirao u oktobru 2003. godine na Konstruktivnom smjeru sa prosječnom ocjenom u toku studija 9.23.

U novembru 2003 upisao sam postdiplomske studije na Beogradskom univerzitetu – Građevinski fakultet, smjer građevinska geotehnika. Nakon što sam položio sve ispite predviđene Nastavnim planom i programom poslediplomskih studija sa prosječnom ocjenom 10.00, izradio sam i odbranio magistarsku tezu, dana 24.04.2009., pod naslovom: "Stabilizacija kosina primenom šipova".

studijama biologije (Eksperimentalna biologija i biotehnologija): Kurs laboratorijskih tehnika; na doktorskim studijama biologije: dio ispita Ekologija i biodiverzitet ekosistema; izborni predmet na specijalističkim studijama biologije (Eksperimentalna biologija i biotehnologija): Biološki aktivne materije biljaka; izborni predmet na magistarskim studijama biologije: Sekundarni metaboliti marinskih algi, Teški metali i antioksidativna zaštita, a na doktorskim studijama biologije: Teški metali u životnoj sredini, Biološki aktivne materije algi, Toksini marinskih algi, Biološki aktivne materije biljaka.

U nastavnom radu kandidat pokazuje visok nivo savjesnosti, stručnosti, kao i sposobnost objedinjavanja naučnih disciplina oblasti anatomije i fiziologije biljaka, koristeći relevantnu domaću i stranu udžbeničku literaturu, kao i savremene nastavne metode. Od posljednjeg izbora kandidat je bio mentor jedanaest specijalističkih i pet magistarskih radova. Trenutno je mentor jednom kandidatu na doktorskim studijama a bila je i član komisije za ocjenu i odbranu dvije doktorske disertacije.

Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave za kandidata dr Slađanu Krivokapić, na osnovu anonimnih studentskih anketa od strane Vijeća PMF-a ocenjen je najvećom ocjenom, 5 (Odluka br. 526/1).

Krajem 2010 započeo sam izučavanje vremenski zavisnih deformacija mekih stijena kroz sopstveno eksperimentalno istraživanje. Doktorsku disertaciju pod naslovom "Relaksacione komponente vremenski zavisnih deformacija meke stijene oko tunelskog otvora" odbranio sam u oktobru 2015. godine.

Aktivno vladam engleskim jezikom i njemačkim jezikom.

Član sam Inženjerske komore Crne Gore i Crnogorskog udruženja za tunele i podzemne konstrukcije (ITA Crna Gora) građevinskih konstruktora.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

Od 23.10.2003. angažovan sam kao saradnik na Građevinskom fakultetu u Podgorici.

U periodu od početka angažovanja u zvanju saradnika samostalno sam držao vježbe na grupi predmeta Fundiranje, Podzemne konstrukcije (K-smjer), Podzemni objekti (GU-smjer), Mehanika tla i stijena, a tokom tri semestra na predmetu Hidrotehničke građevine. Od 2008 godine držao sam vježbe na predmetu Geotehnika u građevinarstvu na studijskom programu Menadžment u građevinarstvu. Na saobraćajnom smjeru sam držao vježbe iz predmeta Saobraćajni tuneli. Od 2015 anagažovan sam u nastavi na smjeru Geotehnika na predmetima Stabilnost kosina i sanacija klizišta, Poboljšanje tla i stijena, Primjena geosintetika, Geotehnička istraživanja, Podzemni objekti, Donji stroj saobraćajnica, Primjena računara u geotehnici. Tokom angažovanja u zvanju saradnika aktivno sam obavljao konsultacije pri izradi diplomskih a zatim i specijalističkih radova i učestvovao u radu komisija za odbranu istih, sa temom iz Fundiranja, Podzemnih konstrukcija, Poboljšanja tla i stijena, Primjene geosintetika, Donjeg stroja saobraćajnica.

Učestvovao sam u formiranju geotehničke laboratorije Građevinskog fakulteta u Podgorici u okviru projekta formiranja geotehničke laboratorije (2010).

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore, br. 03-1806, od 05.07.2017. godine, izabran sam u akademsko zvanje docent Univerziteta Crne Gore za oblast Geotehnika na Građevinskom fakultetu i na nematičnim fakultetima.

U proteklom izbornom periodu izvodio sam nastavu na osnovnim, specijalističkim, master i doktorskim studijama na Građevinskom fakultetu UCG, na grupi predmeta iz oblasti Geotehnika.

Od marta 2021. godine sam član Savjeta za naučno-istraživačku djelatnost.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA
KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA
 (Spisak referenci je dat u Biltenu UCG broj 403 od 2. juna 2017. godine, str. 16-18)

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	
Broj referenci*broj bodova						
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		9.75
Broj referenci*broj bodova	1*4+1*2	2*1.50+1*0.75				
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.		9.47
Broj referenci*broj bodova		7*1+3*0.5 0+1*0.33+ 2*0.25+1*0.14				
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje			1.4.1.	1.4.2.		
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije		1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.		
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUCNOISTRAZIVACKU DJELATNOST						19.22
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.		
Broj referenci*broj bodova						
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.		
Broj referenci*broj bodova						
3.3. Gostujući profesor			3.3.1.	3.3.2.		
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo		3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.		
Broj referenci*broj bodova						
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)						5
UKUPNO ZA PEDAGOSKU DJELATNOST						5
4. STRUČNA DJELATNOST						
4.1. Stručna knjiga			4.1.1.	4.1.2.		
Broj referenci*broj bodova						
4.2. Urednik ili koeditor		4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.		
Broj referenci*broj bodova						
4.3. Stručni članak				4.3.1.		
Broj referenci*broj bodova						
4.4. Objavljeni prikazi				4.4.1.		
Broj referenci*broj bodova						
4.5. Popularno-stručni članci				4.5.1.		
Broj referenci*broj bodova						
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost				4.6.1.		
Broj referenci*broj bodova				2*3		6
UKUPNO ZA STRUCNU DJELATNOST						6

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST		
Autorske naučne monografije		
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja	BROJ BODOVA	
	ukupno za referencu	za kandidata
1. Zivaljević S., Tomanović Z., Radulović M. (2022) Analysis of the Causes of Landslide in the Village Podi, Montenegro. In: El-Askary H., Erguler Z.A., Karakus M., Chaminé H.I. (eds) Research Developments in Geotechnics, Geo-Informatics and Remote Sensing. CAJG 2019. Advances in Science, Technology & Innovation (IEREK Interdisciplinary Series for Sustainable Development). Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-72896-0_4 , pp.17-21 Online ISBN 978-3-030-72896-0, Print ISBN 978-3-030-72895-3	6	6
M4 Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja	BROJ BODOVA	
	ukupno za referencu	za kandidata
2. Zivaljević, S., Glavatović, B., Miladinović, B., Mededović, N., Bujišić, M. (2021): Numerical modeling of typical instability mechanisms of rock slopes along the roads in montenegro, Researches 2020, University of Montenegro, Podgorica 2021, pp. 225-235, ISBN 978-86-7664-198-7.	2	2
Radovi u naučnim časopisima		
Q2 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 50% časopisa po Scopusovom rangiranju)	BROJ BODOVA	
	ukupno za referencu	za kandidata
3. Zivaljević, S., Tomanović, Z. Loading history effect on time-dependent deformations after unloading – reversible creep of soft rock (marl). Mech Time-Depend Mater (2021). https://doi.org/10.1007/s11043-021-09498-w , Electronic ISSN 1573-2738, Print ISSN 1385-2000	8	8
4. Zivaljević, S., Tomanović, Z. & Radulović, M. Analysis of the triggering mechanism of landslide in the village Podi, Montenegro. Arab J Geosci 14, 56 (2021). https://doi.org/10.1007/s12517-020-06285-8 , Electronic ISSN 1866-7538, Print ISSN 1866-7511	8	8
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama	BROJ BODOVA	
	ukupno za referencu	za kandidata
5. Zivaljević, S., Tomanović, Z. and Miladinović, B. (2018), Creep behaviour of a layered soft rock around the tunnel opening. ce/papers, 2: 1057-1062. https://doi.org/10.1002/cepa.812	4	4
6. Miladinović, B., Zivaljević, S. (2021), The shear strength of infilled rock joints. Scientific Journal of Civil Engineering, Volume 10 (1), pp 45-51, ISSN 1857-839X	4	2
Radovi na naučnim konferencijama, učesća na izložbama i slično		
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)	BROJ BODOVA	
	ukupno za referencu	za kandidata
7. Tomanović, Z., Zivaljević, S. & Miladinović, B. (2017) Landslide “Markovici” remediation. Seventh international conference geotechnics in civil engineering, 14-17 Nov 2017, Šabac, Srbija, pp 377-384. ISBN 978-86-88897-10-5	2	1
8. Bujišić, M., Zivaljević, S. , Miladinović, M., Tomanović, Z. (2019) Promjena temperature u tunelskoj oblozi u toku trajanja požara, Geotehnički aspekti građevinarstva, Vrnjačka Banja, 13.-15. novembar 2019, pp 493-500. ISBN 978-86-88897-13-6	2	1
K4 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)	BROJ BODOVA	
	ukupno za referencu	za kandidata
9. Miladinović B., Zivaljević S. (2020) Determining seismic lateral earth pressure on the RC retaining structure with canteliver and completely earth embedded elements. Seventh International conference civil engineering -science and practice Kolašin, 10-14 march, pp 957-964 ISBN 978-86-82707-32-5	1	0.50
10. Đurišić, Z., Zivaljević, S. (2020) Soil compaction control - correlation between methods. Seventh International conference civil engineering -science and practice Kolašin, 10-14 march, pp 957-964, ISBN 978-86-82707-32-5	1	0.50
11. Bujišić, M., Zivaljević, S. , Tomanović, Z. (2021) Ispitivanje karakteristika diskontinuiteta na uzorcima meke stijenske mase pod dejstvom kratkotrajnog opterećenja, Zbornik radova međunarodno naučno-stručnog savetovanja, Zemljotresno inženjerstvo i geotehnički aspekti građevinarstva, Vrnjačka Banja, 03.-05. novembar 2021, pp 335-344., ISBN 978-86-88897-14-3	1	0.50

Projekti		
19 Učešće u nacionalnom naučnom projektu	BROJ BODOVA	
	ukupno za referencu	za kandidata
12. Član ekspertskeg tima za prevođenje eurokoda EN 1997-2 i izradu odnosnog nacionalnog aneksa sa nacionalno definisanim parametrima, MEST EN 1997-2, MEST EN 1997-2/NA, nosilac projekta Institut za standardizaciju Crne Gore, 2018.	2	2
I11 Rukovođenje nacionalnim projektom	BROJ BODOVA	
	ukupno za referencu	za kandidata
13. Rukovodilac naučno-istraživačkog projekta "Uticaj odrona u čvrstim stijenama na bezbjednost drumskog saobraćaja u Crnoj Gori", nosilac projekta Univerzitet Crne Gore- Građevinski fakultet, 2020.	3	3

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST		
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)		
P10 Na master studijama	BROJ BODOVA	
	ukupno za referencu	za kandidata
1. Jovan Milošević: "Uticaj količine cementa na poboljšanje karakteristika glinovitog tla pri konstantnoj energiji zbijanja". Magistarski rad, datum odbrane 16.09.2020. godine.	2	2
2. Milica Delić: "Proračun nosivosti vertikalnih šipova na horizontalna opterećenja primjenom modela trodimenzionalnog klina". Magistarski rad, datum odbrane 04.06.2021. godine.	2	2
3. Bojan Raspopović: "Uticaj vrste i količine armature na sposobnost energetske apsorpcije mlaznog betona". Magistarski rad, datum odbrane 21.01.2022. godine.	2	2
P11 Na specijalističkim studijama	BROJ BODOVA	
	ukupno za referencu	za kandidata
4. Sofija Ostojić: "Proračun potpornih konstrukcija na dionici regionalnog puta Bistrica-Manastir Podvrh, Bijelo Polje". Specijalistički rad, datum odbrane 20.04.2018. godine.	1	1
5. Dragan Radišić: "Proračun potpornih konstrukcija za sanaciju klizišta na lokalnom putu Podgorica-Kuču u mjestu Gornja Vrbica". Specijalistički rad, datum odbrane 28.12.2018. godine.	1	1
6. Bojan Raspopović: "Proračun potpornih konstrukcija na stacionaži 0+028.93-0+115.43 km i 1+350-1+406.00 km obilaznice Kotora, dio od Dobrote do Ljute". Specijalistički rad, datum odbrane 12.04.2019. godine.	1	1
7. Stanislava Kovačević: "Proračun potpornih konstrukcija na stacionaži 3+988.00-4+065.00 km obilaznice Kotora, dio od Dobrote do Ljute". Specijalistički rad, datum odbrane 30.05.2019. godine.	1	1
8. Vladislav Đuretić: "Proračun AB L potpornih zidova i zidova od gabiona na stacionaži 1111+770.00-1111+855.00 km puta M2 Berane-Tunel Lokve". Specijalistički rad, datum odbrane 30.05.2019. godine.	1	1
9. Iva Đurović: "Proračun masivnih potpornih zidova na stacionaži 5+578.36-5+633.37 km obilaznice Kotora, dio od Dobrote do Ljute ". Specijalistički rad, datum odbrane 05.07.2019. godine.	1	1
10. Nina Vojvodić: "Proračun potporne konstrukcije sa bušenim šipovima za sanaciju klizišta na magistralnom putu Debeli brijeg – Meljine na lokalitetu Topla, Herceg Novi ". Specijalistički rad, datum odbrane 15.12.2020. godine.	1	1
11. Goran Tadić: "Proračun konstrukcije od bušenih šipova za zaštitu temeljne jame objekta "Mješoviti centar sa javnom garažom" na dijelu kp br.1245/2,KO Topla,u zahvatu DUP-a Topla, Herceg Novi". Specijalistički rad, datum odbrane 17.06.2021. godine.	1	1
12. Petar Milosavljević: "Statički proračun potpornih konstrukcija za stabilizaciju kosine na stacionaži RK22+590 i RK22+725 na dionici Smokovac-Mateševo autoputa Bar-Boljare". Specijalistički rad, datum odbrane 20.07.2021. godine.	1	1
13. Marko Bulajić: "Proračun stabilnosti kosine u krečnjaku na izlazu tunela br.12 na željezničkoj pruzi Nikšić-Podgorica". Specijalistički rad, datum odbrane 05.10.2021. godine.	1	1
Kvalitet nastave		
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave	BROJ BODOVA	
	ukupno za referencu	za kandidata
14. U skladu sa Odlukom Vijeća Građevinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, broj 298 od 03.03.2022. godine.	5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	13	32	38.5	57.72
2. PEDAGOŠKI RAD	14	15	21	26
3. STRUČNI RAD	/	2	/	6
UKUPNO	27	49	59.5	89.72

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

I-1. ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Zaključujem da dr Slobodan Živaljević ispunjava sve uslove u pogledu stepena obrazovanja, potrebne za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora, a u skladu sa Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja.

I-2. ANALIZA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA

U svojoj prijavi Kandidat je priložio ukupno trinaest (13) naučno-istraživačkih referenci ostvarenih u proteklom izbornom periodu u trajanju od pet godina. Autor je ili koautor jednog (1) rada publikovanog u monografiji od nacionalnog značaja i jednog (1) rada publikovanog u monografiji međunarodnog značaja. Autor je dva (2) rada objavljena u vodećem međunarodnom časopisu iz kategorije Q2 i dva rada (2) u međunarodnim časopisima iz kategorije Q5, kao i pet radova prezentovanih na međunarodnim naučnim skupovima. Takođe, rukovodio je ili učestvovao u realizaciji dva (2) nacionalna naučna projekta.

U periodu nakon prethodnog izbora u akademsko zvanje, dr Slobodan Živaljević je nastavio da istražuje probleme iz oblasti puzanja mekih stijena. Radi se o veoma interesantnom i aktuelnom problemu kako sa teorijskog tako i sa praktičnog stanovišta (tunelogradnja)

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI I BODOVA PO OBLASTIMA DJELATNOSTI

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	13	32	38.5	57.72
2. PEDAGOŠKI RAD	14	15	21	26
3. STRUČNI RAD	/	2	/	6
UKUPNO	27	49	59.5	89.72

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu analize dostavljene konkursne dokumentacije i dugogodišnjeg praćenja rada Kandidata, zaključujem da dr Slobodan Živaljević posjeduje sve potrebne naučno-istraživačke i pedagoške reference potrebne za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora, a koje su propisane Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja. Prema tome, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Slobodana Živaljevića **izabere u zvanje vanrednog profesora** Građevinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore za oblast geotehnika.

RECENZENT

Prof.dr Goran Sekulić, dipl.inž.grad.
Redovni profesor Građevinskog fakulteta
Univerziteta Crne Gore

Poseban međunarodni doprinos rješavanju predmetnog problema Kandidat je dao kroz objavljivanje rada u prestižnom časopisu iz kategorije Q2, *Mech Time-Depend Mater* (2021) (referenca br. 3). U radu su prezentirani rezultati dugotrajnih testova puzanja sprovedenih na uzorcima laporca u cilju proučavanja povratnih deformacija puzanja nakon rasterećenja uzorka. Uticaj istorije opterećivanja/rasterećivanja na povratne deformacije puzanja je kvantifikovan modifikacijom reološkog modela Wallner-a.

Može se zaključiti da je dr Slobodan Živaljević kroz publikovane radove dao značajan prilog problematici puzanja mekih stijena.

Kroz učešće u nacionalnim naučnim projektima iz oblasti implementacije evropskih propisa za projektovanje građevinskih konstrukcija u Crnoj Gori, Kandidat je dao značajan doprinos razvoju crnogorskog građevinarstva.

Na osnovu analize konkursnog materijala, kao i na osnovu ličnog iskustva stečenog kroz višegodišnju naučno-istraživačku saradnju sa Kandidatom, zaključujem da se dr Slobodan Živaljević u prethodnom petogodišnjem periodu veoma uspješno bavio različitim temama iz oblasti geotehnike.

I-3. ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidat dr Slobodan Živaljević kontinuirano dokazuje svoj pedagoški kvalitet kroz predan i uspješan rad sa studentima. Realizovao je potreban broj mentorstava na postdiplomskim specijalističkim studijama Građevinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore. Takođe, njegov pedagoški rad je visoko rangiran u studentskim anketama, a Vijeće Fakulteta je njegovu pedagošku aktivnost ocijenilo maksimalnim brojem poena.

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

OCENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-644/3, od 15.4.2022. godine, imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izveštaja za izbor u akademsko zvanje za oblast **Geotehnika** na matičnom i nematičnim fakultetima. Na konkurs objavljen na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore dana 25.2.2022. godine, prijavio se **dr Slobodan Živaljević**, dipl.grad.inž., docent na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Na osnovu priložene i analizirane konkursne dokumentacije evidentno je da se dr Slobodan Živaljević blagovremeno prijavio na raspisani konkurs i da ispunjava sve uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora, predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, kao i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja.

ANALIZA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA

Analizom bibliografije kandidata dr Slobodana Živaljevića može se lako uočiti da se radi o odličnom kandidatu koji je, kako u prvom izbornom periodu, tako i u proteklih pet godina, u kontinuitetu i na veoma sistematičan, kvalitetan i odgovoran način bio posvećen usavršavanju, razvoju i daljem unapređenju svoje naučno-istraživačke delatnosti, što je dokumentovano značajnim brojem radova objavljenim u naučnim monografijama, časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka i izloženih na međunarodnim kongresima, simpozijumima i seminarima. U proteklom periodu kandidat, u svojstvu autora ili koautora, potpisuje dva rada objavljena u naučnim monografijama, dva rada objavljena u jednom od vodećih internacionalnih časopisa (kategorija Q2), dva rada u međunarodnim časopisima (kategorija Q5) kao i pet radova objavljenih i prezentovanih na međunarodnim konferencijama.

Dr Slobodan Živaljević u svom naučno-istraživačkom radu dominantno se bavi numeričkom i eksperimentalnom analizom problema puzanja mekih stijena. Opsežan naučno-istraživački rad u oblasti teorijske i eksperimentalne analize problema puzanja rezultirao je izuzetnom doktorskom disertacijom, čiji je kvalitet došao do punog izražaja kroz radove publikovane u navedenim časopisima. U tom smislu, posebnu pažnju zavređuju reference 3 i 4 kandidata u kategoriji radova objavljenih u eminentnim međunarodnim časopisima.

U radu pod nazivom „*Loading history effect on time-dependent deformations after unloading – reversible creep of soft rock (marl)*”, *Mech Time-Depend Mater* (2021), izloženi su rezultati višegodišnjeg eksperimentalnog istraživanja, sprovedenog na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore sa ciljem proučavanja povratnih vremenski zavisnih deformacija laporca. Naime, analiza eksperimentalnih rezultata dovela je do brojnih zaključaka o ponašanju laporca, koji su iskorišćeni za razvoj odgovarajućeg reološkog modela meke stijene koji uključuje uticaj istorije opterećivanja na povratne deformacije puzanja laporca.

U okviru rada „*Analysis of the triggering mechanism of landslide in the village Podi, Montenegro*” objavljenog u časopisu *Arab J Geosci* 14, 56 (2021), kandidat je analizirao uzroke pojave i

složeni mehanizam velikog klizišta u naselju Podi kroz formiranje velikog broja numeričkih modela i sintezu rezultata geoloških, hidrogeoloških istraživanja i geodetskih osmatranja. Njime je kandidat dao doprinos proučavanju problematike klizišta u flišnim terenima.

Pored navedenih radova, treba apostrofirati i veoma zapaženo učešće kolege Živaljevića kao koautora u istraživanjima koja se obavljaju na Građevinskom fakultetu, a koja su rezultirala objavljenim studijama u naučnim monografijama. Siguran sam da će postignuti kvalitet i aktuelnost istraživanja kolege Živaljevića i u budućnosti rezultirati novim značajnim publikacijama.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Slobodan Živaljević zaposlen je na Građevinskom fakultetu, prvo u zvanju saradnika u nastavi, stručnog saradnika i u docenta od 2017. god. U navedenom periodu izvodio je vežbe iz predmeta koji pripadaju oblasti Geotehnike za koju kandidat konkuriše. Na studijskim programima Građevinarstvo i Menadžment u građevinarstvu izvodio je vežbe iz predmeta: Mehanika tla i stijena, Fundiranje, Tuneli i podzemne konstrukcije, Saobraćajni tuneli.

Od 2017. godine, u zvanju docenta, na osnovnim studijama programa Građevinarstvo izvodi nastavu iz Osnove mehanike tla i stijena, Fundiranje, Posebne tehnike fundiranja, Donji stroj saobraćajnica, a na specijalističkim i master studijama iz više predmeta iz oblasti geotehnike.

Od trenutka od kada je zasnovao radni odnos na Građevinskom fakultetu u Podgorici, dr Slobodan Živaljević veoma uspešno prenosi studentima svoja iskustva stečena u naučnom i stručnom radu. U ovom trenutku tranzicije, kada se u fazi projektovanja prelazi na primenu evropskih propisa, važno je napomenuti da je kolega Živaljević, u proteklom periodu, bio član ekspertskih timova koji su se bavili prevođenjem evrokodova kao i izradom nacionalnih aneksa, što je dokaz da teži da ide u korak sa vremenom kako u naučnom, tako i u stručnom smislu. Na kraju, kao nastavnik koji je imao priliku da lično saraduje sa kandidatom, mogu istaći njegov odgovoran i profesionalan odnos prema obavezama u nastavi, kao i dobru saradnju sa kolegama i studentima.

II VERIFIKACIJA BODOVA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	13	32	38,5	57,72
2. PEDAGOŠKI RAD	14	15	21	26
3. STRUČNI RAD	/	2	/	6
UKUPNO	27	49	59,5	89,72

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Nakon uvida u celokupan naučno-istraživački i pedagoški rad, kao i na osnovu ličnog poznavanja kandidata, njegovog rada i regionalne saradnje u prethodnih 15 godina, konstatujem da dr Slobodan Živaljević, dipl.građ.inž., ispunjava sve zahteve propisane Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja na Univerzitetu Crne Gore, za izbor u više akademsko zvanje.

Na osnovu prethodno rečenog, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Slobodana Živaljevića, dipl.građ.inž., izabere u **akademsko zvanje vanrednog profesora** na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore za oblast geotehnika.

RECENZENT

Prof. dr Jovan Papić, dipl.građ.inž.
Vanredni profesor
Univerziteta “Sv. Kiril i Metodij” u Skoplju

IZVEŠTAJ RECENZENTA

I OCENA USLOVA

I-1. ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat dr Slobodan Živaljević, dipl.inž.građ, ispunjava sve uslove u pogledu stepena obrazovanja, koji su potrebni za izbor u akademsko zvanje u skladu sa Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja.

I-2. ANALIZA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA

U poslednjih pet godina naučno-istraživačka delatnost dr Slobodana Živaljevića se ogleda u 13 (trinaest) referenci. Autor je poglavlja u monografiji nacionalnog značaja i poglavlja u monografiji međunarodnog značaja. Autor je dva rada koja su objavljena u vodećem međunarodnim časopisima iz kategorije Q2, dva rada u međunarodnim časopisima iz kategorije Q5 i pet radova prezentovanih na međunarodnim naučnim skupovima. Preostale 2 (dvije) reference predstavljaju učešće u nacionalnim naučnim projektima.

Kandidat se u okviru svog naučno-istraživačkog rada najviše bavio izučavanjem problema puzanja mekih stijena. Primetan je sveobuhvatan istraživački pristup Kandidata koji koristi savremene istraživačke metode u rešavanju predmetnog problema koji je veoma

aktuelan. Kombinovanjem eksperimentalne metode analize, po kojoj je Građevinski fakultet Univerziteta Crne Gore prepoznatljiv na međunarodnom planu u proteklih dvadesetak godina, sa analitičkom, dr Slobodan Živaljević uspješno kvantifikuje uticaj različitih parametara na povratne vremenski zavisne deformacije laporca, čime daje značajan doprinos proučavanju puzanja mekih stijena.

Uvidom u reference iz konkursnog materijala, koje se odnose na učešće u nacionalnim naučnim projektima, evidentan je značajan doprinos Kandidata procesu izrade nacionalnih propisa za geotehniku u Crnoj Gori (MEST EN). Takođe, kandidat je bio rukovodilac nacionalnog naučno-istraživačkog projekta u vezi aktuelne problematike odrona na saobraćajnicama u Crnoj Gori.

Na osnovu analize dostavljenog konkursnog materijala, zaključujem da se dr Slobodan Živaljević uspješno bavi širokim spektrom aktuelnih problema iz oblasti građevinarstva u celini, ali posebno interesovanje pokazuje u različitim oblastima geotehnike.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

U tabeli se daje pregled ukupnog broja referenci i bodova po oblastima delatnosti kandidata.

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	13	32	38.5	57.72
2. PEDAGOŠKI RAD	14	15	21	26
3. STRUČNI RAD	/	2	/	6
UKUPNO	27	49	59.5	89.72

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu proučene konkursne dokumentacije, zaključujem da dr Slobodan Živaljević ispunjava sve potrebne naučno-istraživačke i pedagoške kvalifikacije za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora, koje su definisane Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja. Imajući sve navedeno u vidu, sa zadovoljstvom **predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Slobodana Živaljevića izabere u zvanje vanrednog profesora za oblast geotehnika na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.**

RECENZENT

Prof.dr Mitar Đogo, dipl.inž.građ.
Redovni profesor Fakulteta tehničkih nauka
Univerziteta u Novom Sadu

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Arhitektonsko projektovanje** na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen na web sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore od 12.01.2022.godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR EMA ALIHODŽIĆ JAŠAROVIĆ.**

BIOGRAFIJA

Rođena sam 01.11.1986. godine u Bijelom Polju. Osnovnu školu i gimaziju Miloje Dobrašinović završila sam u Bijelom Polju. Osnovne studije arhitekture upisala sam 2005. godine na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, gdje sam u studijskoj 2008/09. godini proglašena najboljim studentom fakulteta sa prosječnom ocjenom 9.31. Specijalističke studije završila sam na istom fakultetu sa prosječnom ocjenom 9.91, nakon čega nastavljam magistarske studije na katedri za Arhitektonsko oblikovanje prostora i teoriju arhitekture. Bila sam prvi student koji je stekao titulu mastera na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, odbranivši temu pod nazivom *Kretanje u repornom sistemu grada kao princip orijentacije*, pod mentorstvom profesora Aleksandra Kekovića 2012. godine. Doktorske akademske studije trećeg stepena završila sam na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu sa prosječnom ocjenom 9.80. Doktorsku disertaciju pod temom *Identitet crnogorskih gradova u kontekstu urbanih transformacija od 1989. do 2019. Metode medijacije u funkciji kompenzovanja vrijednosti identiteta*, pod mentorstvom prof. Aide Idrizbegović Zgonić i prof. Jasenke Čekarić, odbranila sam 29. januara 2021. godine u Sarajevu, i stekla zvanje doktor tehničkih nauka iz oblasti arhitekture.

I-3. ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

U proteklih pet godina dr Slobodan Živaljević je izvodio nastavu na osnovnim, specijalističkim i master studijama na Građevinskom fakultetu UCG, na grupi predmeta iz oblasti geotehnike. Takođe, uspješno je u svojstvu mentora vodio izradu više specijalističkih i tri magistarska rada.

Uvidom u dostavljeni konkursni materijal, zaključujem da je dr Slobodan Živaljević u proteklom izbornom periodu potvrdio svoju pedagošku osposobljenost kroz savestan i uspješan rad sa studentima. Njegov pedagoški rad je ocenjen odličnim ocenama na studentskim anketama, a kolege su svoj sud dale maksimalnim brojem poena kroz odluku Veća Fakulteta.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Pedagoški rad sam započela kao saradnica u nastavi na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore 2009. godine, gdje sam do danas u kontinuiranom angažovanju na grupi predmeta: Crtanje; Osnovi projektovanja I; Osnovi projektovanja II; Arhitektonska grafika; Digitalne metode u arhitekturi; Arhitektonsko projektovanje IV; Arhitektonsko projektovanje V; Arhitektura unutrašnjih prostora; Enterijer; Arhitektonska radionica; Završni projekat. Tokom ovog angažamana u studijskoj 2015/16 godini povjereno mi je izvođenje predavanja na predmetima Crtanje i Arhitektonska grafika I i II. U studijskoj 2021/22 godini povjereno mi je izvođenje predavanja na predmetu Arhitektonska grafika na prvoj i Arhitektonska radionica na petoj godini.

Od 2021. godine obavljam funkciju predstavnika saradnika u Vijeću Arhitektonskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, a u studijskoj 2020/21 bila sam predstavnica saradnika Arhitektonskog fakulteta u Posebnom tijelu Univerziteta Crne Gore. Bila sam dio tima međunarodnog Tempus projekta RESARCH koji se bavio transformacijom nastavnih programa na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

U periodu od 22 - 26.07.2019. godine boravila sam na Erasmus razmjeni (*staff mobility for teaching*) na Politecnico di Bari, DICAR, i učestvovala u nastavnom procesu.

Bavim se interdisciplinarnim straživanjima u okviru čega sam objavila više radova u međunarodnim naučnim časopisima i konferencijama.

U ulozi mentorke i organizatorke radila sam na nekoliko zapaženih studentskih domaćih i međunarodnih radionica i izložbi, među kojima je projekat *Ravni krovovi kao novi društveni prostor grada*, koji je na Drugom crnogorskom Salonu arhitekture 2016. godine nagrađen prvom nagradom u kategoriji istraživanje. Među istaknutim međunarodnim radionicama na kojima sam imala organizacionu i tutrosku ulogu su: Arhitektonski studentski kongres studenata bivše Jugoslavije - ASK Cetinje 2011 i ASK Karavan 2019. U oktobru 2021. godine, bila sam dio autorskog tima koji je radio na konceptualnoj postavci i mentorstvu jedne od najvećih evropskih studentskih radionica EASA, u okviru koje je proizvedena paviljonska instalacija na 300m², čiji je rezultat izložba kao kritički osvrt na tri decenije od statusa ekološke države Crne Gore. Urednica sam više fakultetskih i univerzitetskih publikacija (*Interpolacija – kao kontekst unutrašnje arhitekture* (2015); *Otvoreni javni prostori Crne Gore* (2018); *Muzička arhitektura Ludvig van Betovena*, podržana od strane ambasade SR Njemačke (2020); univerzitetska publikacija *Od mikro do makro, između enterijera i stanovanja*, (2020.)).

Profesionalni rad sam stekla u projektom birou "Arhing Inženjering" u Bijelom Polju gdje sam bila angažovana kao projektant, kroz učešće u izradi nekoliko desetina arhitektonskih

projekata i međunarodnih konkursa. Bila sam dio tima koji je predstavljao Crnu Goru na XII Bijenalu arhitekture u Veneciji 2010. godine, prema nominaciji Ministarstva kulture Crne Gore. Samostalno, i u timu, izlagala sam na više domaćih i međunarodnih izložbi iz oblasti arhitekture i urbanizma, i dobitnica sam više nagrada na međunarodnim arhitektonsko – urbanističkim konkursima. Dobitnica sam prve nagrade na Salonu urbanizma u Nišu 2015. godine u kategoriji realizacije, i nagrađena specijalnim priznanjem na Balkanskom arhitektonskom Bijenalu u Beogradu (BAB2017). U decembru 2021. godine na petom Balkanskom bijenalu arhitekture u Beogradu, kao dio autorskog tima, nagrađena sam drugom nagradom u kategoriji enterijer, za projekat Besac Heritage Retreat. Danas sam angažovana u praksi na više projekata u različitim interdisciplinarnim timovima.

Od 2018. godine vršim funkciju potpredsjednice Saveza arhitekata Crne Gore, u okviru čega sam bila organizator IV

crnogorskog Salona arhitekture, i jedan sam od članova konceptualnog tima kreativnog projekta vaninstitucionalnog kulturnog centra - Kolektor u bivšoj fabrici Titex, kao i stručno i društveno angažovanog projekta Mikro 020. Bila sam dio selektorskog i uredničkog tima za dokumentarni film Decoding Montenegro – premijerno predstavljen na Balkanskom arhitektonskom bijenalu 2019.

Dio sam tročlanog arhitektonskog tima koji 2020. godine osniva prvi crnogorski Centar za kreativni otpad O5LAB, podržan od strane Ministarstva kulture Vlade Crne Gore kroz projekat Kreativnih industrija. Dio sam dizajnerskog tima koji je proizveo prvu recikliranu stolicu u okviru međunarodne radionice EASA Montenegro, a koja je premijerno publikovana na Balkanskom bijenalu arhitekture BAB2021.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Alihodžić Jašarović, E., Perović, S., Paunović Žarić, S. (2021). <i>Impacts of Arsenal Brownfield Regeneration on Urban Development of Tivat in Montenegro: From Industrial Settlement to Center of Nautical Tourism.</i> Sustainability 2021, 13(15), 8549; https://doi.org/10.3390/su13158549 Received: 19 May 2021 / Revised: 18 July 2021 / Accepted: 20 July 2021 / Published: 30 July 2021 https://www.mdpi.com/2071-1050/13/15/8549	10	10
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
2.	Komatina D., Jašarović Alihodžić, E. (2018). <i>Projects by Ivan Meštrović and Harold Bilinić on Lovćen in the Political and Ideological Context of the Period.</i> Prostor, 26 (2018) 2(56), pp.320-331. ISSN 1330-0652. http://www.prostor.hr https://doi.org/10.31522/p.26.2(56).9	8	4
3.	Radulović, V., Paunović Žarić, S., Alihodžić Jašarović, E., (2021). <i>Tito's villas in Herceg Novi - regional context and state residences.</i> Arhitektura & urbanizam Journal of architectural and town-planning theory www.architektura-urbanizam.sk ISSN 0044-8680 (print) ISSN 2729-8752 (online) https://www.architektura-urbanizam.sk/2021/07/02/titos-villas-in-herceg-novi-regional-contexts-and-state-residences/	8	2.6
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
4.	Alihodžić Jasarovic, E., Komatina, D., Paunovic Zarić, S., Murgul, V., Vatin, N. (2015). <i>Decentralization as a cause of spatial segregation.</i> Applied Mechanics and Materials Vols. 725-726 (2015) pp 1134-1140 https://www.scientific.net/AMM.725-726.1134	4	4
5.	Komatina, D., Paunovic Zarić, S., Kosanovic, S., Alihodžić Jasarovic, E., Murgul, V., Vatin, N. (2015). <i>Climate Changes in the Light of Relation Between Highly Developed Countries and the Rest of the World.</i> Applied Mechanics and Materials Vols. 725-726 (2015) pp 1530-1536. https://www.scientific.net/AMM.725-726.1530	4	0.6
6.	Komatina, D., Paunovic Zarić, S., Alihodžić Jasarovic, E., Murgul, V., Vatin, N. (2015). <i>Daylight Factor Analysis for Different Types of Static Shading Devices: Case Study Location in Podgorica.</i> Applied Mechanics and Materials Vols. 725-726 (2015) pp1150-1157 https://www.scientific.net/AMM.725-726.1150	4	1.3
7.	Paunović, Žarić, S., Radulović, V., Alihodžić Jašarović, E., Murgul, V. (2016). <i>Light revealing architecture - the role of light in contemporary interpolation.</i> Journal of applied engineering science. ISSN 1451-4117 UDC 33, no.1 – year 2016 – vol. 14 // Paper number: 14(2016)1, 364, 140 – 147, doi:10.5937/jaes14-10528 https://asestant.ceon.rs/index.php/jaes/article/view/10528	4	1.3
8.	Alihidžić Jašarović, E., Paunović Žarić, S., Radulović, V. (2017). <i>Instorijski urbani konteksts – interpolacija kao vid urbane obnove u Podgorici; Historical urban context – interpolation as a type of urban renewal in Podgorica.</i> AR / Arhitektura, Raziskave / Architecture, Research, Ljubljana 2017.	4	4

	ISSN: 1580-5573 Str.26 – 46 http://www.fa.uni-lj.si/default.asp?id=3084 http://www.fa.uni-lj.si/filelib/9_ar/2017-1/separat3.pdf		
9.	Komatina D., Jašarović Alihodžić, E. (2020). <i>Digital City as a Metaphor for New Experiences of Reality</i> . Architecture and Urban Planning, (2020) (16) Issue 1, pp.66-71. ISSN 1691-4333, e-ISSN 2255-8764 https://content.sciendo.com/view/journals/aup/16/1/article-p66.xml https://doi.org/10.2478/aup-2020-0010	4	2
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
10.	Jašarović, E., Alihodžić Jašarović, E. (2018). <i>Revealing the Montenegrin Katun as a Place of Reusable Cognitive Technologies</i> . Održivi razvoj planinskih područja – iskustva, izazovi i perspektive. (Sustainable development of mountain areas — experiences, challenges and perspectives). Crnogorska akademija nauka i umjetnosti (Montenegrin Academy of Science and Arts), br. 148, volume 20. p. 199-208. ISBN 978-86-7215-455-0, COBISS.CG-ID 371255136. https://canupub.me/knjiga/odrzivi-razvoj-planinskih-podrucja-iskustva-izazovi-i-perspektive/#ee_popup_trigger-85c1c38	2	1
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
11.	Alihodžić Jašarović, E. (2013). <i>Principi integralnog urbanizma kao model očuvanja Stare Varoši u Podgorici. (Principles of integral urbanism as a model of preservation of Stara Varos in Podgorica)</i> . Pp 44-45 Naučna konferencija: Stara gradska jezgra i istorijske urbane cjeline. Problemi i mogućnosti očuvanja. Zavod za zaštitu spomenika kulture grada Beograda. ISBN 978-86-81157-89-3	2	2
12.	Komatina, D., Alihodžić Jašarović, E. (2014). <i>Prostorni kolaps kao efekat posttranzicione urbane devastacije Budve- Crna Gora</i> . Planiranje prostora, urbanizam i izgradnja, komplementarni zakoni i reindustrijalizacija, Međunarodni naučno stručni skup, Ljetnja škola urbanizma, Vrnjačka Banja 2014, pp.73-77. ISBN 978-86-84275-3	2	1
13.	Alihodžić, Jašarović, E. , Jašarović, E., (2016). <i>Creating Identity and Character of New Settlement Formed due to Growth of the City - On the Example of Podgorica</i> . 3rd International Academic Conference on Places and Technologies, Belgrade, Serbia. University of Belgrade - Faculty of Architecture, Belgrade, Republic of Serbia. 14-15. 04. 2016, p. 76. ISBN: 978-86- 7924-160-3.	2	2
14.	Jašarović, E., Alihodžić, Jašarović, E. (2016). <i>Revealing the Montenegrin katun as a place of reusable cognitive technologies</i> . 3rd International Academic Conference on Places and Technologies, Belgrade, Serbia. University of Belgrade - Faculty of Architecture, Belgrade, Republic of Serbia. 14-15. 04. 2016, p. 124. ISBN: 978-86- 7924-160-3.	2	1
15.	Komatina D., Jašarović Alihodžić, E. (2020). <i>Digital City as a Metaphor for New Experiences of Reality</i> . RTU 61th International Scientific Conference, 16 October 2020. Riga tehnical University, Faculty of Architecture, Riga , pp.66-71. e-ISSN 2255-8764 https://content.sciendo.com/view/journals/aup/16/1/article-p66.xml	2	1
K5 Saopštenje na nacionalnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
16.	Alihodžić Jašarović, E. <i>Alternative City Mapping</i> . (2017). Predavanje na međunarodnoj radionici i konferenciji FLUID dizajn forum. Univerzitetski sportski centar, Podgorica, 22.07.2017.	0.2	0.2
17.	Alihodžić Jašarović, E. , Paunović Zarić, S. / Centar za kreativni otpad O5LAB (2020). Predavanje na: Montenegrin Ingeneering Summer School. Univerzitetski sportski centar, Podgorica, 16.09.2020.	0.2	0.2
18.	Alihodžić Jašarović, E. Centar za kreativni otpad, O5LAB. (2021). <i>Creative waste production models</i> . Predavanje i mentorstvo na radionici Reuse Reduse Recycle, Ulcinj coast plastic free, Ucinj, 13-15.08.2021.u organizaciji Dr.Martin Schneider Jakoby Assosiation.	0.2	0.2
K7 Učešće na međunarodnoj izložbi (sa međunarodnom selekcijom i katalogom štampanim na jednom od svjetskih jezika)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
19.	Izlaganje prvonagrađenog, konkursnog rada <i>arhitektonsko-urbanističkog rješenja jalovišta u Mojkovcu na 33 Salonu arhitekture u Beogradu</i> (uz predhodni odabir selekcionog žirija Salona). (2010). Muzej primenjene umetnosti Beograd, 24-03-30.04. 2010.god. Katalog, pp	2	1

	152. ISBN 978-86-7415-148-8. Autorski tim: Alihodžić, R., Alihodžić, E. , Muzurović, E., Radević, T.		
20.	Izlaganje na XX Međunarodnom salonu urbanizma, Niš (2011) U kategoriji: Konkursi. <i>Projekat idejnog urbanističko – arhitektonskog rješenja gradskog trga sa poslovnim objektima u Bijelom Polju.</i> Autorski tim: Alihodžić, R., Alihodžić, E. , Mulić, M., Franca, I.	2	1
21.	Izlaganje na XXIV Internacionalnom salonu urbanizma, Niš (2015) 24th International urban planners exhibition Kategorija: Urbanistički projekti i realizacije Projekat: <i>Trg od mozaika sa vidikovcem u Bijelom Polju.</i> Autorski tim: Alihodžić Jašarović, E. , Dizdarević, A., Mulić, M., Franca, I.	2	2
22.	Izlaganje na XXIV Internacionalnom salonu urbanizma, Niš 2015. Alihodžić Jašarović, E. , Paunović Žarić, S. (2015). <i>The post-war architecture in Montenegro as cultural and historical heritage.</i> Kategorija: Naučno – istraživački projekti. 24th international urban planning' exhibition, 6-13 November, 2015, Niš, Serbia.	2	2
23.	Radulović, V., Paunović Žarić, S., Alihodžić Jašarović, E. (2015). <i>Rethinking Podgorica: Underground innovation choices.</i> Third International Conference and Exhibition On Architecture - Reworking the City through New Architecture, 2-17 December, Belgrade 1), Serbia. Paper and Exhibition http://www.strand.rs/reworking/blog-single-exhibition.html	2	0.6
24.	Učešće na Balkanskom arhitektonskom bijenalu BAB 2015 – Međunarodna takmičarska smotra arhitekture sa međunarodnim žirijem i preselekcijom. Nagrada publike u kategoriji urbanizam za urbanistički projekat i realizaciju MOSAIC SQUARE u Bijelom Polju. Autorski tim: Alihodžić Jašarović, E. , Abaz Dizdarević, Mirza Mulić	2	2
25.	Alihodžić Jašarović, E. , Paunović Žarić, S. (2016). <i>Community renewal after disaster: housing approaches.</i> Učešće na International conference Places on the edge, Creating a sense of place in off-the beaten-track places. University of Western Macedonia/ Department of fine and applied arts / Visual march to presses 2015-16 // Flows of realities / the dominance of water as spiritual matter. Prespes, Greece, July 7-8, 2016 https://fdocument.org/document/international-conference-places-on-the-edge-a-wp-content-a-uploads-a-2016.html	2	2
26.	Učešće na 25. Međunarodni salon urbanizma. 8-12. Novembar 2016. Sremska Mitrovica, Srbija. Radulović, V., Paunović Žarić, S., Alihodžić Jašarović, E. (2016): <i>Interpolacija kao konteksts unutrašnje arhitekture</i> (kategorija: stručna publikacija). Rad objavljen u katalogu Salona.	2	0.6
27.	Učešće na 25. Međunarodnom salonu urbanizma. Komatina, D., Alihodžić Jašarović, E. , Bojović, M., Rajković, I., Paunović Žarić, S. (2016). <i>Ravni krovovi kao novi koncept javnog prostora.</i> kategorija: istraživanja i studije, 8-12. Novembar 2016. Sremska Mitrovica, Srbija. Rad objavljen u katalogu Salona.	2	1
28.	Izlaganje na Fourth International Conference and Exhibition, ON Architecture: Scale of design from micro to macro. (2016). Alihodžić Jašarović, E. , Paunović Žarić, S., Radulović: <i>From micro to macro design scale: housing approaches.</i> 1-15 December 2016., Belgrade, Serbia. Poster and Exhibition (www.strand.rs/reworking).	2	2
29.	Učešće na Balkanskom arhitektonskom bijenalu BAB 2017 – Međunarodna takmičarska smotra arhitekture sa međunarodnim žirijem i preselekcijom. Specijalno priznanje u kategoriji realizacije za objekat vikend kuće House Chedo. Autor: Alihodžić Jašarović, E. https://issuu.com/bab2019/docs/katalog_bab_2017/14	2	2
30.	Radulović, V., Alihodžić Jašarović, E. , Paunović Žarić, S. (2019). Učešće na internacionalnoj naučnoj konferenciji R.E.D.S., Matera, 2019. Conference: REDS SYMPOSIUM MATERA 2019 Dwelling on EarthAt: MATERA 2019 U poster sesiji: <i>Interpolation as a tool of city memory preservation.</i>	2	1
31.	Radulović, V., Alihodžić Jašarović, E. , Paunović Žarić, S. (2019). Učešće na internacionalnoj naučnoj konferenciji R.E.D.S., Matera, 2019. Conference: REDS SYMPOSIUM MATERA 2019 Dwelling on EarthAt: MATERA 2019 U poster sesiji: <i>Vision of post war housing in Syria.</i>	2	1
32.	Komatina, D., Alihodžić Jašarović, E. , Paunović Žarić, S., Rajković, I., Bojović, M. (2019). Učešće na internacionalnoj naučnoj konferenciji R.E.D.S., Matera, 2019. Conference: REDS SYMPOSIUM MATERA 2019 Dwelling on EarthAt: MATERA 2019 U poster sesiji: <i>Valorization of the flat roofs for public space design.</i>	2	1
33.	Miličević, N., Alihodžić Jašarović, E. , Paunović Žarić, S., (2020). Učešće na International Exhibition: learning architecture, held at Serbian Academy of Sciences and Arts, Gallery of Science and Technology, Belgrade, Serbia, 2-12 December 2020. Poster sesija: <i>O5 LAB. The first Montenegrin laboratory for creative waste,</i> u kategoriji: Scientific Research and Architectural Practice - Innovative Solutions in Methodological Approach and Design in the use of Materials.	2	1

	The poster is published, in International Multimedia Event On Architecture (8 ; 2020 ; Beograd) On Architecture, Belgrade 2020 ; STRAND - Sustainable Urban Society Association, 2020 ISBN 978-86-89111-22-4 COBISS.SR-ID 26114313		
34.	Učešće na Balkanskom arhitektonskom bijenalu BAB 2021 – Međunarodna takmičarska smotra arhitekture sa međunarodnim žirijem i preselekcijom. Beograd 8.-16.decembar 2021 Projekat: Besac heritage – izložen u kategoriji enterijer Autorski tim: Stjepčević, M., Milićević, N., Alihodžić Jašarović, E. , Paunović Žarić, S.	2	2
35.	Učešće na Balkanskom arhitektonskom bijenalu BAB 2021 – Međunarodna takmičarska smotra arhitekture sa međunarodnim žirijem i preselekcijom. Beograd 8.-16.decembar 2021 Projekat: Adaptacija i rekonstrukcija galerije Art u Podgorici – izloženo u kategoriji enterijer Autorski tim: Paunović Žarić, s., Alihodžić Jašarović, E. , Milićević, N.	2	2
36.	Učešće na Balkanskom arhitektonskom bijenalu BAB 2021 – Međunarodna takmičarska smotra arhitekture sa međunarodnim žirijem i preselekcijom. Dizajn i relajzacija stolice „Burning Chair” – izloženo u kategoriji industrijski dizajn Autorski tim: Alihodžić Jašarović, E. , Milićević, N. Beograd 8.-16.decembar 2021	2	2
K8 Učešće na izložbi nacionalnog značaja (sa nacionalnom selekcijom i štampanim katalogom)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
37.	Učešće na prvom crnogorskom Salonu arhitekture „Okruženje je bitno” 21. decembar 2013. – 31. januar 2014. godine Alihodžić Jašarović, E. , Dizdarević, A., Mulić, M. (Kooperacija sa Nvo 4Arch i NVO Stari most) Projekat: <i>Urbanističko rješenje za Trg od Mozaika, Bijelo Polje</i> Katalog: ISBN 978-9940-9244-9-2	1	1
38.	Učešće na drugom crnogorskom Salonu arhitekture - ARHITEKTURA & avantURIZAM, sa međunarodnim žirijem. 18.-30. maj 2016., Podgorica, Crna Gora. Rezultati istraživanja u okviru studentske radionice <i>Ravni krovovi kao novi društveni prostor grada</i> , sprovedene na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, pod mentorstvom: Komatina, D., Alihodžić Jašarović, E. , Bojović, M., Rajković, I., Paunović Žarić, S. (2016). U okviru istraživanja realizovana je izložba i bilten. Istraživanje je nagrađeno I NAGRADOM u kategoriji Istraživanje i eksperiment. https://www.sacg.me/otvoren-drugi-crnogorski-salon-arhitekture/ Katalog: ISBN978-9940-669-04-1	1	0.5
Stručne monografije i knjige			
S6 Stručna knjiga izdata kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
39.	Komatina, D., Rajković, I., Paunović, S., Alihodžić, E. , Aleksić, F. (2012). Katalog sa rezultatima međunarodne arhitektonske studentske radionice: <i>International Architectural Workshop „Vrtijeljka 2012“</i> , Cetinje (urbano oplemenjivanje i valorizacija brda Vrtijeljka). Izdavač: Univerzitet Crne Gore, Arhitektonski fakultet ISBN 978-86-86625-11-3 COBISS.CG-ID 21178128.	1	0.25
40.	Urednici / autori: Radulović, V., Paunović Žarić, S., Alihodžić Jašarović, E. (2015). Stručna publikacija: <i>Interpolacija – kao kontekst unutrašnje arhitekture</i> Izdavač: Arhitektonski fakultet, Univerzitet Crne Gore ISBN 978-86-86625-18-5 COBISS.CG-ID 27520528	1	0.3
41.	Urednici: Popović, S., Perović, S., Bajić-Šestović, J., Vlahović, S., Alihodžić Jašarović, E. , Đurović Mašanović, N. Katalog: <i>Otvoreni javni prostori gradova Crne Gore/ Open public spaces of cities in Montenegro</i> (2018). Izdavač: Arhitektonski fakultet u Podgorici, Univerzitet Crne Gore. ISBN 978-86-86625-22-9 COBISS.CG-ID 36018448 Realizovana istoimena izložba u zgradi Rektorata 10.07.2018. godine	1	0.2
42.	Radulović, V., Paunović Žarić, S., Alihodžić Jašarović, E. (2020). Stručna publikacija: <i>Od mikro do marko, između enterijera i stanovanja</i> . Izdavač: Univerzitet Crne Gore ISBN: 978-86-7664-180-2 COBISS.CG-ID 14309636	1	0.3
43.	Urednički tim: Perović, S., Alihodžić Jašarović, E. Publikacija: <i>Muzička arhitektura Ludvig van Betovena</i> , podržana od strane ambasade SR Njemačke (2020). Izdavač: Univerzitet Crne Gore, Arhitektonski fakultet. ISBN 978-86-86625-31-1	1	0.5

	COBISS.CG-ID 15494660 Realizovana virtualna izložba: https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1230/objava/93314-digitalna-izlozba-u-organizaciji-arhitektonskog-fakulteta-uz-podrsku-ambasade-sr-njemacke-u-podgorici		
Ostala stručna djelatnost			
R16 Nagrada na međunarodnom konkursu, izbor u ekspertskim tijelima međunarodnih organizacija		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
44.	Prva nagrada na međunarodnom konkursu za Idejno arhitektonsko-urbanističko rješenje sportsko rekreativne zone “Jalovišta” u Mojkovcu (2009.). Autorski tim: Alihodžić, R., Alihodžić, E. , Muzurović, E., Radević, T. Raspisivač konkursa: UNDP u saradnji sa Opštinom Mojkovac. https://www.mojkovac.me/index.php?option=com_content&view=article&catid=2:aktuelnosti&id=79:odluka-o-izboru-najboljeg-rjeenja	3	1.5
45.	Prva nagrada na međunarodnom konkursu, za idejno arhitektonsko-urbanističko rješenje za Centralni trg sa poslovnim objektima i centralnom garažom u Bijelom Poju. (2010.) Autorski tim: Alihodžić, R., Alihodžić, E. , Mulić, M., Franca, I. Izložba u Centu za kulturu Bijelo Polje 15.09- 25.09.2010.godine	3	1.5
46.	Prva nagrada na konkursu za najbolji dokumentarni kratki film “ <i>Problemi arhitekture u kontekstu održivog razvoja u post-tranzicionoj Crnoj Gori</i> ” (2011). Konkurs raspisala Kancelarija za održivi razvoj Vlade Crne Gore u saradnji sa Austrijskom Ambasadom u Crnoj Gori, Ministarstvom održivog razvoja i turizma, Njemačkim društvom za međunarodnu saradnju (GIZ) Autorski tim: Alihodžić, E. , Paunović, S., Rajković, I.	3	1.5
47.	Treća nagrada na XX Međunarodnom salonu urbanizma, Niš U kategoriji: Konkursi. Projekat: <i>Idejnog urbanističko – arhitektonskog rješenja gradskog trga sa poslovnim objektima u Bijelom Polju.</i> Autorski tim: Alihodžić, R., Alihodžić, E. , Mulić, M., Franca, I.	3	1.5
48.	Prva nagrada na XXIV Internacionalnom salonu urbanizma, Niš (2015). 24th International urban planners exhibition Kategorija: Urbanistički projekti i realizacije Projekat: Trg od mozaika sa vidikovcem iznad rijeke Lim Autorski tim: Alihodžić Jašarović, E. , Dizdarević, A., Mulić, M., Franca, I.	3	3
49.	Druga nagrad na Balkanskom arhitektonskom bijenalu BAB 2021 (2021). u kategoriji enterijer za projekat adaptacije i enterijera za tvrđavu Besac, Virpazar, Crna Gora. Autorski tim: Stjepčević, M., Milićević, N., Alihodžić Jašarović, E. , Paunović Žarić, S.	3	3
I5 Prototip, nova metoda, softver, standardizovan instrument, nova genska proba (uz dokaz)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
50.	Autorski tim: Alihodžić Jašarović, E. , Milićević, N. Realizacija prve reciklirane stolice / prototip BURNING Chair, nastala spaljivanjem Burning EASA paviljona izgrađenog od građevinskog najlona u okviru međunarodne arhitektonske studentske radionice Burning Easa. Stolica je dio projekta O5LAB-a – Centra za kreativni otpad koji je 2019.godine podržan od strane Ministarstva kulture u Vladi Crne Gore. https://www.gov.me/clanak/222366--kreativna-crna-gora-reciklaza-u-funkciji-kreativnog-proizvoda Stolica je premijerno prikazana na Balkanskom arhitektonskom bijenalu (katalog).	6	3
I7 Realizovan soj, sorta ili rasa, arhitektonsko, građevinsko ili urbanističko autorsko djelo na nacionalnom nivou		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
51.	Autorski tim: Stjepčević M., Milićević, N., Alihodžić Jašarović, E. , Paunović Žarić, S. (2021). <i>Adaptacija i projekat enterijera unutar srednjovjekovnog utvrđenja Besac u Virpazaru.</i> Kategorija: realizacija. Projekat valorizacije kulturne baštine Besac Heritage Retreat dio je projekta koji podržava Evropska Unija i Vlada Crne Gore. Projekat je premijerno prikazan na Balkanskom arhitektonskom bijenalu u Beogradu 2021.godine, gdje je nagrađen drugom nagradom u kategoriji enterijer. Projekat je publikovan u katalogu BAB-a. https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1230/objava/131260-druga-nagrada-na-balkanskom-arhitektonskom-bijenalu-pripala-saradnicima-u-nastavi-arhitektonskog-fakulteta	3	3
52.	Autorski tim: Alihodžić Jašarović, E. , Paunović Žarić, S., Milićević, N. (2021). <i>Rekonstrukcija postojeće Galerije Art i izrada i realizacija projekta enterijera</i> , pod pokroviteljstvom Glavnog grada i JU Muzeji i galerije Podgorica. Projekat je premijerno prikaz na Balkanskom arhitektonskom bijenalu 2021.u Beogradu, i publikovan u katalogu BAB-a.	3	3

Projekti			
110 Rukovođenje međunarodnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
53.	TEMPUS PROJEKAT 530440 – Restructuring of Study Programme in Architecture to Long-cycle Integrated Master in line with EU standards (RESARCH). Autorski tim: Komatina, D., Radović, G., Alihodžić Jašarović, E. , Rajković, I., Paunović Žarić, S. Izrada AKREDITACIJE za novi petogodišnji nastavni plan i program; Izrada ECTS kataloga za novi nastavni program; prevođenje ECTS kataloga; Priprema PILOT godine http://www.erasmusplus.ac.me/wp-content/uploads/NEO-publikacija-2017.pdf	6	2
54.	Alihodžić Jašarović, E. (2019). Mentor i organizator osamnaestog Arhitektonskog studentskog kongresa ASK 2019, na kome je prisustvovalo preko 70 studenata sa prostora bivše Jugoslavije. Radionice su realizovane u periodu od 8. do 13. maja 2019. godine, u Kolašinu i Herceg Novom. https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1230/objava/45624-otvoren-18-arhitektonski-studentski-kongres	6	2
55.	Alihodžić Jašarović, E. , Milićević, N. (2021). Konceptualna postavka i mentorstvo na međunarodnoj radionici EASA Montenegro koja je dio Evropske asocijacije studenata Arhitekture, pod nazivom Burning EASA. Evropska asocijacija studenata arhitekture – Crna Gora (EASA) u saradnji sa Crnogorskom asocijacijom studenata arhitekture u Podgorici (CASA) i Arhitektonskim fakultetom Univerziteta Crne Gore. 8 - 10. oktobra 2021. godine. Rezultat radionice je paviljon / instalacija na 300m2 u prostoru Kolektora, prezentovan javnosti od 12. do 15. oktobra 2021. https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1230/objava/124935-otvaranje-paviljona-burning-easa-veceras-u-19h	6	4
111 Rukovođenje nacionalnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
56.	Član organizacionog tima IV crnogorskog Salona arhitekture sa međunarodnim žirijem, Kolektor, Podgorica 2020. Organizacioni tim: Alihodžić Jašarović, E. , Pavićević, A. http://salon2020.sacg.me/	3	1

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE REZULTATA U OBLASTI UMJETNOSTI

2 UMJETNIČKA DJELATNOST			
U 1			
U 1.1 Premijerno izvođenje/prikazivanje umjetničkog djela u inostranstvu na događajima od izuzetnog međunarodnog značaja, sa objavljenom kritikom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
57.	Predstavljanje Crne Gore na 12. Venecijanskom Bijenalu arhitekture. (La Biennale di Venezia-12. Mostra Internazionale di Architettura) Tema Bijenala: People meet in architecture Crnogorcki paviljon (Palazzo Zorzi 29.Aug.-8.Oct. 2010.) na temu Mjesta za ponovne susrete-reciklaža prostora (Places for Re-encounters - Recycling the Space). Autorski tim: Alihodžić, R., Alihodžić, E. , Muzurović, E., Radević, T. Rezultat objavljen u monografiji: Sports and recreation zone on the site of a former mine tailings pond ind Mojkovac.Places for Re-encounters-Recycling the Space. pp15-26. Izdavač: Arhitektonski fakultet Podgorica i Inženjerska komora Crne Gore. Podgorica. ISBN 978-86-86625-06-9 (Arhitektonski fakultet), ISBN 978-9940-9244-4-7 (Inženjerska komora)	do 15	5
U 2			
U 2.1 Premijerno izvođenje/prikazivanje umjetničkog djela na internacionalnim festivalima, smotrama, manifestacijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
58.	BALKANSKO ARHITEKTONSKO BIJENALE – BAB 2019 dokumentarni film o dvije decenije arhitektonske prakse u Crnoj Gori: MONTENEGRO_DECODING BALKAN Umjetnički direktor: Sonja Radović Jelovac, Ema Alihodžić Jašarović Film je realizovan uz pokroviteljstvom Ministarstva kulture u Vladi Crne Gore, i u saradnji sa fondacijom Saša Marčeta, Balkan Architectural Biennale i Savezom arhitekata Crne Gore. https://www.youtube.com/watch?v=nSJOBC5CmUg&t=59s&ab_channel=DAAMontenegro	do 10	5

3. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

3 PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Gostujući profesor			
P7 Gostujući profesor na inostranim univerzitetima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
59	Razmjena i učešće u nastavi u okviru ERASMUS Staff mobility for teaching. Politecnico di Bari, DICAR, Italy 22.07. – 26.07.2019.	5	3
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		do 5	

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		97.65		
2. UMJETNIČKI RAD		10		
2. PEDAGOSKI RAD		3		
UKUPNO		110.65		

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Ema Alihodžić Jašarović je osnovne studije završila i diplomirala na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, kao najbolji student fakulteta u studijskoj 2008/09. godini. Specijalističke studije završila je na istom fakultetu, nakon čega nastavlja magistarske studije na oblasti teorije arhitekture, gdje 2012.godine stiče stepen magistra (MSc) odbranivši temu pod nazivom *Kretanje u repornom sistemu grada kao princip orijentacije*, pod mentorstvom profesora Aleksandra Kekovića. Doktorske akademske studije završila je na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, odbranivši 2021.godine disertaciju pod temom *Identitet crnogorskih gradova u kontekstu urbanih transformacija od 1989. do 2019. Metode medijacije u funkciji kompenzovanja vrijednosti identiteta*, pod mentorstvom Aide Idrizbegović Zgonić i prof. Jasenke Čekarić, u Sarajevu, i stekla zvanje doktor tehničkih nauka iz oblasti arhitekture.

Na osnovu uvida u prijavu i priloženu dokumentaciju koja je prati, zaključujem da u pogledu stepena obrazovanja kandidatkinja dr Ema Alihodžić Jašarović ispunjava uslov za izbor u akademsko zvanje **docent**, a u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademski i naučni zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Uvidom u material sadržan u prijavi za izbor u zvanje docenta dr Ema Alihodžić Jašarović u kojoj je priložena klasifikacija bodovanja ukupnog naučnog i umjetničkog rada, može se jasno uočiti da je kandidatkinja ostvarila u dosadašnjoj karijeri veoma zapažene rezultate, koji pripada različitim oblastima arhitektonskih i urbanističkih istraživanja. Naučno – istraživački rad Eme Alihodžić Jašarović sadrži više referentnih radova, među kojima je devet radova objavljenih u međunarodnim referentnim časopisima indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama. U tom dijelu posebno je značajno istraživanje na kojem smo saradivale pod nazivom: *Impacts of*

Arsenal Brownfield Regeneration on Urban Development of Tivat in Montenegro: From Industrial Settlement to Center of Nautical Tourism, objavljeno u časopisu Sustainability 2021., a bavi se urbanom transformacijom grada Tivta i uticajem na nagle urbane transformacije ali i na devastaciju regiona Boke. Takođe je značajno istraživanje kolegice pod nazivom: *Projects by Ivan Meštrović and Harold Bilinić on Lovćen in the Political and Ideological Context of the Period*, objavljenom u časopisu Prostor, u čijem procesu je kandidatkinja pokazala afinitete prema temeljnom i kompleksnom pristupu istraživanju. Njen naučno istraživački angažman prisutan je i u časopisima od nacionalnog značaja, kao i na brojnim međunarodnim skupovima. Crnogorski prostor i njegove urbane transformacije, predstavljaju težište njenog interesovanja, što ova istraživanja čini dodatno upotrebljivim i društveno korisnim. U radovima se domaći kontekst, sistemski komparira sa relevantnom metodologijom koja pripada savremenim teorijama i praksama. Istraživački rad kandidatkinje Eme Alihodžić Jašarović zapažen je u dijelu izrade publikacija, koje najčešće predstavljaju rezultate istraživanja u okviru nastavnog procesa, među kojima se ističu: Interpolacija – kao kontekst unutrašnje arhitekture (2015); Otvoreni javni prostori Crne Gore (2018); Muzička arhitektura Ludvig van Betovena, podržana od strane ambasade SR Njemačke (2020); kao i univerzitetska publikacija sa međunarodnom recenzijom: Od mikro do makro, između enterijera i stanovanja, (2020.).

OCJENA STRUČNOG RADA

Na osnovu uvida u tabelarni prikaz referenci istaknutih u kategoriji stručne djelatnosti, zapaža se da je dr Ema Alihodžić Jašarović arhitektonsku profesiju razumjela kao sintezu naučno istraživačkog – teorijskog i praktičnog rada, što budućeg predavača na Arhitektonskom fakultetu čini kompletnim, a znanje koje prenosi studentima kompleksnim i višeslojnim. Kao jednu od važnijih referenci u ovoj kategoriji, ističe se njeno rano učešće na XII Bijenalu arhitekture u Veneciji 2010.godine, gdje je sa timom predstavljala Crnu Goru. Da je kandidatkinja veoma odgovorna i obazriva pri izboru angažmana u praksi, ukazuje mali broj projekata od kojih su svi po svojoj temi veoma zahtjevni i zalaze u zonu kompleksnih intervencija adaptacije i rekonstrukcije, a među kojima su mnogi vrednovani nagradama na međunarodnim smotrama arhitekture, kao što je Balkansko arhitektonsko bijenale, gdje je nagrađena čak tri puta

u tri različite kategorije. U ovom dijelu ističe se druga nagrada na BAB2020 u Beogradu, za rekonstrukciju i enterijer srednjovjekovne tvrđave Besac (2021). Njeno višestruko nagrađivano iskustvo u izradi arhitektonsko urbanističkih konkursa, može biti od velikog značaja prilikom rada u nastavi. Stručni rad Eme Alihodžić Jašarović ogleda se na mnogobrojnim poljima, među kojima je posebno zanimljiv njen angažman na polju ispitivanja materijala i prototipa, i mogućnosti koji se mogu dobiti procesom reciklaže plastike, i njihovom reupotrebom u procesu dizajna. Jedan je od osnivača prvog crnogorskog centra za kreativni otpad O5LAB, gdje je kao član tima proizvela prvu stolicu u Crnoj Gori dobijenu procesom reciklaže plastičnog otpada – najlona, u okviru međunarodne radionice EASA Montenegro 2021.

Osim toga, njen aktivizam u dijelu promocije crnogorske arhitektonske scene, ogleda se u izradi dokumentarnog filma, o dvije decenije arhitektonske prakse u Crnoj Gori: MONTENEGRO_DECODING BALKAN, gdje je bila angažovana kao urednica, a čija je premijera bila prikazana na Balkanskom arhitektonskom bijenalu BAB2019.

Njen stručni angažman zapažen je kroz četvorogodišnji mandat podpredsjednice Saveza arhitekata, u kome je kao član tima učestvovala u pokretanju projekta vaninstitucionalnog kulturnog centra Kolektor, u bivšoj fabrici Titex, kao i projekta Mikro 020 koji mapira i aktivira zapuštene zone grada, koristeći principe participacije javnosti i struke.

Aktivna je i kao član tima za reakreditaciju Arhitektonskog fakulteta iz 2021. godine.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	56			97.65		
2. UMJETNIČKI RAD	2			10		
3. PEDAGOŠKI RAD	1			3		
4. STRUČNI RAD						
UKUPNO	59			110.65		

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu detaljno sprovedene analize dokumentacije iz prijave za konkurs, uvida u navedene reference, cijenim da je dr Ema Alihodžić Jašarović u dosadašnjem radu ostvarila visoke rezultate u naučnom, stručnom i pedagoškom radu, Ukupno ostvarenih **110.65** bodova daleko premašuje potrebni kvantitativni rezultat za izbor u zvanje docent.

U skladu sa prethodnim, konstatujem da kandidatkinja dr Ema Alihodžić Jašarović u potpunosti ispunjava sve formalne i suštinske uslove predviđene Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje na Univerzitetu Crne Gore, za izbor u akademsko zvanje docent. Na osnovu svega izloženog, sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Arhitektonskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da se dr Ema Alihodžić Jašarović **izabere u akademsko zvanje docent** za oblast Arhitektonsko projektovanje na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof.dr Svetlana Perović, vanredni profesor
Arhitektonski fakultet, Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Ema Alihodžić Jašarović je osnovne studije završila i diplomirala na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, kao najbolji student fakulteta u studijskoj 2008/09. godini.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Po svim prikazanim referencama, za kandidatkinju dr Emu Alihodžić Jašarović, može se reći da ima visoko izražene naklonosti ka pedagoškom radu koji započinje odmah nakon završetka specijalističkih studija, kao saradnica u nastavi na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore od 2009. godine. Kao saradnica u nastavi, na deset predmeta, radi dvanaest godina, a u studijskoj 2021/22 godini povjereno joj je izvođenje predavanja na predmetu Arhitektonska grafika na prvoj i Arhitektonska radionica na petoj godini. Koleginica je izuzetno posvećena nastavnom procesu, pažljivo i predano pristupa nastavi i posjeduje izuzetno visoke pedagoške sposobnosti. Svoje pedagoško interesovanje posebno pokazuje u brojnim aktivnostima koje realizuje sa studentima van formalne nastave, čime direktno doprinosi kvalitetu i vidljivosti škole, ali i primjeni savremenih sredstava učenja i prenošenja znanja. Među njima je veliki broj studentskih radionica koje su vođene pod njenim mentorstvom, među kojima se izdvaja radionica "Ravni krovovi kao novi društveni prostor grada", koji je na Drugom crnogorskom Salonu arhitekture 2016. godine nagrađen prvom nagradom u kategoriji istraživanje, kao i međunarodni studentski kongres ex Yu (2011. i 2019.), i najveća evropska radionica EASA Montenegro 2021, sa kojima ostvaruje zapažene rezultate.

Učešćem na međunarodnim razmjenama kao što je akademsko gostovanje na Arhitektonskom fakultetu u Bariju, u okviru ERASMUSA, iskazuje spremnost da se usavršava na polju pedagoške djelatnosti.

Osim toga, njena motivacija u procesu podizanja opšteg kvaliteta institucije, ogleda se kroz višegodišnji angažman u evropskom TEMPUS projektu, u kome je kao član tima, uticala na usaglašavanje studijskog programa sa zemljama partnerima iz regiona i EU.

Specijalističke studije završila je na istom fakultetu, nakon čega nastavlja magistarske studije na oblasti teorije arhitekture, gdje 2012. godine stiče stepen magistra (MSC) odbranivši temu pod nazivom *Kretanje u repnom sistemu grada kao princip orijentacije*, pod mentorstvom profesora Aleksandra Kekovića. Doktorske akademske studije trećeg stepena završila je na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, odbranivši 2021. godine disertaciju pod temom *Identitet crnogorskih gradova u kontekstu urbanih transformacija od 1989. do 2019. Metode medijacije u funkciji kompenzovanja vrijednosti identiteta*, pod mentorstvom Aide Idrizbegović Zgonić i prof. Jasenke Čekarić, u Sarajevu, i stekla zvanje doktor tehničkih nauka iz oblasti arhitekture.

Na osnovu uvida u prijavu i priloženu dokumentaciju koja je prati, zaključujem da u pogledu stepena obrazovanja kandidatkinja dr Ema Alihodžić Jašarović ispunjava uslov za izbor u akademsko zvanje **docent**, a u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsko i naučna zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG)

RADA (Rezime recezenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recezent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Uvidom u prijavu za izbor u zvanje docenta koju je predstavila dr Ema Alihodžić Jašarović u kojoj je priložena klasifikacija bodovanja ukupnog naučnog i umjetničkog rada, može se jasno uočiti da je kandidatkinja ostvarila u dosadašnjoj karijeri veoma zapažen, naučno-istraživački i umjetnički opus, koji pripada različitim oblastima arhitektonskih i urbanističkih istraživanja, a koje su po

svom sadržaju interdisciplinarni i kao takvi imaju važnu društvenu relevantnost. Naučno – istraživački rad Eme Alihodžić Jašarović predstavljen je sa velikim brojem referentnih radova, među kojima je devet radova objavljenih u međunarodnim referentnim časopisima indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama. U tom dijelu posebno je značajno istraživanje koje se bavi urbanom transformacijom grada Tivta i impact faktorom na nagle urbane transformacije ali i na devastaciju regiona Boke: *Impacts of Arsenal Brownfield Regeneration on Urban Development of Tivat in Montenegro: From Industrial Settlement to Center of Nautical Tourism*, objavljen u časopisu Sustainability 2021. Kao autorski tim saradivali smo na naučno istraživačkom članku: *Projects by Ivan Meštrović and Harold Bilinić on Lovćen in the Political and Ideological Context of the Period*, objavljenom u časopisu Prostor, u čijem procesu je kandidatkinja pokazala afinitete prema temeljnom i kompleksnom pristupu istraživanju. Njen naučno istraživački angažman prisutan je i u časopisima od nacionalnog značaja, kao i na brojnim međunarodnim skupovima. Crnogorski prostor i njegove urbane transformacije, predstavljaju težište njenog interesovanja, što ova istraživanja čini dodatno upotrebljivim i društveno korisnim. U radovima se domaći kontekst, sistemski komparira sa relevantnom metodologijom koja pripada savremenim teorijama i praksama. Naučno istraživački angažman kandidatkinje Eme Alihodžić Jašarović zapažen je u dijelu izrade publikacija, koje najčešće predstavljaju rezultate istraživanja u okviru nastavnog procesa, među kojima se ističu: Interpolacija – kao konteksts unutrašnje arhitekture (2015); Otvoreni javni prostori Crne Gore (2018); Muzička arhitektura Ludvig van Betoven, podržana od strane ambasade SR Njemačke (2020); kao i univerzitetaska publikacija sa međunarodnom recenzijom: Od mikro do makro, između enterijera i stanovanja, (2020.).

OCJENA STRUČNOG RADA

Na osnovu uvida u tabelarni prikaz referenci istaknutih u kategoriji stručne djelatnosti, zapaža se da je dr Ema Alihodžić Jašarović arhitektonsku profesiju razumjela kao sintezu naučno istraživačkog – teorijskog i praktičnog rada, što budućeg predavača na Arhitektonskom fakultetu čini kompletnim, a znanje koje prenosi studentima kompleksnim i višeslojnim. Kao jednu od važnijih referenci u ovoj kategoriji, ističe se njeno rano učešće na XII Bijenalu arhitekture u Veneciji 2010. godine. gdje je sa timom predstavljala Crnu Goru. Da je kandidatkinja veoma odgovorna i obazriva pri izboru angažmana u praksi, ukazuje mali broj projekata od kojih su svi po svojoj temi veoma zahtjevni i zalaze u zonu kompleksnih intervencija adaptacije i rekonstrukcije, a među kojima su mnogi vrednovani nagradama na međunarodnim smotrama arhitekture, kao što je Balkansko arhitektonsko bijenale, gdje je nagrađena čak tri puta u tri različite kategorije. U ovom dijelu ističe se druga nagrada na BAB2020 u Beogradu, za rekonstrukciju i enterijer srednjovjekovne tvrđave Besac (2021). Njeno višestruko nagrađivano iskustvo u izradi arhitektonsko urbanističkih konkursa, može biti od velikog značaja prilikom rada u nastavi. Stručni rad Eme Alihodžić Jašarović ogleda se na mnogobrojnim poljima, među kojima je posebno zanimljiv njen angažman na polju ispitivanja materijala i prototipa, i mogućnosti koji se mogu dobiti procesom reciklaže plastike, i njihovom reupotrebom u procesu dizajna. Jedan je od osnivača prvog crnogorskog centra za kreativni otpad O5LAB, gdje je kao član tima proizvela prvu stolicu u Crnoj Gori dobijenu procesom reciklaže

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAŽIVAČKI RAD	56			97.65		
2. UMJETNIČKI RAD	2			10		
3. PEDAGOŠKI RAD	1			3		
4. STRUČNI RAD						
UKUPNO	59			110.65		

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

U skladu sa prethodnim, konstatujem da kandidatkinja dr Ema Alihodžić Jašarović u potpunosti ispunjava sve formalne i suštinske uslove predviđene Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanja na Univerzitetu Crne Goreja, za izbor u akademsko zvanje Docent. Na osnovu svega izloženog, sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Arhitektonskog

plastičnog otpada – najlona, u okviru međunarodne radionice EASA Montenegro 2021.

Osim toga, njen aktivizam u dijelu promocije crnogorske arhitektonske scene, ogleda se u izradi dokumentarnog filma, o dvije decenije arhitektonske prakse u Crnoj Gori: MONTENEGRO_DECODING BALKAN, gdje je bila angažovana kao urednica, a čija je premijera bila prikazana na Balkanskom arhitektonskom bijenalu BAB2019.

Njen stručni angažman zapažen je kroz četvorogodišnji mandat podpredsjednice Saveza arhitekata, u kome je kao član tima učestvovala u pokretanju projekta vaninstitucionalnog kulturnog centra Kolektor, u bivšoj fabrici Titex, kao i projekta Mikro 020 koji mapira i aktivira zapuštene zone grada, koristeći principe participacije javnosti i struke.

Aktivna je i kao član tima za reakreditaciju Arhitektonskog fakulteta iz 2021. godine.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Po svim prikazanim referencama, za kandidatkinju dr Emu Alihodžić Jašarović, može se reći da ima visoko izražene naklonosti ka pedagoškom radu koji započinje odmah nakon završetka specijalističkih studija, kao saradnica u nastavi na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore od 2009. godine. Kao saradnica u nastavi, na deset predmeta, radi dvanaest godina, a u studijskoj 2021/22 godini povjereno joj je izvođenje predavanja na predmetu Arhitektonska grafika na prvoj i Arhitektonska radionica na petoj godini. Od samog njenog angažmana na fakultetu, radi kao saradnik u nastavi na predmetima na kojima sam predmetni nastavnik, gdje svjedočim izuzetnoj posvećenosti nastavnim procesu, pažljivo i predanom pristupu nastavi i izuzetno visokim pedagoškim sposobnostima u radu sa studentima. Svoje pedagoško interesovanje posebno pokazuje u brojnim aktivnostima koje realizuje sa studentima van formalne nastave, čime direktno doprinosi kvalitetu i vidljivosti škole, ali i primjeni savremenih sredstava učenja i prenošenja znanja. Među njima je veliki broj studentskih radionica koje su vođene pod njenim mentorstvom, među kojima se izdvaja radionica Ravnih krovovi kao novi društveni prostor grada, koji je na Drugom crnogorskom Salonu arhitekture 2016. godine nagrađen prvom nagradom u kategoriji istraživanje, kao i međunarodni studentski kongres ex Yu (2011. i 2019.), i najveća evropska radionica EASA Montenegro 2021, sa kojima ostvaruje zapažene rezultate.

Učešćem na međunarodnim razmjenama kao što je akademsko gostovanje na Arhitektonskom fakultetu u Bariju, u okviru ERASMUSA, iskazuje spremnost da se usavršava na polju pedagoške djelatnosti.

Osim toga, njena motivacija u procesu podizanja opšteg kvaliteta institucije, ogleda se kroz višegodišnji angažman u evropskom TEMPUS projektu, u kome je kao član tima, uticala na usaglašavanje studijskog programa sa zemljama partnerima iz regiona i EU. Sve navedene aktivnosti, koje kao predmetni nastavnik na čijim predmetima je angažovana, pratim dugi niz godina, ističem da je kandidatkinja Ema Alihodžić Jašarović u potpunosti ispunila kriterijume za izbor u docenta.

fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da se dr Ema Alihodžić Jašarović **izabere u akademsko zvanje docent** za oblast Arhitektonsko projektovanje na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore

RECENZENT
Prof dr Dragan F. Komatina, dia

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Ema Alihodžić Jašarović je diplomirala na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, kao najbolji student fakulteta u studijskoj 2008/09. godini. Na istom fakultetu završava i Specijalistički studij, te nastavlja svoje obrazovanje na magistarskim studijima, gdje 2012. godine stiče titulu magistra nauka s temom *Kretanje u repornom sistemu grada kao princip orijentacije*, pod mentorstvom profesora Aleksandra Kekovića. *Doktorski studij upisuje na Univerzitetu u Sarajevu*, te 2021. godine uspješno brani disertaciju pod nazivom *Identitet crnogorskih gradova u kontekstu urbanih transformacija od 1989. do 2019. Metode medijacije u funkciji kompenzovanja vrijednosti identiteta*, pod mentorstvom V. prof. dr Aide Idrizbegović Zgonić i V. prof. dr Jasenke Čakarić, čime stiče zvanje doktor tehničkih nauka iz oblasti arhitekture.

Na osnovu uvida u prijavu i priloženu dokumentaciju zaključujem da kandidatkinja dr Ema Alihodžić Jašarović ispunjava uslov za izbor u akademsko zvanje **docent**, a u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA (Rezime recenzenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recenzent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Uvidom u dokumentaciju vrlo je evidentan široki spektar rada, ostvarenja i interesa kandidatkinje dr Eme Alihodžić Jašarović. U prijavi su navedeni radovi koji se smatraju referentnim za izbor, od čega je posebno važno istaći (9) devet radova objavljenih u međunarodnim referentnim časopisima indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama. Kandidatkinja se temeljito bavi uzrocima urbanih transformacija, te detaljno pojašnjava njihove manifestacije u prostoru kao što je to vidljivo u radu *Impacts of Arsenal Brownfield Regeneration on Urban Development of Tivat in Montenegro: From Industrial Settlement to Center of Nautical Tourism*, objavljen u časopisu *Sustainability* 2021. Takav njen pristup je bio vidljiv i pri izradi doktorske disertacije koja vrlo precizno detektira i analizira stanje crnogorskih gradova, i služi se metodologijom koja može biti relevantna za cijeli region. Nakon izvanrednog analitičkog dijela kandidatkinja daje niz prijedloga - metoda medijacije koji nude pozitivna rješenja u regeneraciji urbanog tkiva u arhitektonskom ali i urbanističkom mjerilu. Pregledom njenog naučno-istraživačkog djelovanja evidentno je da se radi o osobi s izvrsnim sposobnostima da prepozna, istraži i ponudi relevantne odgovore na brojne izazove savremenog društva/arhitekture u Crnoj Gori. Posebno je tu važan njen lični aktivizam i angažman, koji govori o jednoj kompletnoj osobi posvećenoj nauci i struci. Naučno istraživački angažman kandidatkinje Eme Alihodžić Jašarović ogleda se i u izradi publikacija, koje predstavljaju rezultate istraživanja u okviru nastavnog procesa, među kojima se ističu: *Interpolacija – kao kontekst unutrašnje arhitekture* (2015); *Otvoreni javni prostori Crne Gore* (2018); *Muzička arhitektura Ludvig van Beovena*, podržana od strane ambasade SR Njemačke (2020); kao i univerzitetska publikacija sa međunarodnom recenzijom: *Od mikro do makro, između enterijera i stanovanja*, (2020).

OCJENA STRUČNOG RADA

Stručni angažman dr Eme Alihodžić Jašarović, je odraz dubokog razumjevanja prostora, procesa i konteksta, do kojeg dolazi naučnom ali i intuitivnom spoznajom što je čini izuzetnom u arhitektonskoj profesiji. Ova sinteza je izuzetno važna jer svoje znanje prenosi studentima, koji usvajaju takav pristup i racionalnom

spoznajom ali osjete emociju i posvećenost predavača. Kao jednu od važnijih referenci posebno se ističe njeno rano učešće na XII Bijenalu arhitekture u Veneciji 2010. godine, gdje je sa timom predstavljala Crnu Goru. Projekti koje realizira su višeslojni i kompleksni zahvati u urbanom tkivu - prezentirane adaptacije i rekonstrukcije, od kojih su neki i nagrađivani radovi na međunarodnim izložbama arhitekture, kao što je Balkansko arhitektonsko bijenale, gdje je nagrađena čak tri puta u tri različite kategorije. U ovom dijelu ističe se druga nagrada na BAB2020 u Beogradu, za rekonstrukciju i enterijer srednjovjekovne tvrđave Besac (2021). Pored ovih projekata moguće je izdvojiti i vrlo aktuelan i odgovoran angažman na radu s recikliranim plastikom na izradi prototipova i ispitivanju materijala - uloga u osnivanju prvog crnogorskog centra za kreativni otpad O5LAB, gdje je kao član tima proizvela prvu stolicu u Crnoj Gori dobijenu procesom reciklaže plastičnog otpada – najlona, u okviru međunarodne radionice EASA Montenegro 2021.

Uloga arhitekta, a posebno onih koji edukuju buduće generacije svojim primjerom trebaju pokazati da je neophodno i dodatno se angažirati za opšte društveno dobro. Dr Ema Jašarović Alihodžić je svoju društvenu odgovornost iskazala kroz promocije crnogorske arhitektonske scene, izradi dokumentarnog filma, o dvije decenije arhitektonske prakse u Crnoj Gori: *MONTENEGRO_DECODING BALKAN*, gdje je bila angažovana kao urednica, a čija je premijera bila prikazana na Balkanskom arhitektonskom bijenalu BAB2019, kroz četvorogodišnji mandat podpredsjednice Saveza arhitekata, pokretanju projekta vaninstitucionalnog kulturnog centra Kolektor, u bivšoj fabrici Titex, kao i projekta Mikro 020 koji mapira i aktivira zapuštene zone grada, koristeći principe participacije javnosti i struke. Trenutno je član tima za reakreditaciju Arhitektonskog fakulteta iz 2021. godine.

Uz sve gore navedeno smatram da će kandidatkinja biti izvrstan i svestran predavač i osoba koja će značajno doprinjeti u edukaciji, ali i u stručnom i naučnom promovisanju vrijednosti arhitekture.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Kao vanjski recenzent, o pedagoškim sposobnostima kandidatkinje mogu govoriti na osnovu iskustva u saradnji prilikom izrade doktorske disertacije i diskusijama na predavanjima. Dr Ema Alihodžić Jašarović je izvrstan komunikator, izrazito elokventna i lako ulazi u samu srž diskusije. Smatram da je ova osobina ključna u interakciji sa studentima. Prema dostavljenim referencama evidentno je da kandidatkinja od samih početaka svoje karijere iskazuje sklonost ka pedagoškom radu koji započinje odmah nakon završetka specijalističkih studija, kao saradnica u nastavi na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore od 2009. godine. Kao saradnica u nastavi, na deset predmeta, radi dvanaest godina, a u studijskoj 2021/22 godini povjereno joj je izvođenje predavanja na predmetu Arhitektonska grafika na prvoj i Arhitektonska radionica na petoj godini.

O njenom angažmanu govori i podatak da zajedno sa studentima realizira i brojne vannastavne aktivnosti, kroz studentske radionice kao što su Ravni krovovi kao novi društveni prostor grada, koji je na Drugom crnogorskom Salonu arhitekture 2016. godine nagrađen prvom nagradom u kategoriji istraživanje, kao i međunarodni studentski kongres ex Yu (2011. i 2019.), i najveća evropska radionica EASA Montenegro 2021, sa kojima ostvaruje zapažene rezultate.

Učešćem na međunarodnim razmjenama kao što je akademsko gostovanje na Arhitektonskom fakultetu u Bariju, u okviru ERASMUS programa. Također bila je angažirana na evropskom TEMPUS projektu, u kome je kao član tima, uticala na usaglašavanje studijskog programa sa zemljama partnerima iz regiona i EU. Sve gore navedeno ukazuje na osobu koja je izuzetno posvećena pedagoškom radu, djelovanju unutar institucije Univerziteta ali i snažnoj motivaciji za vannastavne aktivnosti i konstantnom poboljšanju nastavnog procesa.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAŽIVAČKI RAD	56			97.65		
2. UMJETNICKI RAD	2			10		
3. PEDAGOŠKI RAD	1			3		
4. STRUČNI RAD						
UKUPNO	59			110.65		

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

U skladu s dostavljenom prijavom konstatujem da kandidatkinja dr Ema Alihodžić Jašarović u potpunosti ispunjava sve formalne i suštinske uslove predviđene Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja na Univerzitetu Crne Gore, za izbor u akademsko zvanje Docent. Na osnovu svakog elaboriranog aspekta, sa velikim zadovoljstvom predlažem Vijeću Arhitektonskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da se dr Ema Alihodžić Jašarović **izabere u akademsko zvanje docent** za oblast Arhitektonsko projektovanje na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Aida Idrizbegović Zgonić
Sarajevo

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Arhitektonsko projektovanje** na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 12.01.2022. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR GORDAŃA ROVČANIN PREMOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 23.08.1987. godine u Bijelom Polju. Osnovnu školu "Štampar Makarije" sam završila u Podgorici. Gimnaziju "Slobodan Škerović" prirodno-matematički smjer sam završila 2006. godine kao dobitnik diplome "Luča". Diplomirala sam na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore 2010. godine, na temu: *Arhitektonsko – urbanističko rješenje aerodroma na Žablaku*. Srednja prosječna ocjena na osnovnim studijama bila je 9.37, a na specijalističkim 9.43. Magistarske studije završila sam na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici akademske 2015/16. godine, sa temom: *Poslijeratna arhitektonska scena Podgorice u kontekstu stvaranja identiteta grada*. Doktorske studije *Arhitektura i urbanizam* upisujem 2016. godine na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Doktorirala sam 2021. godine na temu: *Modeli turističke izgradnje i njihov utjecaj na prirodno i kulturno naslijeđe na primjeru Budvnanske, Barske i Ulcinjske rivijere (1945.-1991.) – Kriteriji za vrjednovanje i unaprjeđenje*, pod mentorstvom prof.dr.sc. Zlatka Karača, pred komisijom u sastavu: doc.dr.sc. Ana Mrđa (predsjednica), prof.dr.sc. Krunoslav Šmit (član) i doc.dr.sc. Jasenka Kranjčević (članica). Doktorat iz naučnog područja *Tehničkih nauka*, naučnog polja *Arhitekture i urbanizma* stekla sam kao prva od kandidata upisanih u petu generaciju doktorskih studija na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu.

Dobitnik sam stipendije Inženjerske komore Crne Gore i Ministarstva prosvjete i nauke Crne Gore za talente školske 2009/2010. godine. Tokom 2010. dobitnik sam stipendije Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske za studijski boravak na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje sam se bavila studijskim istraživačkim radom vezanim za diplomski projekat. U toku redovnih studija bila sam učesnik brojnih lokalnih i međunarodnih studentskih konferencija i izložbi studentskih radova. Učesnik sam više domaćih i međunarodnih urbanističko - arhitektonskih konkursa. Najuspješnije učešće zabilježila sam na konkursu za idejno urbanističko - arhitektonsko rješenje centralne zone Žablaka 2011. godine, gdje sam kao koautor u timu osvojila I nagradu. Kao član konkursnog tima, dobitnik sam Specijalnog priznanja 20. salona urbanizma u Nišu 2011. godine. Na konkursu za izradu idejnog rješenja za izradu skulpture-objekta „Nulti kilometar“ u Baru sa timom sam osvojila II nagradu 2013. godine. Učestvovala sam u izradi studije nacionalnog značaja *Procjena uticaja na baštinu za prirodno i kulturno-istorijsko područje Kotora / Heritage Impact Assessment for the Natural and Culturo-Historical Region of Kotor - Heritage Impact Assessment (HIA Boka Kotorska)* 2017. godine. Učestvujem kao mladi istraživač na međunarodnom projektu: *Sličnosti i razlike između obalnih i kontinentalnih srednjovjekovnih gradova na prostoru Slovenije i Crne Gore*, koji se realizuje između Filozofskog fakulteta Univerziteta Crne Gore i Filozofskog fakulteta Univerziteta u Mariboru (2021–2022. godina). Angažovana sam u organizacionom komitetu za međunarodnu konferenciju: VIII. International Symposium on Balkan History Studies: Culture, Architecture and Art in the Balkans (September 1–4, 2022, Istanbul/Turkey).

Učestvovala sam na više naučnih i stručnih skupova, tribina i okruglih stolova.

Udata sam i imam jedno dijete.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Nakon završenih specijalističkih studija 2010. godine pripravnički staž obavljala sam u projektomnom birou "ARHING Inženjering" d.o.o. u Podgorici. Radni angažman nastavila sam u navedenoj firmi, gdje sam obavljala poslove iz oblasti arhitektonskog projektovanja do 2014. godine. Nakog toga, radila sam na poslovima arhitektonskog projektovanja i vršenja stručnog nadzora nad objektima arhitekture do 2016. godine. Septembra 2016. godine izabrana sam za saradnicu u nastavi na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Izvodila sam i izvodim vježbe na sljedećim predmetima: *Nacrtna geometrija, Nacrtna geometrija i perspektiva, Arhitektonske konstrukcije I, Arhitektonske konstrukcije II, Arhitektonske konstrukcije III, Arhitektonska fizika, Teorija arhitekture I, Teorija arhitekture II, Arhitektonsko projektovanje III, Arhitektonsko projektovanje V i Arhitektonsko projektovanje VI*. Od školske 2021/22. godine realizujem vježbe iz predmeta *Elementi zgrada* na Građevinskom fakultetu UCG

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Premović, M. & Rovčanin, G. (2018). Srednjovjekovna utvrđenja u Polimlju u XIV. i XV. stoljeću. <i>Annales, Series Historia et Sociologia</i> , 28 (2): 355–372. ISSN: 1408-5348 (AHCI).	10	5

	Doi: 10.19233/ASHS.2018.24		
2.	Rovčanin Premović, G. & Karač, Z. (2021). Arhitektura i kontekst u konceptu turističkog naselja "Slovenska plaža" u Budvi. <i>Annales, Series Historia et Sociologia</i> , 31 (4): 633–658. ISSN: 1408-5348 (AHCI). Doi: 10.19233/ASHS.2021.41	10	10
Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Rovčanin Premović, G. & Doderović M. (2020). Obnova i revitalizacija spomenika kulture na Crnogorskom primorju oštećenih u potresu 1979. godine. <i>Prostor: znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam</i> , 28 (2 (60)): 412-425. ISSN: 1330-0652 (AHCI). Doi: https://doi.org/10.31522/p.28.2(60).15	4	4
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Rovčanin, G. (2020). Urban Structure of the Old Town Podgorica – Stara Varoš: Development and Transformation. <i>Near East Historical Review</i> , 10/2: 169–176. ISSN: 2717-6363. Doi: 10.29228/nehreview.42866	4	4
2.	Rovčanin Premović, G. (2020). Expansion of the Planned City in Relation to the Historic Urban Structure - Case Study Podgorica, Montenegro. <i>Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi / Journal of Ottoman Legacy Studies (OMAD)</i> , 7 (18): 347–358. ISSN 2148-5704. Doi: 10.17822/omad.2020.161	4	4
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Rovčanin, G. (2017). Identitet Podgorice nakon Drugog svjetskog rata - Podgorica Identity After the Second World War. <i>Medijski dijalozi: časopis za istraživanje medija i društva / Media Dialogues: journal for research of the media and society</i> , 10 (26): 201–212. ISSN: 1800-7074.	2	2
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Rovčanin Premović, G. (2021). Traditional Architecture in the Context of Creating the Identity of the Montenegrin Coastal Area. <i>3rd International Symposium of Mehmet Akif Ersoy: Proceeding Books</i> , pp. 339-344. ISBN 978-9944-729-26-0.	2	2
2.	Rovčanin Premović, G. (2021). Typologia i transformacja przestrzeni publicznych – wnętrza miejskie na przykładzie Podgoricy w Czarnogórze. <i>Monografia: Piękno w architekturze. Harmonia miejsca</i> , pp. 107-118. Presscom Wrocław. ISBN: 978-83-66248-93-9.	2	2
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Rovčanin, G. (2017). Uloga medija u promovisanju i zaštiti kulturne baštine – The Role of the Media in the Promotion and Protection of Cultural Heritage. <i>International Scientific Conference 10th Montenegrin Media Dialogues</i> , Tivat, Montenegro, May 26-28 th , 2017. (potvrda o učešću)	0.5	0.5
2.	Rovčanin, G. (2018). Medijska promocija kulturnog naslijeđa nacionalnih manjina – Media promotion of the cultural heritage of national minorities. <i>International Scientific Conference 11th Montenegrin Media Dialogues</i> , Ulcinj, Montenegro, May 25-27 th , 2018. (potvrda o učešću)	0.5	0.5
K8 Učešće na izložbi nacionalnog značaja (sa nacionalnom selekcijom i štampanim katalogom)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Rovčanin, G. , Salković, J., Ostojić, M., Raspopović, D., Milić, M. & Čvoro, V. (2011). Izložba radova sa međunarodnog konkursa za izradu urbanističko-arhitektonskog rješenja centralne zone grada Žabljaka. Žabljak, jun 2011. (štampano u katalogu)	1	1
2.	Rovčanin G. član autorskog tima u arhitektonskom birou "Arhing Inženjering" (2013). Konkurs – Stambeno poslovni kompleks Tivat. Savez arhitekata Crne Gore. Izložba: <i>Prvi Crnogorski Salon arhitekture, Podgorica</i> , 21.12.2013.-31.01.2014.god. (štampano u katalogu)	1	1
3.	Rovčanin, G. , Salković, J. & Mulić, M. (2014). Izložba radova sa konkursa za izradu idejnog rješenja za izradu skulpture-objekta „Nulti kilometar“. Bar, Turistička organizacija, januar 2014. (štampano u katalogu)	1	1
4.	Rovčanin G. projektant u arhitektonskom birou "Arhing Inženjering" (vođeci projektant Alihodžić, R.) (2018). Realizacije - Kuća za stanovanje, Bijelo Polje. Savez arhitekata Crne Gore. Izložba: <i>Treći Crnogorski Salon arhitekture, Podgorica</i> , 06-20.12.2018.god. http://salon2018.sacg.me/kuca-za-stanovanje/	1	1
Uređivačka i recenzentska djelatnost			

R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Recenzija rada za časopis <i>Journal of Ottoman Legacy Studies</i> (ISSN: 2148-5704)	0.5	0.5
2.	Recenzija rada za časopis <i>Journal of Ottoman Legacy Studies</i> (ISSN: 2148-5704)	0.5	0.5
3.	Recenzija rada za časopis <i>History Studies</i> (ISSN: 1309 4173)	0.5	0.5
4.	Recenzija rada za časopis <i>Journal of Humanities</i> (ISSN: 2717-8072)	0.5	0.5
Ostala stručna djelatnost			
R15 Izvedeni objekat (enterijer, usvojeni prostorni/urbanistički plan) međunarodnog značaja, pri čemu su glavni rezultati objavljeni i prikazan u međunarodnom časopisu ili monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Residential House Bijelo Polje, Montenegro (2018). Third Priz In ana International Competition. In Monograph: <i>Cemex Building Award 2018</i> , pp. 50-51, 291. Periscopio media S.A de C.V. Mexico. ISBN 978-607-7784-13-5. "Arhing Inženjering" d.o.o. - Rovčanin, G. projektant saradnik (vodeći projektant Alihodžić, R.).	6	3
R16 Nagrada na međunarodnom konkursu, izbor u ekspertskim tijelima međunarodnih organizacija		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Rovčanin, G. , Salković, J., Ostojić, M., Raspopović, D., Milić, M. & Čvoro. V. (2011). I NAGRADA, Međunarodni konkurs za izradu urbanističko-arhitektonskog rješenja centralne zone grada Žabljaka. Žabljak: Arhitektonski fakultet UCG, Sida & UNDP.	3	3
2.	Rovčanin, G. , Salković, J., Ostojić, M., Raspopović, D., Milić, M. & Čvoro. V. (2011). Priznanje za urbanističko-arhitektonsko rješenje centralne zone grada Žabljaka. 20. Salon urbanizma u Nišu, 2011.	3	3
3.	Rovčanin G. član autorskog tima u arhitektonskom birou "Arhing Inženjering" (2011). Pohvala na konkursu za Idejno arhitektonsko rješenje za UP2 na lokaciji br.7 "Lukovića barake" Tivat. Opština Tivat. https://stari.opstinativat.me/odluka-o-rezultatima-konkursa-br0901-7912010/	3	3
4.	Rovčanin, G. , Salković, J. & Mulić, M. (2013). II NAGRADA, Konkurs za izradu idejnog rješenja za izradu skulpture-objekta „Nulti kilometar“. Bar: Turistička organizacija.	3	3
Projekti			
I7 Realizovan soj, sorta ili rasa, arhitektonsko, građevinsko ili urbanističko autorsko djelo na nacionalnom nivou		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Kolektivna stambena zgrada Rsojevica u Danilovgradu, godina projektovanja 2011. / godina realizacije 2021. "Arhing Inženjering" d.o.o. - Rovčanin, G. projektant (vodeći projektant Alihodžić, R.).	3	1.5
2.	Porodična kuća "Čelebić" u Podgorici, 2012. godina. "Arhing Inženjering" d.o.o. - Rovčanin, G. projektant (vodeći projektant Alihodžić, R.).	3	1.5
3.	Porodična kuća "Bulić" u Dobrim vodama, 2012. godina. "Arhing Inženjering" d.o.o. - Rovčanin, G. projektant (vodeći projektant Alihodžić, R.).	3	1.5
4.	Porodična kuća "Marković" u Podgorici, 2012. godina. Autor Rovčanin, G.	3	3
5.	Enterijer poslovne kancelarije "Kraft" u Podgorici, 2013. godina. Autor Rovčanin, G.	3	3
6.	Enterijer poslovne kancelarije "Mark – auto 4" u Podgorici, 2013. godina. Autor Rovčanin, G.	3	3
7.	Odjeljenje za dijalu na Cetinju, 2014. godina. "Arhing Inženjering" d.o.o. - Rovčanin, G. projektant (vodeći projektant Alihodžić, R.).	3	1.5
8.	Porodična kuća u Voljavcu, Bijelo Polje, godina projektovanja 2012. / godina realizacije 2015. "Arhing Inženjering" d.o.o. - Rovčanin, G. projektant (vodeći projektant Alihodžić, R.).	3	1.5
9.	Vila na Karaburškom polju u Podgorici, 2014. godina. Autor Rovčanin, G.	3	3
10.	Porodična kuća u Podgorici, godina projektovanja 2014. / godina realizacije 2015. Autor Rovčanin, G.	3	3
11.	Enterijer poslovne kancelarije "Mugoša" u Podgorici, 2015. godina. Autor Rovčanin, G.	3	3
12.	Vila u Donjoj Gorici u Podgorici, godina projektovanja 2015. / godina realizacije 2018. Autor Rovčanin, G.	3	3

13.	Projekat od nacionalne važnosti - Turistička valorizacija Đalovića pećine, 2016. godina, realizacija u toku. Rovčanin, G. projektant u timu (vodeći projektant Alihodžić, R.).	3	3
18 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	<i>Sličnosti i razlike između obalnih i kontinentalnih srednjovjekovnih gradova na prostoru Slovenije i Crne Gore: Filozofski fakultet UCG (rukovodilac: prof. dr Miroslav Doderović) i Filozofski fakultet, Univerzitet u Mariboru (rukovodilac: doc. dr Anton Ravnikar). Projekat predstavlja sufinansiranje naučne i tehnološke saradnje između Crne Gore i Republike Slovenije. Rok za realizaciju je 2021–2022. godina.</i>	4	4
19 Učešće u nacionalnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	<i>Procjena uticaja na baštinu za prirodno i kulturno-istorijsko područje Kotora - Heritage Impact Assessment for the Natural and Culturo-Historical Region of Kotor – Heritage Impact Assessment (HIA Boka Kotorska), Ministarstvo kulture CG, nosilac projekta: Arhitektonski fakultet Univerziteta Crne Gore (rukovodilac: prof. dr Svetislav G. Popović), 2016–2017. godina.</i>	2	2

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		16		42
2. UMJETNIČKI RAD		4		4
3. STRUČNI RAD		18		46.5
UKUPNO		38		92.5

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Gordana Rovčanin Premović rođena je 23. avgusta 1987. godine u Bijelom Polju. Osnovnu i srednju školu završila je u Podgorici. Osnovne i specijalističke studije završila je na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore 2010. godine, na temu *Arhitektonsko – urbanističko rješenje aerodroma na Žabljaku*. Magistarske studije, smjer *Arhitektonska organizacija prostora*, završila je takođe na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici akademске 2015/16. godine, sa temom *Poslijeratna arhitektonska scena Podgorice u kontekstu stvaranja identiteta grada*. Doktorske studije *Arhitektura i urbanizam* upisala je 2016. godine na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Doktorirala je 2021. godine kao prva kandidatkinja od svih kandidata upisanih prvi put u petu generaciju doktorskih studija na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu. Doktorirala je sa temom *Modeli turističke izgradnje i njihov utjecaj na prirodno i kulturno naslijeđe na primjeru Budvanske, Barske i Ulcinjske rivijere (1945.-1991.) – Kriteriji za vrjednovanje i unaprjeđenje*, pod mentorstvom prof.dr.sc. Zlatka Karača, pred komisijom u sastavu: doc.dr.sc. Ana Mrđa (predsjednica), prof.dr.sc. Krunoslav Šmit (član) i doc.dr.sc. Jasenka Kranjčević (članica).

U toku redovnih studija, kandidatkinja je bila dobitnik stipendije Inženjerske komore Crne Gore i Ministarstva prosvjete i nauke Crne Gore za talente školske 2009/2010. godine, kao i stipendije Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske za studijski boravak na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje se bavila istraživačkim radom na diplomskom projektu, 2010. godine. Učestvovala je na brojnim lokalnim i međunarodnim studentskim konferencijama i izložbama studentskih radova, a učesnica je i više domaćih i međunarodnih arhitektonsko-urbanističkih konkursa.

Na osnovu uvida u dokumentaciju sa zadovoljstvom zaključujem da dr Gordana Rovčanin Premović, magistarka arhitekture i doktorka *Arhitekture i urbanizma*, čija je uža naučna oblast *Arhitektonsko projektovanje*, ispunjava sve propisane uslove u pogledu stepena obrazovanja, koji su definisani Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja za izbor u akademsko zvanje *Docent*.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Na osnovu dostavljene dokumentacije, evidentno je da je dr Gordana Rovčanin Premović pokazala izrazitu spremnost, posvećenost i orijentisanost prema naučnim istraživanjima. U svom dosadašnjem naučno-istraživačkom radu, dostigla je zapažene doprinose na polju arhitekture i urbanizma. Istraživanja je prezentovala kroz publikovanje u domaćim i međunarodnim časopisima, prestižnim naučnim časopisima, zbornicima radova sa konferencija i u drugim publikacijama.

Dr Gordana Rovčanin Premović objavila je značajne radove u sljedećim kategorijama: dva rada u vodećim međunarodnim časopisima (indeksirani na WoS listama, rangirani u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju – kategorija Q1), jedan rad u međunarodnom časopisu (indeksiran na AHCI listi – kategorija Q4), dva rada u međunarodnim časopisima (kategorija Q5) i jedan članak u časopisima nacionalnog značaja (kategorija Q6). Naučno-istraživački rad kandidatkinje karakteriše teorijska utemeljenost, naučna istrajnost, sistematičnost i širina sagledavanja i razmatranja tema kojima se bavi. Bibliografija radova pokazuje da se dr Gordana Rovčanin Premović bavi širokim opsegom tema: arhitektonsko projektovanje, teorija arhitekture, identitet grada, turizam i arhitektonsko-urbanističko naslijeđe, održivost i modeli razvoja turističke izgradnje na crnogorskom primorju i drugim. Rezultate svoga istraživanja, zasnovanog na izvorima i relevantnoj literaturi, prezentovala je na nekoliko naučnih konferencija u zemlji i inostranstvu (Turska i Poljska). U analizi njenog naučno-istraživačkog izdvajam tri studije:

1. Rovčanin Premović, G. & Karač, Z. (2021). Arhitektura i kontekst u konceptu turističkog naselja "Slovenska plaža" u Budvi. *Annales, Series Historia et Sociologia*, 31 (4): 633–658. ISSN: 1408-5348 (Q1, AHCI).

Istraživanje predstavljeno u ovom radu bazirano je na proučavanju arhitekture turističkih objekata na *Slovenskoj plaži* u Budvi, kao vrijednog arhitektonsko-urbanističko naslijeđa iz druge polovine 20. vijeka. U radu je detaljno analiziran kontinuitet izgradnje turističkih objekata na *Slovenskoj plaži*, počevši od prvih hotela iz šezdesetih godina prošlog vijeka, koji su najavili pojavu modernizma i drugačijeg pristupa projektovanju hotelskih objekata. Autori ističu da je zamišljeni dugoročni i ambiciozni plan razvoja *Slovenske plaže* iznenada zaustavljen velikim zemljotresom 1979. godine, koji je srušio sve hotelske objekte na pomenutoj lokaciji. Zbog položaja i značaja koji je za grad Budvu imala kroz istoriju, *Slovenska plaža* je postala prioritarna lokacija za obnovu neposredno

nakon zemljotresa, pa je tako ova lokacija po drugi put postala inspiracija za planiranje centralne turističke zone u užem dijelu Budve. U radu je temeljno analiziran proces obnove i izgradnje novih turističkih objekata, počevši od raspisa jugoslovenskog konkursa za najbolje urbanističko-arhitektonsko rješenje turističkih kapaciteta na *Slovenskoj plaži* početkom osamdesetih godina, pa sve do izgradnje novog turističkog naselja. Na pomenutom konkursu prvu nagradu je osvojio istaknuti slovenački arhitekta Janez Kobe sa saradnicima, a nagradeno rješenje turističkog naselja je realizovano u dvije faze: prva faza od 1982. do 1984. godine, a druga faza je završena 1988. godine. Koncept turističkog naselja "Slovenska plaža" je jedinstven primjer arhitektonsko-urbanističke kompozicije koja naglašava vrijednost i značaj tradicionalnih ambijentalnih matrica sa manjim fizičkim strukturama interpretiranih u savremenom prostornom okviru. Oslanjajući se na ambijentalne vrijednosti lokalne naslijeđene arhitekture, Kobe je, umjesto dotada ustaljenih krupnih hotelskih volumena i sklopova, napravio turističko naselje raščlanjene matrice i malih fizičkih struktura, sa prepoznatljivim mediteranskim arhitektonskim izrazom. U članku se zaključuje da je Janez Kobe, svojim prvonagrađenim konkursnim rješenjem i njegovom realizacijom, prezentovao model inovativnog turističkog tipa izgradnje na crnogorskoj obali Jadrana – *turističko naselje*, kao viziju razvoja idealnog mediteranskog grada.

2. Rovčanin, G. (2020). Urban Structure of the Old Town Podgorica – Stara Varoš: Development and Transformation. *Near East Historical Review*, 10/2: 169–176. ISSN: 2717-6363.

U ovom radu autorka analizira procese transformacije Stare Varoši, kao naslijeđene urbane strukture Podgorice, koji su rezultat razvoja i planskog širenja grada u 20. vijeku. U drugoj polovini prošlog vijeka mnoge funkcije iz Stare Varoši su nestale, a širenjem planiranih saobraćajnih poteza i stambenih blokova ortogonalne matrice novog grada narušena je istorijska urbana struktura. Autorka sagledava Staru Varoš u 21. vijeku i potencijale njene reaktivacije i revitalizacije u savremenoj Podgorici. U zaključku se ispituju mogućnosti integracije ovog naslijeđenog dijela u urbanu matricu grada Podgorice: kroz prostorno i funkcionalno povezivanje planirane i naslijeđene urbane strukture; regeneraciju istorijske aglomeracije i adaptaciju starih objekata kroz uvođenje savremenih gradskih funkcija; definisanje uloge i značaja istorijske strukture u savremenom gradu; kroz prepoznavanje kulturno-istorijskog značaja i prostornih i ambijentalnih vrednosti.

3. Rovčanin, G. (2017). Identitet Podgorice nakon Drugog svjetskog rata - Podgorica Identity After the Second World War. *Medijski dijalozi: časopis za istraživanje medija i društva / Media Dialogues: journal for research of the media and society*, 10 (26): 201–212. ISSN: 1800-7074.

Ovaj članak se odnosi na analizu fenomena identiteta grada, kroz arhitektonsko-urbanističko stvaralaštvo u specifičnom društvenom kontekstu, na primjeru Podgorice u drugoj polovini 20. vijeka. Autorka ističe da se identitet grada oslanja na tradiciju, kulturu, umjetnost i na opšti identitet društva. Na promjenu društveno-političkog uređenja Podgorice poslije Drugog svjetskog rata uticali su brojni faktori: industrijalizacija, pojava novih privrednih djelatnosti i migracije iz sela u grad, koje su inicirale pojavu ubrzane urbanizacije grada. Cilj urbanizacije bio je proces socijalizacije, postizanje jednakosti i kolektiviteta, ispred pojedinačnog isticanja i individualizma, što se odražavalo i na kulturni identitet poslijeratnog društva. Urbanizacija je donijela krupne promjene u socijalnoj i kulturnoj sferi, ali i u smislu preobražaja identiteta mjesta stanovanja i grada. Autorka konstatuje da individualnu porodičnu kuću, počinje da zamjenjuje masovna stambena izgradnja koncipirana u vidu tipiziranih stambenih blokova, gdje tipski stan predstavlja univerzalnu jedinicu stanovanja. Transformacija mjesta stanovanja i mjesta rada mijenja cjelokupnu prostornu i društveno-socijalnu strukturu grada. U radu se zaključuje da uniformnost funkcija i sadržaja, slični pristupi urbanim koncepcijama gradskih blokova, istovjetnost arhitektonskog oblikovanja stambenih prostora i pojava tipskih objekata, dovode do nestajanja tradicionalnih prostornih identiteta Podgorice i do nastanka univerzalnog identiteta savremenog grada, koji se time udaljava od izvornih ambijentalnih vrijednosti.

Pomenuti radovi predstavljaju značajan doprinos razvoju naučne misli u arhitektonskim naučnim krugovima, kao i na širem naučnom planu u savremenoj arhitektonskoj praksi. Osim pomenutih istraživanja, dr Gordana Rovčanin Premović bilježi učešće kao mladi istraživač u međunarodnom naučno-istraživačkom projektu *Sličnosti i razlike između obalnih i kontinentalnih srednjovjekovnih gradova na prostoru Slovenije i Crne Gore*, koji se sprovodi između Filozofskog fakulteta Univerziteta Crne Gore i Filozofskog fakulteta Univerziteta u Mariboru. Pored toga, kandidatkinja aktivno učestvuje

u Organizacionom odboru **VIII. International Symposium on Balkan History Studies Culture. Architecture and art in the Balkans** (September 1-4, 2022, Burdur/Turkey).

Pored naučno-istraživačkog rada, treba naglasiti i umjetničko djelovanje Gordane Rovčanin Premović, koje predstavlja dodatni doprinos u njenom ukupnom profesionalnom angažovanju. Umjetnički rad kandidatkinje je zapažen na mnogim izložbama, arhitektonsko-urbanističkim konkursima i salonima arhitekture. Kandidatkinja ima više učešća na izložbama od nacionalnog značaja sa nacionalnom selekcijom i štampanim katalogom u kategoriji K8, u kojima je prezentovala konkursne radove. Zapaženo učešće bilježi na izložbama radova sa međunarodnih konkursa na kojima je nagrađivana. U pitanju su izložbe međunarodnog konkursa za izradu urbanističko-arhitektonskog rješenja centralne zone grada Žabljaka i konkursa za idejno rješenje skulpture-objekta "Nulti kilometar" u Baru. Posebno se ističe učešće kandidatkinje na izložbama *Prvog Crnogorskog Salona arhitekture i Trećeg Crnogorskog Salona arhitekture*.

Analizom naučno-istraživačkog i umjetničkog rada, kao i na osnovu dugogodišnjeg neposrednog praćenja rada kandidatkinje i njenog profesionalnog razvoja, smatram da je dr Gordana Rovčanin Premović pokazala visok stepen povećenosti, spremnosti i kvaliteta i da zadovoljava sve neophodne uslove za izbor u akademsko zvanje *Docent*.

ANALIZA STRUČNOG RADA

Pored naučnog rada, izuzetno je značajno istaći da je kandidatkinja više godina obavljala poslove iz oblasti arhitektonskog projektovanja i vršenja stručnog nadzora nad objektima arhitekture. Stručnu praksu kandidatkinja je započela neposredno nakon diplomiranja u arhitektonskom birou „Arhing Inženjering“ u Podgorici, u kojem je radila od 2010. do 2014. godine. Tokom više od deset godina djelovanja na praktičnom i teorijskom planu, samostalno i u timskom radu, ostvarila je zapažene rezultate. Važno je izdvojiti nagrađena konkursna arhitektonsko-urbanistička rješenja i realizovane arhitektonske projekte koje je radila samostalno i kao saradnica u timu, što je od posebnog značaja za nastavno zvanje u oblasti u kojoj konkuriše. Od konkursnih nagrada posebno se izdvaja I nagrada na Međunarodnom konkursu za izradu urbanističko-arhitektonskog rješenja centralne zone grada Žabljaka iz 2011. godine, za koji je dodijeljeno posebno *Priznanje* na 20. Salonu urbanizma u Nišu, iste godine.

Bitno je istaći brojne projekte arhitekture objekata različite tipologije na kojima je kandidatkinja bila aktivno uključena u izradi: idejnih rješenja, idejnih projekata i glavnih projekata. Bila je angažovana u izradi arhitektonskih projekata objekata različite tipologije, naročito na izradi stambenih i javnih objekata. Nakon 2014. godine aktivno djeluje i kroz samostalnu praksu. Mnogi arhitektonski projekti na kojima je kandidatkinja bila angažovana su realizovani, a neki su dobitnici posebnih nagrada i priznanja. Time je stekla veoma značajno projektantsko iskustvo usmjereno ka opsežnom razvoju u oblasti arhitektonskog projektovanja, u funkciji unaprjeđenja profesionalnih praksi.

Navedeno stručno iskustvo dr Gordane Rovčanin Premović dokaz su njenih brojnih profesionalnih kvaliteta i stručnih kompetencija koji u značajnoj mjeri govore o kvalifikovanosti kandidatkinje za izbor u zvanje *Docent* za naučnu oblast *Arhitektonsko projektovanje*.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Gordana Rovčanin Premović započela je pedagošku karijeru 2016. godine na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici. Tokom svog rada na fakultetu afirmisala se kao predana i svestrana saradnica, koja kvalitetom svoga rada doprinosi permanentnom razvoju i unapređenju nastavnog procesa. Veoma je posvećena nastavnom djelovanju, u planiranju nastave kreira radne materijale i aktivnosti koje doprinose osposobljavanju studenata za praktični rad. U svom saradničkom radu držala je vježbe iz sljedećih predmeta: *Teorija arhitekture I, Teorija arhitekture II, Arhitektonsko projektovanje III, Arhitektonsko projektovanje V, Arhitektonsko projektovanje VI, Nacrtna geometrija, Nacrtna geometrija i perspektiva, Arhitektonske konstrukcije I, Arhitektonske konstrukcije II, Arhitektonske konstrukcije III, Arhitektonska fizika i Završni rad / Projekat*. Pored toga, učestvuje u realizaciji vježbi iz predmeta *Elementi zgrada* na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na prvoj godini osnovnih studija na smjerovima *Građevinarstvo i Menadžment u građevinarstvu*.

Odnos kandidatkinje prema radu sa studentima karakteriše otvorenost ka dijalogu i komunikativnost, studioznost u pristupu nastavnoj materiji, gdje otvorenim dijalogom usmjerava studente da kroz kritički osvrt preispitaju zasnovanost svojih stavova u svim nivoima projekta, od koncepta do detalja realizacije. Kroz pedagoško angažovanje konstantno ukazuje studentima na značaj uzajamne relacije između teorije arhitekture i arhitektonske prakse. U neposrednom radu na vježbama i studijskim projektima,

kandidatkinja ostvaruje izuzetno dobru komunikaciju i interaktivan odnos sa studentima, što potvrđuju i rezultati studentskih anketa.

Dr Gordana Rovčanin Premović, svojim angažovanjem u nastavnom procesu, pokazala je da je izuzetno posvećena unapređenju i obogaćivanju nastave na Arhitektonskom fakultetu, što značajno doprinosi razvoju ove visokoškolske institucije. Na osnovu prethodno navedenog zaključujem da kandidatkinja posjeduje izuzetnu pedagošku osposobljenost za izbor u akademsko zvanje.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		16		42
2. UMJETNIČKI RAD		4		4
3. STRUČNI RAD		18		46.5
UKUPNO		38		92.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priložene i detaljno analizirane dokumentacije, cijenim da je dr Gordana Rovčanin Premović tokom svog dosadašnjeg rada pokazala izuzetne rezultate u naučnom, pedagoškom i stručnom djelovanju, u kom se prepoznaje velika posvećenost, stručnost i inovativnost. Kandidatkinja je ostvarila ukupno **92.5 poena**, od toga su 3 rada objavljena u eminentnim časopisima koji se nalaze u kategorijama **Q1-Q4** i iznose ukupno **19 poena**, što je kvantitativno dvostruko više od uslova za izbor u akademsko zvanje *docent*.

Konstatujem da koleginica ispunjava sve formalne uslove za izbor koji su predviđeni Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanja na Univerzitetu Crne Gore, te sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Arhitektonskog fakulteta u Podgorici i Senatu Univerziteta Crne Gore da **dr Gordana Rovčanin Premović** izaberu u **akademsko zvanje docent** za užu naučnu oblast **Arhitektonsko projektovanje** na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof.dr. Svetlana Perović, vanredni profesor
Arhitektonski fakultet, Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore, br. 03-268/3 od 15.04.2022. godine, imenovan sam za člana Komisije za razmatranje natječajnog materijala i pisanje izvješća za izbor u akademsko zvanje za oblast *Arhitektonsko projektovanje* na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Na osnovu uvida u dostavljenu dokumentaciju konstatiram da se na natječaj prijavila **dr Gordana Rovčanin Premović**, asistentica koja izvodi vježbe na predmetima iz oblasti Arhitektonskog projektiranja. Potpunost i usklađenost natječajne dokumentacije s Mjerilima za izbor u akademsko i naučna zvanja izvršio je Naučni odbor Univerziteta Crne Gore i utvrdio Konačno mišljenje za klasifikacijsku biografiju dr Gordane Rovčanin Premović da su ispunjeni uvjeti potrebni za nastavak dalje procedure izbora u akademsko zvanje (br. 01/8-181/1 od 28. 02. 2022. godine). Na osnovu natječajne dokumentacije, analize znanstvenih radova i pažljivog uvida u dosadašnji rad kandidatkinje podnosim sljedeće izvješće.

Dr Gordana Rovčanin Premović završila je osnovne i specijalističke studije na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici Univerziteta Crne Gore. Diplomirala je na temu: *Arhitektonsko – urbanističko rješenje aerodroma na Žabljaku*, 2010. godine. Magistrske studije završila je na istom Fakultetu s temom: *Poslijeratna arhitektonska scena Podgorice u kontekstu stvaranja identiteta grada*, akademske 2015/2016. godine, čime je stekla stupanj magistra (MSc). U toku redovitih studija, dobitnik je stipendije Inženjerske komore Crne Gore i Ministarstva prosvjete i nauke Crne Gore za talente školske 2009/2010. godine, te stipendije Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske za

studijski boravak na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje se bavila studijskim istraživačkim radom na diplomskom projektu, 2010. godine.

Doktorski studij *Arhitektura i urbanizam* upisala je 2016. godine na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Doktorirala je s temom: *Modeli turističke izgradnje i njihov utjecaj na prirodno i kulturno naslijeđe na primjeru Budvanske, Barske i Ulcinjske rivijere (1945.-1991.) – Kriteriji za vrjednovanje i unaprjeđenje*, 2021. godine. Doktorat iz znanstvenog područja *Tehničkih znanosti*, znanstvenog polja *Arhitekture i urbanizma* stekla je kao prva od polaznika upisanih u petu generaciju doktorskih studija na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu.

Konstatiram da je kandidatkinja magistrica arhitekture, doktorica znanosti iz oblasti *Arhitekture i urbanizma*. Na osnovu pregledane natječajne dokumentacije utvrdio sam da dr Gordana Rovčanin Premović ispunjava sve predviđene uvjete u pogledu stupnja obrazovanja, koji su definirani Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsko i naučna zvanja za izbor u akademsko zvanje docenta.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Analizom dosadašnjeg znanstveno-istraživačkog rada, dr Gordana Rovčanin Premović je pokazala visoku razinu posvećenosti znanstvenim istraživanjima u polju arhitekture i urbanizma, gdje je dostigla značajne doprinose. Rezultate istraživanja kandidatkinja je publicirala u znanstvenim međunarodnim časopisima, zbornicima radova s konferencija i u drugim internacionalnim publikacijama.

Kao mentor na doktorskoj disertaciji kandidatkinje *Modeli turističke izgradnje i njihov utjecaj na prirodno i kulturno naslijeđe na primjeru Budvanske, Barske i Ulcinjske rivijere (1945.-1991.) – Kriteriji za vrjednovanje i unaprjeđenje*, prepoznao sam njenu veliku povećenost, temeljitost i studioznost i jasnu fokusiranost ka znanstveno-istraživačkom radu. Istraživanje kojim se kandidatkinja bavila u svome doktoratu bazirano je na vrijednim, do sada neobjavljenim arhivskim vrelima – projektima turističkih sklopova i objekata, koji se po prvi put publiciraju u njenom doktoratu, što predstavlja izuzetnu vrijednost izvornog znanstvenog doprinosa. Doktorski rad je usmjeren na prepoznavanje, mapiranje, evaluaciju, očuvanje i valorizaciju turističkih objekata na crnogorskom primorju, s ciljem definiranja kriterija za nove urbanističko-arhitektonske intervencije i budući održivi razvoj. Ovo istraživanje je pokazalo da je turističko naslijeđe 20. stoljeća potrebno unaprijediti i prilagoditi novim funkcijama suvremenog doba i omogućiti uvjete za održivi razvoj uz aktivno korištenje, očuvanje izvornih vrijednosti i prepoznatljivog identiteta. Kao rezultat iscrpnog istraživanja kandidatkinje, utvrđeni su kriteriji za vrjednovanje naslijeđa turističkih objekata i kriteriji za nove intervencije u takvim strukturama. Na kraju istraživanja, Rovčanin Premović prezentira modele očuvanja i održivog razvoja naslijeđa turističkih objekata. Rezultati ovoga istraživanja donijeli su značajan doprinos u teorijskom proširenju na znanstveno-metodološkoj razini, te primenljivosti utvrđenih modela i kriterija u arhitektonskoj i urbanističkoj praksi.

Dr Gordana Rovčanin Premović bilježi sudjelovanje u značajnom znanstvenom projektu od nacionalne važnosti *Procjena uticaja na baštinu za prirodno i kulturno-istorijsko područje Kotora*

– *Heritage Impact Assessment for the Natural and Culturo-Historical Region of Kotor – Heritage Impact Assessment (HIA Boka Kotorska)*, 2017. godine. U okviru međunarodnih znanstveno-istraživačkih projekata angažirana je kao mladi istraživač na projektu *Sličnosti i razlike između obalnih i kontinentalnih srednjovjekovnih gradova na prostoru Slovenije i Crne Gore*, koji se realizira između Filozofskog fakulteta Univerziteta Crne Gore i Filozofskog fakulteta Univerziteta u Mariboru. Pored toga, kandidatkinja aktivno sudjeluje u Organizacijskom odboru **VIII. International Symposium on Balkan History Studies Culture. Architecture and art in the Balkans** (September 1-4, 2022, Burdur/Turkey).

Gordana Rovčanin Premović je autorica (i koautorica) većeg broja znanstvenih radova objavljenih u domaćim i međunarodnim znanstvenim časopisima, od kojih su tri indeksirana i nalaze se na prestižnim znanstvenim listama. Objavila je sljedeće radove: dva znanstvena rada u kategoriji Q1, jedan rad u kategoriji Q4, dva rada u kategoriji Q5, jedan rad u kategoriji Q6, dva rada na međunarodnom znanstvenom skupu u kategoriji K2 i dva saopćenja na međunarodnom znanstvenom skupu u kategoriji K4.

U svom znanstvenom radu, kandidatkinja ispoljava konstantnu uzlaznu liniju, jer u temama koje obrađuje uočava se izuzetna posvećenost, stručnost, obrazovanost i zrelost u istraživačkom pristupu. Posebno ističem sljedeće radove:

1. Rovčanin Premović, G. & Doderović M. (2020). Obnova i revitalizacija spomenika kulture na Crnogorskom primorju oštećenih u potresu 1979. godine. *Prostor: znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam*, 28 (2 (60)): 412-425. [https://doi.org/10.31522/p.28.2\(60\).15](https://doi.org/10.31522/p.28.2(60).15). ISSN: 1330-0652.

U radu su prikazani načini obnove i revitalizacije spomenika kulture, oštećenih u potresu koji je pogodio crnogorsko primorje 15. travnja 1979. godine. Rad temeljno prikazuje pothvate koji su provedeni neposredno nakon potresa, kada je evidentirano stanje svih spomenika kulture, s analizom stanja konstrukcije, kategorizacijom i stupnjem oštećenja i procjenom potencijala za sanaciju i obnovu. Članak daje detaljan prikaz provedenih mjera i hitnih intervencija na spomenicima kulture, prvenstveno u starim gradovima, samostanskim sklopovima, te na pojedinačnim spomenicima kulture u cilju zaštite spomenika od daljnjeg propadanja i rizika od gubitka spomeničkih karakteristika. Uspostavljeni su koncepti obnove spomenika kulture i revitalizacije urbanih jezgri starih gradova. Autori ističu da je revitalizacija rađena po gradskim zonama: trgovima, ulicama i pojedinačnim objektima u okviru povijesnih struktura. Spomenicima kulture su vraćene postojeće funkcije i uvedene nove turističke, kulturne i društvene funkcije. Programi i aktivnosti koji su uspostavljeni nakon potresa u Crnoj Gori, značajno su utjecali na povećanje opće svijesti o prisustvu rizika kojima su izloženi spomenici kulture od prirodnih i drugih katastrofa. Od velikog značaja u radu je uspostavljanje metodoloških osnova rizika i zaštite spomenika kulture. Zaključci istraživanja ukazuju da principi zaštite spomenika kulture trebaju biti orijentirani ka pristupima pažljivog planiranja i interveniranja u zonama spomenika kulture, a obnovu i sanaciju oštećenih spomenika treba provoditi uz uvažavanje konzervatorskih principa i uvjeta s ciljem očuvanja povijesnih i arhitektonskih osobenosti spomenika. U radu se konstatira da su stečena iskustva u saniranju spomenika kulture nakon velikog crnogorskog potresa ukazala na to kakva se oštećenja spomenika kulture i stanja povijesnih struktura mogu očekivati u slučaju budućih potresa. Poseban doprinos istraživanja je taj da se rezultati ovoga rada mogu koristiti u cilju unaprjeđenja utvrđivanja seizmičke osjetljivosti, načina obnove i postupaka revitalizacije oštećenih spomenika kulture kao univerzalni princip nakon prirodnih katastrofa.

2. Premović, M. & Rovčanin, G. (2018). Srednjovjekovna utvrđenja u Polimlju u XIV. i XV. stoljeću. *Annales. Series Historia et Sociologia*, 2: 355–372. ISSN: 1408–5348 (AHCI, Q1).

U članku je kandidatkinja pručavala srednjovjekovna utvrđenja u Polimlju u XIV. i XV. stoljeću. Istraživanje sustava obrane, osobito tragova fortifikacijskih uporišta, predstavlja jednu od važnih tema u izučavanju graditeljskog naslijeđa i povijesti ovakve vrste arhitektonskih objekata. U radu su detaljno analizirana utvrđenja na prostoru Polimlja: grad u Plavu, Bihor grad (Gornje Polimlje), Vodički grad Mileševac, Kovin, Oštrik, Klek, Jagat, Severin i Hrsovac. Utvrđenja na ovom su prostoru imala vojni karakter, locirana su na uzvišenjima, podignuta na strateški važnim mjestima pored putova. Autori ističu da je većina tvrđava bila relativno malih dimenzija, nepravilnog oblika i bile su veoma prilagođene nagibu terena, a unutar utvrđenja su se nalazili stambeni objekti i rezervoar za vodu. U tvrđavama su bile skoncentrirane vojničke posade sa zadatkom da kontroliraju i brane područje kojim dominira utvrđenje. Promatrano cjelovito, gotova sva utvrđenja na ovom prostoru

pripadaju tipu brdskih utvrđenja, kako smatraju autori. Prikazan je položaj utvrđenja, fizička struktura, izgled, etape gradnje, funkcije, kontinuitet i povijesna granica između oblasti Kosača, Despotovine i Pavlovića u Polimlju. Ovaj rad ukazuje na značaj istraživanja povijesti zanemarenoga graditeljskog naslijeđa iz oblasti Polimlja u cilju njegovog mapiranja i prezentiranja znanstvenoj, stručnoj i široj javnosti, te eventualnog potencijalnog aktiviranja u turističke svrhe.

3. Rovčanin Premović, G. (2021). Traditional Architecture in the Context of Creating the Identity of the Montenegrin Coastal Area. *3rd International Symposium of Mehmet Akif Ersoy: Proceeding Books*, pp. 339-344. ISBN 978-9944-729-26-0.

U ovom radu autorica na primjeru tradicijske arhitekture crnogorskog primorja prikazuje kako lokalna arhitektura utječe na formiranje identiteta jednog područja ili regije. Održive karakteristike tradicijske arhitekture određene su morfološkim i klimatskim karakteristikama, koje su se vremenom mijenjale i usavršavale. Rovčanin Premović ističe da je vrijednost tradicijskoga graditeljstva plemena Paštrovića bazirana na ekološkim aspektima lokalnog okruženja i da su u ovisnosti od morfologije terena na ovom prostoru formirane karakteristične prostorne matrice i strukture, te arhitektura specifičnih lokalnih osobitosti. Tradicijske prostorne strukture karakterizirala je funkcionalna i prostorna jednostavnost s posebnim odnosom prema prirodnom krajoliku i zatečenim ambijentalnim vrijednostima. Održive karakteristike naslijeđa ovoga područja utjecale su na kasniju uporabu tradicijskih elemenata u suvremenim prostornim i funkcionalnim strukturama. Autorica na kraju rada ističe da je takav model aktiviranja tradicijskih struktura uvođenjem novih suvremenih funkcija najautentičnije realiziran na primjeru grada-hotela Sveti Stefan. Takav koncept predstavlja održivi model naslijeđenih arhitektonskih sklopova od iznimnoga povijesnog značaja, kroz novi-stari prostorni identitet.

Nakon detaljno proučenih objavljenih radova, zaključujem da kandidatkinja ima visoku razinu kvalitete znanstvenih radova i da u svom istraživanju pokazuje kontinuirani napredak. Osim toga, bitno je istaći umjetnički rad kandidatkinje, koji se sagledava kroz sudjelovanje na arhitektonsko-urbanističkim natjecanjima i prezentiranje projekata i natječajnih rješenja na različitim izložbama i salonima arhitekture i urbanizma. Od natječajnih nagrada posebice se izdvaja I. nagrada na Međunarodnom natječaju za izradu urbanističko-arhitektonskog rješenja centralne zone grada Žabljaka iz 2011. godine, za koji je dodijeljeno posebno *Priznanje* na 20. Salonu urbanizma u Nišu, iste godine. Značajno umjetničko djelovanje kandidatkinje predstavlja dodatni doprinos u njejoj ukupnoj profesionalnoj angažiranosti.

Na osnovu temeljitih analiza dostavljene bibliografije smatram da je znanstveno-istraživački rad dr Gordane Rovčanin Premović veoma kvalitetan i uspješan i da zadovoljava neophodne uvjete za izbor u akademsko zvanje *docenta*.

ANALIZA STRUČNOG RADA

Dr Gordanu Rovčanin Premović odlikuje širok spektar profesionalnih kompetencija i interesa. Posebno treba istaći njen stručni rad u arhitektonskom studiju „Arhing Inženjering“ u Podgorici, koji je započela neposredno nakon obrane diplomskog rada. U arhitektonskom studiju bavila se izradom arhitektonskih projekata od 2010. do 2014. godine. Učestvovala je u izradi arhitektonskih projekata objekata različite tipologije kao suradnik, a od 2014. angažirana je i kroz samostalnu praksu. U njenom profesionalnom iskustvu istaknut je utjecaj teorijskih polazišta što je rezultiralo vrijednim arhitektonskim objektima. Neki od istaknutih arhitektonskih projekata su nagrađeni domaćim i inozemnim nagradama i priznanjima. Rezultate svoga rada prezentirala je široj publici, kroz domaće i međunarodne izložbe, arhitektonske salone i konferencije. Kandidatkinja se u svome radu bavi različitim temama arhitektonskoga i urbanističkog projektiranja i odnosa prema graditeljskom naslijeđu. Kod njenog djelovanja prepoznaje se jasna tendencija povezivanja teorije i prakse na polju arhitekture kao društveno angažirane djelatnosti.

Navedeno profesionalno iskustvo dr Gordane Rovčanin Premović, pored kvalitetnog znanstveno-istraživačkog rada, obiluje brojnim stručnim kvalitetama koje ju dodatno preporučuju za izbor u zvanje *docent* za užu znanstvenu oblast *Arhitektonsko projektovanje*.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Gordana Rovčanin Premović u svom pedagoškom radu ostvaruje konstantno napredovanje i usavršavanje. Kandidatkinja ima šestogodišnje iskustvo kao suradnik u nastavi, od 2016. godine. Svoje znanje i iskustvo iz arhitektonske prakse s uspjehom prenosi

na studente. Angažirana je na izvođenju vježbi, od prve do pete godine Arhitektonskog fakulteta u Podgorici, na sljedećim predmetima: *Teorija arhitekture I*, *Teorija arhitekture II*, *Arhitektonsko projektovanje III*, *Arhitektonsko projektovanje V*, *Arhitektonsko projektovanje VI*, *Nacrtna geometrija*, *Nacrtna geometrija i perspektiva*, *Arhitektonske konstrukcije I*, *Arhitektonske konstrukcije II*, *Arhitektonske konstrukcije III* i *Arhitektonska fizika*. Od školske 2021/22. godine izvodi vježbe na predmetu *Elementi zgrada* na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		16		42
2. UMJETNIČKI RAD		4		4
3. STRUČNI RAD		18		46.5
UKUPNO		38		92.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu pažljivog uvida u podnijetu dokumentaciju dr Gordane Rovčanin Premović i analize njenog znanstveno-istraživačkog, pedagoškog i stručnog rada, mogu konstatirati da je kandidatkinja svojim dosadašnjim radom stekla ugled svestrane i uspješne znanstvenice i savjesne asistentice, i da kao takva predstavlja dragocjenog člana akademske zajednice Arhitektonskog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

Na osnovu navedenih podataka može se zaključiti da dr Gordana Rovčanin Premović na osnovu Zakona o visokom obrazovanju, Statuta Univerziteta Crne Gore i Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja ispunjava sve uvjete za izbor u zvanje docenta. Kandidatkinja ima tri rada u renomiranim časopisima, koji se nalaze u kategorijama: Q1 (dva rada) i Q4 (jedan rad). Znanstveno-istraživački rezultati u ovim časopisima, koji se nalaze u međunarodnim citatnim bazama Q1–Q4, iznose **19 bodova**. Njen sveukupni broj bodova iz znanstveno-istraživačke i stručne djelatnosti iznosi **92,5** i kumulativno nadilazi potrebni broj koji je propisan navedenim uvjetima za izbor u zvanje docenta. Stoga sa izuzetnim zadovoljstvom predlažem Vijeću Arhitektonskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Gordanu Rovčanin Premović **izabere u akademsko zvanje docenta** za užu znanstvenu oblast **Arhitektonsko projektovanje** na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici.

RECENZENT

Prof.dr.sc. Zlatko Karač, redoviti profesor
Arhitektonski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore, br. 03-268/3 od 15.04.2022. godine, imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast *Arhitektonsko projektovanje* na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Nakon što sam detaljno pogledao priloženu dokumentaciju, konstatujem da se na konkurs prijavila kandidatkinja dr Gordana Rovčanin Premović, saradnica u nastavi na Arhitektonskom fakultetu. Imam akademsko zadovoljstvo i privilegiju da podnesem sljedeći izvještaj.

Dr Gordana Rovčanin Premović rođena je 23. avgusta 1987. godine u Bijelom Polju. Osnovnu i srednju školu završila je u Podgorici. Osnovne i specijalističke studije završila je na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore 2010. godine, na temu *Arhitektonsko – urbanističko rješenje aerodroma na Žablaku*. Magistarske studije, smjer *Arhitektonska organizacija prostora*, završila je takođe na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici akademske 2015/16. godine, sa temom *Poslijeratna arhitektonska scena Podgorice u kontekstu stvaranja identiteta grada*. Doktorske studije *Arhitektura i urbanizam* upisala je 2016. godine na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Doktorirala je 2021.

Kao suradnik u nastavi pokazala je svoju opredijeljenost ka ravnopravnom tretmanu teorije i prakse, konstantno unaprjeđujući nastavni proces i prateći dinamiku suvremenih promjena oblasti koje istražuje, na polju znanosti, struke i tendencija u edukaciji arhitekata.

Prema ocjeni studenata i profesora kandidatkinja je posvećeno obavljala sve nastavne aktivnosti, te konstatiram njenu istaknutu pedagošku osposobljenost koja dr Gordanu Rovčanin Premović preporučuje za izbor u akademsko zvanje.

godine kao prva kandidatkinja od svih kandidata upisanih prvi put u petu generaciju doktorskih studija na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu. Doktorirala je sa temom *Modeli turističke izgradnje i njihov utjecaj na prirodno i kulturno naslijeđe na primjeru Budvanske, Barske i Ulcinjske rivijere (1945.-1991.) – Kriteriji za vrjednovanje i unaprjeđenje*, pod mentorstvom prof.dr.sc. Zlatka Karača, pred komisijom u sastavu: doc.dr.sc. Ana Mrđa (predsjednica), prof.dr.sc. Krunoslav Šmit (član) i doc.dr.sc. Jasenka Kranjčević (članica).

U toku redovnih studija, kandidatkinja je bila dobitnik stipendije Inženjerske komore Crne Gore i Ministarstva prosvjete i nauke Crne Gore za talente školske 2009/2010. godine, kao i stipendije Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske za studijski boravak na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje se bavila istraživačkim radom na diplomskom projektu, 2010. godine. Učestvovala je na brojnim lokalnim i međunarodnim studentskim konferencijama i izložbama studentskih radova, a učesnica je i više domaćih i međunarodnih arhitektonsko-urbanističkih konkursa.

Na osnovu uvida u dokumentaciju sa zadovoljstvom zaključujem da dr Gordana Rovčanin Premović, magistarka arhitekture i doktorica *Arhitekture i urbanizma*, čija je uža naučna oblast *Arhitektonsko projektovanje*, ispunjava sve propisane uslove u pogledu stepena obrazovanja, koji su definisani Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja za izbor u akademsko zvanje *Docent*.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Uvidom u priloženu bibliografiju, može se istaći da je dr Gordana Rovčanin Premović pokazala izrazitu spremnost, posvećenost i orjentisanost prema naučnim istraživanjima. U svom dosadašnjem naučno-istraživačkom radu, dostigla je značajne doprinose na polju arhitekture i urbanizma. Istraživanja je prezentovala kroz publikovanje u domaćim i međunarodnim časopisima, prestižnim naučnim časopisima, zbornicima radova sa konferencija i u drugim publikacijama.

Dr Gordana Rovčanin Premović objavila je značajne radove u sljedećim kategorijama: dva rada u vodećim međunarodnim časopisima (indeksirani na WoS listama, rangirani u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju – kategorija Q1), jedan rad u međunarodnom časopisu (indeksiran na AHCI listi – kategorija Q4), dva rada u međunarodnim časopisima (kategorija Q5) i jedan članak u časopisima nacionalnog značaja (kategorija Q6). Naučno-istraživački rad kandidatkinje karakteriše teorijska utemeljenost, naučna istrajnost, sistematičnost i širina sagledavanja i razmatranja tema kojima se bavi. Bibliografija radova pokazuje da se dr Gordana Rovčanin Premović bavi širokim opsegom tema: arhitektonsko projektovanje, teorija arhitekture, identitet grada, turizam i arhitektonsko-urbanističko naslijeđe, održivost i modeli razvoja turističke izgradnje na crnogorskom primorju i drugim. Rezultate svoga istraživanja, zasnovanog na izvorima i relevantnoj literaturi, prezentovala je na nekoliko naučnih konferencija u zemlji i inostranstvu (Turska i Poljska). U analizi njenog naučno-istraživačkog izdavam tri studije:

1. Rovčanin Premović, G. & Karač, Z. (2021). Arhitektura i kontekst u konceptu turističkog naselja "Slovenska plaža" u Budvi.

Annales, Series Historia et Sociologia, 31 (4): 633–658. ISSN: 1408-5348 (Q1, AHCI).

Istraživanje predstavljeno u ovom radu bazirano je na proučavanju arhitekture turističkih objekata na *Slovenskoj plaži* u Budvi, kao vrijednog arhitektonsko-urbanističko nasljeđa iz druge polovine 20. vijeka. U radu je detaljno analiziran kontinuitet izgradnje turističkih objekata na *Slovenskoj plaži*, počevši od prvih hotela iz šezdesetih godina prošlog vijeka, koji su najavili pojavu modernizma i drugačijeg pristupa projektovanju hotelskih objekata. Autori ističu da je zamišljen dugoročni i ambiciozni plan razvoja *Slovenske plaže* iznenada zaustavljen velikim zemljotresom 1979. godine, koji je srušio sve hotelske objekte na pomenutoj lokaciji. Zbog položaja i značaja koji je za grad Budvu imala kroz istoriju, *Slovenska plaža* je postala prioritetna lokacija za obnovu neposredno nakon zemljotresa, pa je tako ova lokacija po drugi put postala inspiracija za planiranje centralne turističke zone u užem dijelu Budve. U radu je temeljno analiziran proces obnove i izgradnje novih turističkih objekata, počevši od raspisa jugoslovenskog konkursa za najbolje urbanističko-arhitektonsko rješenje turističkih kapaciteta na *Slovenskoj plaži* početkom osamdesetih godina, pa sve do izgradnje novog turističkog naselja. Na pomenutom konkursu prvu nagradu je osvojio istaknuti slovenački arhitekta Janez Kobe sa saradnicima, a nagrađeno rješenje turističkog naselja je realizovano u dvije faze: prva faza od 1982. do 1984. godine, a druga faza je završena 1988. godine. Koncept turističkog naselja "Slovenska plaža" je jedinstven primjer arhitektonsko-urbanističke kompozicije koja naglašava vrijednost i značaj tradicionalnih ambijentalnih matrica sa manjim fizičkim strukturama interpretiranih u savremenom prostornom okviru. Oslanjajući se na ambijentalne vrijednosti lokalne nasljeđene arhitekture, Kobe je, umjesto dotada ustaljenih krupnih hotelskih volumena i sklopova, napravio turističko naselje raščlanjene matrice i malih fizičkih struktura, sa prepoznatljivim mediteranskim arhitektonskim izrazom. U članku se zaključuje da je Janez Kobe, svojim prvonagrađenim konkursnim rješenjem i njegovom realizacijom, prezentovao model inovativnog turističkog tipa izgradnje na crnogorskoj obali Jadrana – *turističko naselje*, kao viziju razvoja idealnog mediteranskog grada.

2. Rovčanin, G. (2020). Urban Structure of the Old Town Podgorica – Stara Varoš: Development and Transformation. *Near East Historical Review*, 10/2: 169–176. ISSN: 2717-6363.

U ovom radu autorka analizira procese transformacije Stare Varoši, kao naslijeđene urbane strukture Podgorice, koji su rezultat razvoja i planskog širenja grada u 20. vijeku. U drugoj polovini prošlog vijeka mnoge funkcije iz Stare Varoši su nestale, a širenjem planiranih saobraćajnih poteza i stambenih blokova ortogonalne matrice novog grada narušena je istorijska urbana struktura. Autorka sagledava Staru Varoš u 21. vijeku i potencijale njene reaktivacije i revitalizacije u savremenom Podgorici. U zaključku se ispituju mogućnosti integracije ovog naslijeđenog dijela u urbanu matricu grada Podgorice: kroz prostorno i funkcionalno povezivanje planirane i naslijeđene urbane strukture; regeneraciju istorijske aglomeracije i adaptaciju starih objekata kroz uvođenje savremenih gradskih funkcija; definisanje uloge i značaja istorijske strukture u savremenom gradu; kroz prepoznavanje kulturno-istorijskog značaja i prostornih i ambijentalnih vrednosti.

3. Rovčanin, G. (2017). Identitet Podgorice nakon Drugog svjetskog rata - Podgorica Identity After the Second World War. *Medijski dijalozi: časopis za istraživanje medija i društva / Media Dialogues: journal for research of the media and society*, 10 (26): 201–212. ISSN: 1800-7074.

Ovaj članak se odnosi na analizu fenomena identiteta grada, kroz arhitektonsko-urbanističko stvaralaštvo u specifičnom društvenom kontekstu, na primjeru Podgorice u drugoj polovini 20. vijeka. Autorka ističe da se identitet grada oslanja na tradiciju, kulturu, umjetnost i na opšti identitet društva. Na promjenu društveno-političkog uređenja Podgorice poslije Drugog svjetskog rata uticali su brojni faktori: industrijalizacija, pojava novih privrednih djelatnosti i migracije iz sela u grad, koje su inicirale pojavu ubrzane urbanizacije grada. Cilj urbanizacije bio je proces socijalizacije, postizanje jednakosti i kolektiviteta, ispred pojedinačnog isticanja i individualizma, što se odražavalo i na kulturni identitet poslijeratnog društva. Urbanizacija je donijela krupne promjene u socijalnoj i kulturnoj sferi, ali i u smislu preobražaja identiteta mjesta stanovanja i grada. Autorka konstatuje da individualnu porodičnu kuću, počinje da zamjenjuje masovna stambena izgradnja koncipirana u vidu tipiziranih stambenih blokova, gdje tipski stan predstavlja univerzalnu jedinicu stanovanja. Transformacija mjesta stanovanja i mjesta rada mijenja cjelokupnu prostornu i društveno-socijalnu strukturu grada. U radu se zaključuje da uniformnost funkcija i sadržaja, slični pristupi urbanim koncepcijama gradskih blokova,

istovjetnost arhitektonskog oblikovanja stambenih prostora i pojava tipskih objekata, dovode do nestajanja tradicionalnih prostornih identiteta Podgorice i do nastanka univerzalnog identiteta savremenog grada, koji se time udaljava od izvornih ambijentalnih vrijednosti.

Pomenuti radovi predstavljaju značajan doprinos razvoju naučne misli u arhitektonskim naučnim krugovima, kao i na širem naučnom planu u savremenoj arhitektonskoj praksi. Osim pomenutih istraživanja, dr Gordana Rovčanin Premović bilježi učešće kao mladi istraživač u međunarodnom naučno-istraživačkom projektu *Sličnosti i razlike između obalnih i kontinentalnih srednjovjekovnih gradova na prostoru Slovenije i Crne Gore*, koji se sprovodi između Filozofskog fakulteta Univerziteta Crne Gore i Filozofskog fakulteta Univerziteta u Mariboru. Pored toga, kandidatkinja aktivno učestvuje u Organizacionom odboru **VIII. International Symposium on Balkan History Studies Culture. Architecture and art in the Balkans** (Septembar 1-4, 2022, Burdur/Turkey).

Pored naučno-istraživačkog rada, treba naglasiti i umjetničko djelovanje Gordane Rovčanin Premović, koje predstavlja dodatni doprinos u njenom ukupnom profesionalnom angažovanju. Umjetnički rad kandidatkinje je zapažen na mnogim izložbama, arhitektonsko-urbanističkim konkursima i salonima arhitekture. Kandidatkinja ima više učešća na izložbama od nacionalnog značaja sa nacionalnom selekcijom i štampanim katalogom u kategoriji K8, u kojima je prezentovala konkursne radove. Zapaženo učešće bilježi na izložbama radova sa međunarodnih konkursa na kojima je nagrađivana. U pitanju su izložbe međunarodnog konkursa za izradu urbanističko-arhitektonskog rješenja centralne zone grada Žabljaka i konkursa za idejno rješenje skulpture-objekta "Nulti kilometar" u Baru. Posebno se ističe učešće kandidatkinje na izložbama *Prvog Crnogorskog Salona arhitekture* i *Trećeg Crnogorskog Salona arhitekture*.

Analizom naučno-istraživačkog i umjetničkog rada, kao i na osnovu dugogodišnjeg neposrednog praćenja rada kandidatkinje i njenog profesionalnog razvoja, smatram da je dr Gordana Rovčanin Premović pokazala visok stepen povećenosti, spremnosti i kvaliteta i da zadovoljava sve neophodne uslove za izbor u akademsko zvanje *Docent*.

ANALIZA STRUČNOG RADA

Pored naučnog rada, izuzetno je značajno istaći da je kandidatkinja više godina obavljala poslove iz oblasti arhitektonskog projektovanja i vršenja stručnog nadzora nad objektima arhitekture. Stručnu praksu kandidatkinja je započela neposredno nakon diplomiranja u arhitektonskom birou „Arhing Inženjering“ u Podgorici, u kojem je radila od 2010. do 2014. godine. Tokom više od deset godina djelovanja na praktičnom i teorijskom planu, samostalno i u timskom radu, ostvarila je zapažene rezultate. Važno je izdvojiti nagrađena konkursna arhitektonsko-urbanistička rješenja i realizovane arhitektonske projekte koje je radila samostalno i kao saradnica u timu, što je od posebnog značaja za nastavno zvanje u oblasti u kojoj konkuriše. Od konkursnih nagrada posebno se izdvaja I nagrada na Međunarodnom konkursu za izradu urbanističko-arhitektonskog rješenja centralne zone grada Žabljaka iz 2011. godine, za koji je dodijeljeno posebno *Priznanje* na 20. Salonu urbanizma u Nišu, iste godine.

Bitno je istaći brojne projekte arhitekture objekata različite tipologije na kojima je kandidatkinja bila aktivno uključena u izradi: idejnih rješenja, idejnih projekata i glavnih projekata. Bila je angažovana u izradi arhitektonskih projekata objekata različite tipologije, naročito na izradi stambenih i javnih objekata. Nakon 2014. godine aktivno djeluje i kroz samostalnu praksu. Mnogi arhitektonski projekti na kojima je kandidatkinja bila angažovana su realizovani, a neki su dobitnici posebnih nagrada i priznanja. Time je stekla veoma značajno projektantsko iskustvo usmjereno ka opsežnom razvoju u oblasti arhitektonskog projektovanja, u funkciji unaprjeđenja profesionalnih praksi.

Navedeno stručno iskustvo dr Gordane Rovčanin Premović dokaz su njenih brojnih profesionalnih kvaliteta i stručnih kompetencija koji u značajnoj mjeri govore o kvalifikovanosti kandidatkinje za izbor u zvanje *Docent* za naučnu oblast *Arhitektonsko projektovanje*.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Gordana Rovčanin Premović započela je pedagošku karijeru 2016. godine na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici. Tokom svog rada na fakultetu afirmisala se kao predana i svestrana saradnica, koja kvalitetom svoga rada doprinosi permanentnom razvoju i

unapređenju nastavog procesa. Veoma je posvećena nastavnom djelovanju, u planiranju nastave kreira radne materijale i aktivnosti koje doprinose osposobljavanju studenata za praktični rad. U svom saradničkom radu držala je vježbe iz sljedećih predmeta: *Teorija arhitekture I, Teorija arhitekture II, Arhitektonsko projektovanje III, Arhitektonsko projektovanje V, Arhitektonsko projektovanje VI, Nacrtna geometrija, Nacrtna geometrija i perspektiva, Arhitektonske konstrukcije I, Arhitektonske konstrukcije II, Arhitektonske konstrukcije III, Arhitektonska fizika i Završni rad / Projekat*. Pored toga, učestvuje u realizaciji vježbi iz predmeta *Elementi zgrada* na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na prvoj godini osnovnih studija na smjerovima *Građevinarstvo i Menadžment u građevinarstvu*.

Odnos kandidatkinje prema radu sa studentima karakteriše otvorenost ka dijalogu i komunikativnost, studioznost u pristupu

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		16		42
2. UMJETNIČKI RAD		4		4
3. STRUČNI RAD		18		46.5
UKUPNO		38		92.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priložene i detaljno analizirane dokumentacije, smatram da je dr Gordana Rovčanin Premović tokom svog dosadašnjeg rada pokazala kontinuirani napredak, postizujući izuzetne rezultate na naučnom, pedagoškom i stručnom polju, ispoljavajući svoju veliku posvećenost, stručnost i inovativnost. U temama koje obrađuje uočava se izuzetna kompetentnost, obrazovanost i zrelost u pristupu i načinu rješavanja zadataka koji se pred nju postavljaju. Kandidatkinja ima zavidan nivo naučne i stručne produkcije koji iznosi ukupno **92.5 poena**, od toga su 3 rada objavljena u eminentnim časopisima koji se nalaze u kategorijama **Q1-Q4** i iznose ukupno **19 poena** – time dvostruko više ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje *Docent*.

Zbog navedenih konstatacija u izvještaju imam čast da Vijeću Arhitektonskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore predložim da **dr Gordanu Rovčanin Premović** izaberu u **akademsko zvanje docenta** za užu naučnu oblast **Arhitektonsko projektovanje** na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof.dr. Rifat Alihodžić, redovni profesor
Arhitektonski fakultet, Univerzitet Crne Gore

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Međunarodni odnosi i diplomatija** na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore od 04.02.2022. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidatkinja **DR SAŠA KNEŽEVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Prof. dr Saša Knežević (1965) osnovnu i srednju školu završio je u Podgorici a studije istorije i geografije na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Magistrirao je 1997. godine na odsjeku za istoriju Filozofskog fakulteta u Beogradu, gdje je i doktorirao 2005.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1 NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST		
Autorske naučne monografije		
M1 Monografija međunarodnog značaja	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA

nastavnoj materiji, gdje otvorenim dijalogom usmjerava studente da kroz kritički osvrt preispitaju zasnovanost svojih stavova u svim nivoima projekta, od koncepta do detalja realizacije. Kroz pedagoško angažovanje konstantno ukazuje studentima na značaj uzajamne relacije između teorije arhitekture i arhitektonske prakse. U neposrednom radu na vježbama i studijskim projektima, kandidatkinja ostvaruje izuzetno dobru komunikaciju i interaktivan odnos sa studentima, što potvrđuju i rezultati studentskih anketa.

Dr Gordana Rovčanin Premović, svojim angažovanjem u nastavnom procesu, pokazala je da je izuzetno posvećena unapređenju i obogaćivanju nastave na Arhitektonskom fakultetu, što značajno doprinosi razvoju ove visokoškolske institucije. Na osnovu prethodno navedenog zaključujem da kandidatkinja posjeduje izuzetnu pedagošku osposobljenost za izbor u akademsko zvanje.

godine. Istraživački se bavio spoljnom politikom Crne Gore, spoljnom politikom Velike Britanije, istorijom diplomatije, teorijom diplomatije i ukupnim međunarodnim odnosima u XIX i XX vijeku. Objavio je veći broj naučnih i stručnih radova u domaćim i stranim časopisima. Koautor je dijela naučne monografije kod renomiranog međunarodnog izdavača, Palgrave Macmillan iz Londona. Njegove knjige *Crna Gora i Velika Britanija* i *Velika Britanija i aneksiona kriza* prikazane su u britanskim časopisima i štampi. U nekoliko navrata obavljao je istraživački rad i stručno usavršavanje u inostranstvu, posebno u Velikoj Britaniji i u SAD. Od 1997. do 2002. godine bio je predsjednik Društva istoričara Crne Gore.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Radno angažovanje u prosvjeti otpočeo 1991. godine, da bi od 1995. godine bio angažovan kao saradnik na odsjeku za istoriju Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Od početka 2002. do sredine 2004. godine obavljao je odgovorne dužnosti u dnevnom listu »Pobjeda«. U zvanje docenta izabran je 2006. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, odsjek za istoriju na predmetima: Opšta istorija savremenog doba, Opšta istorija srednjeg vijeka i Istorija Vizantije. Od septembra 2007. godine angažovan je na Fakultetu političkih nauka u Podgorici kao predavač na predmetu Istorija Evrope, a od marta 2009 u radnom je odnosu na istom fakultetu. Odlukom Senata Crne Gore od 07. 07. 2011. godine izabran je u zvanje vanredni profesor za predmete Savremena istorija međunarodnih odnosa, Osnovi diplomatije, Istorija balkanskih odnosa. Na Fakultetu političkih nauka bio je prodekan i rukovodilac doktorskih studija, predstavnik u Senatu UCG, a dužnost dekana obavljao je u periodu 2014-2018. Odlukom Senata od 05. 07. 2017. godine reizabran je u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast Diplomacija i međunarodni odnosi na Fakultetu političkih nauka.

M3 Monografija nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
M4 Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Knežević, Saša, „Boka Kotorska i primorje između Crne Gore i velikih sila 1797-1814“, <i>Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru</i> , Vol. 63, No. – 2021, str. 227-252, ISSN 1330-0474. (AHCI)	12	12
2.	Knežević, Saša, Vukićević, Boris, „Montenegrin-British military cooperation against the French in the Bay of Kotor (1813-1814)“, <i>War in history</i> , first published online 26 May 2020, ISSN:1477-0385, printed: 2021, Vol. 28(4) 781–796. DOI: 10.1177/0968344520904065 (SSCI)	12	12
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Čagorović, Nebojša, Knežević, Saša, Monuments and their narratives First World War Monuments in Montenegro, <i>Traditiones</i> , Vol 47, No. 1, 2018, ISSN 0352-0477, str.87-99. 2018. (Scopus)	4	2
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Knežević, Saša, „Crna Gora i Istočno pitanje na kraju XIX vijeka“, <i>Istorijski zapisi</i> , XCIII, br.3-4/2020, str. 85-95, ISSN 0021-2652.	2	2
2.	Knežević, Saša, „Crna Gora i regionalne inicijative“, <i>Montenegrin Journal for Social Sciences</i> , Volume 2, 2018. Issue 2, str. 185-195, ISSN 2536-5592.	2	2
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K1 Predavanje po pozivu na međunarodnom skupu štampano u cjelini (neophodno pozivno pismo)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Knežević, Saša, Međunarodne prilike i pozicija Crne Gore početkom XX i XXI vijeka, Zbornik radova <i>Spoljna politika Crne Gore – istorija i savremenost</i> , CANU, Podgorica 2019, str.107-121, ISBN 978-86-7215-466-5.	2	2
2.	Knežević, Saša, William Gladstone and the Balkan Christians, in <i>British-Serbian (Yugoslav) Relations from 18th to the 21 st Centuries</i> , Belgrade, Faculty of Political Science and Zepher Book World, 2018, pp.127-136, ISBN 978-86-7494-149-2 (CBW) COBIS.SR-ID 269428236	2	2
3.	Knežević, Saša, Lipovina, Boris, Integration process of Montenegro – security dimension, in <i>Security Forum. Conference Proceedings from 10th Annual International Conference, February 8th – 9th, 2017, Matej Bel University, Banska Bystrica, Slovakia</i> . Banska Bystrica. Interpolis 2017, pp. 57-63, ISBN:978-80-972673-2-2.	2	2
K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
K5 Saopštenje na nacionalnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
K6 Kustoski rad na međunarodnoj izložbi (sa međunarodnom selekcijom i katalogom štampanim na jednom od svjetskih jezika); učešće u žiriju međunarodnog konkursa; učešće u žiriju međunarodnih takmičenja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
K7 Učešće na međunarodnoj izložbi (sa međunarodnom selekcijom i katalogom štampanim na jednom od svjetskih jezika)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
K8 Učešće na izložbi nacionalnog značaja (sa nacionalnom selekcijom i štampanim katalogom)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Stručne monografije i knjige			
S1 Stručna monografija izdata u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA

S2 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
S3 Stručna monografija izdata kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
S4 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
S5 Stručna knjiga izdata u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
S6 Stručna knjiga izdata kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R1 Uredništvo u vrhunskom međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) - kategorije Q1		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
R2 Uredništvo u renomiranom međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) - kategorije Q2		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
R3 Uredništvo u međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) – Q3, Q4		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
R4 Uredništvo u nacionalnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
R5 Uređivanje monografije međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
R6 Uređivanje monografije nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
R7 Recenziranje monografije međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
R8 Recenziranje monografije nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Martinović, Srđa, „Crnogorska vojska 1854-1916”, Ministarstvo odbrane Crne Gore, Cetinje, 2018.	1	1
R9 Recenziranje knjige studijskog karaktera izdate u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
R10 Recenziranje knjige studijskog karaktera izdate kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vugdalić, Dragan, „Neka Bog blagoslovi ovu zemlju – Pristupne besjede predsjednika SAD”, Alfa centar, Podgorica, 2018.	0.3	0.3
2.	„Berlinski ugovor 1878”, Univerzitet Crne Gore: Istorijski institut Crne Gore, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Podgorica, 2019.	0.3	0.3
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	RECENZIJE 9 članaka objavljenih u časopisu <i>Istorijski zapisi</i>	0.5	4.5
R13 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
R14 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Ostala stručna djelatnost			
R15 Izvedeni objekat (enterijer, usvojeni prostorni/urbanistički plan) međunarodnog značaja, pri čemu su glavni rezultati objavljeni i prikazan u međunarodnom časopisu ili monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
R16 Nagrada na međunarodnom konkursu, izbor u ekspertskim tijelima međunarodnih organizacija		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
R17 Izvedeni objekat (enterijer, usvojeni prostorni/urbanistički plan) nacionalnog značaja, pri čemu su glavni rezultati objavljeni i prikazani u nacionalnom časopisu ili monografiji		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
R18 Boravak na inostranoj instituciji (minimum 6 mjeseci) podržan od strane renomiranih fondacija (Marie Curie, Alexander von Humboldt foundation, Fulbright scholar program i slično)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Inovativna djelatnost			
I1 Međunarodni patent		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
I2 Nacionalni patent		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
I3 Novi proizvod, tehnologija, software ili hardware, pripremljeni za domaće ili inostrano tržište, rješenje problema recenzirano i prihvaćeno na nacionalnom ili međunarodnom nivou (uz dokaz)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
I4 Bitno poboljšan proizvod, tehnologija, software ili hardware, pripremljeni za domaće ili inostrano tržište, rješenje problema recenzirano i prihvaćeno na nacionalnom ili međunarodnom nivou (uz dokaz)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
I5 Prototip, nova metoda, softver, standardizovan instrument, nova genska proba (uz dokaz)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
I6 Realizovan soj, sorta ili rasa, arhitektonsko, građevinsko ili urbanističko autorsko djelo na međunarodnom nivou		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
I7 Realizovan soj, sorta ili rasa, arhitektonsko, građevinsko ili urbanističko autorsko djelo na nacionalnom nivou		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA

Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Učešće u međunarodnom projektu: „Making Sense Of The Past That Refuses To Pass -Recommendations for responsible teaching of the wars in Yugoslavia and its successor states” EUROCLIO, UDI-EUROCLIO, HIPMONT, Documenta, AEHRP, EUROCLIO, 2017-2018.	4	4
I9 Učešće u nacionalnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
I10 Rukovođenje međunarodnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
I11 Rukovođenje nacionalnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA

3. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Udžbenici			
P1 Univerzitetski udžbenik koji se koristi u inostranstvu (uz potvrdu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
P2 Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
P3 Novo, dopunjeno izdanje udžbenika koji se koristi u inostranstvu (uz potvrdu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
P4 Novo, dopunjeno izdanje udžbenika koji se koristi kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Priručnici			
P5 Priručnici, rječnici, leksikoni izdati u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
P6 Priručnici, rječnici, leksikoni izdati kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Gostujući profesor			
P7 Gostujući profesor na inostranim univerzitetima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
P8 Gostujući profesor na univerzitetima u okruženju koji nisu rangirani u prvih 500		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P9 Na doktorskim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Marko Savić, <i>Ruska geopolitika i Balkan</i> , odbranjeno: 16.02.2017	2	2
2.	Almedina Vukić, <i>Nacionalno pitanje Škotske – porijeklo, ideja I međunarodni značaj</i> , odbranjeno: 16.02.2017.	2	2
3.	Milica Joksimović, <i>Zapadna Njemačka u vrijeme Adenauera</i> , odbranjeno: 22.06.2017.	2	2
4.	Miloš Vukanović, <i>Uticaj Iranske revolucije na spoljnu politiku SAD ka Iranu I Bliskom Istoku</i> , odbranjeno: 29.06.2017	2	2
5.	Svetlana Vukčević, <i>Sukob u Siriji - geopolitički rivalitet</i> , odbranjeno: 17.07.2017	2	2
6.	Ognjena Vujadinović, <i>Odnosi Francuske i Njemačke u posthladnoratovskom period-rivalstvo i(li) saradnja</i> , odbranjeno: 25.12.2018	2	2
7.	Anđela Peković, <i>Kina i Rusija u post-unipolarnom svijetu: partneri ili rivali?</i> , odbranjeno: 30.01.2020	2	2
8.	Anja Rakočević, <i>Ključni izazovi i procesi pristupanja EU na primjeru Slovenije i Hrvatske kroz poglavlje 27</i> , odbranjeno: 29.10.2020	2	2
9.	Nenad Radović, <i>Integracija migranata na tržište rada EU sa fokusom na Njemačku, Francusku i Švedsku</i> , odbranjeno: 15.10.2021	2	2
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Miloš Karadžić, <i>Odnosi Rusije i Njemačke od 1991. godine do danas</i> , odbranjeno: 04.10.2016.	1	1
2.	Dubravka Popović, <i>Upravljanje konfliktima kroz višeaktersko posredovanje</i> , odbranjeno: 04.10.2016.	1	1
3.	Nina Bošković, <i>Međunarodni položaj SSSR-a poslije Drugog svjetskog rata</i> , odbranjeno: 18.10.2016.	1	1
4.	Ana Starovlah, <i>Socijalistička misao kroz istorijsko iskustvo</i> , odbranjeno: 18.10.2016.	1	1
5.	Mirjana Perunović, <i>Titova spoljna politika 1945-1980</i> , odbranjeno: 20.12.2016.	1	1

6.	Anja Rakočević, <i>Savremeni terorizam u Evropi</i> , odbranjeno: 17.07.2017	1	1
7.	Tomka Živković, <i>Fidel Kastro i Kubanska revolucija</i> , odbranjeno: 28.09.2017.	1	1
8.	Kristina Rađenović, <i>Druga berlinska kriza</i> , odbranjeno: 28.09.2017.	1	1
9.	Anja Grabovica, <i>Spoljna politika SAD za vrijeme predsjednika Obame</i> , odbranjeno: 05.10.2017.	1	1
10.	Anđela Mićanović, <i>Korejsko pitanje – izazov međunarodnih odnosa</i> , odbranjeno: 05.10.2017.	1	1
11.	Aleksandar Šipčić, <i>Kina u međunarodnim odnosima</i> , odbranjeno: 19.10.2017.	1	1
12.	Nikolina Goranović, <i>Ce Gevara</i> , odbranjeno: 10.05.2018.	1	1
13.	Martin Junčaj, <i>Bečka Konvencija o diplomatskim odnosima 1961</i> , odbranjeno: 03.07.2018.	1	1
14.	Tijana Radulović, <i>Savremeni grčko-makedonski odnosi</i> , odbranjeno: 03.07.2018.	1	1
15.	Aleksandra Luković, <i>Mala Antanta</i> , odbranjeno: odbranjeno: 03.07.2018.	1	1
16.	Bojana Knežević, <i>Dizraeli i Istočno pitanje</i> , odbranjeno: 05.07.2018.	1	1
17.	Samra Radončić, <i>Turska u XX vijeku</i> , odbranjeno: 14.09.2018.	1	1
18.	Ksenija Borilović, <i>Stanko Radonjić kao diplomata</i> , odbranjeno: 14.09.2018.	1	1
19.	Lahira Duraković, <i>Crnogorska diplomatija odbranjeno: 2003-2006</i> , 19.09.2018.	1	1
20.	Hanja Marković, <i>Međunarodne krize uoči Prvog svjetskog rata</i> , odbranjeno: 28.09.2018.	1	1
21.	Mladen Milinković, <i>Međunarodni položaj SSSR-a 1917-1924</i> , odbranjeno: 30.10.2018.	1	1
22.	Sara Tadić, <i>Bugarska nakon Drugog svjetskog rata</i> odbranjeno: 23.11.2018.	1	1
23.	Valentina Đurović, <i>Grčka nakon Drugog svjetskog rata</i> odbranjeno: 11.02.2019.	1	1
24.	Bojana Vulićević, <i>Dijaspora Crne Gore</i> , odbranjeno: 25.06.2019.	1	1
25.	Jovana Jović, <i>Šarl de Gol</i> , odbranjeno: 03.07.2019.	1	1
26.	Vojislava Uskoković, <i>Odnosi Crne Gore i Češke</i> , odbranjeno: 16.07.2019.	1	1
27.	Tara Lipovina, <i>Kina u XXI vijeku</i> , odbranjeno: 04.09.2019.	1	1
28.	Miloš Đurović, <i>Koča Popović, komandant i diplomata</i> , odbranjeno: 04.09.2019.	1	1
29.	Anastasija Vučević, <i>Kina i Zapadni Balkan</i> , odbranjeno: 18.09.2019.	1	1
30.	Marija Marović, <i>Francuska politika prema NATO i EU</i> , odbranjeno: 30.09.2019.	1	1
31.	Mirko Kažić, <i>Rusija i sukobi na prostoru bivše Jugoslavije 1991-1999</i> , odbranjeno: 23.12.2019.	1	1
32.	Nikola Lakić, <i>Jevrejsko pitanje u Jugoslaviji 1918-1945</i> , odbranjeno: 25.02.2020.	1	1
33.	Jelica Novosel, <i>Podjele interesnih sfera u toku Drugog svjetskog rata</i> , odbranjeno: 22.07.2020.	1	1
34.	Ana Rakočević, <i>Milovan Đilas, političar, disident i pisac</i> , odbranjeno: 22.07.2020.	1	1
35.	Darinka Vlahović, <i>Politika velikih sila na srednjem istoku krajem XX vijeka</i> , odbranjeno: 10.09.2020.	1	1
36.	Anđela Medojević, <i>Balkanski pakt 1953-54</i> , odbranjeno: 10.09.2020.	1	1
37.	Milica Đurović, <i>Vestfalski mir</i> , odbranjeno: 10.09.2020.	1	1
38.	Milena Mitrović, <i>Spoljna politika Donalda Trampa</i> , odbranjeno: 10.09.2020.	1	1
39.	Isidora Milić, <i>Diplomatske privilegije i imuniteti</i> , odbranjeno: 17.09.2020.	1	1
40.	Dragana Simićević, <i>Sukob Jugoslavija-SSSR</i> , odbranjeno: 17.09.2020.	1	1
41.	Maida Mahmutović, <i>Velike ekonomske krize kroz istoriju</i> , odbranjeno: 17.09.2020.	1	1
42.	Nikola Vučinić, <i>Jugoslavija i pokret nesvrstanih 1974-1989</i> , odbranjeno: 22.09.2020.	1	1
43.	Maja Đurković, <i>Nestanak Habzburške monarhije</i> , odbranjeno: 06.10.2020.	1	1
44.	Edita Suljević, <i>Uloga i dometi OEBS operacija od Hladnog rata do etničkih konflikata</i> , odbranjeno: 21.10.2020.	1	1
45.	Željko Stamatović, <i>Izlazak Crne Gore na more (1876-1878)</i> , odbranjeno: 21.10.2020.	1	1
46.	Mihailo Marković, <i>Tršćanska kriza</i> , odbranjeno: 29.12.2020.	1	1

47.	Lazar Talović, <i>Odnosi Crne Gore i Osmanskog carstva poslije Berlinskog kongresa</i> , odbranjeno: 20.09.2021.	1	1
48.	Almina Dacić, <i>Evropska diplomatija između dva svjetska rata</i> , odbranjeno: 20.09.2021.	1	1
49.	Anton Skrelja, <i>Diplomatija za vrijeme Hladnog rata</i> , odbranjeno: 11.10.2021.	1	1
50.	Sara Đoković, <i>Žene u diplomatiji – jugoslovensko iskustvo</i> , odbranjeno: 11.10.2021.	1	1
51.	Seada Krnić, <i>Fidel Kastro – politička djelatnost</i> , odbranjeno: 11.10.2021.	1	1
52.	Kristina Perović, <i>Njemačka demohrišćanska stranka, ideje i praksa</i> , odbranjeno: 11.10.2021.	1	1
53.	Gordana Đukanović, <i>Pomoć i podrška Evropske unije zemljama Zapadnog Balkana za vrijeme epidemije COVID-19</i> , odbranjeno: 11.10.2021.	1	1
54.	Vaskrsija Klačar, <i>Evropa između dva svjetska rata</i> , odbranjeno: 22.12.2021.	1	1
55.	Elza Skrijelj, <i>Odnosi Evropske Unije i Kine</i> , odbranjeno: 22.12.2021.	1	1
56.	Filip Lončar, <i>Spoljna politika SAD u vrijeme predsjednika Regana</i> , odbranjeno: 22.12.2021.	1	1
P12 Na osnovnim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Članstvo u komisijama			
P13 Član komisije za ocjenu/odbranu doktorske disertacije na matičnom univerzitetu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Blagojević, Jelisaveta, <i>Uloga vojske u arapskim režimima i tranzicijama – studija slučajeva: Tunis, Egipat, Bahrein, Sirija, Libija i Jemen</i> , odbranjeno: 20. 07. 2020.	2	2
P14 Član komisije za ocjenu ili odbranu doktorske disertacije na drugom univerzitetu - rangiranom u prvih 100		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
P15 Član komisije za ocjenu ili odbranu doktorske disertacije na drugom univerzitetu - rangiranom u prvih 500		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
P16 Član komisije za ocjenu ili odbranu doktorske disertacije na drugom univerzitetu (koji nije obuhvaćen prethodnim tačkama)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Odlukom Vijeća Fakulteta političkih nauka od 15. 02. 2022.	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	8	97	46.1	210.2
2. PEDAGOSKI RAD	66	148	81	167
UKUPNO	74	245	127.1	379.2

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Na konkurs objavljen 04.02.2022. godine, kao jedini kandidat, prijavio se prof. dr Saša Knežević, vanredni profesor na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore. Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore od 17.05.2022. godine, imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje Izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblasti Međunarodni odnosi i diplomatija na Fakultetu političkih nauka UCG. Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju, podnosim Izvještaj recenzenta.

I OCJENA USLOVA**ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA**

Prof. dr Saša Knežević je osnovnu i srednju školu završio u Podgorici, a osnovne studije na odsjeku za istoriju i geografiju Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Magistrirao je na odsjeku za istoriju Filozofskog fakulteta u Beogradu 1997. godine, na temu Britansko-crnogorski odnosi 1878-1908. Doktorirao je na istom fakultetu 2005. godine sa tezom "Velika Britanija i aneksiona kriza". U više navrata boravio je na istraživanjima i specijalizaciji u inostranstvu, gdje je učestvovao i na naučnim i stručnim skupovima.

U zvanje docent izabran je na Univerzitetu Crne Gore 2006. godine, a u zvanje vanredni profesor 2011. godine (reizbor 2017). Na osnovu uvida u dokumentaciju mogu konstatovati da kandidat dr Saša Knežević ispunjava sve uslove koji su propisani u pogledu

stepena obrazovanja, a koji su definisani Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Dr Saša Knežević je u naučno-istraživačkom radu postigao do sada zavidne rezultate. Koristi primarne istorijske izvore strane provinijencije, prati savremenu naučnu literaturu na više jezika i učestvuje na međunarodnim naučnim skupovima. On se ozbiljno i u kontinuitetu bavi međunarodnom politikom na istraživački i činjenički utemeljen način. Dao je odlične studije sa stanovišta istorije diplomatije u koje je ugrađena diplomatska građa različitog porijekla, pa su one dragocjene stručnjacima koji se bave međunarodnim odnosima i diplomatskom istorijom.

Analiza njegovih objavljenih naučnih radova, nakon prethodnog izbora u zvanje, onih koje smatram posebno značajnim, utvrđuje me u uvjerenosti u naučnu zrelost kandidata. Rad *Međunarodne prilike i pozicija Crne Gore početkom XX i XXI vijeka* izložen je na međunarodnom naučnom skupu u Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti pod nazivom *Spoljna politika Crne Gore – istorija i savremenost*. U radu se ukazuje na činjenicu da realizacija spoljopolitičkih ciljeva malih zemalja najviše zavisi od međunarodnog konteksta. Crna Gora je početkom XX vijeka egzistirala u jednom spoljopolitičkom ambijentu, koji je obilježila ravnoteža snaga između evropskih sila. Prestrukturiranje međunarodnih odnosa i stvaranje blokova velikih sila, kao izraz

njihovih antagoniziranih interesa, uslijedilo je u prvoj deceniji XX vijeka, i ugrozilo je duži period mira u Evropi. Crna Gora i njena diplomatija su danas ponovo na sceni, u vrijeme globalizma, krupnih integrativnih projekata i kada se broj subjekata na međunarodnom planu znatno uvećao. Regionalne inicijative intenziviraju multilateralnu saradnju na Balkanu i Mediteranu. Autor na lucidan način analizira međunarodne prilike i poziciju Crne Gore nekad i sad, ključne izazove na spoljnom planu, kao i djelatnost crnogorske diplomatije. Ovo izlaganje je bilo zapaženo i vrlo lijepo prihvaćeno, pruža važne informacije, a komparacija dva perioda koja dijeli jedan čitav vijek je i zanimljiva i promišljena.

Rad *Boka Kotorska i primorje između Crne Gore i velikih sila 1797-1814*, ima impozantnu strukturu i obimnost. U njemu se predočava glavni pravac spoljnopolitičkog djelovanja mitropolita Petra I Petrovića usmjeren ka Boki Kotorskoj i primorju, onom dijelu današnje crnogorske obale i neposrednog zaleđa koji je pripadao Mletačkoj Republici. Odnosi velikih sila, crnogorskog mitropolita, kao i lokalnog stanovništva, u odnosu na status Boke i primorja u kompleksnom i dinamičnom razdoblju Napoleonovih ratova, u fokusu su autorovog izlaganja i analize. Rad je baziran na neobjavljenim i objavljenim istorijskim izvorima različite provinijencije i veoma obimnoj istoriografskoj literaturi. Tri mitropolitivne vojno-političke akcije u primorju nisu dale rezultat uslijed nepovoljnih međunarodnih okolnosti, međusobnih diplomatsko-političkih kalkulacija i odnosa koje su kreirale odluke velikih sila. Autor sve ove elemente posebično objašnjava praveći vjerovatno do sada najuspjeliju sintezu događaja oko Boke Kotorske od pada Mletačke republike do Bečkog kongresa. Rad je publikovan u jednom od najprestižnijih regionalnih istorijskih časopisa.

U članku *Montenegrin – British military cooperation against French in the Bay of Kotor (1813-1814)* od strane autora i koautora (Vukićević) predstavljeni su ratni događaji i saradnja Crne Gore i Engleza protiv Napoleonove Francuske. Zajednički cilj bio je oslobođenje Boke Kotorske od francuske vlasti, a cilj Crnogoraca bio je još ujedinjenje Boke sa Crnom Gorom. U znatnoj mjeri je korišćen pravi bibliografski raritet *Memoari i pisma komandanta engleske*

eskadre Vilijama Hostea, kao i dnevnik francuskog generala Gotijea. Korišćeni su istorijski izvori iz crnogorskih arhivskih fondova. Oko ovog pitanja tada su se prelamali uticaji evropskih sila, koji su donijeli političku odluku o statusu ove pokrajine na kraju Napoleonovih ratova. Rad je objavljen u britanskom časopisu *War in history*. Radi se o jednom zreloom djelu koje predstavlja jedan od ljepših plodova naše istoriografije o periodu početka XIX vijeka, koji karakterišu složene međunarodne okolnosti ali i bogatstvo događaja.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Za pedagošku djelatnost dr Kneževića značajno je veliko iskustvo koje on ima. Prošao je sve faze angažovanja na univerzitetskom nivou, bio je mentor prilikom izrade brojnih radova na diplomskom i magistarskom nivou. U ovom periodu između dva izbora radi se o 9 magistarskih i 56 diplomskih radova.

U nastavno-pedagoškoj aktivnosti pokazao je posvećenost i kvalitetan odnos sa studentima, uz usklađenost sa savremenim nastavnim metodama. Učestvovao je na seminarima za predavače u Crnoj Gori, regionu i Holandiji, kroz projekat koji je vodila EUROCLIO sa sjedištem u Briselu.

Obavljajući funkciju dekana na Fakultetu političkih nauka potvrdio je svoju posvećenost obrazovnom procesu. U konačnom, cijeneći njegove pedagoške rezultate Vijeće Fakulteta političkih nauka mu je svojom odlukom dodijelilo maksimalan broj bodova za pedagošku djelatnost. Sve me ovo upućuje na konstataciju da dr Saša Knežević odgovorno, uspješno i profesionalno obavlja posao predavača na svom fakultetu. Pri tom je i stručno aktivan, jer je u prethodnom periodu recenzirao nekoliko knjiga i članaka u časopisima a redovno objavljuje prikaze monografija i drugih posebnih izdanja, i učestvuje na njihovim promocijama. U Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti bio je član Redakcije i Uredivačkog savjeta za izradu Leksikona crnogorske diplomatije, kao i autor većeg broja odrednica.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	8	97	46.1	210.2
2. PEDAGOŠKI RAD	66	148	81	167
UKUPNO	74	245	127.1	379.2

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu razmatranja konkursnog materijala, višegodišnjeg poznavanja profesionalnog razvoja kandidata i onoga što sam izložio, iznosim stav da kandidat dr Saša Knežević ispunjava sva kvantitativna i kvalitativna mjerila, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje i Zakonom propisanim uslovima, te zato Senatu Univerziteta Crne Gore sa posebnim zadovoljstvom **predlažem da dr Sašu Kneževića izabere u zvanje redovni profesor** za oblasti Međunarodni odnosi i diplomatija na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

akademik Đorđe Borozan
redovni profesor u penziji

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore od 17.05.2022. godine, imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje Izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblasti Međunarodni odnosi i diplomatija na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore.

Na konkurs se prijavio prof. dr Saša Knežević, vanredni profesor. Na bazi uvida u dostavljenu dokumentaciju, podnosim Izvještaj recenzenta.

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Prof. dr Saša Knežević je magistrirao (1997) i doktorirao (2005) na Filozofskom fakultetu u Beogradu. U zvanje docent izabran je 2006. godine na Univerzitetu Crne Gore, a u zvanje vanredni profesor 2011. godine (2017). Istraživački se bavi istorijom međunarodnih odnosa i diplomatskom istorijom u savremenom periodu. Obavio je više stručnih usavršavanja u inostranstvu, boravio na više stranih univerziteta i obavljao istraživanja u velikim stranim arhivima.

Na osnovu konkursne dokumentacije može se zaključiti da dr Saša Knežević ispunjava sve formalne uslove, u pogledu stepena obrazovanja, za izbor u zvanje redovni profesor za oblasti Međunarodni odnosi i diplomatija na Fakultetu političkih nauka.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Dr Saša Knežević je iskusen istraživač u oblasti istorije diplomatije i međunarodnih odnosa, i afirmisan autor. Saraduje sa uglednim stranim naučno-istraživačkim institucijama i objavljuje u respektabilnim časopisima. Kratki prikaz nekih njegovih radova, nastalih u periodu između dva izbora u skladu je sa onim što je već rečeno o stvaralačkim mogućnostima kandidata.

U radu *Crna Gora i Istočno pitanje na kraju XIX vijeka*, objavljenom u *Istorijskim zapisima* obrazlaže se pozicija i međunarodni položaj Crne Gore, njeni spoljnopolitički ciljevi i

aspiracije, i njeni odnosi sa ključnim velikim silama uključenim u rješavanje Istočnog pitanja. Iz balkanskih zemalja na Istočno pitanje se gledalo kao na stvaranje povoljnih prilika za jačanje pozicija u pojedinim djelovima Turske, pa i na njihovu eventualnu podjelu. Nova veća kriza izbila je na samom kraju XIX vijeka ustankom na Kritu 1896. godine, koji se pretvorio u otvoren sukob između Grčke i Turske, da bi potom bio stavljen u fokus djelovanja diplomatije velikih sila, ali i balkanskih država. Svaka promjena stanja do koje dovedu međunarodni događaji koristila se kao prilika za postavljanje nekih svojih zahtjeva koji odstupaju od poretka utvrđenog na Berlinskom kongresu. U Crnoj Gori je javnost bila naklonjena grčkim ustanicima ali se sa pažnjom pratilo držanje velikih sila, posebno Rusije i Austro-Ugarske. Prilikom posjete kralja Srbije Aleksandra Obrenovića i njegovih ministara knjazu Nikoli 1897. godine, usaglašavani su planovi zajedničkog diplomatskog djelovanja na Porti ali i eventualne podjele teritorija Otomanskog carstva na Balkanu. Intenzivna diplomatska komunikacija vodila se i sa Bugarakom. Autor je na veoma siguran i pouzdan način objasnio razloge zašto su balkanske zemlje Srbija, Bugarska i Crna Gora ostale neutralne u kritskoj krizi, pri čemu se tu prije svega radi o stavovima velikih sila. Rad je baziran na dokumentima iz Državnog arhiva Crne Gore i Arhiva Srbije, i relevantnoj historiografskoj literaturi. Uz vještinu sintetizovanja i zaključivanja, esejistički pristupačan narativ, uočava se suvereno poznavanje problema i tematike vezane za Istočno pitanje, čime se dr Knežević duže bavio.

Rad *William Gladstone and the Balkan Christians* govori o poznatom britanskom državniku, višestrukome premijeru i lideru Liberalne partije, plodnom stvaraocu, Gledstonu, i njegovom shvatanju balkanskih pitanja. U vrijeme Velike istočne krize 1876. godine pojavio se njegov poznati tekst *The Bulgarian Horrors and the Question of the East*, da bi narednih godina Istočno pitanje postalo važna tema u njegovom pisanju i govorima, i u parlamentu i na javnim skupovima. Predvodio je jednu struju u britanskom javnom mnjenju, sastavljenu od poznatih publicista i naučnika, koji su se zalagali za prava malih balkanskih naroda. Kritikovao je držanje Dizraelijeve vlade u Istočnom pitanju, tvrdeći između ostalog, da je dominacija jedne imperijalne sile moralno pogrešna, i podržavajući borbu Južnih Slovena za nezavisnost. Gledston je bio i teološki obrazovan i pisao je radove na religijske teme, i učestvovao u raspravama koje su se ticale odnosa u hrišćanskom svijetu. Prema Crnoj Gori je imao posebnu naklonost, a i konkretno joj je pomogao da uđe u posjed Ulcinja, pokrećući inicijativu za demonstraciju udružene flote evropskih sila u cilju potpore Crnoj Gori da joj Turci predaju Ulcinj.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	8	97	46.1	210.2
2. PEDAGOŠKI RAD	66	148	81	167
UKUPNO	74	245	127.1	379.2

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Imajući u vidu priloženi konkursni materijal, kao i uvid u profesionalni angažman kandidata, a kao što je prethodno izloženo, smatram da dr Saša Knežević, svojim rezultatima u oblasti naučno-istraživačkog, stručnog i nastavno-pedagoškog rada ispunjava sve predviđene kriterijume za izbor u akademsko zvanje redovni profesor.

Zato predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da prof. dr Sašu Kneževića **izabere u zvanje redovni profesor** za oblasti Međunarodni odnosi i diplomatija na Fakultetu političkih nauka.

RECENZENT

Dr Radoslav Raspopović
Naučni savjetnik
Istorijski institut Crne Gore

Dr Knežević je poznat kao istoričar koji se u dužem periodu i kontinuirano bavi britanskom politikom na Balkanu, zbog čega je u više navrata istraživao u britanskim arhivama, pa je ovaj veoma uspjesli članak plod njegovog predanog intelektualnog interesovanja i rezultata do kojih je došao.

Nešto sasvim slično može se reći i za rad *Montenegrin-British military cooperation against French in the Bay of Kotor (1813-1814)*. Diplomatski odnosi između Crne Gore i Velike Britanije imaju svoju predistoriju, od prvih političkih kontakata tokom zajedničkog ratovanja protiv Francuza u Boki 1813. godine, preko kontakata koji su ostvarivani u periodu prije nego što je Crna Gora formalno međunarodno priznata. Do vojne saradnje između Crne Gore i Velike Britanije došlo je kada je Viljem Host (William Hoste), kapetan eskadre sa ratnim brodovima ušao u zaliv Boke Kotorske u oktobru 1813. godine, nakon čega je uspostavio pomorsku blokadu Kotora i primorao francuski garnizon na predaju. Tada je uz aktivno učešće Bokelja i Crnogoraca likvidirana francuska vlast u Boki, a njima je Host i predao ključeve Kotora 12. januara 1814. godine. Memoari i pisma Viljema Hosta objavljeni su u Londonu 1833. godine. U njima je detaljno opisan tok vojnih akcija u Boki i saradnja sa Crnogorcima, ali i geografski položaj, strateški značaj, pomorska privreda i sastav stanovništva Boke. Rad je zasnovan na memoarskoj, ali primarnoj istorijskoj građi i objavljen u britanskom časopisu *War in history*.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Sašu Kneževića sam bolje upoznao kroz višegodišnje angažovanje na Fakultetu političkih nauka i mislim da se radi o dobrom predavaču, koji ima veliko pedagoško iskustvo. Studenti ga rado slušaju i biraju kao mentora za diplomske i magistarske radove, što se jasno vidi i u klasifikacionoj bibliografiji, a u tekućoj akademskoj godini imenovan je za mentora u izradi jedne doktorske disertacije. Nastavu izvodi na nekoliko predmeta, kompetentno i u skladu sa profesionalnim standardima savremenih univerzitetskih programa. Predmeti koje kolega Knežević predaje kao što su: Osnovi diplomatije, Istorija civilizacija ili Istorija Evrope predstavljaju početni osnov obrazovanja studentima Fakulteta političkih nauka. Dr Saša Knežević objavljuje stručne prikaze u časopisima i recenzira kandidovane radove, ali i učestvuje u timskim projektima koji se tiču unaprijeđenja struke. Kao dekan na Fakultetu političkih nauka dao je lični doprinos razvoju studijskih programa i raznih projekata na ovoj univerzitetskoj jedinici.

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore, od 17.05.2022. godine imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje Izveštaja za izbor u akademsko zvanje za oblasti Međunarodni odnosi i diplomatija na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore.

Na konkurs za izbor u akademsko zvanje prijavio se prof. dr Saša Knežević. Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju i analize naučnih radova kandidata, pripremljen je Izveštaj o ispunjenosti uslova za izbor u akademsko zvanje.

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat, dr Saša Knežević je magistrirao (1997) i doktorirao (2005) na odseku za istoriju Filozofskog fakulteta u Beogradu. Stručno usavršavanje i istraživački rad je u više navrata obavljao u inostranstvu, posebno u Velikoj Britaniji i SAD. Tokom dosadašnjeg akademskog angažmana biran je na Univerzitetu Crne Gore u akademsko zvanje, najprije docenta (2006), a zatim i vanrednog

profesora (2011, 2017).

Sa aspekta stepena obrazovanja, dr Saša Knežević ispunjava uslove propisane odredbama Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore, Statuta Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska i naučna zvanja, i za izbor u najviše akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

U bibliografiji između dva izbora dr Saša Knežević prilaže radove koji su saopštavani na naučnim skupovima kao i one koji su objavljeni u međunarodnim i domaćim časopisima. On vešto povezuje i poima izvornu dokumentovanu građu i saznanja sintetički predoči u skladan i stilski doteran tekst. Autoritativno se kreće kroz oblast diplomatske istorije i istorije međunarodnih odnosa, što je polje njegovog interesovanja. On je jedan od prvih koji je ozbiljno započeo istraživanje britanske politike na Balkanu, i posebno britansko-crnogorskih odnosa. Jedan od uspešnih plodova njegovog dugogodišnjeg bavljenja ovom temom je rad *William Gladstone and the Balkan Christians* koji je izložen na međunarodnom naučnom skupu održanom na Fakultetu političkih nauka u Beogradu, i objavljen u zborniku (*British-serbian relations from the 18th to the 21st centuries, 127-137*). Rad je zasnovan na primarnoj istorijskoj građi i obimnoj literaturi. Osvetljava neke od važnih činjenica vezanih za spoljnu politiku Velike Britanije prema Balkanu u vreme nekoliko premijerskih mandata poznatog liberalnog vođe. Određenu pažnju posvetio je i britanskom javnom mnenju toga vremena, uticaju koji su na njega vršili politički i intelektualni krugovi oko Gledstona. Poznato je da su oni odigrali značajnu ulogu u definisanju pozicije balkanskih naroda i zemalja u vreme Velike istočne krize i posle nje. Poznato je da se Gledston i svojim intelektualnim stavom i radom, objavljujući određena dela zalagao za emancipaciju balkanskih hrišćanskih naroda, te da je oštro osudio zločine u Bugarskoj. Autor je posebno izdvojio i naglasio Gledstonov stav i simpatiju prema Crnoj Gori i njenoj upornoj borbi za slobodu, koji je bio više nego afirmativan, ali joj je doneo i određene konkretne političke koristi tokom njegovog mandata, vezano za pitanje predaje Ulcinja.

Polje interesovanja dr Saše Kneževića nije samo prošlost već i savremenost međunarodnih odnosa. U radu *Crna Gora i regionalne inicijative*, daje se pregled multilateralne saradnje na Balkanu, od osnivanja Procesu saradnje u jugoistočnoj Evropi 1996. godine, do danas. Naglasak je na pristupanju i učešću Crne Gore u brojnim važnim regionalnim inicijativama, a koje su blisko povezane sa glavnim integracionim tokom, ka Evropskoj uniji. Analizira se intenzitet i kvalitet regionalnih inicijativa, kroz Savjet za regionalnu saradnju, CEFTA platformu, Evro-mediteransko partnerstvo, Jadransko-jonsku inicijativu i dr. Navedeni su i primjeri brojnih regionalnih projekata, i analiziran njihov značaj za multilateralnu saradnju na Balkanu, pri čemu se u radu jasno uočava suvereno

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	8	97	46.1	210.2
2. PEDAGOŠKI RAD	66	148	81	167
UKUPNO	74	245	127.1	379.2

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu razmatranja konkursnog materijala i dugogodišnjeg neposrednog praćenja rada i profesionalne delatnosti kandidata, kao i na osnovu svega što sam prethodno izložio, smatram da dr Saša Knežević, svojim rezultatima u oblasti naučno-istraživačkog, stručnog i nastavno-pedagoškog rada, ispunjava i kvantitativno i kvalitativno sva predviđena merila i Zakonom propisane uslove za izbor u zvanje redovni profesor.

Zbog toga predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da **dr Sašu Kneževića izabere u zvanje redovni profesor** za oblasti Međunarodni odnosi i diplomatija na Fakultetu političkih nauka.

RECENZENT

Prof. dr Dragan Simić, redovni profesor
Fakultet političkih nauka, Univerzitet u Beogradu

autorovo poznavanje aktuelnih međunarodnih tokova

U članku *Integration process of Montenegro – security dimension* analizirana je pozicija Crne Gore u odnosu na pregovore o pristupanju sa Evropskom unijom, sa više aspekata. U uvodnom delu su obrađeni istorijski odnosi Crne Gore sa nekadašnjim velikim silama, posebno sa Rusijom. Oni imaju refleksiju na današnje odnose i raspoloženja javnosti. Događaji na prostoru bivše Jugoslavije tokom devedestih godina prošlog veka su, takođe, dio rasprave, nakon čega autor analizira geopolitičku poziciju Crne Gore, što se direktno tiče interesovanja NATO saveza za ovu mediteransku i balkansku zemlju. Svi aspekti integracija, od ekonomskih do bezbednosnih, su važni ali u isto vreme su raznoliki, i traže posebnu elaboraciju i analizu. Tu je autor pokazao svoju umešnost i razumevanje procesa, pri čemu je rad napisan na prijemljiv način i lako razumljivim stilom i rečnikom.

Ove izdvojene radove prožimaju aktuelnost problematike, teorijsko-metodološka kompetentnost autora, i naučno-istraživačka zrelost, pa je kvalitet publikovanih radova vrlo visok. Na osnovu celovite analize radova objavljenih nakon prethodnog izbora u akademsko zvanje zaključujem da je dr Saša Knežević postigao značajne rezultate u naučno-istraživačkom radu, koji je usmeren na širok prostor međunarodnih odnosa u prošlosti i sadašnjosti.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Saša Knežević je obavljao je pedagošku delatnost u osnovnom i srednjem obrazovanju, da bi od 1994. godine bio angažovan na odseku za istoriju Filozofskog fakulteta, prvo kao asistent. Od septembra 1995. godine radi kao predavač na pomenutom odseku a potom i na Fakultetu političkih nauka. On ima dugo i bogato radno iskustvo u pedagoškoj struci, stečeno na raznim nivoima obrazovanja, što je Kneževića učinilo odličnim metodičarem i predavačem. Dosađajnim angažmanom i korektnim i podsticajnim odnosim prema studentima kolega Knežević je pokazao visok stepen stručne i profesionalne odgovornosti. Dobra komunikacija i plodotvorna saradnja sa studentima ostvarena je i kroz brojna mentorstva na diplomskom i postdiplomskom studiju.

Naglašavam da je tokom svog prethodnog radnog angažmana na Fakultetu političkih nauka izvodio nastavu na značajnom broju disciplina iz oblasti Istorije međunarodnih odnosa, istorije balkanskih odnosa, savremenih međunarodnih odnosa, osnova diplomatije, javne diplomatije, diplomatskog pregovaranja, kako na osnovnim tako i na postdiplomskim studijama. Unapređenju nastavnog procesa je doprinio i kroz obavljanje odgovornih funkcija na fakultetu. U jednom delu ovog međuzbornog perioda obavljao je dužnost dekana Fakulteta političkih nauka, a zatim člana Komisije za doktorske studije. U studentskim anketama uvek je ocenjivan visokim ocenama.

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Finansije i računovodstvo u turizmu i hotelijerstvu** na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen na sajtu Zavoda za zapošljavanje CG od 13.12.2021. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR TATJANA STANOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 22.07.1971. godine u Kotoru, gdje sam završila osnovnu i gimnaziju sa odličnim uspjehom. Školske 1990/91. godine upisala sam Ekonomski fakultet Univerziteta u Podgorici. Na istom fakultetu sam diplomirala 02.12.1994. godine sa temom "Materijalno knjigovodstvo". Postdiplomske studije upisala sam školske 1994/95. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici

(smjer Finansijski menadžment). Magistarski rad pod nazivom "Finansiranje preduzetničkih aktivnosti u pomorstvu" odbranila sam 12.06. 1998. godine na istom fakultetu i stekla akademski naziv magistra ekonomskih nauka. Doktorsku tezu pod nazivom "Fuzija preduzeća - finansijski i računovodstveni aspekt" odbranila sam 25.10.2005. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Stalni radni odnos zasnovala sam 01.09.1995. godine na Fakultetu za pomorstvo u Kotoru u svojstvu saradnika stipendiste na predmetu Računovodstvo. Odlukom Naučno-nastavnog vijeća Univerziteta Crne Gore br. 01-632 od 30.06.1999. godine izabrana sam u zvanje asistenta na Fakultetu za pomorstvo u Kotoru za predmete: Računovodstvo i Upravljanje finansijama u pomorstvu. Osnivanjem Fakulteta za turizam i hotelijerstvo u Kotoru preuzeta sam sa Fakulteta za pomorstvo i zasnovala stalni radni odnos na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo dana 01.10.1999. godine. Od zasnivanja radnog odnosa na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo angažovana sam na izvođenju vježbi na predmetu Računovodstvo, a od početka školske 2002/03. godine za vježbe i na predmetima Analiza poslovanja hotelsko - turističkih preduzeća i Finansijski menadžment. Od početka studijske 2002/03 godine do kraja 2003/04 studijske godine angažovana sam od strane Ekonomskog fakulteta u Podgorici za izvođenje vježbi na predmetu Računovodstvo. Ponovni izbor (reizbor) u zvanje asistenta, za predmete: Računovodstvo,

Analiza poslovanja hotelsko - turističkih preduzeća i Finansijski menadžment na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru izvršen je 9.07.2003. godine odlukom Naučno nastavnog vijeća Univerziteta Crne Gore br. 01-586 od 10.07.2003. godine.

U akademsko zvanje docenta Univerziteta Crne Gore izabrana sam 06.07.2006.godine odlukom Senata Univerziteta za predmete Računovodstvo i Analiza poslovanja HTP na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru. Od tada izvodim nastavu i na postdiplomskim specijalističkim studijama iz predmeta Računovodstveni menadžment, kao i na postdiplomskim magistarskim studijama. Od studijske 2009/10 do 2013/14 izvodila sam nastavu na Ekonomskom fakultetu u Podgorici na smjeru Računovodstvo, predmet Napredno finansijsko izvještavanje.

U akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore izabrana sam 07.07.2011. godine za izvođenje nastave na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo iz predmeta Računovodstvo, Analiza poslovanja hotelsko-turističkih preduzeća i Računovodstveni menadžment. Reizbor u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore izvršen je 01.03.2017. godine.

Na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo obavljala sam poslove rukovodioca studijskog programa, prodekana za nastavu, rukovodioca doktorskih studija i funkciju dekana u tri mandata. Član Senata Univerziteta Crne Gore bila sam u periodu od 2010-2014. godine. Trenutno obavljam funkciju predsjednice Komisije za kvalitet Fakulteta za turizam i hotelijerstvo iz Kotora.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Stanovčić, T.; Manoilović, M.; Perovic, D. The Relationship between Cultural Tourist Experience and Recommendation Intention: Empirical Evidence from Montenegro. <i>Sustainability</i> 2021, 13, 13144. https://doi.org/10.3390/su132313144	12	12
2.	Preović, Đ., Moric, I., Peković, S., Stanovčić, T., Roblek, V., Pejić Bach, M., (2018). The antecedents of tourist repeat visit intention: systemic approach". <i>Kybernetes</i> . Vol. 47 Issue: 9, pp.1857-1871, https://doi.org/10.1108/K-12-2017-0480	12	1.95
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
3.	Stanovčić, T., Peković, S., Vukčević, J., Perović, Đ., (2018). <i>Going Entrepreneurial: Agro-tourism and Rural Development in Northern Montenegro. Business Systems Research: International journal of the Society for Advancing Innovation and Research in Economy, Vol. 9 No.1, 2018, https://doi.org/10.2478/bsrj-2018-0009</i>	6	6
4.	Savovic, I., Bačović, M., Peković, S., Stanovčić, T., (2016), Impact of investment in quality and environmental protection on regional sustainability, <i>International Journal for Quality Research</i> 10(3) 625–640 ISSN 1800-6450, DOI – 10.18421/IJQR10.03-13	6	1.5
5.	Stanovčić, T., Bačović, M., Peković, S., Jovanović, J., Savović, I., The Role of Human Resource Practices on Profits Generated by the Innovations: The Role of Top Management Support and Regularity of Employees Meetings, (2016), <i>International Journal for Quality Research</i> 10(4) 839–846 ISSN 1800-6450, DOI – 10.18421/IJQR10.04-13	6	6
6.	Peković, S., Perović, Đ., Stanovčić, T., Vukčević, J., (2018). Is Montenegro Considered as a Sports-Recreational Destination?, <i>Sport Mont</i> 2018, 16(2), 83-86 DOI: 10.26773/smj.180615	4	1
7.	Peković, S., Vukčević, J., Stanovčić, T., Perović, Đ., (2017), New Geographies of Tourist Consumption: The Case of Montenegro, <i>ENTerprise REsearch InNOVAtion Conference (ENTRENOVA) 2017</i>	4	1.3
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
8.	Stanovčić, T., Filipović Lalević, A., (2019), Unapređenje načina upotrebe finansijskih informacija prezentovanih u finansijskim izvještajima, XIII International Congress of Accountants and Auditors of Montenegro, Bečići, 2019	2	2
9.	Stanovčić, T., (2018), Revised Conceptual Framework for Financial Reporting –Basis for the Development of New Accounting Standards, XIII International Congress of Accountants and Auditors of Montenegro:	2	2

	Accounting and Audit Profession of the Future: Confidence-Integrity-Transparency, Bečići, oktobar, 2018, pp.379-387		
10.	Stanovčić, T., Moric, I., Peković, S., Vukčević, J., (2018), Rural Tourism in Montenegro: Accommodation and Activities Offer Analysis, 4 th International Rural Tourism Congress, Congress Proceedings, 9-13. maj 2018, Supetar, Hrvatska, pp. 230-239	2	2
11.	Peković, S., Perović, Đ., Vukčević, J., Mesko, M., Bertancelj, A., Stanovčić, T., (2018), The importance of Corporate Social Responsibility for Tourism Sector: Literature Review, 5th International Scientific Conference TRENDS IN DEVELOPMENT OF TOURISM AND HOSPITALITY Kotor, October 11-12, 2018, MONTENEGRO	2	0.3
12.	Stanovčić, T., Vukčević, J., (2018), Cultural Heritage, Community Engagement and Tourism Development in the Mediterranean: Insight from Boka Bay, 5th International Scientific Conference TRENDS IN DEVELOPMENT OF TOURISM AND HOSPITALITY Kotor, October 11-12, 2018, MONTENEGRO	2	2
13.	Perović, Đ., Peković, S., Stanovčić, T., Vukčević, J., (2017), Cultural Heritage in Rural Areas: Added Value for Agro-Tourism Development, ICCHT 2017: 19th International Conference on Cultural Heritage and Tourism, Parij, Francuska, Januar, 2017, Abstract Book in International Journal of Humanities and Social Science Vol.4, No.1, scholar.waset.org/1999.39/61100	2	0.6
14.	Vukčević, J., Peković, S., Perović, Đ., Stanovčić, T., (2017), Commodifying Things Past: Comparative Study of Heritage Tourism Practices in Montenegro and Serbia, ICCHT 2017: 19th International Conference on Cultural Heritage and Tourism, Parij, Francuska, Januar, 2017, Abstract Book in International Journal of Humanities and Social Science Vol.4, No.1, scholar.waset.org/1999.39/61102	2	0.5
15.	Perović, Đ., Peković, S., Stanovčić, T., Vukčević, J., (2017), Advancing sustainable agro-tourism in the Western Balkans Insights from the Katun projekt, International business economic tourism sciences technology humanities social and education research conference, 22-24 february, 2017, Madrid Spain	2	0.6
16.	Peković, S., Vukčević, J., Stanovčić, T., Perović, Đ., (2017), Identifying actions for sustainable rural tourism development: the case of Montenegro, 7th International Scientific Conference Knowledge and business challenges of globalisation in 2017, Celje, Slovenia	2	0.6
17.	Peković, S., Perović, Đ., Stanovčić, T., (2016), Evaluating innovation in tourism business, 7th International Conference ICQME 2016 (Quality, Management, Environment, Education, Engineering), Petrovac, Crna Gora, septembar, 2016, Conference proceedings, ISBN: 978-9940-527-49-5	2	0.6
18.	Peković, S., Vukčević, J., Perović, Đ., Stanovčić, T., (2016), The Entrepreneurial activities: Insight from Montenegrin Agrotourism, Conference of Sustainable development of mountain areas: Experiences, challenges and perspectives, Žabljak, Crna Gora, ISBN: 978-9940-606-08-4	2	0.5
19.	Peković, S., Perović, Đ., Stanovčić, T., (2016), Key factors driving entrepreneurial behaviour: The case of agro-tourism sector, Entrenova-enterprise Research Innovation Conference, Rovinj, Hrvatska, ISSN: 1849-7969	2	0.6
Stručne monografije i knjige			
S6 Stručna knjiga izdata kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Stanovčić, T., (2016), Analiza finansijskih izvještaja u hotelsko – turističkim preduzećima, pp.106, Turistička organizacija Kotor, ISBN: 978-9940-9732-0-9	1	1
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Saradnik na programu Montenegrin-Austrian Science&Technology Cooperation 2018-2020., naziv projekta: Unapređenje lokalnog razvoja kroz kulturni turizam u Austriji i Crnoj Gori Social Responsibility for service sector: Comparative analysis of Montenegro and Slovenia	4	2
2.	Saradnik na programu Montenegrin-Slovenian Science&Technology Cooperation 2018-2020., naziv projekta: The importance of Corporate Social Responsibility for service sector: Comparative analysis of Montenegro and Slovenia	4	2

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Glušćević Emilija (109/T-2016), Budžet i izvršenje budžeta, 19.07.2017.	1	1
2.	Đurić Nikoleta (69/T-2016), Analiza finansijskih pokazatelja specifičnih za HTP, 19.07.2017.	1	1
3.	Pešović Anđela (71/Z-2016), Finansijski izvještaji hotelsko-turističkog preduzeća, 19.07.2017.	1	1
4.	Jolić Danijela (2/T-2016), Računovodstvo i globalizacija, 19.07.2017.	1	1
5.	Sestović Marijana (37/T-2016), Finansijska analiza i tekuće planiranje, 19.07.2017.	1	1
6.	Barović Mina (38/T-2016), Uticaj računovodstvenih politika na kvalitet finansijskog izvještavanja u HTP-u, 19.07.2017.	1	1
7.	Vukasojević Bojan (24/T-2016), Računovodstvene informacije u funkciji poslovnog upravljanja HTP-om, 19.07.2017.	1	1
8.	Pekić Ivana (29/T-2016), Uticaj društvene odgovornosti na finansijske performanse, 19.07.2017.	1	1
9.	Dragović Anđela (13/T-2016), Analiza finansijske uspješnosti hotelsko-turističkog preduzeća, 05.09.2017.	1	1
10.	Vujošević Marijana (47/T-2016), Finansijsko planiranje u HTP-u, 28.09.2017.	1	1
11.	Malović Aleksandra (61/T-2016), Ocjena efikasnosti poslovanja na primjeru hotelsko-turističkog preduzeća, 28.09.2017.	1	1
12.	Levičar Ana (16/T-2016), Analiza finansijskog položaja hotelsko-turističkog preduzeća, 03.10.2017.	1	1
13.	Mrdović Vesna (46/T-2017), Računovodstvo odgovornosti: Okvir za budžetiranje, 16.07.2018.	1	1
14.	Tomašević Jelena (8/T-2016), Računovodstvo odgovornosti kao potreba menadžmenta HTP-a, 16.07.2018.	1	1
15.	Ilinčić Anđela (52/T-2017), Revizija kao pretpostavka kvaliteta finansijskog izvještavanja, 16.07.2018.	1	1
16.	Đurović Bojana (57/T-2017), Uticaj računovodstvenih informacija na proces donošenja odluka u hotelsko-turističkom preduzeću, 16.07.2018.	1	1
17.	Bojbaša Milica (1/T-2017), Mjerenje performansi segmenata HTP, 16.07.2018.	1	1
18.	Miljanić Milijana (41/T-2017), Analiza obima i strukture poslovnog rezultata hotelsko-turističkog preduzeća, 16.07.2018.	1	1
19.	Đurđić Jelena (63/T-2017), Upotreba CVP analize u procesu odlučivanja, 16.07.2018.	1	1
20.	Popović Anđela (7/T-2017), Kreiranje konkurentne prednosti s aspekta troškova, 20.07.2018.	1	1
21.	Marović Marijana (20/T-2017), Analiza profitabilnosti iz perspektive investitora, 20.07.2018.	1	1
22.	Rakočević Jovana (20/T-2016), Metode obračuna i upravljanja troškovima u hotelsko-turističkom preduzeću, 20.07.2018.	1	1
23.	Krsmanović Stefan (77/T-2016), Pokazatelji analize finansijskih izvještaja na primjeru hotelskog preduzeća, 24.09.2018.	1	1
24.	Bašić Marko (19/T-2017), Analiza finansijskog poslovanja HTP na primjeru hotelske grupe „Budvanska rivijera“, 08.10.2018.	1	1
25.	Đurković Ivana (31/T-2017), Osnovni instrumenti i postupci analize finansijskih izvještaja u hotelsko-turističkom preduzeću, 22.10.2018.	1	1
26.	Perović Nevenka (26/T-2017), Analiza finansijskih izvještaja kao sastavni dio poslovne analize HTP-a, 22.10.2018.	1	1
27.	Nešević Elena (57/T-2018), Računovodstvo i upravljanje troškovima u hotelsko-turističkom preduzeću, 17.09.2019.	1	1
28.	Stijović Mirela (72/T-2018), Instrumenti analize finansijskih izvještaja u hotelsko-turističkim preduzećima, 17.09.2019.	1	1
29.	Perović Dragica (38/T-2018), Finansijske i nefinansijske mjere u hotelskoj industriji, 17.10.2019.	1	1
30.	Pejović Jovana (51/T-2018), Budžetiranje i kontrola internih rezultata u hotelsko-turističkim preduzećima, 17.10.2019.	1	1
31.	Slijvančanin Marina (42/T-2018), Mjerenje finansijskih performansi u hotelskoj industriji, 28.11.2018.	1	1
32.	Zejak Jovana (52/T-2018), Računovodstvene informacije – osnov za uspješno upravljanje hotelsko-turističkim preduzećima, 18.02.2020.	1	1
33.	Bošković Tijana (45/T-2019), Mjesto i uloga menadžerskog računovodstva u hotelijerstvu, 24.07.2020.	1	1
34.	Vulaš Nikola (53/T-2017), Primjena USALI metodologije za potrebe finansijskog i upravljačkog računovodstva, 16.09.2020.	1	1
35.	Ceranić Đina (27/T-2019), Budžetiranje u hotelsko-turističkom preduzeću, 16.09.2020.	1	1

36.	Popović Andela (38/T-2017), Performanse finansijskog menadžmenta na primjeru d.o.o. Fortezza, 16.09.2020.	1	1
37.	Majdak Tatjana (57/T-2019), Koncept izvještavanja po standardima USALI, 16.09.2020.	1	1
38.	Kovačević Sara (40/T-2018), Organizacioni sistem i koncept izvještavanja prema sistemu USALI, 30.09.2020.	1	1
39.	Vukadinović Svetlana (50/T-2019), Finansijski izvještaji kao preduslov menadžment odlučivanja u savremenoj praksi preduzeća, 30.09.2020.	1	1
40.	Ramović Andela (38/T-2019), Mjesto i uloga računovodstva u savremenoj praksi hotelsko-turističkog preduzeća, 30.09.2020.	1	1
41.	Sarac Aleksandra (19/T-2019), Finansijske performanse HTP na primjeru hotela Iberostar bellevue, 30.09.2020.	1	1
42.	Šipčić Zorica (62/T-2019), Organizacija računovodstvenih poslova u hotelu „Gorske oči“ Žabljak, 30.09.2020.	1	1
43.	Cupić Sanja (41/T-2018), Kvalitativne i kvantitativne odlike bilansa stanja, 30.09.2020.	1	1
44.	Lipovina Anita (72/T-2019), Pojam, klasifikacija i metode obračuna troškova, 30.09.2020.	1	1
45.	Sarčević Milica (64/T-2019), Finansijske performanse na primjeru hotelsko-turističkog preduzeća „Mediterran“, 21.07.2021.	1	1
46.	Đurković Nenad (48/T-2018), Mjerenje efikasnosti poslovanja u hotelskoj industriji, 21.07.2021.	1	1
47.	Tadić Andela (13/T-2020), Računovodstvo kao informativna podrška menadžerima hotelsko-turističkih preduzeća, 15.09.2021.	1	1
48.	Lukolić Asmira (12/T-2020), Strategijsko-upravljačko računovodstvo kao odgovor izazovima savremenog hotelskog poslovanja, 27.09.2021.	1	1
49.	Cvijović Milan (15/T-2020), Upotreba finansijskih pokazatelja u analizi finansijskih izvještaja, 27.09.2021.	1	1
50.	Strahinja Ana (26/T-2020), Finansijski izvještaji u funkciji poslovnog odlučivanja na primjeru hotela „Conte“, 27.09.2021.	1	1
51.	Cipranić Kristina (8/T-2020), Kontrola i revizija u funkciji poslovnog odlučivanja, 27.09.2021.	1	1
52.	Ljubanović Tijana (25/T-2020), Instrumenti analize finansijskih izvještaja na primjeru hotela „Tre Cane“, 27.09.2021.	1	1
53.	Mirković Snežana (3/H-2014), Operativno planiranje i budžetiranje na primjeru hotela „New Star“, 27.09.2021.	1	1
54.	Milić Miloš (13/H-2017), Problematika upravljanja likvidnošću hotelskog preduzeća, 06.10.2021.	1	1
55.	Milićević Neđeljko (8/H-2020), Elektronski novac u funkciji poslovanja savremenog hotelskog preduzeća, 23.11.2021.	1	1
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	U skladu sa odlukom Vijeća Fakulteta za turizam i hotelijerstvo iz Kotor, br.01-1575 od 28.09.2021. godine	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		22		47.05
2. PEDAGOŠKI RAD		55		60
UKUPNO				107.05

IZVJEŠTAJ RECENZENTA**I OCJENA USLOVA****ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA**

Dr Tatjana Stanovčić je diplomirala na Ekonomskom fakultetu u Podgorici 1994. godine. Na istom fakultetu je magistrirala 1998. godine, a doktorsku disertaciju je odbranila na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu 2005. godine. Prema dostavljenoj dokumentaciji zaključujem da kandidatkinja ispunjava sve potrebne formalne pravne uslove sa aspekta stepena obrazovanja za izbor u akademsko zvanje po raspisanom konkursu, a sve u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Naučno-istraživački rad kandidatkinje dr Tatjane Stanovčić sastoji se od 19 naučnih publikacija, od kojih su 2 objavljena u časopisima sa SCI/SCIE liste sa visokim impact faktorima, 5 radova je objavljeno u časopisima indeksiranim u bazi SCOPUS, i prezentovanim radovima na domaćim i međunarodnim konferencijama i istraživačkim projektima na kojima je učestvovala. Kandidatkinja se u svojim naučnim radovima bavi finansijsko-računovodstvenim i razvojnim pitanjima, kako sa teorijskog tako i sa empirijskog aspekta. U svojim radovima veliku pažnju posvećuje analizi i poslovanju privrednih subjekata u turističkoj privredi, istražujući nove načine i uslove u kojima isti mogu realizovati bolje poslovne performanse. U knjizi studijskog karaktera „Analiza finansijskih izvještaja u hotelsko-turističkim preduzećima“ predstavila je teorijska i praktična uputstva iz oblasti finansijskog poslovanja hotelsko-turističkih preduzeća. Obradna poglavlja polaze od uloge i značaja osnovnih računovodstvenih informacija i finansijskih izvještaja u procesu donošenja ekonomskih odluka u

hotelsko-turističkim preduzećima pa do instrumenata analize finansijskih izvještaja.

U radu „The Relationship between Cultural Tourist Experience and Recommendation Intention: Empirical Evidence from Montenegro“ kandidatkinja ukazuje na mogućnost unapređenja turističke destinacije sa aspekta kulturnog turizma a što utiče na pružanje bogatije turističke ponude a samim tim i na veće finansijske performanse za turističku privredu. U ovom radu kandidatkinja je empirijski ispitala i utvrdila mogućnosti povećanja interesovanja turista za Crnu Goru kao turističku destinaciju a što u konačnom pozitivno utiče na prihode ostvarene iz ove djelatnosti.

Kandidatkinja u radu „The Role of Human Resource Practices on Profits Generated by the Innovations: The Role of Top Management Support and Regularity of Employees Meetings“ empirijski istražuje odnos između uprave preduzeća i zaposlenih i na koji način se ta veza reflektuje na profit koji se generiše iz inovativnih aktivnosti. Na osnovu baze podataka crnogorskih preduzeća pronalazi da uprave preduzeća koja podržavaju ideje zaposlenih i sa njima održavaju redovne sastanke u vezi sa inovativnim aktivnostima ostvaruju veći profit koji se realizuje iz inovativnih aktivnosti. S obzirom na dobijene rezultate, kandidatkinja upućuje na ključnu ulogu ljudskih resursa u razvoju inovativnih aktivnosti a sve sa ciljem povećanja profitabilnosti preduzeća.

Pored radova u kojima kandidatkinja, sa primijenjenog aspekta, uspješno ispituje i predlaže rješenja za poboljšanje finansijskih performansi privrednih subjekata čija je osnovna djelatnost turizam, ona se bavi i pitanjima iz oblasti računovodstva sa teorijskog aspekta.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD			22			47.05
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOSKI RAD			55			60
UKUPNO						107.05

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida u konkursnu dokumentaciju kandidatkinje, njenog dosadašnjeg rada i obrazovanja predlažem da se kandidatkinja **reizabere u zvanje vanredni profesor.**

RECENZENT

Prof.dr Ana Lalević Filipović
Ekonomski fakultet
Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Tatjana Stanovčić je diplomirala na Ekonomskom fakultetu u Podgorici 1994. godine. Na istom fakultetu je magistrirala 1998. godine, a doktorsku disertaciju je odbranila na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu 2005. godine.

Priložena konkursna dokumentacija potvrđuje da prijavljena kandidatkinja dr Tatjana Stanovčić u pogledu stepena obrazovanja zadovoljava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Naučno-istraživački doprinos dr Tatjane Stanovčić dokumentovan je sa 2 rada koji su objavljeni u časopisima koji se nalaze na SCI/SCIE listi sa visokim impact faktorima, 5 radova objavljeno je u časopisima indeksiranim u bazi SCOPUS i 12 radova prezentovano i objavljeno na domaćim i međunarodnim konferencijama. Naučno-istraživački rad kandidatkinje odnosi se na rješavanje praktičnih problema i izazova u poslovanju hotelsko-

U radu „Revised Conceptual Framework for Financial Reporting – Basis for the Development of New Accounting Standards“ predstavljene su izmjene koje su predviđene novim Konceptualnim okvirom. Osnovni cilj revizije Okvira jeste, kako je istaknuto u radu, da unaprijedi kvalitet finansijskog izvještavanja na način što će kompletirati i učiniti jasnijim postojeće koncepte, koji se nalaze u osnovi sastavljanja i prezentacije finansijskih izvještaja.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Tatjanu Stanovčić sam imala prilike bolje da upoznam kroz višegodišnje angažovanje na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Kandidatkinja uspostavlja i održava profesionalan odnos sa studentima i kandidatima koji rade specijalističke radove, pružajući im stručnu pomoć i podršku koristeći pri tome značajno dugogodišnje pedagoško iskustvo.

Dr Tatjana Stanovčić je bila mentor na većem broju specijalističkih radova odbranih na akademskom studijskom programu Fakulteta za turizam i hotelijerstvo.

Značajno iskustvo koje je kandidatkinja stekla u naučnom radu prenosi na više generacija studenata, a o pedagoškim sposobnostima dr Stanovčić svjedoče redovne studentske ankete u kojima dobija visoke ocjene. Vijeće Fakulteta za turizam i hotelijerstvo je na osnovu anketa studenata ocijenilo pedagoški rad dr Tatjane Stanovčić sa najvećom ocjenom.

turističkih preduzeća sa finansijskog i računovodstvenog aspekta. Sa tog aspekta, u knjizi studijskog karaktera „Analiza finansijskih izvještaja u hotelsko-turističkim preduzećima“ polazi od organizacije i funkcionisanja računovodstvenog odjeljenja hotela kao i veze između operativnih odjeljenja hotela sa računovodstvenim odjeljenjem, preko osnovnih finansijskih izvještaja do instrumenata i postupaka analize finansijskih izvještaja odnosno komparativnih i strukturnih finansijskih izvještaja, horizontalne i vertikalne analize kao i finansijskih pokazatelja.

Svi radovi analiziraju poslovanje hotelsko-turističkih preduzeća, sa finansijsko-računovodstvenog aspekta, kao i sa aspekta istraživanja novih preduzetničkih inicijativa koje doprinose uspješnijem poslovanju privrednih subjekata u turističkoj privrednoj grani. U tom smislu, kandidatkinja u svojim radovima („The Relationship between Cultural Tourist Experience and Recommendation Intention: Empirical Evidence from Montenegro“ i „The antecedents of tourist repeat visit intention: systemic approach“) pomoću ekonometrijskih modela ispituje uticaj pojedinih inovativnih aktivnosti na ostvarenje boljih finansijskih performansi u turističkoj privredi, što obezbjeđuje praktičnu primjenljivost dobijenih rezultata. U ovim radovima kandidatkinja je, na osnovu baze podataka bazirane na crnogorskim preduzećima, empirijski ispitala ključne faktore iz turističke ponude i kako oni utiču na satisfakciju potrošača sa aspekta da se obezbijedi turistički proizvod i usluga koji turisti i očekuju u Crnoj Gori. U ovim istraživanjima kandidatkinja je utvrdila vezu između pomenutih faktora, kao i njihov uticaj na unapređenje finansijskih performansi poslovnih aktivnosti u turističkom sektoru.

U radovima „Going Entrepreneurial: Agro-tourism and Rural Development in Northern Montenegro“, „Impact of investment in quality and environmental protection on regional sustainability“ i „The Role of Human Resource Practices on Profits Generated by the Innovations: The Role of Top Management Support and Regularity of Employees Meetings“ kandidatkinja je empirijski ispitala i utvrdila mogućnosti povećanja inovativnih poslovnih performansi, ukazala na značaj podsticanja preduzetničkih inicijativa od strane vlasnika kapitala na ostvarenje većeg profita privrednih subjekata u turističkoj privredi.

Kandidatkinja je svoj naučni rad prezentovala i na brojnim međunarodnim konferencijama predstavljajući specifične računovodstvene metodologije za hotelsko poslovanje koje imaju neposredan uticaj na kvalitet finansijskog izvještavanja hotelsko-turističkih preduzeća.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Tatjana Stanović je u prethodnom periodu izvodila nastavu iz disciplina za koje je i raspisan konkurs. Kandidatkinja je bila

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD			22			47.05
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD			55			60
UKUPNO						107.05

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu iznijetih činjenica predlažem Vijeću Fakulteta za turizam i hotelijerstvo i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Tatjanu Stanović **reizabere u zvanje vanredni profesor.**

RECENZENT

Prof.dr Milan Lakićević
Ekonomski fakultet
Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidatkinja dr Tatjana Stanović je doktorsku disertaciju „Fuzija preduzeća – finansijski i računovodstveni aspekt“ odbranila 2005. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Kandidatkinja je osnovne i magistarske studije završila na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Na bazi priložene dokumentacije, konstatujem da kandidatkinja dr Tatjana Stanović poseduje odgovarajući stepen obrazovanja i da ispunjava sve potrebne uslove za izbor u akademsko zvanje, definisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Na osnovu uvida u klasifikacionu bibliografiju dr Tatjane Stanović zapaža se kontinuiran pristup u njenom naučno-istraživačkom radu, dokumentovan objavljivanjem većeg broja naučnih publikacija. Kandidatkinja je objavila 19 radova, od kojih su 2 objavljena u časopisima sa SCI/SCIE liste sa visokim impact faktorima, 5 radova je objavljeno u časopisima indeksiranim u bazi SCOPUS, a ostali radovi su izloženi i štampani u celini u zbornicima sa međunarodnih i nacionalnih konferencija.

Naučno-istraživački rad kandidatkinje Stanović odnosi se na oblasti finansijskog i računovodstvenog poslovanja hotelsko-turističkih preduzeća a posebnu pažnju poklanja analizi kompleksnog, dinamičnog i visokokonkurentnog okruženja u kojem posluju hotelsko-turistička preduzeća. Dr Stanović u svojim radovima pomoću ekonometrijskih modela ispituje uticaj mnogobrojnih faktora na ostvarenje boljih finansijskih performansi u turističkoj privredi. Tako u radu „The antecedents of tourist repeat visit intention: systemic approach“ analizira uticaj materijalnih i nematerijalnih elemenata na savremeni turistički proizvod ier ova dva elementa dovode do povećanja zadovoljstva turista.

mentor na većem broju specijalističkih radova odbranijenih na akademskom studijskom programu na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo.

U dosadašnjem radu je pokazala visok nivo pedagoške osposobljenosti, što je i potvrđeno od strane Vijeća Fakulteta za turizam i hotelijerstvo, a na bazi anketa studenata.

Kandidatkinja empirijski testira model koji povezuje materijalne i nematerijalne elemente, zadovoljstvo turista i nameru ponovnog poseta. Analiza navedenih faktora zadovoljstva turista smatra se sredstvom za povećanje konkurentnosti destinacije i ukazuje na sistematski pristup menadžmentu u turizmu, a sve sa ciljem da se akumuliraju veći finansijski benefiti, kako za hotelsko-turistička preduzeća tako i za turističku privredu u celini.

U radu „Impact of investment in quality and environmental protection on regional sustainability“ bavi se veoma popularnom temom iz oblasti upravljačkog računovodstva zaštite životne sredine. Kandidatkinja analizira sveukupni pogled na identifikovane potrebe za nivoom kvaliteta proizvoda, unapređenje konkurentnosti i unapređenja kvaliteta turističkih usluga. Primjenom analize troškova i koristi u radu su predstavljene najznačajnije vrste ekonomskih koristi i ekonomskih troškova koji bitno utiču na unapređenje kvaliteta i zaštitu životne sredine.

U radu „Unapređenje načina upotrebe finansijskih informacija prezentovanih u finansijskim izvještajima“ bavi se kvalitetom finansijskih informacija prezentovanih u finansijskim izvještajima, s jedne strane, kao i unapređenjem komunikacije između prezentovanih finansijskih informacija i korisnika istih, s druge strane. Polazeći od realnih potreba i različitosti u poslovnim aktivnostima različitih entiteta kandidatkinja analizira da li su finansijske informacije u dovoljnoj meri relevantne i korisne za korisnike finansijskih izvještaja odnosno da li između njih postoji efikasna komunikacija. Unapređujući osnovne finansijske izvještaje i izvještaj menadžmenta, uvođenjem principa obelodanjivanja finansijskih informacija, uticalo je da korisnici imaju jasnije i razumljivije finansijske informacije. Boljom strukturom i organizacijom finansijskih izvještaja utiče se da korisnici lakše upoređuju finansijske izvještaje različitih entiteta. Unapređenjem sadržaja informacija koje nisu sastavni dio finansijskih izvještaja korisnicima se obezbeđuje efikasnija informativna podloga za bolje razumevanje poslovnog okruženja posmatranog entiteta.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidatkinja dr Tatjana Stanović ima značajno iskustvo u izvođenju nastave iz disciplina za koje je i raspisan konkurs a što i potvrđuje objavljivanjem knjige studijskog karaktera za studente Fakulteta za turizam i hotelijerstvo. Knjiga studijskog karaktera „Analiza finansijskih izvještaja u hotelsko-turističkim preduzećima“ koncipirana je na način da studentima, kroz niz praktičnih primera iz poslovanja hotelsko-turističkih preduzeća, pruži i teorijsku i praktičnu osnovu upotrebe računovodstvenih informacija i finansijskih izvještaja. Vijeće Fakulteta za turizam i hotelijerstvo je na bazi anketa studenata ocenilo pedagoški rad dr Tatjane Stanović sa najvećom ocenom. Kandidatkinja je bila mentor na većem broju specijalističkih radova odbranijenih na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD			22			47.05
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOSKI RAD			55			60
UKUPNO						107.05

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Uzimajući u obzir naučno-istraživačke i pedagoške reference kandidatkinje dr Tatjane Stanovčić, predlažem Vijeću Fakulteta za turizam i hotelijerstvo i Senatu Univerziteta Crne Gore da se kandidatkinja dr Tatjana Stanovčić **reizabere u zvanje vanredni profesor.**

RECENZENT

Prof.dr Tatjana Stevanović
Ekonomski fakultet
Univerzitet u Nišu

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Muzička pedagogija** na Muzičkoj akademiji Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 21. januara 2022. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR JELENA MARTINOVIĆ BOGOJEVIĆ.**

BIOGRAFIJA

Rođena sam 20. maja 1972. godine u Podgorici. Nakon završene srednje muzičke škole, 1991. godine upisujem Muzičku akademiju, Instrumentalni odsjek (klavir) na Univerzitetu Crne Gore. Diplomiram 1995. godine s prosječnom ocjenom 9.06 i ocjenom 10 na diplomskom ispitu u klasi prof. Vladimira Bočkarjova. Nakon jednogodišnjeg usavršavanja u Parizu na Univerzitetu Pariz VIII (oblast muzikologija), upisujem postdiplomske magistarske studije iz Metodike nastave klavira na Muzičkoj akademiji UCG pod mentorstvom prof. dr Dragoljuba Šobajića. Magistarski rad pod nazivom „Aktuelne klavirske metode za početnu nastavu klavira u Francuskoj, Rusiji i Crnoj Gori“ odbranila sam 16. marta 2006. godine.

Interdisciplinarnu doktorsku studiju iz humanističkih i društvenih nauka (oblast Muzička pedagogija) završila sam na Akademiji za glasbo Univerziteta u Ljubljani, s najvišom prosječnom ocjenom tokom studija. Bila sam dobitnica Stipendije za izvrsnost za doktorske studije, koju mi je u okviru projekta INVO-HERIC dodijelilo Ministarstvo nauke Crne Gore. Doktorsku disertaciju pod nazivom „Fostering Musical Creativity in Primary School“ („Podsticanje muzičke kreativnosti u osnovnoj školi“) uspješno sam odbranila 25. januara 2021. godine pod mentorstvom van. prof. dr Branke Rotar Pance.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

(Spisak referenci je dat u Biltenu UCG br. 376, objavljenom 4. jula 2016. godine)

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	11
Broj referenci*broj bodova				1*6+1*5		
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		25.5
Broj referenci*broj bodova			6*4	1*1.5		
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	17
Broj referenci*broj bodova			7*2	3*1		
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1.	1.4.2.	
Broj referenci*broj bodova						

U okviru muzičke pedagogije, kao jedne od nauka o muzici, istražujem fenomen muzičke kreativnosti u muzičkom obrazovanju, kompetencije nastavnika muzike, metodiku nastave muzičkog obrazovanja, klavirsku pedagogiju, kao i interdisciplinarno područje istorijata razvoja muzičke pedagogije.

Kao rezultat istraživanje iz oblasti klavirske pedagogije, nastale su knjige *Klavirske metode za početnike—iskustva Francuske i Rusije* (2009, ZUNS) i *Bartokov Mikrokosmos kao klavirski metod* (Muzički centar Crne Gore, 2010). U koautorstvu sam priredila četiri udžbenička kompleta za predmet Muzička kultura za osnovne škole u Crnoj Gori.

Bila sam rukovodilac trogodišnjeg Nacionalnog naučnog projekta „Identitetski elementi u crnogorskoj muzici kao osnova za razvoj multikulturalnosti i interkulturalnosti“ (2015-2018). U cilju osnaživanja naučno-istraživačke djelatnosti Muzičke akademije, jedna sam od pokretača *Međunarodnog simpozijuma iz oblasti muzičke pedagogije / SIMPED*, koji se bijenalno održava na Muzičkoj akademiji na Cetinju.

Moja međunarodna djelatnost se odvija kroz aktivno učesće u značajnim asocijacijama. Nacionalna sam koordinatorica za Crnu Goru u Evropskoj asocijaciji za muziku u školama (*European Association for Music in Schools, EAS*) od 2016. godine. Istraživač sam u međunarodnoj inicijativi *Alpes Adria Music Research* sa sjedištem na Univerzitetu za muziku „Gustav Maler“ u Klagenfurtu (Austrija). Članica sam naučnih odbora međunarodnih konferencija i simpozijuma iz oblasti muzičke pedagogije. Od 2019. godine sam članica Odbora za muzičke umjetnosti Crnogorske akademije nauka i umjetnosti.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Nakon završene Muzičke akademije, bila sam zaposlena kao profesor klavira u Srednjoj muzičkoj školi „Vasa Pavić“ od 1995. do 1997. godine. Od 1997. godine do danas radim na Muzičkoj akademiji Univerziteta Crne Gore. Kao **stručni saradnik** sam predavala predmet Klavirski praktikum od 1997. do 2011. godine. Od 2006. godine sam angažovana kao predavač za predmete Metodika nastave klavira sa pedagoškom praksom i Istorijski razvoj pijanizma. U zvanje **docent** na odsjeku Klavir, za predmete Istorijski razvoj pijanizma i Metodika nastave klavira, izabrana sam 2011. godine, a od 2013. godine sam angažovana na predmetu Metodika nastave opšteg muzičkog obrazovanja kao samostalni predavač. U zvanje **vanredni profesor** sam izabrana 8. 12. 2016. godine (odluka Broj:03-3813) za predmete Metodika nastave klavira, Metodika nastave opšteg muzičkog obrazovanja na osnovnim i magistarskim studijama i Istorijski razvoj pijanizma na osnovnim studijama.

1.5. Recenzije	Broj referenci*broj bodova						1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	1.5
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST									52.5	
2. UMJETNIČKA DJELATNOST										
Premijerno predstavljanje	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	2.6.				
Broj referenci/broj bodova						1*3	3*0.7			5.1
UKUPNO ZA UMJETNIČKU DJELATNOST									5.1	
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST										
3.1. Udžbenici	3.1.1.			3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.				
Broj referenci*broj bodova				3+5	1*2+2*2					
3.2. Priručnici	3.2.1.			3.2.2.	3.2.3.					
Broj referenci*broj bodova				1*2+1*1+2*2	2*1					
3.3. Gostujući profesor	3.3.1.				3.3.2.					
Broj referenci*broj bodova										
3.4. Mentorstvo	3.4.1.			3.4.2.	3.4.3.					
Broj referenci*broj bodova				3*1+3*1						
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)									5	
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST									34	
4. STRUČNA DJELATNOST										
4.1. Stručna knjiga	4.1.1.				4.1.2.					
Broj referenci*broj bodova					1*3					
4.2. Urednik ili koeditor	4.2.1.			4.2.2.	4.2.3.					
Broj referenci*broj bodova				2*4	1*2					
4.3. Stručni članak	4.3.1.									
Broj referenci*broj bodova					17*1					
4.4. Objavljeni prikazi	4.4.1.									
Broj referenci*broj bodova										
4.5. Popularno-stručni članci	4.5.1.									
Broj referenci*broj bodova					15*01					
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost	4.6.1.									
Broj referenci*broj bodova					6+18					
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST									55.4	

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE
(Kvantitativna ocjena referenci do posljednjeg izbora data je u Biltenu UCG br. 376, objavljenom 4. jula 2016. godine)

1 NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Martinović-Bogojević, J. (2016). "Views on the elementary music education in Montenegro and Slovenia". U: B. Rotar Pance (ur.) <i>Javno glasbeno šolstvo na Slovenskem: pogledi ob 200-letnici</i> , (str. 305–316). Univerza v Ljubljani. Akademija za glasbo. (ISBN 978-961-6393-20-1)	6	4
M4 Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Martinović Bogojević, J. (2016). "Identitetski kodovi u crnogorskoj savremenoj muzici: od upotrebe folkloru do savremenog izraza". U: J. Ljumović i R. Vojvodić (ur.) <i>Crnogorske studije kulture i identiteta</i> (str. 134-152). Cetinje: Fakultet dramskih umjetnosti. (ISBN 978-86-907247-3-4)	2	2
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Martinović Bogojević, J. & Rotar Pance, B. (2022). "Musical creativity in the teaching practice in Montenegrin and Slovenian primary schools". <i>British Journal of Music Education</i> . 1-14. First onlin pub. https://doi.org/10.1017/S0265051722000018 Cambridge University Press (ISSN: 0265-0517 (Print), 1469-2104 (Online))	10*1.5	15
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa po Scopusovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Martinović Bogojević, J & Marković, V. (2021). "The Contribution of Anton Pogačar and Vida Matjan to the Music Culture of Montenegro". <i>Musicological Annual</i> , Vol. 57/2. 127-153. https://doi.org/10.4312/mz.57.2.127-153	6*1.5	9

	Ljubljana University Press, Faculty of Arts Print ISSN: 0580-373X. Online ISSN: 2350-4242		
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Martinović-Bogojević, J. (2020). "Aspekti kolaborativne kreativnosti u nastavi glazbe u osnovnoj školi". <i>Metodički ogledi</i> 27(1). 127-148. https://doi.org/10.21464/mo.27.1.11 ISSN 0353-765X (Press) ISSN 1848-2325 (Online) (WoS: ESCI; SCOPUS. ERIH PLUS. SCImago: Q3)	4	4
2.	Martinović Bogojević, J. (2021). "Musical Creativity in Primary School Programmes for Music Education in Montenegro and Slovenia." <i>Glazbenopedagoški zbornika Akademije za glasbo v Ljubljani</i> , 16/33. 43–57. https://doi.org/10.26493/2712-3987.16(33)43-57 (ISSN 1318-6876 E-ISSN 2712-3987) (časopis indeksiran u RILM, EBSCO)	4	4
3.	Martinović Bogojević, J. (2021). "Encouraging Musical Creativity in Montenegrin Primary Education System. A Case Study". <i>Central European Journal of Educational Research</i> , 3(1). 27–35. https://doi.org/10.37441/CEJER/2021/3/1/9348 (ISSN 2732-3390 (online); ISSN 0418-453X (print))	4	4
4.	Martinović Bogojević, J. (2021). "Fostering musical creativity in primary school/Spodbujanje glasbene stvarjalnosti v osnovni šoli". Abstract of doctoral thesis. <i>Glazbenopedagoški zbornik Akademije za glasbo v Ljubljani</i> , 17(34). 153–160. https://doi.org/10.26493/2712-3987.17(34)153-160 (ISSN 1318-6876 E-ISSN 2712-3987) (časopis indeksiran u RILM i EBSCO)	4	2
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K1 Predavanje po pozivu na međunarodnom skupu štampano u cjelini (neophodno pozivno pismo)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Martinović Bogojević, J. (2021). „Kompetencije nastavnika iz područja muzičke kreativnosti na primjeru Crne Gore i Slovenije“. U: S. Vidulin (ur.) <i>Glazbena pedagogija u svjetlu sadašnjih i budućih promjena 7. Multidisciplinarna susretišta: istraživanja glazbenoga odgoja i obrazovanja</i> . Zbornik radova sa Sedmog međunarodnog simpozija glazbenih pedagoga i Prvog regionalnog EAS simpozija. Pula: Sveučilište Jurja Dobrile. Muzička akademija, str. 121-139. (ISBN 978-953-8278-62-4) (zbornik indeksiran u RILM i EBSCO)	3	3
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Martinović Bogojević, J. (2016). "Creativity as an activity in music teaching in Montenegro: Curricula contents and practical experiences." U: R. Girdzijauskienė i E. Sakadolskienė (ur.) <i>Looking for Unexpected. Creativity and Innovation in Music Education</i> . Conference proceedings from the Annual EAS Conference in Vilnius, Lithuania. Klaipeda University, str. 24–26. (ISBN 978-9955-18-924-4)	2	1
2.	Martinović Bogojević, J. (2017). "Multidisciplinarni pristup u prezentaciji i afirmaciji crnogorskog multikulturalnog identiteta". U: J. Martinović Bogojević i T. Krkeljić (ur.) <i>Muzičko nasljeđe Crne Gore</i> . Zbornik radova s Prve međunarodne konferencije. Cetinje: Muzička akademija, str. 157-168. (ISBN: 978-9940-9540-3-1) (zbornik indeksiran u RILM)	2	2
3.	Martinović Bogojević, J. (2017). "Magija dešifrovanja Pascala le Cora." U: S. Vidulin (ur.) <i>Glazbena pedagogija u svjetlu sadašnjih i budućih promjena 5. Budućnost glazbene nastave: Diskursi o pedagogiji u glazbenoj umjetnosti</i> . Pula: Sveučilište Jurja Dobrile, Muzička akademija, str. 210-223. (ISBN:978-953-7320-45-1) (zbornik indeksiran u RILM i EBSCO)	2	2
4.	Martinović –Bogojević, J. i Osmanović, A. (2018). "Integrativna nastava kao oblik podsticaja kreativnosti u nastavi muzičke kulture." U: V. Marković i J. Martinović Bogojević, <i>Muzička pedagogija – izazov, inspiracija i kreacija</i> . Zbornik radova s Prvog međunarodnog simpozijuma iz oblasti muzičke pedagogije (SIMPED). Cetinje: Muzička akademija, str. 96 – 112. (ISBN: 978-9940-9540-7-9) (zbornik indeksiran u RILM)	2	2
5.	Martinović Bogojević, J. (2021). "Muzička kreativnost izazov znanosti i potreba prakse". U: S. Dobrota, S. Tomaš, I. Restović, L. Maleš, M. Bulić, E. Jakupčević i I. Blažević. Zbornik radova <i>Međunarodna znanstvena</i>	2	2

	konferencija 12. Dani osnovne škole. Krug od znanosti do učionice. Split: Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet. str. 11-25. ISSN: 1894-7039 (digitalno); ISSN: 1847-6899 (štampano)		
6.	Martinović Bogojević, J. (2021). "Hearing colour, seeing sound — visual expression of music perception." U S. Filipović (ur.). <i>Art and education. Challenges of Modern Educational Practice in the Field of Art—Current Issues, Dilemmas And Perspectives</i> . Collected papers. First international online scientific–professional meeting (dvojezično izanje). Novi Sad: Academy of Arts, str. 264-275. (ISBN-978-86-81666-25-8) Publikacija dostupna na: https://akademija.uns.ac.rs/wp-content/uploads/2021/11/Zbornik-radova-2021.pdf	2	2
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Martinović Bogojević, J., Marković, V. (2016). "Creative abilities of music students as a basic for development of a creative music pedagogue" U M. Petrović, (ur.) Knjiga sažetaka 19. <i>Pedagoškog foruma scenskih umetnosti</i> , održanog u Beogradu, 30.septembar – 2.oktobar 2016. Beograd: Fakultet muzičke umetnosti, str. 50-53. (ISBN 978-86-88619-66-0)	0.5	0.5
2.	Martinović Bogojević, J. (2016). „Primary Music Schools Between Legacy and Innovation”. Book of Abstract. University of Ljubljana. Academy of Music, str. 25-27. (ISBN 978-961-6393-19-5)	0.5	0.5
3.	Martinović-Bogojević, J. (2017). "A National Project Supporting the Development of Music Pedagogy". U: M. Schwarzbauer i E. Wieland (ur.) <i>Join (Ad)venture Music</i> , 25 th EAS Conference, 6 th ISME Regional conference. April. 2017. University of Salzburg: Mozarteum, str. 40. (ISBN 978-3-643-90895)	0.5	0.5
4.	Martinović-Bogojević, J. (2019). "Creative processes in music as a way to classes the students want". <i>The School I'd Like – Music Education Meeting the Needs of the Children and Young People Today</i> . 27 th EAS Conference 7 th European ISME Regional Conference. May 15-18 th . Sweden: Malmo Academy of Music, str. 51.	0.5	0.5
5.	Martinović Bogojević, J. i Rotar Pance, B. (2021). "The realisation of creative tasks in music as a way to stimulate learners' expertise in primary schools in Montenegro and Slovenia." U: <i>Music is What People Do</i> . 28th EAS/8th ISME European Regional Conference hosted by University of Education and University of Music Freiburg, Germany. 24-27 March 2021. Abstract online pub. https://www.conftool.com/eas2021/index.php?page=browseSessions&form_session=107&presentations=show	0.5	0.5
6.	Martinović Bogojević, J. i Osmanović, A. (2021) "Podsticanje konstruktivizma kroz interdisciplinarnost u muzičkom obrazovanju". <i>Drugi međunarodni simpozijum iz oblasti muzičke pedagogije SIMPED2021</i> . Knjiga apstrakta. Cetinje: Muzička akademija, str. 25-26. (ISBN 978-9940-9540-8-6).	0.5	0.5
7.	Martinović Bogojević, J. (2021). "Some aspects of the implementation of musical creativity in the teaching practice on the examples of Montenegro and Slovenia". International. Scientific Conference <i>Perspectives on Teacher Education and Development</i> September 30th - October 1st 2021. Faculty of Education, University of Maribor, str. 34. https://www.conference-pef2021.si/images/PEF_Zbornik_279F.pdf	0.5	0.5
Uredivačka i recenzentska djelatnost			
R5 Uređivanje monografije međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Marković, V. i Martinović- Bogojević, J. (2018). <i>Muzička pedagogija – izazov, inspiracija i kreacija /Musical Pedagogy – Challenge, Inspiration and Creation</i> . Zbornik radova s Prvog međunarodnog simpozijuma iz oblasti muzičke pedagogije, SIMPED. Cetinje: Muzička akademija. (ISBN: SBN 978-9940-9540-7-9), str. 422. (Indeksirano u Répertoire International de Littérature Musicale, RILM)	4	2
2.	Martinović Bogojević, J. i Krkeljić, T. (2017). <i>Muzičko nasljeđe Crne Gore / Musical Heritage of Montenegro</i> . Zbornik radova s Prve međunarodne konferencije/Conference Proceedings. Cetinje: Muzička akademija (ISBN: 978-9940-9540-3-1), str. 269. (Indeksirano u Répertoire International de Littérature Musicale, RILM)	4	2

R9 Recenziranje knjige studijskog karaktera izdate u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vidulin, S i Šarec, M. (ur.) (2021). <i>Glazbena nastava modernog doba: Čemu težimo i kuda idemo?</i> Zbirnik radova sa Sedmog međunarodnog foruma studenata glazbene pedagogije. Pula: Sveučilište Jurja Dobrile. Muzička akademija. (ISBN 978-953-8278-61-7)	0.5	0.5
2.	Drandić, D. i Andrijević, T. (ur.) (2019). <i>Kompetencije studenata glazbene pedagogije – teorijski i praktični aspekti.</i> Zbornik radova Petog međunarodnog foruma studenata glazbene pedagogije. Sveučilište Jurja Dobrile. Muzička akademija u Puli. (ISBN 978-953-8278-07-05)	0.5	0.5
3.	Prodanov, I., Crnjanski N., i Milojković, M. (2021). <i>Metode u muzičkom obrazovanju u digitalnom okruženju.</i> Novi Sad: Akademija umetnosti. (ISBN978-86-8 1 6 66-22-1)	0.5	0.5
R10 Recenziranje knjige studijskog karaktera izdate kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Marković, V. i Coso Pamer, A. (2019). <i>Muzički koraci 3</i> (udžbenik i metodski priručnik). Podgorica: ZUNS. (ISBN 978-86-303-2098-9)	0.3	0.3
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Časopis <i>Metodički ogledi</i> (Sveučilište u Zagrebu. Filozofski fakultet) (WoS. ESCI, kategorija Q3) Jedna recenzija	0.5	0.5
2.	Časopis <i>Metodički obzori</i> (Sveučilište Jurja Dobrile u Puli) Jedna recenzija	0.5	0.5
3.	Časopis <i>Vaspitanje i obrazovanje.</i> (Podgorica: ZUNS) Jedna recenzija	0.5	0.5
4.	Časopis <i>Glazbenopdagoški zbornik Akademije za glaso,</i> Univerzitet u Ljubljani. Dvije recenzije	0.5*2	1
5.	Časopis <i>Tonovi.</i> Zagreb: Hrvatsko društvo gazbenih i plesnih pedagoga. Dvije recenzije	0.5*2	1
R13 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Svalina, V. (ur.) (2019). <i>Glazba u školi – stanje i perspective / Music in Schools – State and Perspectives.</i> Zbornik radova sa Sestog međunarodnog simpozijuma glazbenih pedagoga. Sveučilite Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti. (3 recenzije)	0.2*3	0.6
2.	Sabljar, M. (ur.) (2020). Zbornik radova s <i>Prve međunarodn umjetničke i znanstvene konferencije osobe s invaliditetom u umjetnosti, znanosti, odgoju i obrazovanju.</i> Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Akademija za umjetnost i kulturu. (4 recenzije)	0.2*4	0.8
Ostala stručna djelatnost			
R16 Nagrada na međunarodnom konkursu, izbor u ekspertskim tijelima međunarodnih organizacija		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	European Association for music in schools (EAS): Nacionalna koordinatorka za Crnu Goru, reizbor 2020-2022. https://eas-music.org/national-coordinators/	3	3
2.	Programski i naučni odbori: 1. Članica Programskog odbora <i>Međunarodnog naučnog skupa Formalno in neformalno učenje in poučevanje glasbe / Formal and informal music learning and teaching</i> (Univerzitet u Ljubljani, Akademija za glasbo, 20. 11. 2019). 2. Članica Naučnog odbora <i>Sedmog međunarodnog simpozijuma glazbenih pedagoga (SGP)</i> i regionalnog EAS simpozijuma (13-15. maj 2021). Pula: Sveučilište Jurja Dorile, Muzička akademija.		15

	<p>3. Članica Naučnog odbora <i>Prve međunarodn umjetničke i znanstvene konferencije osobe s invaliditetom u umjetnosti, znanosti, odgoju i obrazovanju</i>. Akademija za umjetnost i kulturu. Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, Akademija za umjetnost i kulturu.</p> <p>4. Članica Naučnog odbora <i>Druge međunarodn umjetničke i znanstvene konferencije osobe s invaliditetom u umjetnosti, znanosti, odgoju i obrazovanju</i>. Akademija za umjetnost i kulturu. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, Osijek.</p> <p>5. Članica naučnog odbora Prvog međunarodnog naučno stručnog skupa <i>Umetnost i obrazovanje</i>. Akademija umetnosti u Novom Sadu.</p> <p>6. Članica Programskog odbora Prve međunarodne konferencije <i>Muzičko nasljeđe Crne Gore</i>, UCG Muzička akademija.</p> <p>7. Članica Naučnog i Organizacionog odbora <i>Prvog međunarodnog simpozijuma iz oblasti muzičke pedagogije</i>, SIMPED 2018.</p> <p>8. Predsjednica Naučnog odbora <i>Drugog međunarodnog simpozijuma iz oblasti muzike pedagogije</i> SIMPED 2021. UCG, Muzička akademija.</p> <p>9. Članica Programskog odbora Međunarodni dani osnovnih škola „Od znanosti do učionice“ (27-28.maj 2021). Sveučilište u Splitu. Filozofski fakultet.</p> <p>10. Učešće u organizacionom i programskom odboru festivala Solfest (Muzička akademija, Cetinje)</p> <p>11. Učnica međunarodnog festival Fortepiano (Tribina o savremenoj klavirskoj pedagogiji) (Podgorica, februar 2020).</p> <p>Ostale aktivnosti</p> <p>12. Eksterna evaluatorica za Srednje muzičke škole (Centar za stručno obrazovanje, Podgorica)</p> <p>13. Autorka akreditovanih programa za stručno usavršavanje nastavnika muzike (Zavod za školstvo, Podgorica)</p> <p>14. Članica Savjeta Kraljevskog pozorišta Zetski dom (2017-2021) https://zetskidom.me/savjet/</p> <p>15. Članica Odbora za muzičke umjetnosti Crnogorske akademije nuka i umjetnosti (od 2019) https://www.canu.me/organizacija/odbor-za-muzicke-umjetnosti</p>		
R18 Boravak na inostranoj instituciji (minimum 6 mjeseci) podržan od strane renomiranih fondacija (Marie Curie, Alexander von Humboldt foundation, Fulbright scholar program i slično)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Univerzitet u Ljubljani, Akademija za glasbo (Projekat INVO-HERIC/ Stipendija za izvrsnost Ministarstva nauke i Ministarstva prosvjete Crne Gore (2015–2017).	10	5
Projekti			
I9 Učešće u nacionalnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Učešće u svojstvu predavača u Nacionalnom umjetničkom edukativnom projektu “Muzički krug” (Centar za regionalnu saradnju, Ministarstvo prosvjete Crne Gore). https://www.cdm.me/grad/predavanje-jelene-martinovic-bogojevic-u-sklopu-projekta-muzicki-krug/	2	1

2 KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2 PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Priručnici			
P6 Priručnici, rječnici, leksikoni izdati kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Martinović Bogojević, J. i Papić, M. (2017) <i>S muzikom rastem</i> . Metodski priručnik za nastavnike. Podgorica: ZUNS. (ISBN 978-86-303-2294-5) Dostupno na https://zuns.me/product/711	1	1

Gostujući profesor			
P7 Gostujući profesor na inostranim univerzitetima		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Stanisław Moniuszko Academy of Music, Gdansk (Poljska), "Lets' be creative in music education" (pozivno predavanje, održano online 29.04. 2021)	5	1
P8 Gostujući profesor na univerzitetima u okruženju koji nisu rangirani u prvih 500		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Sveučilište u Splitu, Folozofski fakultet: "Razvoj dječije glazbene kreativnosti" (pozivno predavanje, održano online 14. 04. 2021)	2	0.5
2.	Univezitet u Ljubljani, Akademija za glasbo: "Musical creativity in music classroom" (pozivno predavanje, održano online 5.05. 2021) (World ranking, 591-600)	2	0.5
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Jelena Daković: „Uloga Orfovog instrumentarija u nastavi muzike u osnovnoj školi“ Specijalistički rad, odbranjen u junu 2016. godine.	1	1
2.	Tijana Radović: "Kako muzika utiče na psihološki razvoj djeteta u ranom uzrastu (od prve do pete godine života)" Specijalistički rad odbranjen u junu 2016. godine.	1	1
3.	Jovana Popović: „Uloga pjevanja u nastavi Muzičke kulture“ Specijalistički rad odbranjen u junu 2016. godine.	1	1
4.	Milica Nikčević: "Savremeni mediji u nastavi Muzičke kulture". Specijalistički rad, odbranjen u junu 2016. godine.	1	1
5.	Milena Gazivoda: "Slušanje muzike u osnovnoj školi, od doživljajnog ka analitičkom". Specijalistički rad, odbranjen u septembru 2018. godine.	1	1
6.	Ahmet Krić: "Uticaj nastave Muzičke kulture na muzičke preferencije tinejdžera". Specijalistički rad, odbranjen u septembru 2018. godine.	1	1
7.	Majda Husović: „Muzičke igre u nastavi muzičke culture“. Specijalistički rad odbranjen u avgustu 2018. godine.	1	1
8.	Amel Musović: Uticaj narodnih pjesama na muzičko opimenjavanje i muzički razvoj djeteta osnovnoškolskog uzrasta" Specijalistički rad, odbranjen u septembru 2019. godine.	1	1
9.	Milica Radoman: "Početna nastava klavira, metodički okviri i pedagoški izazovi". Specijalistički rad odbranjen u septembru 2018. godine.	1	1
10.	Dina Kapa: "Podsticanje muzičke kreativnosti gimnazijalaca u okviru predmeta Muzika-moj jezik". Specijalistički rad odbranjen u septembru 2020. godine.	1	1
11.	Andreja Bogojević: „, Slušanje muzike i razvoj muzičke recepcije u trećem ciklusu osnovne škole“ Odbranjeno jun 2021. godine	1	1
12.	Biljana Jokić: „Integracija kao oblik interdisciplinarnog povezivanja u nastavi Muzičke kulture“ Odbranjeno septembar 2021. godine.	1	1
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Ocjena Vijeća Muzičke akademije od 1. Februara 2022. godine (Br. 1/53).	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAŽIVAČKI RAD	35	55	72.2	124.7
3. PEDAGOSKI RAD	17	30	20	54
4. STRUČNI RAD	17	63	24	79.4
UKUPNO	69	148	116	258

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidatkinja **van. prof. dr Jelena Martinović-Bogojević**, ispunjava sve uslove u pogledu stepena obrazovanja, koji su potrebni za izbor u akademsko zvanje u skladu sa Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

U posljednjih pet godina se naučnoistraživačka djelatnost dr Jelene Martinović-Bogojević ogleda u 35 (tridesetpet) referenci, među kojima su radovi objavljeni u časopisima indeksiranim u A&HCI, kao i ostalim časopisima čiji su izdavači ugledni univerziteti (Univerzitet u Ljubljani, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Sveučilište u Splitu, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Univerzitet umetnosti u Novom Sadu, Univerzitet u Debrecenu). Broj referenci upućuje na dinamičnu naučno-istraživačku djelatnost, kao i na intenzivno prisustvo u međunarodnim okvirima, koji su vidljivi i u njenom učešću na simpozijumima, u programskim odborima, kao i u Evropskoj asocijaciji za muziku u školama (*European Association for Music in Schools*) u kojoj je nacionalna koordinatorka za Crnu Goru, što je vidljivo i u dijelu stručnih djelatnosti.

Reference koje treba izvojiti su sljedeće:

1. Rad u prestižnom časopisu iz područja muzičke pedagogije *British Journal of Music Education* koji izdaje *Cambridge University Press* (A&HCI, Q1) u kojem je Jelena Martinović-Bogojević prva autorka (**Martinović Bogojević, J. & Rotar Pance, B. (2022).** "Musical creativity in the teaching practice in Montenegrin and Slovenian primary schools". *British Journal of Music Education*.. 1-14. <https://doi.org/10.1017/S0265051722000018>). U radu je dat dio obimnog empirijskog istraživanja kojim su istraženi stavovi i iskustva nastavnika muzike o realizaciji muzičkog stvaralaštva u osnovnim školama u Crnoj Gori i Sloveniji. Rezultati pokazuju statistički značajnu razliku u pet od devet aktivnosti, koje više, u odnosu na crnogorske nastavnike, realizuju nastavnici u Sloveniji. Za razliku od stvaralačkih aktivnosti u kojima učenici kreiraju „svoju muziku“, pokazalo se da crnogorski nastavnici u većoj mjeri realizuju stvaralaštvo kao ispoljavanje muzičkog doživljaja kroz druge medije. Međunarodnoj javnosti je u ovom radu predstavljen i niz otežavajućih okolnosti za realizaciju muzičkog stvaralaštva u školskim uslovima (preobiman program, nedovoljan broj časova, velik broj učenika u razredu, ali i nedovoljno didaktičkih sredstava kad je riječ o nastavnicima u Crnoj Gori), kao i konteskt osnovnoškolskog obrazovanja u dvije države. Ovim radom dat je značajan doprinos u izučavanju muzičke kreativnosti, kao jednoj od najznačajnijih tema kojima se bavi savremena muzička pedagogija.

2. Drugi značajan rad tiče se istorijskog razvoja muzičke pedagogije, kroz predstavljanje uloge dvoje značajnih slovenačkih muzičara Antona Pogačara i Vide Matjana, za razvoj muzičke kulture u Crnoj Gori nakon Drugog svjetskog rata (**Martinović Bogojević, J & Marković, V. (2021).** "The Contribution of Anton Pogačar and Vida Matjan to the Music Culture of Montenegro". *Musicological Annual*, Vol. 57/2. 127-153. <https://doi.org/10.4312/mz.57.2.127-153>). Time se po prvi put, u časopisu koji se nalazi u bazi A&HCI (Q3) međunarodnoj muzikološkoj javnosti predstavlja rad i doprinos ovih, za Crnu Goru, ali i za Sloveniju, značajnih muzičkih ličnosti. Rad prikazuje i istorijski presjek u formiranju prvih državnih muzičkih škola u Crnoj Gori u decenijama prije i nakon Drugog svjetskog rata, uz navođenje dostupnih relevantnih izvora. Osim biografskih podataka, u radu su prikazane brojne aktivnosti kojima su se u Crnoj Gori bavili Anton Pogačar i Vida Matjan, doprinoseći razvoju muzičkog školstva, ali i muzičkog života u cjelini. Rad ujedno pokazuje naučni kapacitet Jelene Martinović Bogojević za muzikološka istraživanja, koja se u domenu njenog primarnog interesovanja vezuju za istorijski razvoj muzičke pedagogije na ovim prostorima.

3. Dr Jelena Martinović Bogojević je autorka rada "Views on the elementary music education in Montenegro and Slovenia" objavljenog u naučnoj monografiji *Javno glasbeno šolstvo na Slovenskem: pogledi ob 200-letnici* (2016) koje je izdala Akademija za glasbo Univerziteta u Ljubljani, a povodom 200 godina slovenačkog javnog muzičkog školstva. Monografija je od strane uredništva i izdavača klasifikovana kao međunarodna, jer se u njoj prožimaju kroskulturalna istraživanja koja povezuju karakteristike muzičkog obrazovanja u širem, međunarodnom kontekstu. U ovom radu data je komparativna analiza kurikuluma za osnovno muzičko obrazovanje u Crnoj Gori i Sloveniji. Osim kritičkog pristupa prilikom pomenute komparativne analize, u radu su navedena i neka od najznačajnijih interkulturalnih prožimanja koja su u prošlosti imale ove dvije države na polju muzičke kulture.

Ostali naučni radovi predstavljaju istraživanja u kojima su ponuđena i metodička rješenja za sistematičnije uključivanja muzičkog stvaralaštva u nastavni proces. Time je autorka nastojala da premosti često nedovoljan uticaj rezultata istraživanja na buduću nastavnu praksu. Radovi obuhvataju teme: kolaborativne kreativnosti ("Aspekti kolaborativne kreativnosti u nastavi glazbe u osnovnoj školi"), integrativne nastave ("Integrativna nastava kao oblik podsticaja kreativnosti u nastavi muzičke kulture"), analize kurikuluma ("Musical Creativity in Primary School Programmes for Music Education in Montenegro and Slovenia").

Kompetencije nastavnika muzike u Crnoj Gori i Sloveniji na području muzičke kreativnosti obrađene su u radu koji je autorka predstavila u pozivnom predavanju na Sveučilištu u Puli u okviru *Međunarodnog simpozija glazbenih pedagoga i regionalnog EAS simpozijuma* („Kompetencije nastavnika iz područja muzičke kreativnosti na primjeru Crne Gore i Slovenije“), apostrofirajući prednosti i nedostatke u programima za visoko muzičko obrazovanje, čime se daju smjernice za unapređivanje njihovih sadržaja na području muzičke kreativnosti (improvizacije, komponovanja, aranžiranja, kompetencija iz područja psihologije muzike itd.).

Na području pijanizma, Jelena Martinović-Bogojević je objavila rad "Magija dešifrovanja Pascala le Cora", predstavljenog na Petom međunarodnom simpoziju glazbenih pedagoga u Puli, i štampanom u pratećem Zborniku radova, čime je upotpunila svoja ranija istraživanja na području klavirske pedagogije, koja se ogledaju i u dva monografska izdanja.

Na kraju, treba istaći, da dr Jelena Martinović-Bogojević daje doprinos u razvoju Muzičke akademije UCG kao naučno-istraživačke institucije i kroz *Međunarodni simpozijum iz oblasti muzičke pedagogije* (SIMPED) koji se bijenalno održava na Cetinju. Korednica je dvije publikacije međunarodnog značaja, čiji je izdavač Muzička akademija UCG: *Muzičko nasljeđe Crne Gore / Musical Heritage of Montenegro* (2017) i *Muzička pedagogija – izazov, inspiracija i kreacija / Musical Pedagogy – Challenge, Inspiration and Creation* (2018) registrovane u svjetskoj bazi muzičke literature RILM, sa sjedištem u Njujorku.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Jelena Martinović-Bogojević predaje na Muzičkoj akademiji UCG punih 25 godina. Dugi niz godina je predavala Klavirski praktikum studentima odsjeka Opšta muzička pedagogija, zatim je izabrana za docenta i vanrednog profesora za predmete Metodika nastave klavira s pedagoškom praksom, Istorijski razvoj pijanizma i Metodika opšteg muzičkog obrazovanja s pedagoškom praksom. Pedagoška djelatnost Jelene Martinović-Bogojević ogleda se u koautorstvu udžbenika i priručnika za nastavu Muzičke kulture u osnovnim školama, mentorstvu na specijalističkim studijama, kao i održavanju pozivnih predavanja na Muzičkoj akademiji u Gdanjsku (Poljska), Akademiji za glasbo (Ljubljana) i Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Studenti na anketama visoko ocjenjuju njen ukupan pedagoški rad, kako stručne kompetencije, jasnoću izlaganja, tako i odnos prema studentima. Iako nije navedeno u Pedagoškoj djelatnosti, napominjem i da su studenti dr Jelene Martinović-Bogojević učestvovali na forumima i simpozijumima studenata, čime ih je pripremala za javnu prezentaciju radova i njihovo kasnije publikovanje. Stoga smatram da pedagoški rad kolegice Martinović-Bogojević, kako na području klavirske pedagogije, tako i na području metodike opšteg muzičkog obrazovanja zadovoljava visoke profesionalne standarde.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	20	35	55	52.5	72.2	124.7
3. PEDAGOŠKI RAD	13	17	30	34	20	54
4. STRUČNI RAD	46	17	63	55.4	24	79.4
UKUPNO	79	69	148	142	116	258

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu svega prethodno navedenog, konstatujem da kandidatkinja van. prof. dr Jelena Martinović- Bogojević ispunjava sve formalne i suštinske uslove za izbor u akademsko zvanje **redovni profesor**, propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

Uzimajući u obzir naučno-istraživačke, stručne i pedagoške reference kandidatkinje, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da se kandidatkinja **van. prof. dr Jelena Martinović-Bogoević** izabere u zvanje **redovni profesor** za naučnu oblast Muzička pedagogija na odsjecima Izvođačke umjetnosti i Opšta muzička pedagogija na osnovnim i master studijama, na Muzičkoj akademiji UCG.

RECENZENT

Red. prof. mr Bojan Martinović
Univerzitet Crne Gore
Muzička akademija

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na Muzičkoj akademiji UCG, kandidatkinja Jelena Martinović-Bogoević diplomirala je na Instrumentalnom odelu, studije za klavir. Na istoj instituciji završila je magistarske studije iz oblasti Metodike nastave klavira (predbolonjske dvogodišnje magistarske studije). Nakon završenih studija svoje usavršavanje nastavlja na Univerzitetu Paris VIII iz područja muzikologije. Interdisciplinarnе doktorske studije iz oblasti humanističkih i društvenih nauka završila je na Muzičkoj akademiji Univerziteta u Ljubljani (oblast – Muzička pedagogija) odbranivši doktorsku disertaciju pod nazivom “Fostering musical creativity in primary school”.

Na osnovu svega navedenog zaključujem da kandidatkinja **van. prof. dr Jelena Martinović-Bogoević**, ispunjava sve uslove u pogledu stepena obrazovanja, koji su potrebni za izbor u akademsko zvanje u skladu sa Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMETNIČKOG) RADA

Naučnoistraživačka delatnost kandidatkinje van. prof. dr Jelene Martinović-Bogoević koju je ostvarila u proteklom petogodišnjem periodu primarno je posvećena izučavanju muzičke kreativnosti u savremenoj muzičkoj pedagogiji, temi koju kandidatkinja izučava sa posebnim interesovanjem. U okviru ove teme, dodatni doprinos u svom istraživačkom i naučnom radu kandidatkinja ostvaruje kroz izučavanje kompetencija nastavnika, analizu kurikuluma, kolaborativne kreativnosti u nastavi muzike, kao i integrativne nastave. Kandidatkinja koristi u svojim istraživanjima kako kvalitativnu, tako i kvantitativnu metodologiju, čime potvrđuje visok stepen kompetencije na području metodologije naučnih istraživanja u muzičkoj pedagogiji. Osim empirijskih istraživanja, dr Jelena Martinović-Bogoević sprovela je i brojna muzikološka istraživanja, kao i istraživanja socijoloških i kulturoloških aspekata muzike povezanih sa identitetom i multikulturalnošću. Broj referenci u njenoj klasifikacionoj biografiji u periodu nakon prethodnog izbora iznosi 35 (tridesetpet) dok ukupan broj radova u naučnoistraživačkoj delatnosti iznosi 55 (pedesetpet).

Iz korpusa navedenih referenci posebno treba istaći radove koji se nalazi u bazi A&HCI:

1. **Martinović Bogoević, J.** & Rotar Pance, B. (2022). “Musical creativity in the teaching practice in Montenegrin and Slovenian primary schools”. *British Journal of Music Education*, 1–14. First online pub. <https://doi.org/10.1017/S0265051722000018> (kategorija Q1)
2. **Martinović Bogoević, J** & Marković, V. (2021). “The Contribution of Anton Pogačar and Vida Matjan to the Music Culture of Montenegro”. *Musicological Annual*, Vol. 57/2, 127–153. <https://doi.org/10.4312/mz.57.2.127-153> (kategorija Q3)

Najznačajniji naučni doprinos kandidatkinja je ostvarila u radu objavljenom pod nazivom “Musical creativity in the teaching practice in Montenegrin and Slovenian primary schools” u kojem je dr Jelena Martinović-Bogoević prva autorka (rad pod rednim brojem 1). Potvrdu značajnosti prepoznali su i urednici jednog od najreferentnijih časopisa iz ove oblasti *British Journal of Music Education* renomiranog izdavača Cambridge University Press-a u kome je navedeni rad objavljen. Koristeći metod komparativne analize zastupljenosti nastave muzike u dva zasebna osnovnoškolska obrazovna sistema, autorke predstavljaju istraživački kontekst u kojem se navode uzajamni uticaji, polazišta za prvu reformu obrazovnog sistema u Crnoj Gori i saradnja eksperata dve države na izradi prvih kurikuluma i udžbenika. Kvantitativno istraživanje stavova i iskustava nastavnika (n=154) na području realizacije muzičkog stvaralaštva u praksi obezbedilo nam je značajne rezultate kojima je izmeren stepen realizacije muzičkih aktivnosti, kao i razlike između dva poduzorka (Crna Gora i Slovenija). Dobijeni rezultati ukazali su i na nivo saglasnosti nastavnika u dve države o brojnim otežavajućim okolnostima kojim potvrđuju da muzičko stvaralaštvo kao aktivnost nije u dovoljnoj meri zastupljena u nastavnoj praksi. Osim što je ovim radom međunarodnoj naučnoj javnosti predstavljen koncept muzičkog obrazovanja, autorke su dodatni doprinos ostvarile i u predstavljanju zastupljenosti muzičke kreativnosti u kurikulumima, kao i ukazivanjem na nedostatke sa kojima se nastavnici obe države suočavaju – preobim kurikuluma i nedovoljan broj časova muzike u osnovnoj školi. Obim rada – 14 strana, kao i izuzetno bogata korišćena referentna literatura dodatno potvrđuje naučni kvalitet navedenog rada.

Rad objavljen u naučnom časopisu *Muzikološki zbornik (Musicological Annual)*, koji izdaje Filozofski fakultet Univerziteta u Ljubljani, pod nazivom “The Contribution of Anton Pogačar and Vida Matjan to the Music Culture of Montenegro” (rad pod rednim brojem 2), u kojem je dr Jelena Martinović-Bogoević takođe navedena kao prva autorka, rasvetljava razvoj muzičkog školstva u Crnoj Gori kroz delovanje dvoje značajnih muzičkih ličnosti Antona Pogačara i Vide Matjan. U radu se polazi od predstavljanja najznačajnijih muzičkih tokova koji su prethodili osnivanju državnih muzičkih škola u Crnoj Gori, nakon Drugog svetskog rata. U radu se pored biografija rasvetljavaju i okolnosti pod kojima su ovo dvoje muzičara došli u Crnu Goru, uloge koju su imali u razvoju muzičkog školstva, kroz predstavljanje njihovog kompozitorskog opusa i širokog spektra delovanja. Značajno je i predstavljanje, u osnovnim karakteristikama, *Muzičke početnice* – neobjavljene metode za početnu nastavu solfeđa Vide Matjan i Miloša Miloševića. Ovaj rad, od značaja kako za crnogorsku, tako i za slovenačku kulturu, predstavlja temeljno polazište za dalja promišljanja i muzikološka istraživanja na području razvoja muzičkog školstva u Crnoj Gori. Obim rada je 27 strana uz navođenje 37 referentnih jedinica.

Ostali radovi u kategoriji Q5

Radovi u ovoj kategoriji obrađuju temu kolaborativne kreativnosti u nastavi muzike u osnovnoj školi

- **Martinović-Bogojević, J.** (2020). „Aspekti kolaborativne kreativnosti u nastavi glazbe u osnovnoj školi“. *Metodički ogledi* 27(1), 127–148. <https://doi.org/10.21464/mo.27.1.11>. Časopis je na WoS-ovoj listi ESCI, zatim SCOPUS-u i ERIH PLUS i u kategoriji Q3 prema Scimago-vom rangiranju.

Rad prikazuje stvaralačke aktivnosti u opštem muzičkom obrazovanju, sprovedene na časovima Muzičke kulture. U njihovom opisu, načinu realizacije i mogućoj integraciji više predmeta, autorka predstavlja prednosti kolaborativne kreativnosti koja doprinosi muzičkoj, verbalnoj i telesnoj interakciji. Značaj daje učenju od naprednijih vršnjaka, te razvijanju tolerancije u grupi i visokom stepenu motivacije u kreiranju zajedničkog stvaralačkog produkta i njegove kasnije evaluacije. Rad sugeriše nastavnicima na koji način bi se kolaborativna kreativnost mogla uspešno sprovoditi u praksi, kao i na koje prepreke mogu naići, ali i kako ih prevazići u realnim školskim uslovima.

Komparativnu analizu kurikuluma u Crnoj Gori i Sloveniji na području muzičkog stvaralaštva autorka je predstavila u časopisu *Glasbenopedagoški zbornik Akademije za glasbo v Ljubljani*:

- **Martinović Bogojević, J.** (2021). „Musical Creativity in Primary School Programmes for Music Education in Montenegro and Slovenia“. *Glasbenopedagoški zbornik Akademije za glasbo v Ljubljani*, 16/33, 43–57. [https://doi.org/10.26493/2712-3987.16\(33\)43-57](https://doi.org/10.26493/2712-3987.16(33)43-57).

Rad pruža detaljan uvid u ciljeve, aktivnosti i vaspitno-obrazovne ishode koji se odnose na stvaranje programom definisanu muzičku aktivnost u kurikulumima za muzičko obrazovanje u osnovnim školama u Crnoj Gori (*Predmetni program Muzička kultura*, 2017) i Sloveniji (*Učni načrt Glasbena umetnost*, 2011). Rezultati pokazuju da je u slovenačkom kurikulumu ova aktivnost zastupljena sa više preciznosti i postupnosti kroz jasno predstavljene operativne ciljeve i ishode učenja u tri vaspitno-obrazovna ciklusa devetogodišnje osnovne škole.

U još jednom radu dr Jelena Martinović-Bogojević minuciozno, kroz sprovedeno akcijsko istraživanje predstavlja crnogorski obrazovni koncept:

- **Martinović Bogojević, J.** (2021). “Encouraging Musical Creativity in Montenegrin Primary Education System. A Case Study”, *Central European Journal of Educational Research*, 3(1), 27–35. <https://doi.org/10.37441/CEJER/2021/3/1/9348>.

Radovi pokazuju temeljno poznavanje fenomena muzičke kreativnosti u obrazovanju, kojoj je kandidatkinja posvetila najznačajniji deo svojih istraživanja u proteklom petogodišnjem periodu.

Delovi monografija:

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Pre izbora	Posle izbora	Ukupno	Pre izbora	Posle izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	20	35	55	52.2	72.2	124.7
3. PEDAGOŠKI RAD	13	17	30	34	20	54
4. STRUČNI RAD	46	17	63	55.4	24	79.4
UKUPNO	79	69	148	142	116	258

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Mišljenje o ispunjenosti uslova kandidatkinje **dr Jelene Martinović-Bogojević** za izbor na osnovu ovog Konkursa zasnovano je na neposrednom uvidu u naučni i stručni doprinos kandidatkinje i širenju i obogaćivanju naučnih saznanja u oblasti muzičkog obrazovanja, posebno onih koji se odnose na istraživanja muzičkog obrazovanja u Crnoj Gori. Doprinos se može sagledati i prepoznati analizom naučnih i stručnih radova, koji ukazuju na široko polje delovanja i visok stepen posvećenosti i kompetencija, kao i u uspešnosti kandidatkinje u nastavnom radu na Muzičkoj akademiji Univerziteta Crne Gore.

S obzirom na izložene činjenice, te uzimajući u obzir *Mjerila*

Izučavanje kurikuluma za muzičke škole u Crnoj Gori i Sloveniji sadržano je u publikovanoj monografiji izdavača: Akademije za glasbo Univerziteta u Ljubljani **Martinović-Bogojević, J.** (2016). “Views on the elementary music education in Montenegro and Slovenia”. U: B. Rotar Pance (ur.) *Javno glasbeno šolstvo na Slovenskem: pogledi ob 200-letnici*, (str. 305–316).

Komparativnom analizom predstavljene su brojne sličnosti, ali i razlike i nedostaci koji upućuju na moguće unapređivanje kurikuluma u crnogorskim osnovnim muzičkim školama.

Značajno je posebno istaći naučni rad

Martinović Bogojević, J. (2016). “Identitetski kodovi u crnogorskoj savremenoj muzici: od upotrebe folkloru do savremenog izraza”. U: J. Ljumović i R. Vojvodić (ur.) *Crnogorske studije kulture i identiteta* (str. 134–152). Cetinje: Fakultet dramskih umjetnosti.

U ovom radu autorka ukazuje na brojne aspekte identiteta i muzike u multikulturnom crnogorskom društvu, uključujući tretiranje folkloru, kako u delima klasične, tako i u delima ne-klasične muzike, kao i u procesu muzičke edukacije. Njegovim objavljivanjem ostvaren je poseban doprinos kako nacionalnoj kulturi Crne Gore tako i samoj monografskoj publikaciji.

Predstavljanje radova na simpozijumima (Vilnius, Salzburg, Malme, Beograd, Novi Sad, Maribor, Pula) evidentna je sveprisutnost i uključenost kandidatkinje u međunarodne tokove. U tom smislu posebno je dragoceno uloga koju dr Jelena Martinović-Bogojević ostvaruje na poziciji koordinatorke za Crnu Goru u asocijaciji *European Association for Music in Schools (EAS)*.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Pedagoške sposobnosti **dr Jelene Martinović-Bogojević** ogledaju se, pre svega, u dugogodišnjem iskustvu u radu sa studentima, koje obuhvata individualnu nastavu u okviru predmeta *Klavirski praktikum*, na kome je angažovani nastavnik dugi niz godina na Muzičkoj akademiji.

Dr Jelena Martinović-Bogojević predavač je i na nastavnim predmetima koji se realizuju kroz grupnu nastavu: *Istorijski razvoj instrumenata i izvođaštva*, *Metodika nastave klavira sa pedagoškom praksom* i *Metodika opšteg muzičkog obrazovanja sa pedagoškom praksom*.

Tokom proteklog petogodišnjeg perioda bila je mentorka na specijalističkim studijama, gde je dragoceno istaći da su ocene i kvalitet odbranjanih završnih radova studenata ocenjeni najvišim ocenama.

Pedagoški rad **dr Jelene Martinović-Bogojević** karakterišu i predavanja po pozivu na Akademiji za glasbo u Ljubljani i Muzičkoj akademiji u Gdanjsku (održana na engleskom jeziku), kao i predavanje na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Splitu za studente Učiteljskog fakulteta. Visoke ocene dobijene na studentskim anketama, kao i Vijeću Muzičke akademije, potvrđuju ostvaren visok nivo pedagoških kompetencija.

za izbor u akademsko zvanje i Pravila postupka izbora u akademsko zvanja Univerziteta Crne Gore, zadovoljstvo mi je da Senatu Univerziteta Crne Gore predložim izbor kandidatkinje dr Jelene Martinović-Bogojević u zvanje **redovnog profesora** za oblast Muzička pedagogija na Muzičkoj akademiji na Cetinju, Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

dr Miomira M. Đurđanović, redovni profesor
Katedra za Solfedo i metodike
Departman muzičke umetnosti
Akademija umetnosti Univerziteta u Novom Sadu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidatkinja van. prof. dr Jelena Martinović-Bogojević, ispunjava sve uvjete u pogledu stupnja obrazovanja, koji su potrebni za izbor u akademsko zvanje u skladu sa Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Naučnoistraživačka djelatnost kandidatkinje van. prof. dr Jelene Martinović-Bogojević koju je ostvarila u proteklom petogodišnjem periodu, predstavlja značajan doprinos glazbenoj pedagogiji, prije svega u izučavanju glazbene kreativnosti, kako u Crnoj Gori, tako i u međunarodnim okvirima. Klasifikacijska biografija kandidatkinje u proteklom periodu sadrži 35 radova u naučnoj djelatnosti, odnosno 55 radova ukupno. Broj bodova u naučnoistraživačkoj djelatnosti u proteklom petogodišnjem periodu iznosi 72 boda, od kojih je ostvarila 24 (dvadeset i četiri) boda u vodećim časopisima (A&HCI).

Među 35 (trideset i pet) referenci u navedenoj klasifikacijskoj biografiji, posebno se ističe nekoliko znanstvenih radova:

Martinović Bogojević, J., & Rotar Pance, B. (2022) Musical creativity in the teaching practice in Montenegrin and Slovenian primary schools. *British Journal of Music Education*, 1-14. First online pub. <https://doi.org/10.1017/S0265051722000018>.

Ovaj eminentni časopis izdaje Cambridge University Press, a referiran je u bazi A&HCI (Q1). Kolegica Martinović Bogojević prva je autorica u navedenom radu u kojemu je međunarodnoj znanstvenoj javnosti predstavljen kulturološki i obrazovni kontekst osnovnoškolskog glazbenog obrazovanja u Crnoj Gori i Sloveniji te su ispitani stavovi i iskustva nastavnika glazbe u osnovnim školama o provođenju glazbenog stvaralaštva. Kazualno ne-eksperimentalno istraživanje je dalo značajne rezultate koji nam daju uvid u razlike provođenja kako stvaralačkih aktivnosti „u glazbi“ (kreiranje glazbenih sastavnica) tako i stvaralačkih aktivnosti „uz glazbu“ (izražavanje glazbenog doživljaja kroz pokret/likovno/verbalno). Dobiveni rezultati ukazuju i na okolnosti koje nastavnici smatraju otežavajućim u provođenju ovih aktivnosti. Time je autorica dala doprinos povezivanju istraživanja sa praksom u nastojanjima da se promijeni paradigma glazbenog obrazovanja, dominantno orijentirana na izvedbu i slušanje glazbe. Napominjem da je objavljivanje rada u ovom respektabilnom časopisu izuzetno zahtjevno te se u glazbeno-pedagoškim znanstvenim krugovima smatra izuzetnim uspjehom.

Martinović Bogojević, J., & Marković, V. (2021) The Contribution of Anton Pogačar and Vida Matjan to the Music Culture of Montenegro. *Musicological Annual*, 57(2), 127-153. <https://doi.org/10.4312/mz.57.2.127-153>.

Izdavač časopisa je Filozofski fakultet Sveučilišta u Ljubljani, a časopis je referiran u bazi A&HCI (Q3). Kolegica Martinović Bogojević je prva autorica na radu, u kojemu je prikazan razvoj glazbenog obrazovanja u Crnoj Gori nakon Drugog svjetskog rata i doprinos slovenskih glazbenika Antona Pogačara i Vide Matjan razvoju glazbenog školstva. Rad prikazuje karakteristike glazbenog opusa ovih glazbenika koji su djelovali kao organizatori glazbenog života, glazbeni pedagozi, ali i skladatelji. Posebno je značajno prikazivanje Antona Pogačara, manje poznatog široj muzikološkoj javnosti. U radu su korišteni kako dostupni izvori u crnogorskim arhivima, tako i razgovori s njihovim nekadašnjim učenicima, što doprinosi sveobuhvatnijem sagledavanju njihovih glazbeno-pedagoških osobnosti. Ne treba zanemariti niti temeljiti i iscrpan prikaz glazbenog života u ondašnjoj Crnoj Gori, kao i objašnjenja koncepta glazbenog obrazovanja na prostoru bivše Jugoslavije,

značajnim za bolje razumijevanje konteksta od strane međunarodne znanstvene javnosti. Ovaj opsežan rad (opsega 27 stranica) predstavlja temeljno polazište za buduća muzikološka istraživanja navedene problematike.

Slijedi još jedna značajna referenca:

Martinović-Bogojević, J. (2020). Aspekti kolaborativne kreativnosti u nastavi glazbe u osnovnoj školi. *Metodički ogledi. Časopis za filozofiju odgoja*, 27(1), 127-148. <https://doi.org/10.21464/mo.27.1.11>

Časopis izdaje Hrvatsko filozofsko društvo, a indeksiran je u bazi WoS ESCI i Scopus-u (Q3). U ovom radu kolegica Martinović-Bogojević je jedina autorica. Rad je značajan zbog svoje aplikativne dimenzije, jer daje opis aktivnosti provedenih tijekom akcijskog istraživanja s učenicima petog razreda osnovne škole, kroz grupni oblik rada, čime se potiče kolaborativna kreativnost učenika.

Martinović-Bogojević, J. (2020). Musical Creativity in Primary School Programmes for Music Education in Montenegro and Slovenia. *Journal of Music Education*, 33, 43-57. [https://doi.org/10.26493/2712-3987.16\(33\)43-57](https://doi.org/10.26493/2712-3987.16(33)43-57).

Časopis izdaje Akademija za glasbu Univerziteta u Ljubljani i predstavlja eminentnu publikaciju iz područja glazbene pedagogije, s tradicijom dugom 25 godina. Kolegica Martinović-Bogojević jedina je autorica na radu. U radu je prikazana komparativna analiza programa glazbenog obrazovanja u osnovnim školama u Crnoj Gori i Sloveniji.

Martinović Bogojević, J. (2021) Encouraging Musical Creativity in Montenegrin Primary Education System. A Case Study. *Central European Journal of Educational Research*, 3(1), 27-35. <https://doi.org/10.37441/CEJER/2021/3/1/9348>.

Časopis izdaje Univerzitet u Debrecenu, Mađarska. Jelena Martinović Bogojević jedina je autorica na radu u kojemu predstavlja rezultate akcijskog istraživanja provedenog školske godine 2017./2018. i u kojemu je kroz dva istraživačka ciklusa poticana glazbena kreativnost učenika. Time je dala doprinos afirmaciji glazbenog odgoja i obrazovanja u crnogorskom osnovnom obrazovnom sustavu.

Na kraju, potrebno je istaknuti da je u većini radova dr Jelena Martinović-Bogojević jedini autor te da su radovi objavljeni u časopisima i zbornicima radova koji predstavljaju univerzitetna izdanja. Za ukupan profesionalni profil dr Jelene Martinović-Bogojević istakla bih činjenicu da se radi o djelatnici širokog spektra aktivnosti, autorici udžbenika za Muzičku kulturu, sudionici Programskih odbora, recenzentici, urednici publikacija i sudionici međunarodnih programa i konferencija (EAS, SIMPED, Alpe Adria Music Research program, EuDaMus, itd.). Kolegica Martinović-Bogojević je jedan od pokretača i organizatora značajnog simpozija SIMPED, koji se bialno održava na Muzičkoj akademiji na Cetinju.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Pedagoški rad dr Jelene Martinović-Bogojević ogleda se u dugogodišnjem podučavanju studenata na Muzičkoj akademiji, gostujući predavanjima, kao i mentorskim vještinama i kompetencijama. Jelena Martinović Bogojević je i sama metodičar, pa su joj svojstvene pedagoške vještine prenošenja znanja. Dugi niz godina bila je klavirski pedagog, što proširuje njene pedagoške vještine i na individualnu nastavu. Višegodišnje iskustvo prate i visoke ocjene studenata, ali i Vijeća Muzičke akademije za njen pedagoški rad. Kroz suradnju s kolegicom Martinović-Bogojević imala sam se priliku uvjeriti u kvalitetu njenih izlaganja prilikom gostujućeg predavanja koje je imala na Sveučilištu u Splitu, kao i na izlaganjima koje je održala na brojnim simpozijima. Stoga smatram da je van. prof. dr Jelena Martinović-Bogojević kvalitetan predavač sa dugogodišnjim iskustvom u radu sa studentima.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	20	35	55	52.5	72.2	124.7
3. PEDAGOŠKI RAD	13	17	30	34	20	54
4. STRUČNI RAD	46	17	63	55.4	24	79.4
UKUPNO	79	69	148	142	116	258

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Nakon detaljnog uvida u cjelokupan znanstveno-istraživački i pedagoški rad, kao i na osnovu osobnog poznavanja kandidatkinje i njenog rada, konstatiram da dr Jelena Marinović Bogojević ispunjava sve kriterije propisane Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore za izbor u zvanje redovnog profesora. Stoga sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da **van. prof. dr. Jelenu Martinović-Bogojević** izabere u zvanje **redovnog profesora**.

RECENZENT
prof. dr. sc. Snježana Dobrota
Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu

SADRŽAJ:

1. REFERATI ZA IZBOR U ZVANJA

Filozofski fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Opšta istorija i Nacionalna istorija 1

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Opšta istorija i pomoćne istorijske nauke..... 10

Filološki fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast:
Anglistika – Engleski jezik i Prevodilaštvo 21

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Italijanistika – Italijanski jezik 28

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Anglistika – Anglofona književnost i civilizacija i
Anglistika – Engleski jezik 37

Prirodno-matematički fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast:
Računarske nauke 45

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Botanika 53

Građevinski fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Geotehnika 61

Arhitektonski fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Arhitektonsko projektovanje 67

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Arhitektonsko projektovanje 78

Fakultet političkih nauka

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Međunarodni odnosi i diplomatija 87

Fakultet za turizam i hotelijerstvo

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Finansije i računovodstvo u turizmu i hotelijerstvu 95

Muzička akademija

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Muzička pedagogija 102